

## ÚTERÝ 20. DUBNA 2010

**PŘEDSEDAJÍCÍ: pan BUZEK**

*předseda*

### 1. Zahájení zasedání

*(Zasedání bylo zahájeno v 9:05)*

### 2. Pořad jednání

**Předseda.** – Vzhledem k poslednímu vývoji situace a se souhlasem politických skupin bych chtěl navrhnout následující změny středního programu. Oproti změnám, které jsme přijali včera v 17:30, jsou tu nové změny. Jedná se o dodatečné změny.

Zprvu, stahujeme z pořadu jednání dobu vyhrazenou pro otázky Radě. Rada mne informovala, že v souvislosti s dopravními problémy, které zažíváme tento týden, bude pan López Garrido muset odjet ze Štrasburku ve středu v 18:00, takže nebude moci večer odpovídat na otázky. Zadruhé, stahujeme z programu zprávu paní Ťiĉauové o energetické náročnosti budov, protože nebyla v pondělí přijata na výboru. Za třetí, zařazujeme otázku k ústnímu zodpovězení o zákazu použití kyanidu v těžebních technologiích jako třetí bod pořadu jednání na odpoledne, bezprostředně po rozpravě o SWIFT a PNR (jedná se o záznamy jmen cestujících). Takto bude zasedání ukončeno ve středu v 19:00. Znovu to zopakuji, velmi stručně: stahujeme body jednání, které není možné uskutečnit, a proto střední zasedání nebude končit ve 24:00, ale v 19:00. Opakuji, že předsedové politických skupin tuto situaci projednali.

**Paul Rübġ (PPE).** – (DE) Pane předsedo, chci se jenom zeptat, zda se v této snĚmovně ještě vůbec budou konat zasedání, zda budou zasedat výbory, jako například Výbor pro posouzení vědeckých a technologických možností (STOA) a další, zda na zasedáních budou k dispozici tlumočníci a zda bude ve čtvrtek do Parlamentu povolen vstup skupinám návštěvníků.

**Předseda.** – Právě připravuji e-mail všem poslancům, který osobně podepíší. Někteří z nás se dokonce nedostali do Štrasburku a také budou chtít tyto informace. E-mail bude odeslán kolem 11:00 a bude obsahovat odpovědi na co nejvíce otázek, na které již známe odpověď.

Ve čtvrtek se mohou konat všechna zasedání výborů, ale nebude se hlasovat. Služby Evropského parlamentu budou na místě. Nebude se konat plenární zasedání. Vše kromě plenárního zasedání bude fungovat jako obvykle. Skupiny, které přijedou do Štrasburku, budou přijaty – budou moci navštívit Parlament a jednací sál, ale nebudou probíhat žádná jednání.

Jediným rozdílem oproti normálnímu dni bude, že se nebude konat žádné plenární zasedání a neproběhne žádné hlasování. Všechno ostatní na programu bude ve čtvrtek normálně pokračovat.

Ve čtvrtek a pátek budete moci podepsat prezenční listinu.

Zbývající informace budou uvedeny v e-mailu, který vám bude doručen nejpozději před obĚdem.

Včera se konalo zasedání Konference předsedů a také zasedání předsednictva. Bylo rozhodnuto o řadě otázek. Od nynĚjška bude fungovat pracovní skupina, která zahrnuje parlamentní služby. Skupina je se mnou v nepřetržitĚm kontaktu a já jsem v kontaktu s předsedy politických skupin, protože musíme mít stálý přehled o všech záležitostech, které se týkají rozhodnutí o tomto týdnu a nadcházejících týdnech. MĚjte prosím na pamĚti, že výbory Evropského parlamentu budou zasedat příští týden a nesmíme blokovat jejich běžnou činnost a musíme jako obvykle připravit zasedání v Bruselu. O tom ještě nebylo rozhodnuto, ale rozhodnutí bude přijato v několika příštích dnech.

Oĉekávejte prosím ode mne stručné informace o všem, co plánujeme do budoucnosti.

### 3. PřerušĚní letecké dopravy v EvropĚ (rozprava)

**Předseda.** – Dalším bodem programu je prohlášení Rady a Komise o přerušĚní letecké dopravy v EvropĚ.

Jak všichni víme, výkonné orgány evropských orgánů musí učinit rozhodnutí pro několik příštích dnů. To bude samozřejmě úkolem Komise a Rady ministrů. Jak je nám známo, Komise a Rada na tom pracuje už aspoň od neděle, ale my jako poslanci Evropského parlamentu máme také vlastní úkoly. Ty se týkají dlouhodobých odpovědí na současnou krizi. Budeme chtít, aby do tohoto procesu byly zapojeny naše výbory. Musíme také přemýšlet o tom, jak budeme na současnou situaci reagovat na dílčím zasedání v Bruselu. Možná budeme reagovat usnesením. Hovořím o různých způsobech reakce. Chtěl bych vás všechny požádat, abyste ve svých projevech věnovali pozornost také otázce, jak může Parlament přispět k řešení současných problémů. Jedná se především o problémy našich občanů, obyvatel Evropy. Máme samozřejmě skutečný problém s tím, abychom se dostali do Štrasburku a Bruselu, ale to je náš problém a rozhodně bychom z toho neměli dělat hlavní téma. Měli bychom se připravit na diskusi o tom, jak řešit problémy Evropanů v situaci, kdy je paralyzována letecká doprava. Nejdůležitější otázkou je, co my, poslanci Evropského parlamentu, můžeme v několika příštích týdnech udělat pro zlepšení situace. Protože však největší odpovědnost v prvních hodinách a dnech spočívá na výkonných orgánech, chtěl bych poděkovat zástupcům Rady i Komise, že jsou tu s námi.

**Diego López Garrido, úřadující předseda Rady.** – (ES) Pane předsedo, jak všichni víme, letecká doprava má naprosto strategický charakter. Dotýká se široké veřejnosti, každodenního života obyvatel a jejich práva na svobodný pohyb – což je základní právo – a nepochybně má rozhodující vliv na ekonomické aktivity.

Když existují problémy v letecké dopravě, když dochází k narušení dopravy, která postihují více než jednu zemi, strategický charakter letecké dopravy se stává dokonce ještě více zřejmým a škody jsou větší.

Když se taková situace – jako tato – dotýká většiny členských států Evropské unie, stává se velmi vážným problémem, skutečně krizí. Samozřejmě se jedná o neočekávanou a nepředvídatelnou krizi, se kterou se musíme vhodným způsobem vypořádat. Navíc je tu ten paradox, že jde o záležitost, pro kterou Evropská unie jako taková nemá mnoho kompetencí – vlastně jich má méně než v ostatních záležitostech –, ale přesto musí reagovat, musí jednat.

V této krizi letecké dopravy v Evropě vyvstávají současně dvě okolnosti: maximální míra závažnosti – krize je velmi vážná –, ale také nízká úroveň právních kompetencí Evropské unie působit v této oblasti. Proto se jedná o situaci, ve které není snadné jednat z perspektivy Evropské unie. Navzdory tomu jednáme a reagujeme.

To mne přivádí k druhé části mého prohlášení: jaká opatření byla tímto případem přijata. Především členské státy, správy letišť, použily existující protokol, přičemž vzaly v úvahu mapu ukazující vliv vulkanického popele vypracovaný Poradenským centrem pro vulkanický popel v Londýně. Na základě vědeckého posouzení se usoudilo, že vzdušný prostor by měl být automaticky omezen pro lety. To byla první uskutečněná věc, přičemž se postupovalo s maximální opatrností a bezpečností a minimálním rizikem, a to na základě prvního příspěvku Eurocontrolu, který zase vycházel ze stanoviska Poradenského centra pro vulkanický popel v Londýně, které bylo založeno před několika roky.

Tato situace však samozřejmě zjevně přesahuje hranice členských států, a proto jsou Evropská unie a její orgány od samého počátku připraveny pracovat na jejím řešení. Konkrétněji řečeno, v minulých dnech se konala řada jednání o technických otázkách, která přinesla politické rozhodnutí, jež včera přijali ministři dopravy.

Během víkendu Rada, španělské předsednictví, Komise – zejména komisař Kallas, kterému děkuji za jeho ochotu a tvrdou práci během tohoto období – a Eurocontrol pracovali na přípravě mnohem přesnější, mnohem vhodnější reakce na to, co se již stává déle trvající krizí, která začíná mít velmi vážné důsledky pro celou Evropskou unii i další země.

Práce několika posledních dní vyústila v doporučení Eurocontrolu, které bylo jednomyslně přijato, nejprve na jednání, kterého se včera v Bruselu zúčastnili zástupci Eurocontrolu, Komise, Rady, správ letišť, organizací provozujících leteckou dopravu a všech zainteresovaných sektorů. Podle něj je třeba, aby Eurocontrol ode dneška ustanovil tři zóny postižené vulkánem. První zóna by měla být pásmem s největší hustotou popela, ve kterém bude platit absolutní omezení, absolutní zákaz letů; druhá zóna by měla být pásmem, ve kterém se naopak nevyskytuje vůbec žádný popel, a proto zde nebudou lety vůbec omezeny; a třetí bude prostřední zóna, ve které je nízká hustota popela, takže je možné létat bez rizika. Vnitrostátní orgány budou počínaje dnešním dnem muset tuto zónu kontrolovat, a to koordinovaně a na základě dat, která Eurocontrol každodenně a nepřetržitě dodává, každých šest hodin, aby mohly rozhodnout, zda je třeba vytvořit vzdušné koridory nebo zóny, ve kterých budou povoleny lety.

Toto technické doporučení, které navrhl a předložil Eurocontrol, včera jednomyslně přijalo 27 vlád Evropské unie, což mu dává evropské zaměření a evropský přístup k aktuálně potřebným opatřením. Jinými slovy, Evropská unie činí rozhodnutí a navrhuje, aby členské státy jednaly určitým způsobem. V této věci se evropské vlády a Komise jednomyslně shodly, že budou postupovat podle návrhu, který vypracoval Eurocontrol.

Prioritou tedy zůstává bezpečnost. V tomto ohledu neexistuje žádný prostor ke kompromisům, jak prohlásil pan komisař Kallas – řekl to tento víkend –, a proto existuje oblast, ve které platí zákaz, dohoda o absolutním zákazu letů. Mnohem přesnější představu o reálném riziku získáme ze všech dat, která bude zpracovávat Eurocontrol, dat nejen z Londýna, ale také z testů, které provádějí zkušební letadla bez cestujících, a také z dat vnitrostátních orgánů, od výrobců součástí leteckých motorů a od Evropské agentury pro bezpečnost letectví v Kolíně. Všechny tyto údaje budou zohledňovány při stanovení zón, které včera schválili ministři dopravy na mimořádném zasedání Rady svolaném španělským předsednictvím.

Jedná se tedy o vyvíjející se, dynamičtější a mnohem přesnější model, než jaký byl dosud používán. Vychází především z vědeckých údajů, dále z odborného rozhodnutí Eurocontrolu a konečně z rozhodnutí členských států o prostřední zóně, jejíž kontrolu musí tyto státy společně koordinovat.

Následně, pane předsedo, Rada ministrů dopravy včera přijala velmi jasné stanovisko, které říká členským státům, že by měly udělat všechno, co je v jejich silách, aby veřejnosti v maximální míře zpřístupnily alternativní prostředky dopravy, aby se vyřešila velmi obtížná situace ohrožující mobilitu evropských občanů a dalších obyvatel. Ministři se zabývali také velmi významnými ekonomickými dopady této situace – jak vysvětlí pan komisař Kallas – a vytvořili pracovní skupinu, kterou vede místopředseda Komise pan komisař Kallas, komisař Almunia a komisař Rehn a která příští týden předloží zprávu o ekonomických aspektech. A konečně, co nejdříve se bude konat další zasedání Rady ministrů dopravy, na němž budou všechny tyto otázky projednány.

Takže, pane předsedo, bylo přijato rozhodnutí, které všemu, co se děje, dává evropský rozměr a přináší koordinovaný evropský přístup vycházející z bezpečnosti a potřeby co nejefektivnějšího a nepřesnějšího postupu při rozhodování o letech s ohledem na ochranu práv občanů. Jsem velmi potěšen, pane předsedo, pane Buzku, že Evropský parlament navrhl podrobnou rozpravu o této otázce. To, že se tato rozprava koná, znamená, že zcela zřejmě dokážete okamžitě a pohotově reagovat – jak to má být u Parlamentu, který zastupuje občany Evropy –, a že dokážete z dlouhodobější perspektivy zvažovat, jaká opatření je třeba přijmout v reakci na tuto zcela nepředvídatelnou, zcela novou krizi, která má mimořádné a velmi vážné dopady na život evropských občanů.

**Předseda.** – Chtěl bych ujistit Radu ministrů a španělské předsednictví – informujte je prosím o tom –, že Evropský parlament je v každém okamžiku připraven ke spolupráci a že jsme otevření debatě o těchto záležitostech ve výboru. Jsme připraveni přijímat zástupce Evropské komise a Rady a diskutovat o těchto problémech. Chceme se zapojit do jejich řešení. Pocházíme z různých regionů Evropské unie, kde jsme byli zvoleni v přímých volbách, a jsme zodpovědní za obyvatele Unie, takže naše angažovanost je nezbytná. Jsme na ni připraveni. Samozřejmě můžeme dělat pouze to, co může dělat legislativní orgán. Nemůžeme přijímat exekutivní rozhodnutí, ale chceme pomáhat Komisi i Radě. Jsme vůči tomu otevření. Proto se také koná tato rozprava.

**Siim Kallas, místopředseda Komise.** – Pane předsedo, jsem velmi rád, že mohu předložit Parlamentu zprávu o opatřeních, která přijala Komise ohledně dopadů krize v evropské letecké dopravě, kterou způsobila erupce vulkánu Eyjafjallajökull. Parlament má informace, že bylo zrušeno 84 000 letů, což postihlo mnoho cestujících.

Jak je vám známo, Eurocontrol z naší iniciativy svolal na pondělní ráno telefonickou konferenci a Komise se do věci aktivně zapojila včera odpoledne na mimořádném zasedání Rady ministrů dopravy. Ze zasedání Rady podle mého názoru vyplývají čtyři nejdůležitější zprávy.

Všichni ministři dopravy se vyslovili pro koordinovanou reakci Evropy na tuto krizi. Řešení na vnitrostátní úrovni nejsou pro tento typ problémů, které globálně postihují celý vzdušný prostor, dostatečně efektivní. Musím zdůraznit, že spolupráce mezi ministry dopravy je na vysoké úrovni a měli jsme několik telefonických debat, ve kterých všichni prohlásili, že jsou připraveni převzít odpovědnost a spolupracovat.

Dalším důležitým hlediskem je, že na prvním místě je bezpečnost. V otázce bezpečnosti nejsou možné žádné kompromisy. Bezpečnost je a zůstává naším nejdůležitějším zájmem. Musíme zajistit nejvyšší bezpečnostní standardy pro naše občany.

Třetí základní myšlenkou je, že se ministři dohodli na postupném a koordinovaném otevírání evropského vzdušného prostoru při plném zajištění bezpečnosti. Tento postup dnes ráno v 8:00 zahájil Eurocontrol. Na základě stupně znečištění ovzduší bylo rozhodnuto vytvořit tři zóny. První z těchto zón je lokalizovaná kolem středu emisí, kde bude zachován úplný zákaz letů, protože není možné zaručit jejich bezpečnost.

Ve druhé zóně nebude v zásadě nutné zastavit letecký provoz, i když je zde ještě přítomný popel. Tuto zónu bude nutné potvrdit a o leteckém provozu koordinovaně rozhodnou orgány členských států.

Třetí zóna není popelem zasažena, takže zde nebudou omezeny žádné lety. Eurocontrol každých šest hodin poskytuje vnitrostátním orgánům mapy s příslušnými údaji.

Začtvrté, prostřednictvím těchto opatření konec konců předjímáme provádění programu Jednotné evropské nebe, zejména funkce řízení sítě. Víím, že po úspěšném přijetí příslušného balíčku návrhů v minulém roce mohu spoléhat na silnou podporu Parlamentu.

Jak je vám známo a jak se zmínil pan ministr, byla vytvořena pracovní skupina – skupina komisařů –, která bude jednat o otázkách státní podpory. Včera jsem hovořil se zástupci aerolinií a ti prohlásili, že prostě ještě nejsou připraveni vyhodnotit své ztráty. Hlavní otázkou týkající se všech ekonomických důsledků je obnovení letů. Model pro obnovení letů je nejdůležitější věcí. V otázce státní pomoci a jakýchkoliv dalších opatření na pomoc sektoru letecké dopravy bychom neměli panikařit.

Další důležitou otázkou jsou práva cestujících a my musíme jejich práva prosazovat. Pravidla jsou dobrá. Každý souhlasí s tím, že pravidla jsou dobrá. Otázkou je jejich vymáhání, které je v rukou členských států. V této věci bychom měli vytrvat a přijít s nějakými plány, jak lépe prosazovat pravidla.

Nyní bych chtěl komentovat to, co považuji za úmyslné pokusy věci zamlžovat – kdo by měl co dělat, kdo co udělal a jaké existují modely. Je jasné, že se v některých zemích blíží volby a tak dále, ale po erupci vulkánu všechna přijatá rozhodnutí vycházela z existujících a schválených modelů, jak řešit situaci tohoto typu.

Tento model je mezivládní a vzdušný prostor spadá do vnitrostátní kompetence. Není to Komise, kdo vydává příkazy – existují pravidla, která se vztahují na národní systémy, a náš model, opakuji, vychází z existujících informací a existujících hodnocení. Na tomto modelu není nic špatného. Začali jsme o něm debatovat včera. Říkat, že evropský model selhal, je zcela chybné. Toto byla a je mimořádná událost. Erupce takového vulkánu a neočekávané rozšíření mračen popela je něco, co se stává ve světě velmi zřídka – není to jako sníh nebo něco podobného, co se objevuje často.

O víkendu již bylo jasné, že situace se mění na něco velmi výjimečného, a přes víkend jsme několikrát jednali o přístupu k této otázce. Říkat, že ministři dopravy měli okamžitě zasáhnout, je v naprostém rozporu s naším chápáním organizace evropských záležitostí. Rozhodnutí tohoto typu je v rukou nezávislých odborníků a nezávislých orgánů. V neděli jsem byl s spolu s panem ministrem Lópezem Garridem v kontaktu se všemi ministry dopravy větších členských států. Byli jsme připraveni převzít odpovědnost a zjistit, co bychom měli udělat pro řešení situace. Nemůže se ovšem jednat o libovolná rozhodnutí, tato rozhodnutí jsou v rukou zvláštního orgánu, který zasedal a s nímž jsme v neděli jednali. Byly to obtížné rozhovory, protože se jednalo o lidské životy.

V pondělí ráno se konalo mimořádné zasedání Eurocontrolu, na kterém byl schválen tak zvaný model „volných zón“. Byli jsme velmi rádi, že s námi Eurocontrol spolupracuje. Znovu opakuji, že to vůbec nebylo v pravomoci Společenství, ale události ukázaly, že přístup na vnitrostátní úrovni je zastaralý. Nyní konečně máme silnější podnět, abychom vytvořili evropštější přístup k událostem tohoto typu a k jejich řízení. Samozřejmě musíme také vyhodnotit důsledky a výsledek.

Hlavní věc – jak všichni, včetně aerolinií, uvedli – je, že je velmi důležité obnovit lety. Co se týká cestujících, nejdůležitější je dostat lidi zpátky domů nebo do jejich destinací. To byla klíčová otázka, která se včera řešila.

Abych to shrnul, intenzivně spolupracujeme s Radou a Eurocontrole na monitorování situace a v případě potřeby přijmeme nová rozhodnutí. Nyní přijatý model je naprosto vhodný pro obnovení naprosté většiny letů.

**Corien Wortmann-Kool, jménem skupiny PPE.** – (NL) Pane předsedo, děkuji Komisi a Radě za informace, které nám podaly o krizi v evropské letecké dopravě. Během několika posledních dnů se jasné ukázalo, že bez letecké dopravy se do obtíží dostává nejen náš Parlament, ale obrovským problémům čelí také naše evropská součinnost a ekonomika. Proto je důležité, že dnes vedeme v Parlamentu tuto mimořádnou rozpravu.

Cestující zůstali na letištích, aerolinie, cestovní ruch a společnosti, které závisí na letecké dopravě, byly silně postiženy, a to všechno přichází na vrcholu ekonomické krize.

Prvořadá je bezpečnost – aby nedošlo k nedorozumění. Cestující musí být přepraveni bezpečně, ale je jasné, že nejsme na tuto výjimečnou situaci dostatečně připraveni. Uzavření vzdušného prostoru první den bylo rychlou reakcí na problém, se kterým jsme dosud v Evropě neměli zkušenosti, na mračna vulkanického popela. Ale co se událo v následujících dnech? Počítačové modely ukázaly, že bychom neměli létat, nicméně zkušební lety probíhaly bez jakýchkoliv problémů. Dovolte, abych to znovu zopakovala, že i když bezpečnost musí být samozřejmě na prvním místě: je důležité, abychom znovu otevřeli evropský vzdušný prostor na základě faktických údajů a správných předpokladů. Je nezbytné, abychom více pracovali na základě specifických okolností. Je dobré, že včera byly podniknuty první kroky, a na těch musíme rychle stavět. Musíme přijmout rozhodná opatření. Bezpečnost je na prvním místě, ale musíme se také ubezpečit, že můžeme velmi brzy znovu začít používat bezpečné zóny.

Kromě toho potřebujeme strukturální opatření. Jednotné evropské nebe, které vzbudilo mezi členskými státy tolik odporu, je něco, co by nám mohlo pomoci zefektivnit leteckou dopravu.

Aerolinie utrpěly obrovské ekonomické škody. Měly vysoké náklady, způsobené nejen omezením letecké dopravy, ale také kvůli pomoci, kterou musely poskytnout cestujícím, kteří uvázli na letištích. Pojišťovací společnosti neposkytují žádné krytí a je sporné, zda můžeme ospravedlnit, aby všechny náklady dopadly na ramena aerolinií. Proto vás žádám, abyste prozkoumali rozsah utrpěných škod a posoudili, jaké náhrady by měli být případně poskytnuty. Uvedu příklad: náklady, které nesly aerolinie na základě evropské směrnice o právech cestujících, a jaká pomoc pro případ katastrofy by měla být vyplacena. Není to zřejmý krok k vyjasnění, zda bychom v případě zásahu vyšší moci skutečně neměli platit škody z evropského rozpočtu?

Pane komisaři Almunio, vy jste naznačil, že byste byl nakloněn poskytnutí státní podpory, ale musím vás upozornit, že je naší povinností zabránit členským státům, aby sponzorovaly své národní šampióny. Proto je velmi důležité, abychom tyto záležitosti koordinovali na evropské úrovni. Jde nejen o rámec pro státní podporu, ale také o její efektivní poskytování. Žádám vás, abyste se o toto postaral..

**Martin Schulz, jménem skupiny S&D.** – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, domnívám se, že tato krize má lidský rozměr, o kterém budeme určitě ještě dnes muset projednat. Mnoho lidí, desítky tisíc, uvázlo na celém světě na letištích a čekají na návrat domů. Myslím, že bychom dnes ráno měli na tyto lidi myslet. Skoro všichni z nás, mnoho poslanců tohoto Parlamentu, měli v minulých týdnech podobné zkušenosti. Jsme privilegovanými poslanci Evropského parlamentu, kteří mohou používat dostupnou dopravní infrastrukturu. Ovšem mnozí lidé jsou uvězněni ve vzdálených koutech světa. Nemohou odletět a dostat se zpátky do zaměstnání, jejich děti nemohou jít do školy, protože se nemohou vrátit z prázdnin, a zůstali bez ubytování a jakýchkoliv finančních prostředků. Chtěl bych toto dopoledne znovu vyjádřit svoji účast s těmito lidmi. Doufám, že je bude možné rychle dostat domů.

Letecké společnosti jsou životně důležitou součástí našeho dopravního systému, nejen pro cestující, ale také pro přepravu zboží. Finanční ztráty způsobené tímto sopečným výbuchem jsou podstatně větší než ztráty, které přinesly události z 11. září 2001. Proto vyzývám Komisi, aby zaujala flexibilní přístup k povolování státní pomoci ohroženým leteckým společnostem, pokud je třeba skutečně poskytnout pomoc tohoto druhu.

Konečně si musíme být vědomi toho, že letecká doprava je součástí velmi zranitelné infrastruktury, kterou máme v Evropě. Pokud letecká doprava nebude dále možná, nedokážeme její výpadek dostatečně kompenzovat. Proto se domnívám, že projekt, který jsme zahájili před 20 lety, rozšíření transevropských sítí, a zejména rozšíření železniční dopravy, je spolehlivou a významnou alternativou, a jak nyní vidíme, je alternativou, která je nezbytná pro naše ekonomické přežití. Je důležité, abychom nyní tuto skutečnost opět vzali na vědomí.

Můj kolega pan El Khadraoui se bude touto otázkou zabývat podrobněji, ale chtěl bych říci jen jednu věc. Dosud se nám nepodařilo zajistit interoperabilitu vlakových spojení mezi různými zeměmi. Německý intercity express nedokáže odvézt německé občany ze Španělska, a stejně tak francouzský vysokorychlostní vlak nemůže jet až do Budapešti. To znamená, že dosud nejsme v takové situaci, které bychom měli dosáhnout. Ačkoliv jsme v Parlamentu přijali příslušná usnesení, jsem toho názoru, že nepotřebujeme tyto náhlé, periodicky se opakující návaly aktivity. Místo toho musíme přijmout udržitelný, trvalý přístup a uvést tyto nové koncepty do života.

**Gesine Meissner**, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedo, pane Kallasi, pane Lópezi Garrido, v tomto případě jsme viděli, že příroda je skutečně mocnější než jakékoliv nám dostupné technologie. Do určité míry se nám dostalo poučení. Ovšem současně je důležité připomenout, že tato situace nám ukázala, že jsme v Evropě neudělali tak velký pokrok, jakého jsme měli dosáhnout.

Dvacet let mluvíme o vnitřním trhu v dopravě a o jednotném evropském nebi. To by samozřejmě sopečnému výbuchu nezabránilo, ale možná by nám to umožnilo jednat efektivněji a rychleji.

Dlouho se domáháme jednotného evropského nebe koordinovaného Eurocontrole, ale to dosud neexistuje. Stejně tak, a zde mířím stejným směrem jako pan Schulz, jsme dosud nezajistili interoperabilitu v železniční síti. Stále ještě není možné si koupit lístek na vlak, který vám umožní přejet ze severní Evropy na jih, cestovat skutečně přes celý kontinent. Také v tomto případě se jasně ukazuje, že toho máme spoustu na papíře a prodiskutovali jsme mnoho otázek, ale ve skutečnosti mnohé potřebné ještě nebyly provedeny.

Je zřejmé, že reakce v Evropě byla z hlediska občanů neuspokojivá. Situace byla samozřejmě obtížná a samozřejmě nebylo možné, aby ministři z jednotlivých zemí otevřeli vzdušný prostor, když z institutu v Londýně přicházela varování, že lety nejsou bezpečné. Současně bylo neuspokojivé, že nebyla provedena žádná skutečná měření, například za použití balónů, ale všichni pracovali se statistickými extrapolacemi. Mnozí občané Evropy tím byli roztrpčeni. Postoj leteckých společností je také pochopitelný. Utrpěli finanční ztráty a preferovali by rychlejší reakci.

Letecké společnosti utrpěly finanční ztráty a samozřejmě je velmi důležité, aby se cestující mohli co nejdříve vrátit domů. Musíme chránit jejich práva. Pro práva cestujících v Evropě je ovšem důležité, aby pro ně byla dostupná doprava a měli možnost cestovat. Z tohoto důvodu se domnívám, že je nezbytné, aby náš dopravní systém v Evropě měl fungující letecké společnosti a další dopravní alternativy, které mohou cestující využít. To znamená, že je nezbytné, abychom podrobněji zvážili, jak bychom se měli s touto situací vypořádat, jak můžeme poskytnout podporu leteckým společnostem během krize, kterou již nyní prochází dopravní sektor, a jak můžeme udržet a zaručit mobilitu občanů Evropy, což je hlavní úkol.

Co se týká náhrady škod, nemá smysl se zabývat sarkou, protože to, jak již víme, nikam nevede. Příroda má své vlastní zákony, ale musíme se snažit na ně reagovat v zájmu občanů Evropy. Proto si myslím, že je velmi dobře, že je vytvářena pracovní skupina, které předsedá pan Kallas. To je velmi důležité a budeme pokračovat v diskusi, jak z této krize vyvodit závěry pro budoucnost.

**Michael Cramer**, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, za posledních šest dní došlo v Evropě k zásadní změně mobility. Rozhodujícím faktorem v tomto případě nebyla vážná nehoda, opatření pro boj se změnami klimatu nebo vysoká cena leteckého paliva. V tomto případě hrála rozhodující roli sama příroda.

Islandská sopka zase jednou ukázala lidstvu skutečnou sílu přírody. Musíme se z toho poučit do budoucna. Lidská rasa není všemocná a nikdy nebude. Je správné, že reakce na tento sopečný výbuch přišla z Evropy. Protože sopečný popílek může způsobit výpadek leteckých motorů a může také zhoršit viditelnost z oken letadla, Evropská organizace pro bezpečnost letového provozu zaujala odpovědný přístup a jako nejvyšší prioritu stanovila bezpečnost cestujících.

Jménem skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance bych chtěl vyjádřit upřímné poděkování také Eurocontrolu, ministrům dopravy, kteří Eurocontrol podpořili, a zejména německému ministru dopravy panu Peteru Ramsauerovi. Měli bychom také podpořit německou unii pilotů, Cockpit, která se zachovala odpovědněji než management leteckých společností a odmítla létat podle pravidel pro let za viditelnosti v evropském vzdušném prostoru, protože se domnívá, že by to bylo nezodpovědné. Buď je vzdušný prostor bezpečný, nebo není. Nakonec nezáleží na tom, podle jakých pravidel letadla létají nebo podle jakých pravidel se zřítí.

Proto Zelení co nejrozhodněji odsuzují přístup leteckých společností, které chtěly dát přednost zisku před bezpečností. Vyzýváme k tomu, aby byl evropský vzdušný prostor znovu otevřen, teprve až nebude hrozit naprosto žádné riziko. Vyzýváme všechny politiky, aby nepodlehli tlaku leteckých společností a nepřenesli odpovědnost za bezpečnost například na piloty.

V posledních několika dnech si bolestně uvědomujeme nedostatky vnitrostátních a evropských dopravních politik v minulém desetiletí, které zanedbaly a v mnohých případech stále ještě zanedbávají železniční systém. Tyto politiky se zaměřovaly výhradně na leteckou dopravu. Letecké společnosti v Evropě každý rok dostávají od daňových poplatníků 14 miliard EUR, protože kerosin, na rozdíl od paliv používaných v železniční dopravě, nepodléhá zdanění. To dává dočasným ztrátám příjmů leteckých společností určitou perspektivu.

Ovšem z toho všeho musíme vyvodit jediný závěr. Železnice jsou nejen nejbezpečnějším dopravním prostředkem; jsou nezbytné pro zajištění mobility a zastavení změn klimatu. Proto bych chtěl poděkovat všem železničním společnostem v Evropě, které pomohly dostat cestující do místa určení.

Sopečný výbuch na Islandu by měl být pro všechny z nás varováním. To, co nyní zažíváme, je realitou pro budoucí podobu dopravy. Budoucnost dopravy však bude úspěšná, jen když nebudeme muset přijímat nezbytná opatření přes noc. Z tohoto důvodu vyzýváme všechny členské státy Evropské unie, aby změnily priority vnitrostátní a mezinárodní dopravní politiky. Prioritu musí dostat železniční doprava, nejen slovy, ale také skutky ve finanční oblasti, abychom nemuseli zažívat podobné situace jako tato.

**Peter van Dalen**, jménem skupiny ECR. – (NL) Pane předsedo, opět jsme svědky toho, jak velký vliv může mít počasí a klima na dopravu. Na Islandu dojde k výbuchu nepříliš velké sopky a letecká doprava v mnoha částech Evropy se na několik dní zastaví. Myslím, že je jen správné, že se nám dnes podařilo alespoň částečně obnovit lety. Myslím také, že jsme k tomu byli oprávněni a mohli jsme to udělat, protože zkušební lety ukázaly, že je možné létat, i když samozřejmě jen při udržení stávající dobré viditelnosti.

Současně se domnívám, že jsem byli příliš nekompromisní, když jsme najednou zastavili veškerou leteckou dopravu. Byli jsme příliš ukvapení, když jsme současnou situaci srovnávali s letem KLM, který v roce 1989 nad Aljaškou pohltil sopečný prach z Mount Redoubt, a příliš ukvapení, když jsme poukazovali na let British Airways, který se dostal do mračna sopečného prachu nad Indonésií v roce 1982. Nezapomínejte, že oba tyto lety se ocitly zcela uprostřed prachu z vulkánů, které začaly soptit teprve krátce před letem a nacházely se poměrně blízko. Hustota a žár prachových částic byly v těchto případech na úrovni nesrovnatelné se současnou situací.

Proto souhlasím s přístupem, který bere v úvahu rozdíly v koncentraci sopečného prachu. Pokud zachováme tento přístup – což, jak se zdá, děláme – potom je jen správné, abychom znovu otevřeli části vzdušného prostoru, jistě jen v určitých koridorech a v určité výšce. Toto otevření vzdušného prostoru, myslím, nutně potřebujeme, protože popílek z Islandu finančně vyčerpává naše letecké společnosti. Z možnosti, že by několik leteckých společností, které se potýkají s potížemi, mohlo během této krize zkrachovat, příliš mnoho obav nemám. Nemůžeme ovšem dovolit, aby se zhroutily velké a renomované letecké společnosti, které dávají na první místo bezpečnost. V sázce je příliš mnoho finančních prostředků a pracovních míst.

Kromě toho musíme pracovat s realistickým přístupem, který bere v úvahu koncentraci prachových částic. Je správné, že by dnes měly být znovu otevřeny některé části vzdušného prostoru. Tento pragmatický přístup bychom měli uplatňovat také v budoucnosti, abychom našli rozumnou, a přitom odpovědnou rovnováhu mezi bezpečností a ekonomikou.

**Lothar Bisky**, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedo, rozhodnutí orgánů, které zajišťují bezpečnost letecké dopravy, neohrozit bezpečnost cestujících bylo naprosto správné, i když to znamenalo uzavření evropského vzdušného prostoru na několik dní a vyžádalo si finanční ztráty leteckých společností. Podle mého názoru je neodpovědné, když letecké společnosti žádají piloty, aby létali na vlastní riziko. Co v tomto případě vlastně znamená „na vlastní riziko“?

Vítám skutečnost, že Komise zvažuje povolení mimořádné státní podpory pro letecké společnosti, které by se jinak v důsledku současné situace dostaly do vážných finančních problémů. Později budeme mluvit o zaměstnanosti v Evropské unii. Pokud EU a členské státy mohou alespoň trochu pomoci zabránit tomu, aby se situace dokonce ještě zhoršila, je podpora správnou věcí. Ovšem na oplátku za poskytnutí státní podpory se musí letecké společnosti zavázat, že nebudou propouštět zaměstnance ani snižovat platy. Musí také zaručit, že nesníží dobu dovolené nebo nebudou odečítat mzdu za dny, kdy se zaměstnanci nemohli kvůli dopravní situaci dostat do práce.

Je nejvyšší čas, aby Komise prosadila společný systém pro nepřetržitý dohled nad bezpečností letového provozu. Tento systém pro dohled by měl být navržen speciálně na ochranu proti sociálnímu dumpingu. Chtěl bych všem připomenout státní podporu poskytnutou bankám, které z ní měly prospěch, ale nezauly odpovídající sociální přístup. Konkurence a honba za ziskem nesmí dostat přednost před bezpečností lidských životů.

**Francesco Enrico Speroni**, jménem skupiny EFD. – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, podle mého názoru byla situace způsobená sopkou řešena pomalu a neefektivně. První skutečné pracovní jednání se konalo včera, v pondělí: vulkán začal soptit ve čtvrtek ráno; takže dosáhnout akceschopného rozhodnutí trvalo čtyři dny.

Je pravda, že některá omezení snad byla nepřiměřená, zejména co se týká bezpečnosti. Proč ale byly zakázány lety v Belgii, když mrak byl v Norsku? Proč byly zakázány lety jednomotorových pístových letadel ve výšce 500 metrů, když popílek byl ve výšce 8 000 metrů?

Snad bylo použito pravidlo, které my letci známe léta, a sice že létání je nejbezpečnější, když pilot je v baru a letadlo v hangáru. To ovšem není způsob, jak řešit mimořádné situace, takže si myslím, že z hlediska povinnosti zaručit bezpečnost cestujících a posádky bylo přijetí těchto opatření správné, ale opatření byla přijata dlouho po vzniku situace.

Proto pro budoucnost bude třeba v první řadě vzít v úvahu bezpečnostní požadavky, ale také požadavky, které přesně řeší otázku bezpečnosti, a nezaměřují se pouze na zákaz letů bez výběru, ale na opatření, která odrážejí reálnou situaci, nikoliv pouze statistické hodnocení, tak abychom v zájmu sektoru, který je životně důležitý pro celé hospodářství, mohli zabránit negativním hospodářským následkům a dopadům, kterých jsme byli svědky po útoku z 11. září 2001, nejen pro sektor letecké dopravy, ale hospodářství jako celek.

Proto vyzývám k rychlé akci, seriózním opatřením a opatřením přijímaným na základě plné znalosti faktů.

**Angelika Werthmann (NI).** – (DE) Pane předsedo, dámy a pánové, bezpečnost má přednost před všemi ostatními faktory. Nemůžeme riskovat, že letadlu plnému cestujících selžou motory a v důsledku toho možná spadne do obydlené oblasti. Chtěla bych všem připomenout letadlo British Airways, které v roce 1982 prolétalo mračnem popílku při cestě na Nový Zéland, a zejména vážnou nehodu, kterou měl v roce 1989 Boeing 747 společnosti KLM, který prolétal hustým mrakem sopečného popílku. Obě letadla jen o vlásek unikla katastrofě.

Lidský život má nevyčíslitelnou hodnotu. Vítám rozhodnutí uzavřít během této krize vzdušný prostor, a zajistit tak, aby piloti nemuseli přebírat odpovědnost za cestující svěřené do jejich péče. Byly provedeny zkušební lety a měření, ale jenom do určité výšky a podle pravidel pro let za viditelnosti. Tyto lety nepřinesly žádné skutečné analýzy ani podstatné výsledky.

Další připomínku, kterou mám k letům podle pravidel pro let za viditelnosti, se týká případu letadla KLM, kdy mrak popílku nebyl viditelný. Příroda nás učí respektu a současně nám ukazuje limity globalizace. Všichni si velmi dobře uvědomujeme závažné finanční důsledky. Ovšem lidský život má daleko větší cenu než zboží. Proto když vezmeme v úvahu případy, které jsem uvedla, chtěla bych vyzvat k co největší míře odpovědnosti a opatrnosti, také pokud jde o rozdělení vzdušného prostoru do tří zón.

**Mathieu Grosch (PPE).** – (DE) Pane předsedo, pane Lópezi Garrido, pane Kallasi, tento zákaz letů nás vrací k rozsáhlé rozpravě o bezpečnosti, která často proběhla v Parlamentu a ve které jsme konstatovali, že my, tím mám na mysli Parlament a věřím, že také Komisi, bychom mohli a měli zavést v této oblasti regulaci na evropské úrovni, pokud by členské státy k tomu byly ochotné. Často jsme vedli tuto rozpravu nejen v souvislosti s leteckou dopravou, ale také v souvislosti se železnicemi a dalšími oblastmi. Proto bychom dnes měli položit tuto otázku orgánům, které jsou na ni schopné odpovědět: zaprvé, leteckým úřadům v příslušných zemích a samozřejmě také organizaci odpovědné za koordinaci na evropské úrovni. Tato koordinace funguje výjimečně dobře.

Podle mého mínění je nejvyšší prioritou bezpečnost cestujících. Finanční aspekt je méně důležitý, ačkoliv ho nemůžeme ztrácet ze zřetele. Jednotlivé země udělaly správné rozhodnutí. Doufám, že v budoucnosti bude přijímat rozhodnutí Eurocontrol a vnitrostátní orgány pro bezpečnost letectví, a nikoliv jednotlivé letecké společnosti, protože se opět setkáváme s odborníky, kteří mají různé názory. Z tohoto důvodu musíme být velmi opatrní.

Z hospodářského hlediska se samozřejmě jedná o katastrofu pro odvětví, které nyní po 11. září a hospodářské krizi trpí již třetí krizí. Proto bychom měli přijmout opatření na evropské, nikoliv na vnitrostátní úrovni, a poskytnout balíčky pomoci, které budou kompatibilní v celé Evropě a nebudou deformovat trh, jak se často stávalo v minulosti. Pomoc je potřebná, ale nejen na vnitrostátní úrovni.

Cestující jsou nyní v situaci, ve které jim stávající právní předpisy neposkytují pomoc, kterou by mohli očekávat. O tomto tématu jsme oprávněně často debatovali v Parlamentu. Ovšem předpokládám, že letecké společnosti a další postižené společnosti umožní cestujícím, aby se domáhali svých stále platných práv.

Pro mne budoucnost spočívá v jednotném evropském nebi. Chtěl bych poukázat na to, že v příštích dvou letech budeme v Evropském parlamentu o tomto tématu často diskutovat.



**Saïd El Khadraoui (S&D).** – (NL) Pane předsedo, dámy a pánové, pane komisaři, myslím že se v této rozpravě objevují tři důležité faktory. Především poskytnutí podpory a návrat cestujících, kteří zůstali na letištích; to musí být absolutně nejvyšší prioritou pro všechny orgány na všech úrovních. V této souvislosti můžeme souhlasit s tím, že nařízení Evropské unie o právech cestujících zajistilo pro velkou většinu z nich alespoň minimální pohodlí a podporu. Ovšem v praxi – jak dobře víte – jsme samozřejmě zažili některé problémy: chaos na letištích, nedostatek informací atd. Proto podporuji, abychom zahájili šetření na evropské úrovni ve spolupráci s leteckými společnostmi a všemi dalšími zainteresovanými stranami, abychom mohli prozkoumat, jak v situacích tohoto typu můžeme pomoci.

Kromě toho bych chtěl také vyzvat k vytvoření pracovní skupiny na úrovni Komise a členských států, aby organizace návratu cestujících byla co nejefektivnější. Víím, že toto je úkolem leteckých společností, ale určitě existují lidé, kteří zůstali na vzdálených místech a kteří budou na návrat domů čekat delší dobu, i když bude znovu otevřen vzdušný prostor. Je třeba, abychom tomu věnovali pozornost.

Druhým důležitým faktorem, chcete-li, druhou kapitolou, je postup pro ustanovení zákazů letů. Dnes se děje to, že znovu slyšíme požadavky na větší míru spolupráce a koordinace na evropské úrovni a jednotné evropské nebe – něco, na což se již poukazovalo – se v budoucnosti ukáže jako užitečné. Je pravda, že Evropská unie v současné době nemá žádné pravomoci přijímat rozhodnutí ani o vzdušném prostoru členských států, ani co se týče Eurocontrolu, což velmi stěžuje přijímání efektivních a koordinovaných rozhodnutí.

Je však také pravda, že až do včerejšího večera jsme na evropské úrovni ve skutečnosti používali poněkud konzervativní matematický model. Tento model v podstatě vychází z nejhorsího možného scénáře, což znamená, že menší množství sopečného popílku bylo označeno jako masivní mračno vyžadující zákaz letů, ke kterému také došlo. Budete asi vědět, že se v USA používá jiný model, který uplatňuje zákaz letů pouze pro oblast přímo nad sopkou a řízení rizik provozu ponechává v rukou leteckých společností. To je jiný model. Model mezi těmito dvěma extrémy, který již byl schválen – model používající tři zóny – je dobrým modelem. Podívejme se, jak v tomto modelu můžeme integrovat bezpečnost a efektivitu.

Mým třetím a posledním tématem je otázka, jak se vyrovnáme s hospodářským dopadem. Vytvoření přehledu různých možností je dobrou myšlenkou, ale potřebujeme evropský přístup. Konečně dovolte, abych dodal, že bychom neměli občany uvádět v omyl, aby si nemysleli, že budeme schopni každého odškodnit za nesnáze, do kterých se dostal. To prostě není možné.

**Dirk Sterckx (ALDE).** – (NL) Pane předsedo, především bych chtěl říci něco panu ministrovi, tedy úřadujícímu předsedovi Rady. Ne vám osobně, ale každému, kdo někdy zastával vaši funkci, a snad také některým z těch, kdo ji budou zastávat v budoucnosti. Jak jste mohli až do dneška po mnoho let blokovat evropský přístup toho druhu? Komise a Parlament znovu a znovu musely naléhat na Radu, aby se dosáhlo dohody, a i potom to vždy skončí chabým kompromisem. Jak je možné, že Rada vždy uvažuje na mezivládní a vnitrostátní, a nikoliv na evropské úrovni? Toto je jedno z poučení, které si musíme vzít z této situace. Můj kolega pan El Khadraoui již uvedl, že existuje prostor pro lepší spolupráci, ale ne pouze v souvislosti s řízením vzdušného prostoru. Také by se mohla zlepšit koordinace mezi vnitrostátními orgány, ale vy jste, pane úřadující předsedo, sám poukázal na to, že Evropská unie nemá v současné době dostatečné pravomoci, aby mohla takových zlepšení dosáhnout. Dobrá, dejte tedy konečně Evropě tyto pravomoci! Tím by se věci hodně zjednodušily.

Moje druhá připomínka se týká vědeckých informací. Máme jediné centrum v Londýně, které se specializuje pouze na určité oblasti a které spolu s Eurocontrole rozhodlo, že na prvním místě je bezpečnost. To bylo určitě správné rozhodnutí, ale stačí to? Neměli bychom posílit evropský model soustředěním více specializací a vytvořit skutečné evropské centrum pro bezpečnost letectví? Tento vulkán ještě nepřestal soptit. Když před 200 lety naposledy došlo k výbuchu, vulkán zůstal aktivní deset let. Takže se musíme připravit na nadcházející roky. Domnívám se, že je třeba posílit evropský model a – a toto je důležité téma pro tento Parlament – musíme také zajistit, že zůstanou nedotčena práva cestujících a že státní podpora bude poskytnuta každému na stejném základě.

**Isabelle Durant (Verts/ALE).** – (FR) Pane předsedo, přestože se dnes tisíce lidí dostaly do velkých obtíží, věřím, že tento sopečný výbuch vyzní jako skutečná výzva k činnosti: výzva, která nás nutí k přehodnocení našeho vztahu k počasí, pokud jde o dopravní sektor, a především k přehodnocení naší nadměrné závislosti na letecké dopravě, která postupně, a někdy bez našeho vědomí, nahrazuje všechny ostatní dopravní prostředky. Tento problém je dokonce ještě naléhavější vzhledem k tomu, že dnes samozřejmě nikdo nedokáže říci, zda tyto sopečné výbuchy skončí nebo jak se toto mračno popílku bude pohybovat v příštích týdnech a měsících.

To znamená, že musíme v první řadě – a v tomto podporuji Komisi i Radu – nadále dodržovat zásadu předběžné opatrnosti a bezpečnosti. Navíc mě překvapilo, že v jedné oblasti, ve farmaceutickém sektoru, byla zásada předběžné opatrnosti použita k tlaku na členské státy a na Evropu, aby vynaložily výdaje, které podle mého názoru nebyly dobře promyšlené. Dnes, jak se zdá, jiný sektor také chce zpochybňovat nebo kritizovat preventivní opatření přijatá členskými státy a Evropskou radou. Připadá mi to zvláštní. Pro předběžnou opatrnost neexistuje žádná kapesní příručka. Bezpečnost a obecný prospěch jsou prioritou.

Co se týká dalších věcí, domnívám se, že samozřejmě musíme rozvíjet železniční dopravu. To je hlavní prioritou, a jak uvedl můj kolega, je zřejmé, že v této oblasti máme vizitohu, jak by měl náš dopravní systém vypadat; jinými slovy, železniční doprava musí znovu získat trh v přepravě na kratší a střední vzdálenosti. Myslím, že je také důležitá různorodost dopravy a způsobů dopravy. Tím se, mimochodem, bude také zabývat bílá kniha, na které budeme pracovat ve výboru.

Z krátkodobého pohledu jistě považuji za prioritu dopravit občany zpět domů, poskytnout odškodnění cestujícím a možná také posoudit, co je třeba udělat pro letecké společnosti, ale velmi cíleným způsobem. Také se domnívám, že ze strukturálního hlediska musíme poskytnout daleko větší podporu videokonferencím. Videokonference zůstávají velmi okrajovým médiem a jejich význam je většinově podceňován; to platí nejen v případě Parlamentu, ale také obecněji. Domnívám se, že podpora takových metod komunikace by snížila naši závislost na letecké dopravě.

Konečně se domnívám, protože nás pan předseda vyzval k podobným iniciativám, že by Evropský parlament snad mohl přehodnotit způsob své práce a například zvážit, že bude pracovat pět dnů v týdnu po dobu dvou týdnů, místo tří nebo tří a půl dne týdně. To by také byl způsob, jak jít příkladem, co se týká organizace naší práce, jak být méně závislí na letecké dopravě, která je zcela zřejmě velmi zranitelná a podléhá, jak nám dnes ukazuje příroda, neznámým faktorům, nad kterými nemáme kontrolu.

Je to skutečně otázka přezkoumání systému jako celku a v rámci bílé knihy, ale také v Evropském parlamentu, budeme mít příležitost přehodnotit naše vlastní metody podpory jiných dopravních prostředků, i co se týká způsobu naší práce.

### **PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MARTÍNEZ MARTÍNEZ**

*místopředseda*

**Ryszard Czarnecki (ECR).** – (PL) Pane předsedající, je mi velmi líto, že jak se zdá, mnozí poslanci se před přípravou svých projevů neobrátili o radu k profesionálům – lidem, kteří strávili několik tisíc hodin řízením letadel. Mám dojem, že toto je velmi politická debata a že tu jsou činěny výpady proti Radě, zatímco Rada, pro boha živého, není odpovědná za sopky. Nepochybně je možné konstatovat, že rozhodnutí Eurocontrole bylo příliš ukvapené, a vyjádřím to velmi důrazně, protože se všechno smíchalo dohromady. Vůbec nebyla vzata v úvahu diverzifikace vzniklé situace. Jsme odpovědní za systém trvalého řízení letového provozu a myslím, že se z těchto událostí můžeme poučit. Jsem si ovšem naprosto jistý, že rozhodnutí, která již byla přijata, byla přijata na příliš dlouhou dobu a jsem přesvědčen, že rozhodně mohla být jiná.

**Jacky Hénin (GUE/NGL).** – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, jsem přesvědčen, že ve chvílích, jako je tato, musíme mít slova útěchy a podpory pro všechny, kteří se stali nebo dosud jsou oběťmi narušení dopravy, stejně jako musíme mít slova podpory pro zaměstnance leteckých společností, kteří se s omezenými prostředky, které mají k dispozici, snaží reagovat na potřeby cestujících.

Nechceme se přidávat k těm, kteří hodně kritizují, ale málo navrhuji řešení a ještě se snaží mít patent na pravdu, když se bouře přežene. Chtěli bychom říci, že zásada bezpečnosti cestujících musí být znovu potvrzena jako prioritní. Je lepší mít nespokojeného cestujícího, který je naživu, než cestujícího, který naneštěstí zemře na palubě.

Chtěl bych současně říci, že Evropa trpí příliš malou důvěryhodností. Lepší spolupráce a jednota by pravděpodobně znamenaly lepší komunikaci, lepší vysvětlení pro nás a větší úsilí vyhovět těm, kdo jednoduše chtějí dostat informace.

Podle našeho názoru je důležité posílit prevomoci Evropské agentury pro bezpečnost letectví a umožnit jí, aby se vždy spoléhala na vědecká doporučení, na základě kterých by za všech okolností mohla obhájit svá rozhodnutí. Pro budoucnost – a to již bylo řečeno, ale domnívám se, že je to třeba znovu zdůraznit – budeme muset ještě více pracovat na tom, aby se dopravní prostředky, které křížují území Evropy, vzájemně doplňovaly, a snažit se o jejich lepší propojení.

Konečně, když dovolíte, pane předsedající, aby se rozptýlilo jakékoliv možné podezření, bych chtěl navrhnout, aby v této věci byl zřízen vyšetřovací výbor Evropského parlamentu.

**Anna Rosbach (EFD).** – (DA) Pane předsedající, mám dvě důležité poznámky. Především je politováníhodné, že Evropa je ochromena, a není tak schopna konkurence v celosvětovém měřítku, ale to platí také pro americké a asijské letecké společnosti, které nemohou přistávat v EU.

Zadruhé bych chtěla poděkovat všem zúčastněným stranám za jejich úsilí.

Zbývá rozhodnout, zda bude leteckým společnostem poskytnuta finanční náhrada. O výsledku bude rozhodnuto v rozpravách v příštích dnech. Je dobré, že jsme slyšeli, že nyní existuje třístupňový plán. Potěšilo mě to. Deník Financial Times kritizuje politiky, že „jednoduše“ zastavili veškerý provoz z bezpečnostních důvodů, a navrhuje, aby Evropa zavedla americkou strategii a nechala jednotlivé letecké společnosti, aby samy rozhodovaly, zda budou, nebo nebudou létat. Doufám, že v tomto Parlamentu tento model ihned odmítneme. Pro cestující by bylo katastrofální, kdyby se letecká společnost ohrožená bankrotem rozhodla létat jenom kvůli zisku.

To, co nyní potřebujeme, je strategie, která se bude dívat do budoucnosti: lepší měřicí nástroje pro sledování vzdušného prostoru a předpovídání atmosférických změn a vývoj leteckých motorů, které budou účinněji využívat palivo a budou méně náchylné k poruchám. Ovšem letadla jsou zranitelná, nejen pokud jde o teroristické útoky, ale také z hlediska extrémních povětrnostních podmínek. Letadla jsou energeticky velmi náročná a znečišťují životní prostředí. Nebude možné vyvinout nákladní nebo dopravní letadla se solárním nebo elektrickým pohonem, ale co můžeme udělat, je konečně začít používat vysokorychlostní vlaky a vybudovat přímé vysokorychlostní železniční tratě mezi velkými evropskými městy. Vlaky mohou být mnohem ohleduplnější vůči životnímu prostředí než letadla a v případě dopravy do míst v rámci Evropy mohou skutečně konkurovat letecké dopravě.

**Danuta Maria Hübner (PPE).** – Pane předsedající, dnes víme lépe než před týdnem, že obloha bez tryskových letadel s sebou nese vysoké náklady. Náklady leteckých společností překračují jejich ztracené příjmy. Postižena jsou další odvětví, ačkoliv také existují odvětví, která ze situace těží. Významná je také skutečnost, že tato nová katastrofa dopadla na již velmi křehké evropské hospodářství, které čelí potřebě fiskální konsolidace.

Chtěla bych vznést dvě otázky.

První se týká státní podpory. Nabídka státní podpory leteckým společnostem jako odškodnění za ztráty má precedens v případě pomoci poskytnuté společnosti American Airlines po 11. září. Evropská komise také nabízí zrychlené postupy pro poskytnutí státní podpory, což oceňujeme. Ale moje otázka Komisi zní, zda známe očekávanou velikost této nové zátěže pro vnitrostátní rozpočty, které trpí obrovskými schodky a zadlužením a čelí výzvě fiskální konsolidace. Je státní podpora poskytnutá z vnitrostátních rozpočtů nejlepším řešením? Zvažuje Evropská komise nějaké jiné možnosti?

Druhá otázka se týká schopnosti Evropské unie řešit krize. Dovídáme se, že během prvních několika dní neprobíhaly žádné konzultace nebo spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními orgány v situaci, která se týkala 80 % evropského vzdušného prostoru. Mohu vás ujistit, pane komisaři, že můžete být zcela nezávislý a přitom provádět koordinaci.

Možná také brzy uslyšíme, že koordinace by nám umožnila navrhnout a realizovat nějaké lepší řešení, takže podle mého názoru toto je správný čas, kdy bychom měli pokročit v otázce krizového řízení EU. Jasně vidíme, že katastrofy, které postihují naše občany, se mohou objevit také mimo území EU v Evropském hospodářském prostoru, nebo dokonce mimo EHP. Moje otázka Komisi zní: jak Komise využije této katastrofy ke zlepšení schopnosti krizového řízení Evropské unie? Mohu vás ujistit, že my v Evropském parlamentu budeme podporovat veškeré vaše úsilí proto, aby naše krizové řízení bylo efektivnější a účinnější.

**Hannes Swoboda (S&D).** – (DE) Pane předsedající, v posledních několika dnech jsem viděl a zažil alternativy letecké dopravy v Evropě, na jedné straně během cesty autem z Bělehradu do Vídně a potom při cestě vlakem z Vídně do Štrasburku. Ačkoliv v silniční dopravě existují problémy, silniční infrastruktura je dobře rozvinutá, dokonce i v sousedních evropských oblastech. Situace na železnicích však zůstává neuspokojivá. To není přijatelné.

Kde bychom byli dnes, kdybychom realizovali ustanovení tak zvaného Deslorsova plánu? Již bychom měli transevropské síť a měli bychom víc vysokorychlostních tratí a vlaků. Jen po několika hodinách byly toalety ve vlaku nepoužitelné, ačkoliv to byl moderní vagon, protože spousta lidí musela několik hodin stát nebo sedět na podlaze, a vlaky tudíž byly přeplněné a kapacita sociálních zařízení nestačila.

Proto bych chtěl vyzvat pana Kallase, aby dal nový podnět k modernizaci železnic, aby se uvedlo do provozu více vysokorychlostních vlaků a vytvořily se kapacitní rezervy. Potřebujeme určitou míru rezerv. Nejen během katastrofální sopečného výbuchu, ale také v zimě se ukazuje, že máme příliš málo rezerv a že nestačí se zaměřovat pouze na rentabilitu. Větší důraz musíme také klást na ubytování.

**Izaskun Bilbao Barandica (ALDE).** – (ES) Pane předsedající, pane Lópezi Garrido, pane Kallasi, velmi vám děkuji za vysvětlení a práci, kterou jste vykonali.

Souhlasím s vámi, že prioritou je bezpečnost a že krize, která nás postihla, je komplikovaná, ale uběhlo příliš mnoho času, než jsme začali vzájemně komunikovat, protože k tomu došlo až pět dní po prvním pokusu.

Abychom však dostáli tomu, co od nás občané, evropská veřejnost, nyní očekávají, závěry této rozpravy musí být jasné, jednoduché, a navíc praktické. Je také třeba, aby přinesly okamžité výsledky, které každý může vidět.

Proto daňoví poplatníci, kteří také budou muset zaplatit za tuto krizi, mají rozhodně právo, aby jim byly zaručeny minimálně tři věci: zaprvé, větší transparentnost, co se týče rozhodnutí o uzavření letišť a vývoje situace. Na počátku krize byli informováni pozdě, což, jak se domnívám, napomohlo ke zhoršení problémů na mnoha letištích a také mnoha uživatelům přineslo větší obtíže při zařizování alternativní dopravy. Proto také potřebujeme větší transparentnost právě nyní, když byly definovány tři zóny. Chceme vědět, jak tyto zóny jsou a jak budou dále vymezeny.

Zadruhé, daňoví poplatníci mají právo, aby jim bylo zaručeno naprosté dodržování práv cestujících. Potřebujeme srozumitelnost, potřebujeme definovat, kdo je odpovědný za práva cestujících, jaký bude rozsah těchto práv a termíny pro jejich uplatnění. Souhlasím s komisařem Kallasem, že je také třeba sledovat postupy, které letecké společnosti chtějí použít, aby mohly být tyto nároky splněny.

Poslední věcí, na kterou mají právo, aby jim byla zaručena, je státní podpora pro letecké společnosti. Žádám vás, abyste jasně definovali, jak má tato státní podpora vypadat a jaká budou platit kritéria pro její poskytnutí, a abychom sledovali a kontrolovali důsledky, které by tato krize mohla mít pro pracovníky leteckých společností. Potřebujeme také zvýšit na maximální míru kontrolní opatření, aby letecké společnosti nemohly využít podobných okolností k bezdůvodným nebo nadměrným změnám pro zaměstnance.

Současná krize velmi jasně ukázala potřebu dále rozvíjet koordinaci a interoperabilitu na evropské úrovni.

**Philip Bradbourn (ECR).** – Pane předsedající, jak již bylo řešeno, nedávné události na Islandu nemohl nikdo předvídat. Letecká doprava musí čelit velmi neočekávaným okolnostem, co se týče sopečného výbuchu a samozřejmě také všeobecného hospodářského pozadí. S ohledem na to by tak krajní opatření, jakým je uzavření celého evropského vzdušného prostoru, mělo vycházet z řádných vědeckých základů a při současně dostupné technologii bychom měli zajistit, aby narušení dopravy bylo minimální a informace byly sdělovány efektivním způsobem.

V tomto ohledu Eurocontrol a vnitrostátní orgány přispěly špatným řízením této krize k frustraci. Nepřetržitě opakované odsouvání uzavření evropského vzdušného prostoru každých šest až osm hodin znamenalo, že si cestující nemohli naplánovat cestu jinými prostředky a samotné letecké společnosti čekaly na další vývoj situace. Máme k dispozici počítačové modelování a satelitní technologie, aby v takových situacích pomohly, ale i s veškerou touto technikou se zdá, že jsme skoro v situaci, kdy strkáme do vzduchu nasliněný prst, abychom zjistili, odkud fouká vítr. Alespoň veřejnost to takovým způsobem vnímá. Toto je katastrofa pro všechny zúčastněné. Potřebujeme dlouhodobou prognózu, a nikoliv bezmyšlenkovitá rozhodnutí.

**Christine De Veyrac (PPE).** – (FR) Pane předsedající, především bych chtěla zdůraznit, že uplatnění zásady předběžné opatrnosti většinou evropských vlád, které cíleně a dočasně uzavřely svůj vzdušný prostor, bylo moudrým a prozíravým rozhodnutím.

Bezpečnost našich občanů musí dostat přednost před jakýmkoliv jinými úvahami a za těchto okolností se postoj některých leteckých společností požadujících úplné a okamžité otevření vzdušného prostoru na základě jednoho nebo dvou zkušebních letů zdá, slušně řečeno, nemorální.

Myslím, že to byl pan Hénin, který zrovna hovořil o komplementaritě dopravy, zejména co se týče železnic, a já bych chtěla využít této příležitosti a vyjádřit, jak je mi líto, že při ochromení letecké dopravy situaci ještě zhoršilo narušení železniční dopravy způsobené stávkami, které jsou za těchto okolností neodpovědné a nepochopitelné.

Abych se vrátila k našemu tématu, chtěla bych pochválit rozhodnutí Komise povolit uvolnění veřejných finančních prostředků pro letecké společnosti postižené současným narušením dopravy. V kontextu dosavadní krize je to rozhodnutí podle zdravého rozumu; tato pomoc musí ovšem být pokládána za výjimečnou.

V této souvislosti bych chtěla, aby kritéria pro poskytnutí těchto prostředků zahrnovala vzorné chování, které musí letecké společnosti prokázat při odškodnění svých zákazníků, kteří byli postiženi zrušením letů. Rozhodně je nepřijatelné, aby některé letecké společnosti zneužívaly ustanovení o vyšší moci, aby se vyhnuly povinnosti odškodnit cestující podle nařízení (ES) č. 261/2004. Cestující jsou oběťmi současné situace a v případech, kdy jim nebylo nabídnuto žádné alternativní řešení, by také neměli nést finanční náklady.

Navíc jsou z povinnosti odškodnit cestující za nevyužité lety vyňaty cestovní kanceláře. To také není správné. Letecké společnosti, podobně jako cestovní kanceláře, mají pojištění, které jim poskytuje finanční krytí ve výjimečných případech, jako je ten, který zažíváme několik posledních dní, a proto musíme zajistit, že cestující budou za zrušené lety řádně odškodněni.

**Silvia-Adriana Țicău (S&D).** – (RO) Přibližně 2 miliony cestujících v EU-27 používá leteckou dopravu každý rok, z toho 22 % na vnitrostátních linkách, 44 % uvnitř EU a 34 % mimo EU.

Sopečný výbuch na Islandu nás upozornil na slabiny evropského dopravního systému. Během posledních šesti dnů bylo zrušeno více než 17 000 letů a miliony cestujících zůstaly uvězněny na různých místech uvnitř i mimo EU. Za těchto okolností bylo rychlé poskytování přesných informací cestujícím absolutní nutností.

Naším prvořadým zájmem musí být bezpečnost cestujících. Proto by zvláště v Evropské unii měl existovat účinný systém pro přesměrování cestujících na jiné formy dopravy: železnice, vodní cesty nebo silnice. Pokud by takový systém fungoval, 66 % cestujících, kteří v této době zůstali na zemi a cestovali v rámci členského státu nebo EU, by dosáhlo místa určení jinými dopravními prostředky.

Stává se naprostou nutností přidělit potřebné finanční prostředky pro transevropskou dopravní síť, kterou je třeba rozvíjet tak, aby vysokorychlostní železniční tratě mohly sloužit nejen všem hlavním městům členských států, ale také dalším velkým evropským městům. Dalším stále více rozhodujícím aspektem je rozvoj dopravy podél vnitrozemských vodních cest a evropských námořních koridorů. Projevme politickou vůli a držme se našeho sloganu: Evropa v pohybu!

**Pat the Cope Gallagher (ALDE).** – (GA) Pane předsedající, chtěl bych přivítat úsilí pana komisaře Kallase a ministrů dopravy, které při řešení tohoto problému vyvinuli.

– Navzdory věku technologií, ve které dnes žijeme, myslím, že tato situace nám jako nikdy dříve připomíná, že jsme v rukou matky přírody.

Pocházím ze země – Irsko – která je od evropské pevniny oddělena dvěma mořskými přejezdy. Dobře vím, že my a občané, které zastupuji, jsme pocítili dopady této situace snad ještě více než občané v jiných členských státech. Po zprávách z minulého večera existovala velká naděje, že se by se situace mohla ulehčit. Ovšem přes noc se situace znovu změnila a omezení v našem vzdušném prostoru byla prodloužena do 13:00 dnešního dne.

Mnozí cestující uvízli v různých částech – nejen Evropy, ale v mnohých částech světa – a naší prioritou musí být snaha těmto lidem pomoci, pomoci mnoha lidem, kteří mají úmrtí v rodině a nemohou se dostat domů. Těmto lidem by letecké společnosti měly dát přednost a neignorovat je a nezacházet s nimi stejně jako s ostatními cestujícími.

Hospodářský dopad je nesmírný a já jsem potěšen, že pan komisař bude vést skupinu, která vyhodnotí hospodářské důsledky této situace. Ovšem je nezbytné – a myslím, že to je reálná myšlenka – v důsledku této krize posílit úlohu Eurocontrolu, protože sopky nerespektují hospodářské, zeměpisné nebo politické hranice. Tuto situaci musíme řešit z centra. Souhlasím s tím, že řešení z 27 pohledů nebo zemí není úspěšné. Jedním z největších problémů, kterým dnes čelí cestující, je zmatek ...

*(Předsedající řečníka přerušil)*

**Vicky Ford (ECR).** – Pane předsedající, mrak popílku způsobil stres a trauma mnoha tisícům cestujících a finanční ztráty mnoha podnikům. Mnozí z našich kolegů ze vzdálených koutů Evropy skutečně tento týden uvázlo na letištích. Je třeba poděkovat předsednictví, že se dohodlo, že by bylo nedemokratické hlasovat bez nich – ti z nás, kteří přijíždějí ze vzdálenějších míst, příliš často pocítují, že jsou odmítáni v zájmu středoevropských aliancí.

Sopka nám také připomněla, že nejsme pány této planety a neznáme odpovědi na všechny otázky. Je zřejmé, že potřebujeme mít mnohem lepší znalosti o sopečném popílku i o sopečných plynech, a je třeba podporovat výzkum v této oblasti.

Sopka nám také připomněla, jak jsme se stali závislími na letecké dopravě. Jsme si vědomi toho, že v nadcházejících letech musíme tuto závislost snížit. Měli bychom vítat investice do pokročilých komunikačních systémů, které umožní virtuální schůzky, a také investice do vysokorychlostních železničních tratí.

Konečně je třeba uvítat plány na omezení nadbytečné dopravy. Toto je zcela zřejmě jedna z oblastí, ve které by Parlament mohl jít příkladem.

**Marian-Jean Marinescu (PPE).** – (RO) Mimořádné přírodní jevy, jako například erupce na Islandu, bohužel ještě nedokážeme předvídat. V takových případech může být ospravedlnitelná nepřiměřená reakce, ale pouze jednou. Musíme důkladně analyzovat, co se stalo, a být připraveni účinně zareagovat pro případ, že se takový jev bude opakovat. Informace o důsledcích výbuchu byly nedostatečné. Dnes, téměř týden od vypuknutí chaosu, stále ještě nevíme, jak dlouho to ještě bude trvat a jaká jsou skutečná rizika.

Bez ohledu na náklady je třeba vytvořit centrum, které bude provádět náležité monitorování, aby chom zainteresovaným stranám, společností i cestujícím, umožnili přijímat potřebná opatření. Reakce společností byla opožděná a nejednotná, což přineslo velké problémy cestujícím. Společnosti se nepokusily o spolupráci, aby koordinovaly řízení toku cestujících a maximální možné využití dosud dostupných tras. Jedinou logickou reakcí na tyto nedostatky je vytvořit jednotné evropské nebo a vybudovat centralizovaný systém řízení dopravy, za který bude odpovědný jeden orgán.

Pane úřadující předsedo Rady, minulý rok jsem byl zpravodajem pro iniciativu jednotné evropské nebo a dosáhnout současného formátu iniciativy bylo po nesmírně obtížných jednáních s Radou velmi nesnadné. Tento rok se stejná věc opakuje ohledně evropských koridorů pro nákladní dopravu.

Domnívám se, že by si členské státy měly vzít nějaké ponaučení z toho, co se nyní děje. Reakce členských států byla nedostatečná a nedokázala zajistit dopravu jinými prostředky. V současné době není možné si v Evropě civilizovaným způsobem koupit jízdenku na vlak. Vytvoření evropského centra, které bude odpovědné za zásahy a koordinaci v případě výjimečných přírodních katastrof, je naprosto nezbytné. Modernizace železniční dopravy je také prioritou, o které bylo již mnoho řečeno, ale málo se udělalo.

Doufám, že členské státy porozuměly jednomu velmi důležitému poselství: nestačí být připraven na svém vlastním území; stejné podmínky se musí uplatňovat v celé Evropské unii. To, co potřebujeme, je koordinace, odpovědnost a schopnost rozhodovat, to vše na úrovni Evropské unie.

**Stavros Lambrinidis (S&D).** – (EL) Pane předsedající, dovednosti kapitána se ukáží za bouře. Při sopečné bouři, která postihla Evropu, Unie pomalu předvíдалa, pomalu reagovala a pomalu bránila rozšíření problémů pro evropské občany. Stejně jsme pomalu reagovali na hospodářskou bouři, ale to je jiný příběh.

V dnešní rozpravě se objevují dva aspekty:

Zprv, co se týče zákazu letů a koordinace, je zřejmé, že poměřovat riziko ohrožení života oproti vzniklým nákladům a rozhodovat, kdy a kde budou létat, nemohou letecké společnosti. To je záležitost příslušných vnitrostátních orgánů. Jediným naprosto pozitivním výsledkem za několik uplynulých dnů je, že nejsou žádné oběti, které bychom mohli oplakávat; to jsme neriskovali. Ovšem v situaci, která přesáhla hranice Evropy, to v první řadě měly být vnitrostátní orgány, které by ve spolupráci s Eurocontrole a s meteorology rozhodovaly, zda by mohly otevřít koridory, o kterých nyní říkáme, že je otevíráme – podle mého mínění naneštěstí – na základě finančního tlaku společností. To mne děsí.

Zadruhé, v tak chaotické situaci je nepřijatelné, aby se zpochybňovalo uplatňování evropského nařízení o odškodnění cestujících, nařízení, které by – za takových okolností – mělo být aktivováno automaticky. Víte o tom, že jen málo cestujících, kteří uvízli na letišti, bylo leteckými společnostmi ujištěno, že dostanou zaplacen za nocleh, a že většina z nich byl nocleh zaplacen jen proto, že vedli se společnostmi tvrdá jednání, zatímco většina cestujících nedostala nic? Myslím, že by Evropský parlament měl vyšetřit, jak společnosti reagovaly ve srovnání s nařízením a zda byla dodržena práva cestujících.

**Ivo Belet (PPE).** – (NL) Pane předsedající, dámy a pánové, dobré ráno. Zabýváme se zde samozřejmě mimořádnými okolnostmi. Současné narušení letového provozu je mnohem vážnější než v době událostí z 11. září, ale je jasné, že jsme nebyli tak dobře připraveni, jak bychom na takovou mimořádnou situaci

mohli být připraveni. Navzdory veškerému úsilí poskytovatelů služeb cestovního ruchu a personálu leteckých společností byli mnozí cestující jednoduše ponecháni svému osudu a museli najít vlastní řešení. Je zřejmé, že se musíme z této situace poučit a přijmout odpovídající opatření.

Pane předsedající, pane komisaři, především nemáme jinou volbu, než přijmout nouzový plán koordinovaný na evropské úrovni. Klíčové je, aby tento plán cestujícím ponechaným na letištích poskytl nejen bezpečnost, což je samozřejmé, ale také informace a pomoc, aby postižení cestující měli přinejmenším někoho, na koho se mohou obrátit, a měli zajištěné přístřeší. Musíme využít příležitosti, kterou přináší tyto události, abychom podstatně zlepšili osud všech cestujících v podobné situaci v budoucnosti. V několika minulých dnech se ozřejmila další věc, a sice že v Evropě budeme muset daleko více investovat do přeshraniční vysokorychlostní železniční sítě, která by měla poskytnout alternativu, která bude ohleduplnější k životnímu prostředí, než je zcela zřejmě zranitelná síť letecké dopravy. Vyvíjíme skutečné úsilí v rámci strategie EU 2020, abychom vytvořili významný projekt investic do železniční sítě, který přinese užitek pro jednotlivé občany, pro životní prostředí i pro zaměstnanost.

**Jo Leinen (S&D).** – (DE) Pane předsedající, jako bychom byli schopni předvídat, co se stane, Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, který je také odpovědný za civilní ochranu, projednává zprávu z vlastní iniciativy o přístupu Společenství k prevenci pro případ přírodních katastrof. Zpravodajem je pan Ferreira. O této zprávě budeme hlasovat na příštím zasedání a budeme přitom jednat i o našich zkušenostech s mrakem sopečného popílku. Na plenárním zasedání bude velmi brzy moci formulovat stanovisko Parlamentu k těmto tématům.

Souhlasím s poslanci, kteří říkali, že jsme na přírodní katastrofy špatně připraveni. Naštěstí Evropa má málo přírodních katastrof. Máme ovšem v této oblasti také málo zkušeností a je zřejmé, že naše krizové řízení je špatné. Podle mého názoru všechno trvalo příliš dlouho. Pět dní do vykonání zkušebního letu a shromáždění skutečných dat je prostě příliš dlouho. Musíme se z toho poučit. Nechci nikoho obviňovat, ale zkušenosti ukazují, že příště musíme postupovat lépe.

Pokud sopečný popílek něco jasně ukázal, tak je to potřeba více evropského přístupu. Pane Kallasi, vy jste říkal, že odpovědnost mají vnitrostátní orgány. Ovšem to nepomůže lidem, kteří v konečném důsledku trpí. Potřebujeme, aby se Evropa více zapojila do civilní ochrany a prováděla společnou dopravní politiku. Lisabonská smlouva pro nás otevírá nové příležitosti. Stejně jako paní Hübnerová bych se vás chtěl zeptat, jak využijete příležitosti, které nabízí Lisabonská smlouva, v krizovém řízení a civilní ochraně. Tato situace se musí zlepšit.

**Anne Delvaux (PPE).** – (FR) Pane předsedající, tisk nešetří slovy pro popis uzavření evropského vzdušného prostoru a jeho důsledky: „zmatek“, „chaos“, „ochromení“, „disonance“, „katastrofa“, „pohroma“.

Nebudu rozebírat, co již bylo řečeno, zvláště co se týče rozsahu nesmírného – dalo by se říci nezměrného – přímého nebo nepřímého finančního dopadu této krize. I když vítám možnost poskytnutí mimořádné veřejné podpory sektoru letecké dopravy, který již utrpěl velké škody od 11 září 2001, stále ve mě budí rozpaky, jak Evropa řeší tyto události.

Především, když je nám známo, že bylo postiženo 750 000 evropských cestujících, z nichž velký počet ještě zůstává trčet v různých koutech světa, a víme, že hospodářské ztráty rostou exponenciální řadou, jak si máme vysvětlit, že evropským ministrům dopravy trvalo ne jeden, ne dva, tři, čtyři, ale pět dní, než svolali zasedání, telekonferenci, aby koordinovali svou činnost a rozhodli se vytvořit diferencované zóny s různým dopravním režimem?

Zadruhé, nikdo nezpochybňuje potřebu uplatnit jako absolutní prioritu – a já zdůrazňuji slovo „priorita“ – zásadu předběžné opatrnosti. Ovšem dnes, kdy se doprava postupně znovu povoluje v bezpečných zónách za nezměněných povětrnostních podmínek a kdy je sopka dosud aktivní, se člověk má právo divit, proč jsme další bezpečnostní záruky nemohli poskytnout dříve.

Zatřetí, byl vyvinut model postupných opatření – podle předpovědi počasí, přičemž vývoj sopečné aktivity se může měnit z hodiny na hodinu – ale kdo bude dále provádět aktuální hodnocení bezpečnosti leteckých koridorů? Musí tyto zkušební lety provádět civilní letectvo a letecké společnosti? Konečně, pokud tato situace potrvá, zhorší se, nebo k ní dojde znovu – což je pravděpodobné – uplatňovaná metoda řízení musí zajistit lepší koordinaci mezi členskými státy a speciální provozní postupy na základě reálných dat a lepší koordinace dalších dopravních prostředků za mimořádných okolností. Je ovšem také třeba vzít v úvahu potřebu koordinovat pomoc takovým způsobem, abychom mohli dopravit desítky tisíc cestujících, kteří zůstali na

letišťích, domů; tito cestující také mají právo na informace a pomoc. Dosud ovšem byly podniknuty pouze izolované iniciativy na vnitrostátní úrovni.

**Inés Ayala Sender (S&D).** – (ES) Pane předsedající, vítám příležitost, kterou nám dává tato rozprava, abychom se postavili čelem k naší odpovědnosti.

V reakci na současnou krizi nejsou postačující rozhodnutí na vnitrostátní a mezivládní úrovni ani jednoduchá řešení, i když vycházejí ze statistických modelů.

Je správné uznat příčinnost, se kterou den po uzavření vzdušného prostoru španělské představenství Rady rozpoznalo příležitost pro evropský přístup, aby se našlo řešení chaosu, který se již šířil za hranice vlád jednotlivých států, a co je důležitější, dostal do zoufalé situace tisíce cestujících na našem území i mimo něj. Návrat cestujících do jejich domovů musí být naší prioritou.

Zatímco první opatření byla v souladu se zásadou předběžné opatrnosti a zaručení bezpečnosti pro všechny občany – za letu i na cestě podle letového plánu – přiměřená, nedostatečně srozumitelná informace o budoucnosti a rostoucí pocit znepokojení způsobený složitostí mezivládních rozhodnutí přinesly velkou otázku, která je vždy vznášena: co dělá Evropa? Musíme ocenit, že společná práce pana komisaře Kallase a španělského představenství byla úspěšně završena v rekordním čase – postup není nikdy dost rychlý, ale upřímně řečeno vzhledem k daným obtížím to zvládli v rekordním čase – změnou přístupu. I když je tento přístup preventivní, což musí být, vyvolává důležité otázky.

Závěry této volby jsou následující: práva cestujících nemohou být v mimořádné situaci okamžitě uplatněna. Práce na vnitrostátní a evropské úrovni nebyla dostatečná. Krátkodobě je třeba zajistit návrat cestujících a poskytnout bezodkladná řešení, ale ze střednědobé perspektivy je třeba práci zlepšit.

Na tyto mimořádné situace by měla být schopna reagovat také Evropská služba pro vnější činnost; v některých případech nemůže mít o víkendu zavřeno.

Sektor letecké dopravy, cestovní kanceláře, průmysl cestovního ruchu, logistiky atd., které již tušily konec krize, byly skutečně těžce postiženy a já vítám přítomnost pana komisaře Almuniy, který bude odpovědný za řešení potřebné pro tento sektor.

Ukončení nejistoty v co nejkratší době nám také pomůže dostat se z této krize. Konečně je zřejmé, že potřebujeme náhradní systém pro leteckou dopravu, i když budeme mít jednotné evropské nebe. Železnice, silnice a sektor námořní dopravy ho společně nedokázaly nahradit.

**Artur Zasada (PPE).** – (PL) Pane předsedající, pane Kallasi, skutečně řešíme krizovou situaci. Objem letecké dopravy v Evropě poklesl o 70 % a 80 % letišť je uzavřeno. Opravdu ale doufám, že jsme schopni dojít k nějakým konstruktivním závěrům. Zaprvé, Komise by měla udělat všechno pro to, aby sopečný výbuch nevedl k bankrotu evropských leteckých dopravců, kteří jsou již nyní v katastrofální finanční situaci. Říkám to v souvislosti se včerejší rozpravou o financování bezpečnosti letecké dopravy a odporu Rady financovat přísnější opatření týkající se bezpečnosti.

Zadruhé, experimenty s novými, nevyzkoušenými technologiemi, jako jsou detektory pro fyzickou kontrolu a skenery kapalin, určitě nezvyšují bezpečnost, ale nepochybně budou mít dopad na finanční situaci evropských leteckých dopravců. Zatřetí je tu otázka cestujících. Myslím, že rozhodnutí zastavit lety v zájmu bezpečnosti cestujících bylo moudré. Ovšem tím by náš zájem neměl končit, ale měl by také zahrnovat pomoc pro ty, kteří ne vlastní vinou uvázli na letištích. O těchto otázkách se již vícekrát jednalo na zasedáních Evropského parlamentu, a zejména ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch. Ovšem paradoxně až výbuch sopky na Islandu nás všechny přiměl, abychom si uvědomili, jak je letecká doprava nezbytná pro řádné fungování hospodářství Evropské unie, a to platí zejména pro zástupce orgánů EU, kteří se z tohoto důvodu nemohli v neděli zúčastnit pohřbu v Krakově.

**Jörg Leichtfried (S&D).** – (DE) Pane předsedající, pane Kallasi, pane Lópezi Garrido, dámy a pánové, domnívám se, že reakce Evropské unie a členských států na tuto krizi byly zcela uspokojivé a bylo uděláno všechno, co bylo možné. Unie a členské státy jednaly podle zásady, že prvořadá je bezpečnost. Můžeme diskutovat o tom, zda mračno popítku mělo být zkoumáno rychleji. Domnívám se, že by to bylo možné, ale v zásadě to, co bylo uděláno, je přijatelné.

Nyní je třeba, abychom diskutovali a důkladně promysleli, co je třeba udělat pro lidi, evropské občany, kteří zůstali na letištích. Včera se na mne obrátili tři lidé, kteří jsou v této situaci. Jeden případ se týká členů rodiny, kteří čekají na letišti v Thajsku a bylo jim sděleno, že budou pravděpodobně moci odletět 29. dubna. Tito



lidé již strávili na letišti celý týden. Druhý případ se týká mladých lidí v New Yorku, kterým řekli, aby alespoň týden neopouštěli hotel, protože mohou být kdykoliv vyzvednuti a odvezeni na letiště. Třetí případ se týká rodiny důchodců na ostrově v Norském moři, kteří si nemohou dále dovolit platit ubytování, ale nemohou odjet.

Toto jsou problémy, o kterých bychom měli přemýšlet a debatovat v Evropském parlamentu. Musíme těmto lidem nabídnout řešení, poskytnout jim podporu a přijmout užitečné návrhy. Nemůžeme opustit evropské občany, kteří jsou v této situaci; musíme jim pomoci.

**Předsedající.** – Mnohokrát vám děkuji, dámy a pánové. Nyní jsme v mimořádné situaci, protože téma, o kterém jednáme, je tak naléhavé a tíživé pro mnoho lidí, a zejména pro veřejnost, že máme více žádostí o vystoupení podle postupu „zvednuté ruky“ než kdy předtím.

Toto je rekord, protože máme myslím 13 nebo 15 žádostí, a i když poslanci stále ještě žádají o vystoupení, zjevně nemůže hovořit 20 lidí.

Nicméně se budeme snažit, abychom každému umožnili vystoupit, alespoň dokud nepřijde předseda, který na chvíli odešel a já ho improvizovaně zastupuji. Protože opravdu nechci zahajovat další rozpravu, budeme pokračovat podle postupu „zvednuté ruky“, dokud předsedajícímu nevypadnou oči z důlků nebo nevystoupí všichni, kdo jsou v pořadí.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, jsem vděčný panu komisaři a ministrovi španělského předsednictví za jejich vystoupení a za práci, kterou odvedli.

Myslím, že není sporu o tom, že prioritou v této mimořádné situaci je zaručit bezpečnost, a bezpečnost byla zaručena, protože výsledkem této katastrofy, neočekávané přírodní události, je, že nedošlo k žádné letecké nehodě způsobené mračenem popílků.

Cíle bezpečnosti tedy bylo dosaženo a můžeme tomu být jen rádi. Dnes ještě existují dva problémy: první se týká časového rámce. Mohla být opatření přijata dříve? Mohla být přijata dříve? Mohly být dříve podniknuty kroky k včasnějšímu zásahu a k opětovnému otevření oblasti, která byla nejbezpečnější pro letový provoz, vzhledem k hospodářským dopadům, které tato katastrofa má na leteckou dopravu a letecké společnosti? Nemohla být opatření přijata dříve? To si vyžaduje odpovědi.

Druhý problém: tisíce cestujících jsou stále na zemi a musí zůstat v hotelích, změnit ...

*(Předsedající řečníka přerušil)*

**Marc Tarabella (S&D).** – (FR) Pane předsedající, tato rozprava přinesla mnoho projevů odporníků na dopravu. Je pravda, že jsme se silně zaměřili na hospodářské problémy, které tato výjimečná a nepředvídatelná situace vyvolala.

Existují také lidské aspekty, jak bylo řečeno, a já posuzuji tuto situaci více z pohledu obhájce občanů jako zákazníků, z nichž stovky tisíc jsou v současné době uvězněni někde ve světě a nemohou se vrátit domů. Myslím více na ně a zvláště na ty, kteří si nemohou dovolit zůstat dále na místě, kteří někde uvízli a nemají žádné jiné řešení.

Co se týče prázdného nebe a letišť plných lidí v obtížné situaci, možná by bylo třeba uvažovat o změně směrnic o dopravě, zejména letecké dopravě. Směrnice o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy bude pravděpodobně revidována. Nemohli bychom – a o tom se dosud nehovořilo – pro takové lidi uvažovat o povinném pojištění pro případ vyšší moci, aby nebyli ponecháni v tísní?

**Jarosław Leszek Wałęsa (PPE).** – (PL) Pane předsedající, současná situace prokazuje naši bezmocnost vůči přírodním silám a nutí nás, abychom si tento fakt uvědomili. Ovšem Evropská unie by jako seriózní organizace měla být na takové situace lépe připravena, a zejména by měla být připravena účinně reagovat v naléhavých případech. Samozřejmě je obtížné se připravit na něco, co může nebo nemusí nastat jednou za 150 let, ale v tomto okamžiku vidíme, že evropská železniční infrastruktura a síť spojení je zcela nedostatečná. Zde si musíme odpovědět na otázku, jak bychom měli tuto situaci zlepšit.

Mezi další otázky, o kterých bychom měli diskutovat, patří zaprvé, jaký druh veřejné pomoci poskytnut ohroženým podnikům? Víme, že pro nápravu finanční situace těchto podniků budou potřebné obrovské částky. Další otázkou je, jak bychom měli vyvinout strategii, která nás z dlouhodobějšího hlediska připraví na to, abychom zareagovali a přinesli dokonalejší zlepšení ...

*(Předsedající řečníka přerušil)*

**Antonio Masip Hidalgo (S&D).** – (ES) Pane předsedající, pan komisař hovořil o absurdních a zastaralých postupech. Proto budme důslední.

Promarnili jsme příliš mnoho příležitostí, příliš mnoho smluv, kdy jsme mohli zavést prevomoce Společenství nad evropským vzdušným prostorem. Nicméně i když nejsme schopni jednat, jak jsme měli, ve vzduchu, můžeme tak činit na zemi. Můžeme například dohlížet na práva cestujících a také fungovat jako zprostředkovatel nebo smírčí orgán v různých sporech týkajících se pozemní dopravy. V této oblasti by nemělo fungovat minimum služeb, ale mělo by být k dispozici maximum služeb pro všechny.

**Czesław Adam Siekierski (PPE).** – (PL) Pane předsedající, doufám, že současná obtížná situace v evropské dopravě nebude trvat příliš dlouho a nepřeroste ve skutečnou dopravní krizi. Zkušenosti, které získáváme, jsou příliš nákladné, ale jsou velmi poučné. Měli bychom z toho vyvodit správné závěry a některé se samy ihned nabízejí. Především zabezpečení dopravy, jak v oblasti kvality, tak co se týče schopnosti občanů cestovat, je prioritním úkolem, který máme společný. Zadruhé, potřebujeme vyvážený rozvoj všech forem dopravy, ale zejména nesmíme zanedbávat železniční dopravu. Zatřetí, efektivní doprava je životadárnou mízou pro hospodářství. Preprava zboží a mobilita pracovních sil jsou pro rozvoj rozhodující, a to bychom měli mít na paměti zvláště během hospodářské krize. Konečně potřebujeme vhodné postupy, koordinaci, samostatnou podporu pro letecké společnosti, vzájemnou pomoc a evropskou solidaritu pro dobro našich občanů.

**Piotr Borys (PPE).** – (PL) Pane předsedající, pane Kallasi, tato katastrofa nám ukázala, že v Evropské unii nemáme vhodné postupy pro řešení krizí, jako je ta, která vznikla v důsledku sopečného výbuchu.

Zprvke, Evropská unie by měla koordinovat záležitosti týkající se bezpečnosti a rozhodovat, zda letadla mohou, nebo nemohou létat. Rozhodování v těchto věcech nemůže být výlučně na členských státech. Zadruhé je třeba, abychom uvažovali o otázce hospodářské odpovědnosti. Myslím, že řešením by byl evropský systém pojištění proti tomuto typu situací, nebo možná vnitrostátní programy pojištění. Zatřetí, co se týče logistického zabezpečení cestujících, kteří uvázli při průjezdu mezi jednotlivými zeměmi, zde bylo možné pozorovat nedostatek mobility v dopravních a TNT sítích a nedostatek rychlých vlaků. Konečně se domnívám, že v případě cestujících, kteří uvázli mimo území Evropské unie, by měla mít Evropská služba pro vnější činnost připraveny jasné postupy, jak jim pomoci. Doufám, že takové rychlé postupy budou zavedeny.

**Kriton Arsenis (S&D).** – (EL) Pane předsedající, dámy a pánové, za posledních několik dnů jsme zažili neslýchaný rozruch. Letadla, na kterých jsme závislí při cestách z našich regionů do Bruselu a Štrasburku a zpět, nejsou dále k dispozici. Rozruch byl skutečně značný; museli jsme použít vlaky, lodě a autobusy, cesta trvala mnohem déle a řada poslanců se sem sotva dostala.

Ovšem za těch několik dní jsme poznali, že jsme naprosto závislí na letecké dopravě; viděli jsme, že existují alternativní dopravní prostředky, ale že současná železniční infrastruktura v Evropě je nedostatečná; že je zastaralá. Můžeme si snad představit Evropskou unii s úplnou sítí vysokorychlostních vlaků, Evropu, ve které se všechny cesty kratší než 1 000 kilometrů podnikají vlakem a letadla používáme jen pro delší cesty?

Dopady letecké dopravy na klima v Evropské unii jsou nesmírné. Jsou větší než dopady rafinérií a oceláren ...

*(Předsedající řečníka přerušil)*

**Magdalena Alvarez (S&D).** – (ES) Pane předsedající, domnívám se, že současné reakce mohou pouze ulehčit současnou situaci, ale nemohou zabránit jejímu opakování.

V dopravě neexistují žádné zkratky, neexistují žádná krátkodobá řešení a tato situace by měla být příležitostí – dokonce tím větší, že se nyní připravuje bílá kniha – začlenit, vytvořit a zavést nezbytná opatření ke snížení naší nadměrné závislosti na leteckých spojích. Je třeba, abychom tato spojení vyvážíli usnadněním a posílením alternativ, jako jsou železnice a námořní doprava, které jsou v současné době ve srovnání s leteckou dopravou velmi nedostačující.

Proto předpokládám, že jak pan Kallas, tak pan Grosch, který je zpravodajem pro tuto zprávu, vezmou v úvahu požadavky všech poslanců týkající se potřeby posílit železniční dopravu a transevropské sítě pro tento způsob dopravy.

**Bendt Bendtsen (PPE).** – (DA) Pane předsedající, během této dopolední rozpravy bylo řečeno mnoho rozumných věcí, ale myslím, že je třeba, abychom se trochu více dívali do budoucnosti. To, co jsme zažili, je něco, co se může opakovat. Odborníci na Islandu říkají, že nejde o to, zda dojde k dalším erupcím, ale otázkou pouze je, kdy k nim doje. Proto je třeba, abychom se dívali trochu více dopředu a pracovali na tom, jak budeme takovou situaci řešit v budoucnosti. Domnívám se, že v rámci tohoto řešení je třeba, abychom se začali zaměřovat na vybudování vysokorychlostních tratí mezi evropskými hlavními městy a na to, jak zajistit potřebnou interoperabilitu.

**Tanja Fajon (S&D).** – (SL) Dámy a pánové, jistě je nám všem jasné, že bezpečnost cestujících musí být naší nejvyšší prioritou a že dnes vedeme tuto debatu především proto, že nám to příroda připomněla. Lety v celé Evropě byly zastaveny, cestující nevědí, jak dlouho budou čekat, letecké společnosti se propadají do červených čísel, pracovníci v letecké dopravě se obávají o svoje zaměstnání, hospodářské škody jsou nesmírné. Je zřejmé, že letecké společnosti mají právo si myslet, že když zemědělci mohou požadovat náhradu za přírodní pohromy, ony mají také nárok na náhradu škod. Co se týče životního prostředí, v posledních několika dnech jsme pro něj jistě hodně udělali.

Propojení – nechť je nám tato situace poučením, že Evropa potřebuje lepší integraci letecké, železniční a silniční dopravy, že potřebujeme finanční prostředky pro vysokorychlostní vlaky a že potřebujeme méně znečišťovat životního prostředí. Je třeba, abychom reagovali okamžitě a odpovědně, a především měli na mysli bezpečnost cestujících.

**Judith A. Merkies (S&D).** – (NL) Pane předsedající, především bych chtěla vyjádřit účast všem, kdo byli postiženi touto krizí. „Krise“ je slovo, které v těchto dnech slyšíme až příliš často: hospodářská krize, finanční krize, dopravní krize, všechny možné druhy krizí. Pokud je nějaká věc jasná, tak je to fakt, že naše společnost je velmi zranitelná vůči krizím tohoto druhu. Potřebujeme bezpečnostní síť. Máme tendenci příliš hovořit o ekologické společnosti, ale ekologická společnost potřebuje také ekologickou dopravu a my jsme zcela zřejmě dosud v této věci nedokončili naši práci.

Mnozí členové mojí skupiny i další poslanci to již řekli: je nanejvýš naléhavé, abychom investovali do ekologické dopravy a lepších a rychlejších dopravních spojení v EU – a samozřejmě také do lepších a rychlejších spojení mimo hranice EU, pokud můžeme tuto oblast nějak ovlivnit – po železnici, a proč ne také lodí, pokud na to přijde? Bylo by to dobré pro hospodářství, dobré pro klima a dobré také pro stabilitu této společnosti, protože je to něco, co zoufale potřebuje.

**Gesine Meissner (ALDE).** – (DE) Pane předsedající, jasně se ukázalo, že jádrem tohoto problém jsou cestující. Chceme, aby cestující z Evropy byli přepravováni bezpečně. Chceme bezpečnost, ale také chceme alternativy v dopravě. Domnívám se, že potřebujeme mít k dispozici všechny dopravní prostředky současně. Potřebujeme leteckou dopravu, protože létání nemůžeme nahradit jiným řešením. Hodně toho bylo řečeno o vysokorychlostních vlacích. Samozřejmě by bylo dobré jich mít více, ale jaký užitek přinese sebelepší vysokorychlostní vlak, když se musí zastavit na hranicích?

Z tohoto důvodu s myslím, že bychom měli postupovat krok za krokem. Nejprve potřebujeme kontinuitu evropských železničních systémů, stejně jako potřebuje jednotné evropské nebe. Jelikož se všechny strany vyslovily pro větší koordinaci mezi členskými státy, chtěla bych znovu všechny vyzvat k akci, protože právě strany v členských státech jsou odpovědné za blokování pokroku v této oblasti. Zajistěte prosím, aby všechny strany doma v členských státech skutečně byly pro otevření dopravy v Evropě. Pokud všichni budeme schopni přesvědčit naše vlastní strany, situace se v budoucnosti zlepší.

**Corina Crețu (S&D).** – (RO) V minulých dnech se hodně mluvilo o finančních ztrátách, které utrpěly letecké společnosti, což je nespornou skutečností. Začíná se jasně ukazovat, že je třeba stanovit mechanismus pro poskytnutí pomoci těmto společnostem. Ukazuje se to stále jasněji, protože tato krize způsobená sopečným výbuchem na Islandu může déle trvat.

Domnívám se ovšem, že bezpečnost cestujících a ochrana zákazníků musí mít přednost před vším ostatním. Mezi cestujícími panuje velká míra nespokojenosti a zacházení s nimi je v různých zemích a v různých společnostech různé. Je zřejmé, že postupy v této oblasti je třeba standardizovat, což by znamenalo velký krok kupředu pro cestující, kteří jsou v současné době přesouváni z místa na místo na pozadí nejistoty, která zahluje opětovné otevření vzdušného prostoru.

**Gilles Pargneaux (S&D).** – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, tato krize, kterou v několika posledních dnech prožíváme, také ukázala – a to nebylo dostatečně vysloveno – selhání Lisabonské strategie, kterou Evropská unie nebyla v posledním desetiletí schopna učinit do života.

Toto selhání, které má svůj původ v deregulaci a nelítostné hospodářské soutěži, dnes při této krizi ukazuje, že Evropská unie nebyla schopná koordinovat potřebný přístup, který by nejen umožnil chránit cestující, kteří uvízli na letištích, ale také naplánovat postup umožňující leteckým společnostem například provádět zkušební lety. Proto vyzývám Evropskou unii, aby táhla za jeden provaz.

Slycháváme, že potřebujeme více Evropy. Skutečně, v tak významném sektoru, jakým je letecká doprava, potřebujeme veřejnou službu podporovanou Evropskou unií.

**Elisa Ferreira (S&D).** – (PT) Pane předsedající, toto jistě byla nepředvídatelná krize a zásada předběžné opatrnosti musí mít přirozeně prioritu. Z některých věcí je ovšem třeba se poučit a první takou věcí je, že prvních pět dní nebyl slyšet žádný dostatečně silný a politicky odpovědný evropský hlas. Takový hlas chyběl, pokud jde o ochranu zájmů cestujících, vyjasnění jejich práv, hledání alternativní dopravy a koordinaci řešení.

Druhým závěrem je, že východisko z krize nesmí pro běžného občana vypadat jako mocenský boj mezi těmi, kteří se chtějí vyhnout hospodářským ztrátám, a těmi, kteří chtějí dodržet zásadu předběžné opatrnosti. Co se týče podmínek, za kterých se dostaneme z této situace, ve které byl uzavřen celý evropský vzdušný prostor, musí být zajištěna úplná transparentnost a objektivita. Proto zlepšování vědeckých testů a také koordinace na úrovni ...

(Předsedající řečníka přerušil)

**Robert Goebbels (S&D).** – (FR) Pane předsedající, zásada předběžné opatrnosti se stala zásadou neodpovědnosti. Tváří v tvář sebemenšímu riziku se zásada předběžné opatrnosti stala vyzváním k vzdání se veškeré odpovědnosti. Žádné tak zvané odpovědné strany se neodvážejí dále nést svou odpovědnost.

Může nastat epidemie chřipky? Tisíce lidí jsou honem vyzýváni k očkování. Vybuchne sopka? Celý evropský vzdušný prostor se honem uzavře, i když zkušenosti ukazovaly, že sopečný popílek není nebezpečný s výjimkou letadel, které mají proletět hustým mračenem.

Protože ovšem existuje zásada předběžné opatrnosti, naše letecké společnosti jsou vystaveny neschopnosti odpovědných stran přijmout odpovědnost, slabosti odborníků a nemohoucnosti politiků, kteří mají zálibu v řečnění o potřebě snížit naši nadměrnou závislost na letecké dopravě a více investovat do železničních sítí, které by pravděpodobně chtěli prodloužit až do Asie, Ameriky, Afriky, Oceánie a na každý ostrov, který leží mezi těmito kontinenty.

### PŘEDSEDAJÍCÍ: JERZY BUZEK

*předseda*

**Diego López Garrido, úřadující předseda Rady.** – (ES) Pane předsedo, myslím, že došlo k jasné shodě, že je třeba se zaměřit především na přírodu. Pan Cramer do řekl docela jasně a já s ním souhlasím, protože je to důležité poselství pro nás všechny. Samozřejmě se musíme také zaměřit na Evropskou unii, opatření na evropské úrovni v reakci na krizi, která má evropský význam a která má velmi vážný dopad na miliony občanů Evropy a dalších zemí mimo Evropskou unii, a také na hospodářství významných evropských sektorů.

Ihned bylo zřejmé, že události zaskočily členské státy, které mají pravomoc rozhodnout o otevření letišť, a proto bezprostředně následoval zásah Evropské unie. Opakuji, pane Speroni, paní Ferreirová, opatření byla bezprostřední. V pátek bylo zřejmé, že situace je vážná. A jakmile to bylo zřejmé, Evropská komise spolu se španělským předsednictvím Rady a Eurocontrollem okamžitě začala pracovat a v neděli – jak již dříve uvedl pan Kallas – proběhlo veřejné vystoupení Komise a předsednictví – pana Kallase a mne – kde jsme vysvětlili situaci a vyložili další postup. Opatření byla navržena na včerejším zasedání Eurocontrolu a rozhodnutí bylo přijato na včerejším mimořádném zasedání Rady, které svolala španělská vláda a kterému předsedal španělský ministr pro veřejné práce.

Opatření byla tudíž přijata. Opatření byla přijata tak, aby vedla k rozhodnutí, k akci, k určitému přístupu a k zaměření evropského charakteru. Dnešní se včerejší rozhodnutí přijaté na mimořádném zasedání Rady ministrů realizuje. Dnes ráno v 8:00 Eurocontrol definoval čtyři zóny s rozšířenými bezpečnostními hranicemi, ve kterých nejsou povoleny žádné lety, a další oblasti, ve kterých mohou být lety povoleny za předpokladu, že budou existovat dohody a koordinace mezi členskými státy. Vzdušný prostor se tedy postupně otevírá, ale to bude přirozeně záviset na podmínkách a na přírodě. Přirozeně to bude záviset na těchto věcech, ale rozhodnutí přijaté včera se již dnes prakticky realizuje a samozřejmě se vždy bude provádět na základě zásady předběžné opatrnosti a potřeby zajistit bezpečnost.

Domnívám se, že v tomto případě bylo ihned vidět, že evropský přístup znamená, že mohlo být přijato daleko vyváženější rozhodnutí. Evropský přístup znamená, že mohly být vzaty v úvahu různé faktory, které by měly být vždy zváženy, když dojde k mimořádné události, jakou zažíváme v tomto okamžiku. Především to znamená, že model hodnocení rizik je mnohem přesnější. Pane Sterckxi, v reakci na to, co jste v této věci uvedl, chci říci, že Eurocontrol bere v úvahu rozhodnutí, která přijalo Poradenské centrum pro vulkanický popel v Londýně, ale bere také v úvahu zkušební lety, informace od vnitrostátních orgánů, informace od výrobců letadel a informace od Evropské agentury pro bezpečnost letectví v Kolíně nad Rýnem, která, souhlasím, by měla být posílena. Toto všechno bude vzato v úvahu při vypracování přesnějších map, jak se děje nyní, v tomto okamžiku, na základě technického návrhu vypracovaného Eurocontrollem, na základě vědeckých údajů.

Evropský přístup znamená, že současně může být brána v úvahu bezpečnost, která je nejdůležitějším, základním principem, který má přednost všemi ostatními principy, a proto souhlasím s těmi, kteří o tom hovořili. Znamená to, že je možné vzít v úvahu také hospodářské důsledky, a Komise vytvořila pracovní skupinu – kterou jste také velmi dobře přijali – aby příští týden předložila zprávu o aspektech týkajících se hospodářství. Také to znamená, že se lze vzít v úvahu práva občanů a jejich mobilitu. Proto znovu vyzývám všechny vlády členských států Evropské unie, aby pomohly dostat občany domů a aby využívaly všechny dostupné komunikační prostředky a vyvinuly v této věci mimořádné úsilí, protože to je základní právo, které občané mají: vrátit se domů, cestovat, kamkoliv chtějí. Proto požadujeme, aby jejich právo na svobodný pohyb bylo respektováno.

Věřím, že do budoucna nám tato situace otevře široký prostor pro velmi důkladnou debatu, a Evropský parlament je pro takovou debatu správným místem. Tato debata se musí zabývat problémem práv cestujících za těchto mimořádných okolností a potřebou vytvořit plán pro nouzové situace, který také vyžaduje transparentnost – jak uvedla paní Bilbaová – činnosti Evropské unie, abychom mohli uskutečnit strukturální reformy, což znamená posílení transevropských železničních sítí. Toto se stává zcela strategickým cílem, který, když vezmeme v úvahu všechny faktory, jednoduše znamená vytváření struktury Evropy, protože historicky se struktura moderního státu vytvářela na základě rozvoje komunikací, silnic a také námořních spojů. V budoucnosti nebude vytváření struktury Evropy, Evropy 21. století, dokončeno, pokud k tomu nedojde prostřednictvím infrastruktur komunikací, v tomto případě v podstatě prostřednictvím infrastruktury železnic.

Tyto dvě věci jdou ruku v ruce a vývoj těchto dopravních infrastruktur je výrazně politickou, symbolickou a reálnou otázkou, která se stává hlavním cílem pro Evropu 21. století. Domnívám se, že v tomto ohledu toto bylo přesně správné místo a čas pro pana Swobodu, pana Schulze a paní Álvarezovou a pro další řečníky, aby se zmínili o těchto reformách, protože se nepochybně jedná o faktor budoucnosti, ke kterému by Evropská unie měla směřovat.

**Gay Mitchell (PPE).** – Pane předsedo, mohl bych zdvořile požádat, aby tato rozprava byla prodloužena, protože tato rozprava je příliš kultivovaná. Na železničních stanicích a letecké společnosti i jednotlivé orgány na letištích s lidmi zacházejí jako s hadrem. Jsme přespříliš zdvořilí. Měli bychom využívat pravomocí EU v Radě a Komisi a donutit příslušné osoby, aby otevřely informační střediska. Na bruselském hlavním nádraží je šest informačních kanceláří; čtyři z nich jsou zavřeny.

Tato rozprava by měla být mnohem delší a mělo by se umožnit, aby se jí zúčastnilo více poslanců. Vůbec nejsem spokojen s opatřeními, která přijala Rada a Komise, aby posloužila zájmům cestující veřejnosti, která musí spát na nádražích.

**Předseda.** – Toto bylo dnes zmiňováno několikrát. Každý, kdo vystoupil v Evropském parlamentu před vámi, vznesl tyto otázky.

**Siim Kallas, místopředseda Komise.** – Pane předsedo, chci poděkovat váženým poslancům za všechny jejich připomínky. Chci učinit čtyři další.

Tyto události nám především přinesly hodně látky k přemýšlení, co se týče strategických plánů. Jednou z nejzajímavějších a nejdůležitějších otázek je flexibilita a intermodalita různých druhů dopravy a schopnost železnic fungovat jako určitý alternativní typ dopravy. Tuto otázku budeme brzy řešit při debatách o přepracování prvního železničního balíčku a o bílé knize o budoucnosti dopravy.

Toto je velmi závažná otázka. Včera jsme o ní také jednali s Radou ministrů. Mohu vám slíbit, že budeme brát tuto otázku velmi vážně – včetně telekonferencí a dalších faktorů zaměřených na omezení zbytečné dopravy a cestování.

Co se týče hospodářského dopadu, vezmeme v úvahu všechny aspekty a vypracujeme návrhy. Měli bychom ovšem být opatrní. Finanční prostředky je třeba někde získat a záležitosti se musí řešit spravedlivě pro všechny hospodářské aktéry. Náš přístup musí být velmi vyvážený. Není možné očekávat žádné zázraky.

Pokud se jedná o práva cestujících, pravidla jsou velmi jasná. Někteří poslanci se ptali na pravidla a zda bychom je neměli revidovat. Myslím, že bychom neměli měnit pravidla přijatá rozhodnutím evropských orgánů, včetně Evropského parlamentu. Pravidla jsou dobrá. Jde zde o něco zcela jiného. Jde o jejich provádění a vymáhání, které je v rukou členských států. Máme jasný plán jak postupovat při vymáhání těchto pravidel a jak působit na členské státy. Co dělat ve věci práv cestujících je dnes jasné.

Je tu jedna další věc, která není tak závažná: mnozí kolegové a tisk tvrdili, že jsme reagovali příliš pozdě a nebyli jsme připraveni. Budiž, já jsem byl aktivní celou dobu. Byl jsem v Eurocontrolu. Byl jsem v kontaktu s ministry. Dnes v tomto jednacím sále máte stejné dilema, jaké řešili všichni odborníci a ti, kdo přijímají rozhodnutí, ale toto je záležitost, která je v rukou odborníků a bezpečnostních orgánů, nikoliv v rukou politiků. Je to stejné dilema: bezpečnost, nebo flexibilita.

Byli jsme připraveni reagovat na sopečný výbuch, ale měli jsme k dispozici odlišné typy svědectví. To zde také bylo zmiňováno. Sopečným výbuchem byl postižen jeden let British Airways a jeden let společnosti KLM, takže pravidla byla stanovena na základě toho, že se jedná o vážné riziko. Příslušné orgány jednaly v souladu s předpokladem, že existuje vážné riziko a že lety by měly být zrušeny.

Nyní používáme více diferencovaný přístup. V neděli byla provedena většina zkušebních letů a informace se dostaly až do Eurocontrolu, kde jsme tyto otázky konzultovali – zkušební lety a konečné výsledky těchto letů. Nyní uplatňujeme flexibilní přístup a věc je stále ještě v rukou členských států. Postupujeme vpřed v otázce jednotného evropského nebe, což je velmi slibný evropský projekt, a mezi ministry panuje všeobecná shoda, že to je cesta kupředu v rámci lepší koordinace na evropské úrovni.

Toto je velká příležitost. Tak to jsou poznámky, které jsem chtěl učinit. Chtěl jsem říci, že co se týče poskytování informací, Komise ve čtvrtek a v pátek vydala tiskovou správu o právech cestujících. Řekli jsme, že práva cestujících je třeba brát velmi vážně. Informace o právech cestujících přinesla Komise okamžitě a od neděle začaly být uváděny podrobnější zprávy o všech otázkách, které byly do včerejšího dne velmi dobře zpravodajsky pokryty.

Tak vypadá obraz situace. Případ není uzavřen. Bude trvat ještě nejméně tři nebo čtyři dny, než bude obnovena většina letů. Řešením pro hospodářství a pro cestující je obnovení letů. Potom budou letecké společnosti moci přepravit cestující domů nebo do konečného místa určení. Stále ještě se jedná o obtížnou situaci a my se musíme vypořádat s jejími důsledky.

Děkuji vám za vaše připomínky. Budeme mít ještě další příležitosti o této věci diskutovat.

**Předseda.** – Rozprava, kterou nyní končíme, byla jistě nejdůležitějším bodem našeho jednání. Stálo za to se zde ve Štrasburku sejít, i kdyby jen kvůli této rozpravě. Tato debata je něčím, co naši občané očekávají – že bychom měli tyto problémy řešit, a to je právě to, o čem jsme od rána hovořili. Je to nejdůležitější téma.

Také bych rád vyjádřil poděkování za to, že se naší závěrečné rozpravy zúčastnilo 14 komisařů z Evropské komise. Je velmi důležité, že vyslechli naše připomínky.

Rozprava je ukončena.

#### **Písemná prohlášení (článek 149 jednacího řádu)**

**Kinga Göncz (S&D), písemně.** – (HU) Ačkoliv díky zásahu leteckých úřadů mračno sopečného popílku naštěstí nestálo lidské životy, úroveň informací a koordinace v Evropě je nedostatečná. Uzavření vzdušného prostoru způsobilo potíže stovkám tisíc Evropanů a zabránilo jim dostat se do cíle jejich cesty. Každý se snaží neočekávaný problém řešit, ale nedostatečné poskytování informací ztížilo situaci. Cestující často nedostali přiměřené informace po telefonu nebo na internetu. Zmatek byl dále způsoben skutečností, že letecké orgány a letecké společnosti vydávaly protichůdné informace. Nedostatečná byla také koordinace mezi leteckou a pozemní dopravou. Na základě osobní zkušenosti jsme poznali, jak důležité by bylo modernizovat spoje veřejné dopravy mezi členskými státy a vybudovat transevropské dopravní síť. Vítám rozhodné kroky, které při řešení krize podnikla Komise. Pracovní skupina, která byla za tímto účelem vytvořena, by měla posílit koordinaci mezi leteckými úřady a orgány řízení letového provozu a také by stálo za to prověřit platnost bezpečnostních opatření zavedených v osmdesátých letech. Doporučuji, aby v

podobných krizových situacích Evropský parlament nekomplikoval již tak chaotický dopravní systém cestováním mezi Brusel a Štrasburkem. Místo toho by se plenární zasedání měla konat v Bruselu.

**Filip Kaczmarek (PPE), písemně.** – (PL) Pane předsedo, naše rozprava o situaci v evropské letecké dopravě by se neměla omezovat na triviální otázku, jak se dostat na dílčí zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku. Příliš velké soustředění na tento aspekt bude vyvolávat dojem neomluvitelného egocentrismu poslanců Evropského parlamentu. Měli bychom používat naši představitivost. Sociální, hospodářské a dokonce politické dopady uzavření evropského vzdušného prostoru na delší dobu se mohou ukázat jako obrovská výzva pro celou Evropu. V Polsku se například někteří novináři a politici ptají, proč se některé osoby nemohly v neděli dostat do Krakova, zatímco jiní se tam dostali. Také se ptají, proč nebylo možné se dostat v neděli do Krakova po silnici nebo železnici, ale v pondělí bylo možné se těmito dopravními prostředky dostat do Štrasburku. Události, ke kterým došlo v důsledku sopečného výbuchu na Islandu, začínají mít také velmi silný globální rozměr. Obvykle nepřemýšlíme o obrovském významu letecké dopravy. Ztráty samotné Etiopie v důsledku toho, že není možné vyvážit květiny do Evropy, činí 3 miliony EUR denně. Musíme provést velmi seriózní analýzu, jaký vliv bude mít uzavření vzdušného prostoru na pracovní trh, naši konkurenceschopnost a celé hospodářství a jaký bude mít dopad na životy obyčejných lidí. Kdo ví – možná tato nenápadná událost na Islandu předurčí budoucnost Evropské unie. Děkuji vám mnohokrát.

**Ádám Kósa (PPE), písemně.** – (HU) V důsledku několikadenního omezení a zrušení letů kvůli sopečnému na Islandu tisíce lidí uvízly na letištích za obtížných podmínek. Navzdory značným zpožděním letů (přes 2 hodiny v případě cest do 1 500 km) letecké společnosti poskytly cestujícím je velmi malou nebo žádnou pomoc a nepodaly přesné informace o alternativní dopravě do cílového místa. Nezařídily, aby cestující měli bezplatný přístup k telefonu, faxu, elektronické poště nebo internetu, a neposkytly dopravu z letiště nebo ubytování, i když cestující mají podle platných předpisů EU na takovou podporu nárok. Cestující se zdravotním postižením, starší lidé a rodiny s malými dětmi jsou v takových mimořádných situacích dokonce ještě zranitelnější a tak je tomu také nyní v tomto případě. Tato neočekávaná situace ukázala, že práva cestujících, která byla dříve respektována, mohou být během několika minut smetena ze stolu a že je především velmi třeba vytvořit Chartu práv cestujících, k čemuž jsem také dříve vyzýval, aby se zabránilo opakování bezradnosti leteckých společností a příslušných orgánů. Současně doporučuji, aby v případě jakékoliv výjimečné změny bylo automaticky povinné posílat informace a zprávu o alternativních řešeních každému cestujícímu na mobilní telefon.

**Jacek Olgierd Kurski (ECR), písemně.** – (PL) Mračno popílku vyvolané výbuchem islandské sopky Eyjafjöll v posledních několika dnech účinně narušilo letový provoz nad Evropou. Do dnešního dne byly zrušeny desítky tisíc letů, a byla tak znemožněna přeprava cestujících. Pro celou Evropu a pro vnitrostátní orgány a orgány EU je to poučení, ze kterého musíme do budoucna vyvodit závěry také proto, aby podobné události v budoucnosti neparalyzovaly práci Evropské rady nebo našeho shromáždění. Mezi postiženými byli také poslanci Evropského parlamentu, kteří, podobně jako já, nemohli tento týden přijet na dílčí zasedání do Štrasburku. Naše zasedání tento týden ve Štrasburku doprovázely značné spory, protože někteří poslanci se sem prostě nemohli dostat ze svých volebních obvodů. Do poslední minuty jsme nevěděli, zda se vůbec bude dílčí zasedání konat. Pro nás všechny by bylo dobré, abychom v budoucnosti měli připraveny takové postupy, abychom byli připraveni řešit podobné výjimečné situace.

**Tiziano Motti (PPE), písemně.** – (IT) Pane předsedo, díky zprávám jsme si zvykli na přírodní nebo úmyslné způsobené pohromy, které dostávají vnitrostátní struktury a společnost na kolena a způsobují nouzové situace v dopravě a zásobování. Díky získané zkušenosti již jsou k dispozici finanční prostředky dostupné z evropského rozpočtu a probíhá koordinace mezi různými orgány civilní ochrany. Mimořádná událost, jako je tato situace způsobená islandskou sopkou, ovšem nikdy nebyla očekávána. Naši občané nezapomenou na letištní informační tabule ukazující zrušení všech letů, na vězení, kterým se jim den za dnem stávaly tranzitní prostory letiště, a na nekonečné fronty na nádražích, v půjčovnách aut a na stanovištích taxi. Letecké společnosti utrpěly největší finanční ztráty. Cestujícím hrozí, že budou oklamáni: kromě nepohodlí a nepředvídaných nákladů, které bude obtížné nahradit, může dojít ke zdražení letenek, aby se nahradily nastalé ztráty. Této možnosti je třeba se vyhnout. Stejně jako tomu je v případě přírodních katastrof, Evropská unie bude muset reagovat odškodněním občanů, kterým vznikly nepředvídané náklady, když se snažili minimalizovat své nepohodlí, a odškodněním leteckých společností, ale přitom se musí vyhnout riziku, že takové náhrady budou popsány jako státní podpora, a tudíž jako nepovolená podpora. Občané především musí dostat záruky, že jim Evropská unie pomůže, aby se cítili chráněni, přímo i nepřímo. Ani nyní mnozí ještě nemohou uznat, že se cítí chráněni. Z Evropského parlamentu, jehož stav je drasticky redukován kvůli absenci mnoha poslanců, kteří se sem nemohou dostat, žádáme, aby byl bezodkladně přijat evropský akční plán pro koordinaci mezi národními vládami a orgány a organizovanou formu ochrany občanů. Tímto

způsobem bychom dosáhly oné rychlé reakce na potřeby občanů, kterou dnes vlády jaksi nejsou schopné zaručit.

**Ślawomir Witold Nitras (PPE), písemně.** – (PL) Dámy a pánové, v posledních několika dnech jsme všichni byli svědky zablokování letišť téměř na celém evropském kontinentu. Tato situace je mimořádná, protože není výsledkem stávek, ale je výsledkem přírodní katastrofy způsobené sopečným výbuchem na Islandu. Toto ochromení, které všichni do určité míry pociťujeme, má řadu následků, jako jsou například finanční problémy leteckých společností a nárůst význam pozemní a námořní dopravy. Právě k této otázce bych chtěl obrátit vaši pozornost. V minulých letech letecká doprava jasně dominovala nad ostatními druhy dopravy. Byla rychlejší, bezpečnější a pohodlnější pro cestující. Ovšem v současné situaci je nezbytné zavést opatření, která umožní, aby pozemní a námořní doprava lépe kompenzovala obtíže způsobené ochromením letecké dopravy.

**Cristian Dan Preda (PPE), písemně.** – (RO) Pro zajištění bezpečnosti letecké dopravy není třeba žádné ospravedlnění. Od sopečného výbuchu na Islandu se cestování letadlem nejen neukazuje jako životaschopná alternativa, ale je také téměř nemožné. Jsem silně přesvědčen, že lepší koordinace na evropské úrovni by byla pomohla občanům EU, kteří uvízli na různých letištích po celém světě nebo vůbec nemohou vyrazit na plánovanou cestu. Doufám, že jednotné evropské nebe se jednoho dne stane skutečností.

Jak dobře víte, úplný zákaz letů v posledních několika dnech postihl také náš Parlament, nebo spíše chod plenárních zasedání. Myslím, že neexistuje žádný důvod pro odložení hlasování a pro zkrácení zasedání o jeden den, i když v pondělí 19. dubna večer bylo na jednání přítomno zhruba jen 65 % poslanců. Podle mého mínění se zasedání musí konat jako obvykle.

#### 4. Legislativní a pracovní plán Komise na rok 2010 (rozprava)

**Předseda.** – Dalším bodem je prohlášení pana Barrosa, předsedy Evropské komise, o legislativním a pracovním plánu Komise na rok 2010.

Rád bych zdůraznil, že v Parlamentu je také přítomno mnoho komisařů. Celá Evropská komise je silně zastoupena, protože toto téma je pro nás všechny velmi důležité. Vzhledem ke změně v programu jednání jsme toto téma museli poněkud omezit a poté, co si vyslechneme pana Barrosa, přednesou projevy předsedové politických skupin, kteří představí své politické stanovisko k tomu, co Komise navrhuje na rok 2010. Pak požádám pana Barrosa, aby se opět ujal slova a odpověděl na připomínky předsedů politických skupin.

**Předseda.** – Pane předsedo Barroso, děkuji Vám, že jste přijel. Pro nikoho z nás nebylo lehké se do Štrasburku dostat. Mnoho poslanců do Evropského parlamentu nepřišlo, účast tedy není moc vysoká. Rozhodli jsme se, že během tohoto dílčího zasedání nebudeme hlasovat, protože příležitost hlasovat musí mít každý a někteří poslanci nemohli do Štrasburku vůbec přijet. Pro toto dílčí zasedání platí tedy některá zcela nová pravidla.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – (FR) Pane předsedo, dámy a pánové, je mi ctí a potěšením představit vám dnes první pracovní program této Komise. Jde také o první pracovní program od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost. Je mi ctí a potěšením tak činit za účasti téměř celého mého týmu, Evropské komise, na znamení úcty k vašemu Parlamentu.

Tento program představujeme v pro Evropu rozhodujícím období, neboť jednat musíme nyní. Tento program přímo vychází z našeho politického dialogu. Po intenzivních konzultacích založených na politických pokynech pro dalších pět let, které jsem představil, mě tento Parlament v září pověřil druhým mandátem. Po důkladných slyšeních, která nám umožnila vytvořit společnou vizi pro předložené akce, jste v únoru hlasováním vyjádřili celému sboru komisařů důvěru. Jinými slovy se tento pracovní program shoduje s politickými prioritami vyjádřenými vaším orgánem. Tato skutečnost poskytuje pevnou platformu pro dosažení ambiciózních výsledků.

Naší zcela první prioritou musí být překonání krize a položení základů pro udržitelný růst zajišťující tvorbu pracovních míst. Nejdříve naléhavé otázky: nedávno jsme diskutovali o výsledcích zasedání Evropské rady. Mezitím byl navrhovaný mechanismus finanční podpory pro Řecko konečně dne 11. dubna ustanoven. Až Řecko požádá o jeho aktivaci, bude Komise v provádění tohoto mechanismu hrát důležitou roli. Je to logický důsledek toho, že Komise je od počátku plně zapojena do hledání řešení finančních problémů Řecka a do udržování stability v eurozóně. Vždy jsme tak činili v souladu se zásadou solidarity, ale také zodpovědnosti.



Přesto musíme činit víc a ptát se, proč k těmto problémům došlo a jak jim v budoucnu předejít. Proto provádíme přezkum Paktu o stabilitě a růstu, abychom posílili dohled nad ekonomikami a rozšířili ho nad rámec pouhé otázky schodků. Potřebujeme stálý mechanismus k řešení krizí. Zkrátka musíme ukázat, že Evropská unie, a zvláště eurozóna, je schopná dnešním výzvám čelit, a musíme využít všech možností, které Lisabonská smlouva nabízí.

Proto jednou z prvních zásadních iniciativ Komise v následujícím měsíci bude předložení sdělení o zvýšené koordinaci hospodářských politik. Všichni víme, že tu jde o společný zájem Evropy. Unie musí posílit systém a vzít v úvahu celou škálu rizik a hospodářských nerovnováh. Je třeba, abychom zlepšili vnitřní mechanismy. S pevnějšími strukturami a koordinovanějším přístupem může Evropa napomoci tomu, aby se veřejné finance vydaly po nové a životaschopné cestě, a může vytvořit rámec prospěšný pro širší udržitelné oživení.

Dámy a pánové, v posledních 18 měsících jsme dosáhli obrovského pokroku směrem k ustanovení finančního systému, který je více etický, pevnější a zodpovědnější. V této cestě musíme pokračovat, zaplnit poslední mezery v regulacích a zajistit, aby naše struktury dohledu držely krok s neustále se rozvíjícím odvětvím.

Jsem přesvědčený, že náš návrh ohledně zajišťovacích fondů a soukromých kapitálových fondů se brzy dostane do rozhodující fáze. Komise věří, že se legislativní orgán připojí k našemu společnému cíli, kterým je zajistit, aby nová evropská architektura dohledu nad finančním sektorem byla plně akceschopná od počátku příštího roku.

V roce 2010 má Komise v úmyslu předložit několik návrhů v klíčových oblastech, jako jsou trhy s deriváty, systémy pojištění vkladů a zneužívání trhu. Budeme věnovat zvláštní pozornost ochraně běžných uživatelů finančních služeb. Budeme také pracovat na jiných zásadních aspektech souvisejících se swapy úvěrového selhání (CDS) a nekrytými prodeji a brzy navrheme několik pokynů pro využití finančních prostředků pro řešení úpadků bank.

*předseda Komise.* – Pane předsedo, vážení poslanci, tato Komise se ujala svých úkolů energicky. Předložením strategie Evropa 2020 hned po našem nastoupení do úřadu jsme připravili podmínky pro to, abychom pomohli Evropě vrátit se zpět – zpět na cestu inteligentního, udržitelného růstu podporujícího začlenění. Teď potřebujeme pracovat společně – Evropský parlament, členské státy, Komise – na vytvoření a udržení tohoto impulsu.

Naplnění vize udržitelného sociálně-tržního hospodářství do roku 2020 bude vyžadovat velké úsilí na všech úrovních rozhodování a na všech úrovních společnosti. Na evropské úrovni musí mít naše činnost skutečnou evropskou přidanou hodnotu. To je cílem stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020, jako jsou Digitální program pro Evropu, plnohodnotná průmyslová politika, Evropský plán výzkumu a inovací, Evropa méně náročná na zdroje, nové dovednosti pro nová pracovní místa, Mládež v pohybu, boj proti sociálnímu vyloučení. V těchto oblastech může mít Evropa značný vliv.

Pomůžeme tedy zajistit přechod k hospodářství méně náročnému na zdroje a odolnějšímu vůči změnám klimatu. Hlavní prioritou našeho programu zůstane boj se změnami klimatu, jak v rámci Unie, tak z globálního hlediska. Tento rok budeme věnovat zvláštní pozornost energetice a dopravě – oběma odvětvím zásadním pro to, abychom z výzvy udržitelné Evropy dokázali vytěžit konkurenční výhodu.

Jednotný trh bude i nadále páteří evropského hospodářství, jakožto domácí trh pro 500 milionů spotřebitelů podporující tvorbu pracovních míst, konkurenceschopnost, dostupné ceny a výběr pro spotřebitele. Plné využití potenciálu jednotného trhu je zvláště důležité pro malé a střední podniky, které dodávají největší impuls při vytváření pracovních míst v Evropské unii.

Pro Komisi je prioritou dovést jednotný trh do 21. století a do roku 2012 Komise přednese nové návrhy. Toto je také tématem zprávy, o jejíž vypracování jsem požádal pana Maria Montiho a kterou velice brzy představíme.

Chci zdůraznit význam sociálního začleňování v naší vizi pro Evropu 2020. Skutečná síla společnosti spočívá v příležitostech, které vytváří pro své nejslabší občany. Musíme využít každé příležitosti pro podporu zaměstnanosti a sociální soudržnosti. Znamená to být připraveni využít nově vznikajících odvětví, která vytvoří nová pracovní místa. Znamená to poskytnout občanům správné znalosti a dovednosti, abychom dosáhli vysoké úrovně zaměstnanosti a udrželi si ji a abychom usnadnili transformaci hospodářství. Znamená to, že musíme překonat dopad krize na mladé lidi tím, že jim usnadníme přechod od vzdělávání a odborné přípravy k práci. Za tímto účelem bude široce pojatá Evropská platforma pro boj proti chudobě vycházet z výsledků právě probíhajícího Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Tento program samozřejmě přispívá k naplnění našich zásad hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Zájmy a prospěch evropských občanů zůstanou pro Komisi na prvním místě. Provádění komplexního akčního plánu Stockholmského programu, který bude dnes později Komise schvalovat, je zaměřeno právě na zajištění toho, aby evropská integrace v oblasti svobody, bezpečnosti a práva přinášela občanům hmatatelnější výhody.

Sám o sobě představuje tento akční plán komplexní pracovní program pro Komisi v oblasti svobody, bezpečnosti a práva. Na prvním místě v našich politikách jsou občané, neboť jim plán usnadňuje vykonávat jejich konkrétní práva. Cílem plánu bude také rozvíjet otevřenou a bezpečnou Evropu a zejména se zaměřit na boj proti přeshraniční trestné činnosti a na společnou přistěhovaleckou a azylovou politiku.

V oblasti svobody, bezpečnosti a práva se Evropská unie v posledních 10 letech dostala od uplatňování volného pohybu osob ke společné politice. Dosud dosažené výsledky jsou působivé, ale více než kdy jindy musíme v tomto období překonávání krize podporovat a bránit evropské hodnoty a samozřejmě především využít veškerého potenciálu, který nyní plyne z Lisabonské smlouvy. Akční plán obsahuje komplexní seznam opatření k provádění našich priorit, které jsme v této oblasti již stanovili, jak v rámci Unie, tak z globálního hlediska.

Vstup Lisabonské smlouvy v platnost nám také poskytuje nástroje pro to, abychom ukázali větší ambice. Posílená role tohoto Parlamentu, účinnější rozhodování v Radě, perspektiva větší soudržnosti a shody členských států v rozhodnutích Evropské rady a soudní přezkum ze strany Soudního dvora posílí odhodlání Evropské unie reagovat na očekávání a obavy našich občanů.

Když hledíme k roku 2020, musíme se také zaměřit na řadu dlouhodobých trendů s přímým dopadem na každodenní život občanů. Okamžitá akce nám přinese zisky v budoucnosti. Komise například zahájí veřejnou diskuzi o budoucnosti důchodů a rozebere možnosti, jak zajistit udržitelnost a přiměřenost důchodových systémů. V oblasti, jako je tato, je samozřejmě mnohé v rukou vnitrostátních orgánů, to nám však nesmí bránit v tom, aby Evropská unie v této věci v maximální míře přispívala.

Pokud jde o vnější vztahy, nová role vysokého představitele/místopředsedy a založení Evropské služby pro vnější činnost nám poskytnou nástroje pro vybudování silnější a jednotnější zahraniční politiky EU. Vytýčíme strategické priority pro obchodní politiku, budeme rozvíjet obchodní jednání a pracovat s partnery na otázkách sahajících od přístupu na trhy k regulačnímu rámci a globální nerovnováze. Cíle strategie Evropa 2020 představíme na světové scéně například v rámci summitu G20.

Komise bude také řešit problémy energetické geopolitiky, aby zajistila bezpečnou, udržitelnou a dostupnou energii.

Další klíčovou prioritou Komise je provádění agendy věnované mezinárodní rozvojové pomoci a navržení akčního plánu EU v rámci přípravy na summit věnovaný rozvojovým cílům tisíciletí v roce 2015. Z této iniciativy bude vycházet Rada na svém červnovém zasedání při přípravě společného postoje EU pro hodnotící zasedání OSN na vysoké úrovni o rozvojových cílech tisíciletí, které se uskuteční v září a kde má být schválen globální akční plán pro dosažení těchto cílů do roku 2015. Chceme otevřenou Evropu, která konkrétními akcemi prokazuje svou solidaritu s těmi nejvíce zranitelnými na světě.

Konečně, po dohodě s tímto Parlamentem zveřejníme ve třetím čtvrtletí tohoto roku přezkum rozpočtu. V něm stanovíme principy a parametry, které pokládáme za klíčové, pro co možná nejúčinnější využívání finančních zdrojů Evropské unie, s plným zohledněním strategie Evropa 2020. Zároveň provedeme podrobnější hodnocení klíčových oblastí, včetně zemědělství a soudržnosti. Mohu vás ujistit, že Parlament bude do všech fází přezkumu rozpočtu plně zapojen.

Nakonec bych rád krátce vysvětlil několik inovací v pracovním programu. Tento a budoucí programy potřebují nabídnout orgánům správný rámec pro dosažení jasné shody v tom, kam by měla Evropa svou pozornost směřovat. Náš přístup musí tedy být víc politický a musí také odrážet víceletý charakter iniciativ v tom měřítku, v jakém je zamýšlíme. Domnívám se, že způsob, jakým budeme pracovní programy v budoucnu připravovat, by měl být konkrétní ukázkou zvláštního partnerství, které si já i Komise během našeho mandátu přejeme s Parlamentem vybudovat.

Tento program obsahuje 34 strategických iniciativ, které jsme se zavázali předložit do konce prosince. Určitě se mnou souhlasíte, že jde o ambiciózní program na příštích osm měsíců.

Program zároveň zahrnuje řadu dalších iniciativ na rok 2010 a dále. Tento předběžný seznam obsahuje iniciativy, na kterých Komise zamýšlí pracovat v následujících letech. Ne všechny iniciativy nutně vyústí

v předložení konkrétních návrhů. V souladu se zásadami inteligentní regulace musíme důkladně posoudit, kterým tématům se máme dále věnovat a v jaké formě.

Pracovní program bude každý rok podroben přezkumu, abychom stanovili nové strategické iniciativy a provedli úpravy, které si vyžadují víceleté programy. Tento přístup založený na pravidelných úpravách zvýší transparentnost a předvídatelnost pro všechny zúčastněné strany a zároveň zůstane flexibilní, aby bylo možné reagovat na nepředvídané události. V minulých letech jsme se naučili jedné věci, a sice že bychom vždy měli předvídat nepředvídatelné. Nedávná minulost ukázala, že strategické plány nemůžeme tesat do kamene, ale musíme je v základu uzpůsobovat realitě.

Vážení poslanci, pracovní program Komise pro rok 2010, který vám dnes hrdě představujeme, poskytuje ambiciózní, ale také nezbytný a realistický rámec pro uskutečňování evropských politik v následujícím roce. Je to realistický rámec, pokud jsou všechny orgány připravené spojit své síly a spolupracovat, abychom mohli včas předložit evropským občanům výsledky; je to nezbytný rámec, protože pokud chceme, aby v roce 2010 došlo k obratu, nemůžeme jednat dál, jako by se nic nedělo; a je ambiciózní, protože více než kdy jindy potřebujeme silnou Evropu, abychom pro občany našli řešení, která očekávají. Očekávají je od nás a je naší povinností pracovat pro jejich prosperitu a blahobyť.

**Předseda.** – Děkuji Vám, pane Barroso, za komplexní představení nejdůležitějších iniciativ Komise pro následujících osm měsíců.

Jen bych rád zdůraznil, že strategické partnerství, o kterém jste hovořil, je pro nás velmi důležité. Rozlišujeme výkonný a legislativní orgán, ale naše spolupráce má pro naše občany zásadní význam, proto jsem s radostí poslouchal Vaše slova o potřebě co možná nejuzšího kontaktu mezi Komisí a Parlamentem. Vaše přítomnost a přítomnost komisařů na tomto dnešním zasedání je nejlepším důkazem, že záměry a činy Komise jsou v souladu. Velice Vám za to děkuji.

**József Szájer, jménem skupiny PPE.** – (HU) Pane předsedo, jménem Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) vítáme skutečnost, že se Komise ctížádostivě pustila do práce a představila svůj pracovní program na rok 2010. Přítomnost Komise vnímáme v tom duchu, v jakém byla zamýšlena, tedy jako výraz úcty k Parlamentu, toho, že Parlament bere vážně, a jsme rádi, že jsou všichni přítomni. Zároveň litujeme, že tento rok jsme již ztratili mnoho času, jelikož zpoždění v ratifikaci Lisabonské smlouvy zabránilo tomu, aby harmonizace legislativního programu a sestavení rozpočtu proběhlo letos. Jsme si jisti, že na tento proces v roce 2011 po překonání menších obtíží navážeme.

Lisabonská smlouva vstoupila v platnost a nadále se již my, jako poslanci Evropského parlamentu, ani Komise či Rada, nemůžeme nijak vymlouvat, že nečiníme rozhodné kroky a nepouštíme se do práce, kterou je provádění toho, co předepisuje Lisabonská smlouva a vykonávání toho, co si přejí občané, kteří jsou v našich politických plánech na prvním místě.

Evropská lidová strana připravila dva seznamy vztahující se k plánům Komise. Detaily jsme vám zaslali dokonce před jejich přijetím. Oba seznamy, které bych nyní rád v krátkosti přednesl, sestávají jednoduše ze seznamu toho, co by Komise činit neměla, a ze seznamu, který detailně rozvádí, co bychom si přáli, aby Komise činila.

Zprvč bychom rádi požádali, aby Komise nepokračovala v tom, co bylo doteď obvyklé, jinak by byla tato rozprava bezpředmětná, a sice že do října bylo předloženo pouze 40 % vašich legislativních návrhů. Pokud to tak v budoucnosti bude pokračovat, pak jsou takové rozpravy bezpředmětné. Parlament nemůže vykonávat své právo, kterým by mohla ovlivňovat, jaké návrhy by měla Komise předkládat. Z tohoto důvodu považujeme za důležité, aby tyto legislativní návrhy nebo pracovní programy nebyly kladeny naroveň starým komunistickým pětiletkám, na kterých nebylo od začátku až do konce nic pravdivého. A to, čeho se v jejich rámci případně dosáhlo, nemělo zcela nic společného s konečnými cíli.

Další věc, kterou po Komisi požadujeme, je, aby netolerovala lži a podvody. V současné době je několik evropských zemí v krizi, protože zatajily pravdivé údaje a lhaly o velikosti rozpočtového deficitu. Tyto informace ostatním zatajily, nicméně všichni jsme na stejné lodi a takové věci mají dopad na mnoho lidí. Bylo tomu tak v Maďarsku, bylo tomu tak v Řecku. V takových případech očekáváme od Komise, aby neustupovala, ale pojmenovala a rozhodně odsoudila tyto země, jinak budeme mít později mnohem větší potíže.

Slavný myslitel z období maďarského reformního hnutí v 19. století, hrabě Széchenyi, řekl, že každý, kdo zakrývá potíže, je zvětšuje. Proto bychom je neměli zakrývat, ale vystoupit s nimi a na tomto základě přijmout

nutná a rozhodná opatření. Komise by se měla v tomto ohledu chopit svých pravomocí. Nechci, abyste mě špatně pochopili. Neříkám, že Komise je za tyto krize zodpovědná. Zodpovědné jsou za ně vlády těchto zemí, nicméně v obecném zájmu jsme měli být víc slyšet a jednat rozhodněji, abychom viděli výsledky.

Přístupme nyní k tomu, co by Komise činit měla. Především, měla by konečně začít jednat, učinit rozhodnutí a vytvořit ambiciózní program na podporu tvorby pracovních míst. Na prvním místě v našem úsilí by měli být občané. Vůdčí zásadou musí být pracovní místa, pracovní místa a ještě jednou pracovní místa. Tady bych na začátek poznamenal, že když se obrácíme k občanům, musíme přirozeně používat jazyk, kterému rozumějí. Když říkáme 2020, pak si to já, poslanec z bývalé komunistické země, opět spojím s pětiletkami nebo s čísly, která se tehdy dávala vězňům. Proč program 2020 nenazýváme programem Evropské unie na podporu tvorby pracovních míst, proč nenazýváme Stockholmský program – název, kterému ostatně nikdo kromě nás nerozumí – evropským programem pro bezpečnost občanů? Chci tím říct, že slova, která používáme, jsou také důležitou součástí na počátku celého tohoto procesu.

Považujeme za důležité, aby se malé a střední podniky aktivně podílely na procesu tvorby pracovních míst. Nelíbilo by se jim, kdyby program 2020 na podporu tvorby pracovních míst prošel jen útroby Parlamentu. Potřebujeme důkladnou rozpravu, a nejen v tomto Parlamentu, ale také ve vnitrostátních parlamentech a zapojeny musí být i vnitrostátní rozhodovací orgány. Poučme se z neúspěchu lisabonského programu – další název, kterému nikdo nerozumí! Pracujme pro bezpečnost našich občanů a učiňme v tomto ohledu potřebné kroky. Pane předsedo, pouze jedna připomínka: nejen chlebem živ je člověk – důležité je také posílení našich společných hodnot. Očekáváme, že Komise bude pokračovat v těchto programech založených na hodnotách, které se vypořádají s komunismem, zabývají se soužitím vnitrostátních menšin a společnou evropskou minulostí. Evropská lidová strana vás bude podporovat, ale pokud se odchýlíte od původního programu, budeme vás přísně kritizovat.

**Hannes Swoboda, jménem skupiny S&D.** – (DE) Pane předsedo, pane Barroso, vážení komisaři, chtěl bych vám poděkovat za to, že jste se dostavili v tak hojném počtu. Bohužel nemohu říci to samé o kolezích poslancích. Zahanbeně konstatuji, že ne všichni, kteří tu nejsou, tu skutečně nejsou. Jsou ve Štrasburku, ale nejsou v Parlamentu, kde by být měli. Je to velmi smutné.

Jelikož nemáme společný návrh usnesení, představíme vám své jednotlivé body a můžete je podrobně vyhodnotit. Pane Barroso, souhlasíme s Vámi, že hlavním problémem je konkurenceschopnost společně se sociálním zabezpečením v udržitelné Evropě. Samozřejmě se musíme především zaměřit na pokračování v boji proti chudobě a nezaměstnanosti, která je v některých oblastech stále na vzestupu nebo přinejmenším zůstává nepříjemně vysoká. Chci Vám poděkovat za to, že jste toto zmínil, jelikož někteří předsedové vlád o tom patrně nejsou přesvědčeni. Jak zajistit, aby k tomu došlo v době rozpočtové konsolidace? Nepochybně musíme své rozpočty konsolidovat. Musíme tak však činit úměrně k ostatním cílům – na to bych chtěl Komisi upozornit – a v časovém sledu, aby se zajistilo, že ostatní zásadní cíle, tedy boj proti nezaměstnanosti a chudobě, nebyly zcela opomenuty.

U této příležitosti bych ještě rád řekl, jak významný tento problém je na pozadí nedávného summitu o Romech v Córdobě, kterého jste se nezúčastnil, ale kam přijeli dva členové Komise, paní Redingová, místopředsedkyně Komise, a pan Andor, komisař pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování. Nedávno jsem navštívil romské osady v Srbsku a je neuvěřitelné, že taková místa v Evropě stále existují. Vyzývám Komisi, aby učinila vše, co je v jejích možnostech, v boji proti chudobě a nezaměstnanosti v této oblasti.

Můj další bod se týká rozpočtové konsolidace. Potřebujeme více investic. Diskutovali jsme o tom dnes brzo ráno s panem Kallasem. Například jsme velmi málo investovali do transevropských sítí. Teď můžeme vidět, kde nastaly problémy, jelikož jsme stále neuskutečnili, co navrhoval tzv. Delorsův plán. Když zmiňujete partnerství, pane Barroso, chtěl bych Vás požádat, abyste pamatoval, že toto partnerství potřebujeme, zvláště vzhledem k rozpočtové otázce a budoucímu plánování rozpočtu, protože je jasné, že Rada má již v úmyslu zkrátit rozpočet v malých položkách na evropské úrovni. To nemůžeme připustit.

Pane Barroso, zmínil jste se o zprávě pana Montiho. Je to určitě významná zpráva a je dobře, že jste pana Montiho požádal o to, aby ji připravil, neboť je v této oblasti odborníkem. Když je ovšem řeč o vnitřním trhu, musíme také zmínit sociálně-tržní hospodářství. V tomto kontextu jsou pro nás zvláště významné veřejné služby. Souhlasili jste, že předložíte návrhy na rámcovou směrnici. Nechceme tady teď projednávat všechny jednotlivé body, ale podle mého názoru se budeme muset z hlediska evropské identity spoléhat zvláště na tyto veřejné služby, vzhledem k dopravním problémům, které jsme měli a které ukazují, jak jsou důležité například veřejné železniční služby. Bez ohledu na to, zda je poskytuje soukromý nebo veřejný sektor, musí být regulovány a zastřešeny společnou evropskou politikou pro veřejné služby.

Rád bych nyní přešel k poslednímu a rozhodujícímu tématu. Mluvil jste o hospodářské krizi a také o Řecku a dalších zemích, které jsou v těžké situaci. Při našich předešlých rozhovorech s panem Van Rompuyem jsme došli k tomu, že kroky Evropské rady nebyly v tomto případě nejlepší ukázkou toho, co Evropa může nabídnout. Kdyby se toto vše uskutečnilo o dva či tři měsíce dříve, Řecko by nemuselo splácet vysoké úroky. Zmínil jste to, ale myslím, že potřebujeme víc, než se k tomu jen vyjadřovat. Potřebujeme, aby Komise k těmto věcem hlasitě vybízela.

Souhlasím s Vámi, že nejde o to zasáhnout, když krize již nastala a deficity jsou závažné, protože toto je často nesprávně chápáno. Jde o to těmto věcem předcházet, aby pokud možno nenastaly, sledováním hospodářských a rozpočtových změn. Opět slyším, jak vlády říkají, že nemůžeme přezkoumávat jejich statistiky nebo rozpočtový proces. To je nepřijatelné. Pokud chceme zabránit tomu, aby se události nedávných měsíců a let opakovaly, pak to činit musíme. Proč musí vlády své statistiky a rozpočtové procesy zatajovat? Vlády musí mít samozřejmě jistou svobodu. Musí mít tuto svobodu a zvláště v eurozóně se tato svoboda musí shodovat s evropskými cíli a plány.

Pane Barroso, jsme připraveni navázat s vámi zvláštní partnerství, které jste zmínil. Toto partnerství však musí být založeno na silné pozici Parlamentu a Komise. V následujících dnech budeme jednat o rámcové dohodě. Upřesňuje některé detaily, ale rozhodující je, v jakém duchu bude sepsána. Vyžaduje to také, abyste v případě, kdy někteří předsedové vlády chtějí zneužít Lisabonské smlouvy pro posílení své vlastní pozice, jasně prohlásil, že účelem Lisabonské smlouvy je posílit Evropu. Proto musí být Komise jasně slyšet. V tom případě s vámi budeme souhlasit a podporovat vás, i když se naše názory na jednotlivé detaily liší. Musíme nicméně společně bojovat za silnou Evropu. Je to velmi důležité, zvláště v kontextu nedávných vystoupení některých předsedů vlád.

**Marielle De Sarnez, jménem skupiny ALDE.** – (FR) Pane předsedo, pane předsedo Komise, tento program se mi zdá snad příliš skromný vzhledem k současným otřesům a výzvám a podle mého názoru máme právo očekávat ze strany Komise větší ambice, tím spíše, že jste se k tomu zavázal.

Zprv, pokud jde o finanční regulaci, zcela rozumím tomu, o co se pokouší pan Barnier. Jedná správným směrem, ale myslím, že jsme mohli jít dál a uvažovat o jiných možnostech, jako jsou rozdělení bankovních aktivit, zdanění finančních transakcí či jednoduše zákaz derivátů, jak tomu je dnes ve Spojených státech.

Nicméně – a pro mě je to ještě důležitější – si myslím, že musíme učinit vše, co je v našich možnostech, pro podporu reálného hospodářství a udržitelných investic, které skutečně vytvářejí pracovní místa na rozdíl od současného hospodářství, příliš závislého na finančních službách. Moc bych si přála, abychom v tomto směru pracovali na konkrétních projektech. V tomto dnešním programu nevidím žádné takové projekty.

Podle mého názoru také potřebujeme velké projekty. Nikdy nebyl příhodnější čas oživit myšlenku železniční Evropy, než je dnes, vzhledem ke krizi, kterou jsme prošli. V současnosti máme v Evropské unii 28 000 letů denně. Nastal skutečně čas oživit tuto železniční Evropu, o které se po desetiletí mluví.

Myslím však, že ničeho nedosáhneme bez skutečné hospodářské koordinace a řízení ekonomiky. Z tohoto hlediska lituji, že pracovní skupinu o této otázce řídí Rada, dala bych přednost tomu, aby tím byla pověřena vaše Komise.

Naléhavě potřebujeme rozpočtovou, hospodářskou a průmyslovou koordinaci. Potřebujeme vytvořit Evropský měnový fond a vedle toho provádět opatření pro stabilizaci veřejných financí členských států. I když se už to slovo nepoužívá, potřebujeme pracovat na fiskální konvergenci. Mám zvláště na mysli otázku zdanění podniků. Navíc bude třeba pracovat na vlastním zdroji pro rozpočet EU. Myslím, že toto by byly odvážné činy, které by nás mohly vrátit na cestu růstu.

Chtěla bych se ještě zmínit o budoucí hospodářské strategii EU pro rok 2020: nevzdávejte se, prosím, kvantifikovaných cílů souvisejících s chudobou a vzděláváním. Myslím, že v tomto ohledu budete mít podporu celého Evropského parlamentu. Mluvíme zde o evropském sociálním modelu, který si přejeme a na kterém nám záleží.

**Rebecca Harms, jménem skupiny Verts/ALE.** – (DE) Pane předsedo, pane Barroso, vážení komisaři, také bych si přála, aby účt, kterou nám prokazujete vysokou účastí, odpovídala účast poslanců. Budeme na tom muset pracovat.

Pracovní program, který jste představil, je obsáhlý a názvy jeho jednotlivých oddílů znějí velmi ambiciózně. Dokonce i úvod nese název „Nová éra“. Nejsem si však jistá, zda podrobnosti uvedené pod těmito hlavičkami odpovídají tomuto pozitivně vyznívajícímu přístupu. Stále se tam pojednává o krizi klimatu a finanční a

hospodářské krizi. Případ Řecka opět ukázal, že v Unii existuje narůstající propast nejenom z hospodářského, ale i ze sociálního hlediska, protože podmínky, v nichž žijí evropští občané na jihu, na východě a na severozápadě, jsou velmi odlišné. To znamená, že čelíme velkým problémům.

Musím souhlasit s panem Swobodou, zvláště pokud jde o sociální Evropu a větší spravedlnost. Je nezbytné, aby tato oblast byla přezkoumána. Nejsme vůbec přesvědčeni, že to, co nám bylo nyní předloženo, postačí k boji s narůstající chudobou v Evropské unii.

Vyvodili jsme z finanční a následné hospodářské krize správné závěry? Podle našeho názoru spočívá správný přístup k finanční a hospodářské integraci ve vytváření nových návrhů na změnu zdanění podniků. Naše skupina Zelení/Evropská svobodná aliance je již dávno pro to, abychom v této věci postoupili kupředu. Také podporujeme zdanění energie. Budete se na nás moci spolehnout, pokud toto konečně uskutečníte. Nicméně na základě naší zkušenosti z finanční krize podle našeho názoru jasný cíl pro zdanění finančních transakcí stále chybí. Můžeme samozřejmě tvrdit, že čekáme na členské státy, ale myslím, že někdy je třeba, jak také řekl pan Szájer, stanovit konkrétnější a přesnější požadavky a za ty pak bojovat. Je jasné, že naše reakce na situaci v Řecku byla nepřiměřená. Pokládáme za nepřijatelné, že se v současnosti nepřipravuje žádný návrh ohledně eurobondů.

Pane Barroso, během své kampaně pro svůj druhý mandát jste velmi zdůrazňoval služby veřejného zájmu. Na toto téma se Vás ptaly i skupiny v Parlamentu. Myslím, že to, co jste říkal o veřejných službách, a způsob, jakým jejich regulaci představuje kapitola „Člověk na prvním místě evropské agendy“, si vůbec neodpovídá. To znamená, že již nedodržíte jeden ze svých hlavních slibů.

Pokud jde o ochranu klimatu, různá generální ředitelství, kterých se nyní ochrana klimatu týká, pracují na scénářích s různými cíli pro rok 2050. V případě dopravy existuje dlouhodobý cíl 70% omezení, ale pro energii je to 75 %. Tým pracovníků paní Hedegaardové se ještě nerozhodl. Doufám, že stanoví ambicióznější cíle. Je však jasné, že výsledky konference na Bali a cíl udržet nárůst teploty na dvou stupních nehrají roli pro žádné generální ředitelství. Jaký smysl mají všechny proslovy o významné nové iniciativě pro evropskou klimatickou diplomacii, když jsme se zřejmě přestali výsledky konference na Bali a dohodami zemí G8 zabývat? Obsah programu nebude postačující pro úspěšnou evropskou účast na setkáních v Bonnu, v Cancúnu či v Jižní Africe. Ještě toho zbývá hodně udělat.

**Timothy Kirkhope**, jménem skupiny ECR. – Pane předsedo, když mluvíme o programech, dovolu mi, prosím, abych připomněl ponaučení z programu na rok 1992: aby Komise dosáhla výsledků, musí stanovit pouze jednu prioritu a zaměřit se na jednu politiku zároveň. Úsilí vytvořit jednotný trh představovalo hodnotný cíl, kterému rozuměly všechny zúčastněné strany – a především veřejnost. Od té doby však Komise velmi často předkládala iniciativu za iniciativou, bez ohledu na to, zda pro ně byla Evropa přiměřeným prostorem či zda mohly skutečně vést ke hmatatelným výsledkům, v marné naději, že ji to učiní populárnější. Byl to špatný přístup a neuspěl. Vítáme tedy nový směr, který navrhl pan předseda Barroso.

Evropské hospodářství je stále v hluboké krizi a tuto situaci změnit pouze důsledná činnost. Nemám na mysli pouze okamžitou krizi vzešlou z úpadku bankovního systému, či velký tlak spojený s nynějším stavem dopravní nouze. Mám na mysli krizi v základech, kdy evropské hospodářství předstihla konkurenceschopnější a inovativnější hospodářství za Atlantikem a v Asii. Proto velmi podporujeme ústřední iniciativu této Komise: strategii 2020. I když by podle našeho názoru měly být připojeny určité detaily a učiněny jisté změny, celkový záběr této politiky je správný. Evropa potřebuje strategii pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, který může přinést vysokou zaměstnanost, produktivitu a sociální začlenění – výborně! To musí být prvořadou prioritou definující činnost Komise.

Naše budoucí hospodářská prosperita a všechny výhody, které z ní vyplynou, je závislá na úspěšných společnostech a podnikatelích; oni jsou těmi, kteří vytvářejí bohatství a udržitelná pracovní místa a o ně se opírá ta nejlepší politika bojující proti chudobě, která kdy byla vymyšlena. Komise musí být jejich spojencem, nikoli jejich protivníkem. Vítáme proto závazky k novému uspořádání jednotného trhu, jeho většímu rozšíření, ke zdůraznění inteligentní regulace, k zajištění toho, aby provádění pravidel bylo důkladné a poctivé v celé Unii, k podstatnému omezení administrativní zátěže a byrokracie, k zaměření se na potíže, ke sdílení osvědčených postupů v odborné přípravě, k modernizaci trhu práce a k omezení překážek v obchodu.

Bude-li pan předseda Barroso udávat tón při rozvíjení pulsujícího, dynamického evropského hospodářství, bude mít naši podporu. Samozřejmě se nám nelíbí všechno. Znepokojuje nás, že některá opatření mohou znamenat zásah do práv a zodpovědností členských států, jako například koncept Evropy občanů nebo jisté aspekty Stockholmského programu. Povzbuzuje nás vyhlídka na reformu společné zemědělské politiky a

společné politiky rybolovu, ale znepokojuje nás, že reforma může přinést spíše větší byrokracii než jasné řešení pro naše farmáře a rybáře. Konečně, nesouhlasíme s tím, aby společné iniciativy členských států v oblasti zahraničních věcí nezůstaly v působnosti Rady a aby je zcela převzala Komise.

Skupina ECR byla založena, aby podporovala zásadu subsidiarity; chceme Evropu, která se zaměřuje na své vlastní klíčové úkoly a poskytuje opravdové výhody. Doufáme, že pan předseda Barroso a jeho Komise – jejíž členové jsou dnes všichni tady, pro každého z nás – využijí příležitostí, které se v mnoha částech představeného pracovního programu jasně nabízejí, aby pečovali o Evropu, jež napomáhá hospodářské obnově a může poskytnout základ pro naši dlouhodobou prosperitu v budoucích těžkých a náročných letech.

**Miguel Portas, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT)** Pane předsedo, název programu, o kterém dnes diskutujeme, je „Čas jednat“. Jestliže příprava videokonference ministrů Unie trvala pět dní, mohu Vám jen, pane Barroso, poblahopřát ke smyslu pro humor. Proč však nastal čas jednat? Je to proto, že nikdo dosud nejednal a název je sebekritický? Nebo je to proto, že tento název, stejně jako všechny ostatní názvy našich byrokratických sdělení, je jen prázdným slibem skrytým za hromadou slov?

Dám vám příklad. Tento rok je Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, chudí o tom však nevědí. Váš dokument se zmiňuje o iniciativě, která – cituji – „ukáže, jak mohou na výhodách plynoucích z růstu a zaměstnanosti participovat široké vrstvy obyvatelstva“. Jde o další vtíp? O jakou jde iniciativu a jak může nahradit sociální podporu, kterou členské státy ruší z důvodu svých stabilizačních programů?

Jak Komise zamýšlí dělit se o výhody z něčeho, co neexistuje, a sice z hospodářského růstu? Jak zamýšlí snížit počet chudých lidí, aniž by se dotkla příjmu bohatých a velmi bohatých? Náš nesouhlas s vámi je politického rázu. Návrat k diktatuře deficitu vede hospodářství do pastí, znamená krácení mezd a výhod a vyžaduje si omezení veřejných investic. To je recept na zvýšení nezaměstnanosti.

I když nastal čas jednat, Komise si myslí, že Unie byla nakonec schopná spojit síly v boji proti krizi. Zeptejte se Řeků, zda si to myslí také, zda jsme jednali rychle a spravedlivě. Kdy budeme mít Evropskou agenturu pro hodnocení úvěrových rizik? Zeptejte se Portugalců, kterým úrok z dluhu vzroste pokaždé, když se nějaký komisař rozhodne promluvit o ekonomii. Zeptejte se evropské veřejnosti, proč je situace taková, jaká je, a lidé se na toho poslíčka podívají a nakonec se usmějí, protože smysl pro humor se konec konců nedaní.

**Fiorello Provera, jménem skupiny EFD. – (IT)** Pane předsedo, dámy a pánové, podniky, především malé a střední podniky, které tvoří 99 % evropské produkční sítě, potřebují čtyři základní prvky: snadnější přístup k úvěrům, větší pružnost trhu práce, méně byrokracie při zakládání a vedení podniků a konečně ochranu před nekalou konkurencí.

Oceňujeme práci Komise na racionalizaci evropských právních předpisů a zrušení 1 600 legislativních aktů během minulého mandátu a podporujeme návrhy skupiny na vysoké úrovni vedené Edmundem Stoiberem.

Dalším důležitým prvkem pro konkurenceschopnost podniků je situace mezinárodního obchodu. V tomto období krize je důležité posílit systém Evropské unie na ochranu obchodu. Podniky nemohou konkurovat sociálnímu a ekologickému dumpingu prováděnému některými rozvíjejícími se ekonomikami jako je Čína, kde je cena práce velmi nízká, kde neexistují sociální záruky a s nimi spojené výdaje, ani vysoké standardy ochrany životního prostředí.

Jinou oblastí, kde by měla Komise zasáhnout s větší silou, je boj s padělkou a ochrana práv duševního vlastnictví.

Krátce, nevidím v pracovním programu Komise žádné iniciativy zaměřené na provádění směrů politiky soudržnosti stanovených Lisabonskou smlouvou.

Článek 174 Smlouvy poprvé uznává zvláštní roli horských oblastí, které představují 40 % našeho území a více než 90 milionů evropských občanů. Proto vás vyzývám, abyste do příštího legislativního programu Komise zahrnul návrh na rámcový program na podporu rozvoje a ochrany horských oblastí a využil všech možností obnovitelných energií, které hory nabízejí.

**Andrew Henry William Brons (NI).** – Pane předsedo, v pracovním programu Komise pro rok 2010 je zmíněno, že Evropská unie musí čelit dlouhodobým výzvám, jako je globalizace, a musí být opět konkurenceschopná. Problém je v tom, že EU globalizaci nečelila, ale vzala ji za svou. Schvaluje řadu dovozů z rozvojových zemí, kde mzdové tarify představují pouhý zlomek tarifů v Evropě. Jediným způsobem, jakým můžeme znovu získat konkurenceschopnost, by bylo snížit mzdové tarify na jejich úroveň.

Nejsem samozřejmě ani pro členství v Evropské unii. I kdybych ovšem byl jeho zastáncem, obvinil bych jeho strůjce z toho, že neslouží hospodářským zájmům svých národů. Řekl bych, že EU není ani tak Evropskou unií, jako spíše globální unií snažící se o dosažení globálního pohybu všeho zboží a služeb.

Podle mého názoru by měly svrchované národní státy znovu obnovit svou průmyslovou výrobu a pak chránit svůj trh a pracovní místa svých občanů. Můj vzkaz platí však i pro zastánce EU. Evropa, ať už jako celek či jako jednotlivé státy, neochrání svou průmyslovou výrobu a své zemědělství před konkurencí zemí třetího světa, a to ke své škodě. Globalizaci se musíme bránit, jednotlivě či společně, nebo nás všechny zničí.

Dokument Komise se zmiňuje o údajné potřebě dále rozvíjet politiky v oblasti legálního přistěhovalectví pro zmírnění nebezpečí stárnutí populace. Stárnoucí populace je nepochybně problémem v mnoha zemích. Musíme se však ptát, proč tento problém nastal. Mnoho žen budují nepřetržitě kariéru a z vlastní vůle děti nemají, na což mají úplné právo. Mnoho jiných žen však stále pracuje, neboť si to vyžaduje jejich ekonomická situace. Pracují, aby zaplatily své účty, nikoliv proto, že mateřstvím opovrhují.

Takový vývoj měl bezpochyby vliv na porodnost, která uměle poklesla z vůle hospodářských sil. My však nesmíme nechat hospodářským silám volnou ruku. Hospodářský zásah může tyto hospodářské síly změnit a změna v těchto silách s sebou přinese odpovídající změnu v demografických údajích o rodině. Myšlenka, že můžeme ze zemí třetího světa dovážet celé rodiny jako náhradu za nenarozené evropské děti, je založena na zvláště škodlivém a zvráceném tvrzení, a sice že jsme produktem přírody a že kultury zemí třetího světa jsou jako kabát, který si může člověk svléknout ve vstupním přístavu a obléknout si evropský kulturní kabát, který se vydává jako dokumenty o trvalém pobytu a občanství.

Děti těchto imigrantů jsou údajně asi tak evropské jako původní evropští obyvatelé; nejsou. Odlišné kultury jsou tvořeny odlišnými lidmi, a ne naopak. Nejsme produktem našich kultur: naše kultury jsou produktem našich národů. Nahradiť Evropany lidmi ze zemí třetího světa bude znamenat, že Evropu nahradí třetí svět. Dochází k pomalému, ale stálému etnickému čištění Evropy od Evropanů.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – (FR) Pane předsedo, celkově – nemluvím o těch, kteří jasně a upřímně řekli, že jsou proti Unii a proti členství v Evropské unii – cítím, že mohu říct, že v tomto orgánu existuje široká podpora pro program, který jsme právě představili.

V příspěvcích hlavních politických skupin jsem zaznamenal jeden společný prvek, a tím je myšlenka ambicí. V Evropě potřebujeme větší ambice. V tomto ohledu chci navázat na několik myšlenek, které byly vyřčeny a se kterými ostatně velmi souhlasím.

Náš přítel, pan Szájer, mluvil o potřebě vyvarovat se pětiletým plánům platným v komunistických režimech. Právě proto si chceme udržet onu pružnost, která je důležitá, pokud máme držet krok s proměnlivým prostředím.

Zároveň bych opět chtěl potvrdit, v reakci na pana Szájera, ale i na pana Swobodu, že mají pravdu, když vyzývají k více akcím ze strany EU v hospodářské a finanční oblasti a když připomínají, jak se členské státy například postavily proti tomu, aby Komise hrála větší roli v oblasti dohledu nad vnitrostátními veřejnými účty.

První Komise, jíž jsem měl tu čest předsedat, představila konkrétní nařízení zaměřené na posílení auditorských pravomocí úřadu Eurostat, které bylo zamítnuto některými členskými státy, které si nepřály, aby Komise takovou roli hrála.

Doufám tedy, že lekcí, kterou si z této krize vezmeme, je, že náš systém je stále provázanější, že hospodářská politika v Evropě není pouze vnitrostátní záležitostí. Vnitrostátní záležitostí samozřejmě je, ale je to také záležitost společných evropských zájmů, jelikož potřebujeme větší míru koordinace. V tomto ohledu doufám, že pan Szájer, pan Swoboda, paní De Sarnez a všichni ostatní souhlasí s potřebou stále koordinovanější hospodářské politiky.

Tak dosáhneme pokroku a v tomto ohledu chci zdůraznit především úsilí, o kterém mluvil pan Swoboda (za což mu děkuji), úsilí o posílení partnerství Komise a Evropského parlamentu, když hovoříme o finanční perspektivě, o potřebě vzepřít se některým interpretacím, které se ubírají spíše směrem mezivládní spolupráce a které je možné dnes slyšet. Takové interpretace jsou překvapivé, jelikož Lisabonská smlouva je ve skutečnosti přesným opakem mezivládního přístupu: posiluje evropskou dimenzi.

Doufám, že se z této krize budeme moci poučit a vydáme se více proevropským směrem, nikoliv naopak. Příkladem, o kterém se zmínila paní De Sarnez, je otázka finanční regulace. Je přece zvláštní, neku-li



paradoxní, že po tolika žádostech ze strany některých členských států o opatření v oblasti finanční regulace se členské státy jednohlasně shodly na tom, že ambice návrhů, které Komise přednesla po zprávě pana de Larosièra, mají být oslabeny.

To je tedy ukázkou toho, že prohlášení a přijatá rozhodnutí se občas rozcházejí. Doufám, že my, Evropský parlament a Komise, budeme moci společně tuto trhlinu vyplnit, a pokusit se tak dosáhnout větší soudržnosti na evropské úrovni, protože ve skutečnosti takové ambice potřebujeme.

Hlavní je teď, a to bych rád zdůraznil, abychom dobře rozuměli zásadě subsidiarity. Já subsidiaritu podporuji. V tomto směru jsem také rád, pane Kirkhope, že mohu vyjádřit svůj souhlas s touto myšlenkou subsidiarity, ale je potřeba dobře rozumět jejímu významu. Subsidiarita znamená rozhodnout, jaká úroveň rozhodování je nejlepší.

Pokud jde o současnou krizi v letecké dopravě, dějí se přece jen zvláštní věci. Dnes jsem četl v tisku, a to nejen v euroskepticky či eurofobně laděném tisku, nejen v bulváru, ale i v kvalitním tisku, že Evropská unie nyní přiznává, že se zmýlila, když rozhodla o zrušení letů. To je neuvěřitelné!

Pokud existuje nějaká oblast, která spadá do vnitrostátních pravomocí, pak je to řízení evropského letového provozu. Rozhodnutí učinil každý z vnitrostátních regulativních orgánů. Ovšem právě ti, kteří jsou proti pravomocím na evropské úrovni, protestují nyní proti Evropě. Brzy se bude říkat, že sopku na Islandu vytvořily Evropská komise a Brusel. To je přece všechno pozoruhodné!

(Potlesk)

Řekněme to jasně. Existují různé úrovně zodpovědnosti: vnitrostátní úroveň a evropská úroveň. V každém případě musíme zjistit, která úroveň je nejvhodnější. Mohu vás ujistit, že Komise je připravená nést svou zodpovědnost, ale myslím, že musíme s Evropským parlamentem vybudovat spojení, abychom jasně řekli, co do naší zodpovědnosti spadá a co nikoliv.

Bez takového spojení budeme vždy mít instinktivní potřebu – a víme, že v období krize je snazší se uchýlit k nacionalistické, populistické rétorice – přenášet zodpovědnost na Brusel, jak se často říká, či snad také na Štrasburk, v oblastech, kde nesou jasnou zodpovědnost členské státy.

Prokažme zdravý rozum! Soustředme se na to, co můžeme učinit na evropské úrovni, v oblastech, kde můžeme naší činnosti poskytnout přidanou hodnotu, samozřejmě s tím, že budeme respektovat členské státy, které jsou demokratickými členskými státy. Domnívám se, že program 2020 zaměřuje činnost Evropy na to, co je nejdůležitější.

Nyní potřebujeme růst, ale ne jakýkoli růst z dřívějších dob; potřebujeme spravedlivější, otevřenější, udržitelnější a inteligentnější růst, zaměřený na budoucnost.

Potřebujeme vytvořit nové zdroje růstu, abychom úspěšně vyřešili náš největší problém, o kterém budeme diskutovat dnes odpoledne, a sice nezaměstnanost a, přesněji, nezaměstnanost mladých lidí. Právě v této oblasti potřebujeme ve skutečnosti vytvořit ono spojení mezi evropskými orgány a také čestně a loajálně spolupracovat s našimi členskými státy, abychom dosáhli konkrétních výsledků pro naše občany.

Myslím, že v tomto ohledu máme pro naši práci v nadcházejících letech dobrý základ, a po této debatě se cítím povzbuzen – a myslím, že i moji kolegové – vašimi slovy podpory a v několika případech vašimi požadavky. Pokusíme se dokázat, že jsme připraveni vypořádat se s úkoly, kterými jste nás pověřili.

(Potlesk)

**Předseda.** – Velice vám děkuji, pane Barroso, za vaše prohlášení. Chtěl bych říci, že pokud jde o úsilí, které Komise vynakládá jménem Evropských společenství, Komise má v Evropském parlamentu velkého spojence. Většina poslanců podporuje toto úsilí a názor Komise, že by měla převzít větší zodpovědnost, zvláště v situaci krize, o které jsme hovořili dříve – chápeme tedy, nakolik Evropskou unii a činnost ze strany Komise potřebujeme. Vstupem Lisabonské smlouvy v platnost se znatelně zvýšila také zodpovědnost Evropského parlamentu, což nás těší. Myslíme, že je to dobré pro Evropany, že je to dobré pro naše občany. Nyní musíme větší zodpovědnost přijmout a využít příležitostí, které Smlouva nabízí. Chtěl bych Vás znovu ujistit, pane Barroso, že Vy i Evropská komise tu máte spojence, a hovořím za většinu Evropského parlamentu.

**Diego López Garrido, úřadující předseda Rady.** – (ES) Pane předsedo, chtěl jsem jen poblahopřát Komisi a jejímu předsedovi, José Manuelu Durão Barrosovi, za ambiciózní a velmi proevropský program, který tu

dnes představil a který je naprosto v souladu s cíli španělského předsednictví Evropské unie a s programem předsednického tria, tvořeného Španělskem, Belgií a Maďarskem.

Mohu říci, že Rada spolupracuje s Komisí a také s Evropským parlamentem, jehož poslancům také děkuji za konstruktivní projevy podporující legislativní plán Komise.

Komise vyvinula velké úsilí. Každý ví, že nová Komise – známá jako Komise Barroso II – měla do úřadu nastoupit od 1. listopadu, ale z různých důvodů nastoupila o několik měsíců později a vyvíjí velké úsilí, aby s konstruktivním, pozitivním přístupem dohnala ztracený čas, za což je jí španělské předsednictví vděčné. Pan Barroso a všichni členové Komise – místopředsedové a komisaři – také dobře vědí, že s Komisí spolupracujeme, myslím s velmi pozitivním přístupem, a úsilí Komise v tomto ohledu uznáváme.

Jsme také vděční Evropskému parlamentu. Kdykoli se zde o těchto otázkách diskutovalo, Evropský parlament měl vždy velmi konstruktivní přístup. Chtěl bych využít této příležitosti a požádat ještě jednou Evropský parlament, aby tyto legislativní iniciativy schválil – dnes mluvíme především o legislativních iniciativách – a aby k tomu došlo co možná nejdříve, abychom dohonili ztracený čas, o kterém jsem se zmínil. Jsem si jistý, že i Parlament bude spolupracovat.

**Předseda.** – Děkuji vám za prohlášení jménem Rady a za vaši podporu programu Komise. Chtěl bych ještě jednou poděkovat panu Barrosovi, všem místopředsedům Komise a komisařům za jejich účast. Svědčí o tom, že pro Komisi je spolupráce s Parlamentem velmi důležitá, v což jsme také doufali.

Rozprava je ukončena.

#### **Písemná prohlášení (Článek 149)**

**Elena Oana Antonescu (PPE), písemně.** – (RO) Pracovní program Komise na rok 2010 je ambiciózním a pružným víceletým programem vytyčujícím následující hlavní cíle: boj s krizí a podpora evropského sociálně-tržního hospodářství, vypracování programu pro občany, který v kontextu evropské agendy klade člověka na první místo, tvorba ambiciózní a důsledné zahraniční agendy s globálním dosahem a v neposlední řadě aktualizace nástrojů a pracovních metod používaných Evropskou unií. Jedním z klíčových prvků programu pro občany je Stockholmský program pro „otevřenou a bezpečnou Evropu, která slouží svým občanům a chrání je“, který přijala Evropská rada na svém zasedání v prosinci 2009. Vítám iniciativu Komise představit akční plán pro provádění Stockholmského programu, abychom zajistili, že prostor svobody, bezpečnosti a práva bude evropským občanům přinášet hmatatelnější výhody. Program se především zaměří na boj proti přeshraniční trestné činnosti a sjednotí provádění společné přistěhovalecké a azylové politiky. Upravovat bude především tyto oblasti: boj proti organizovanému zločinu, terorismu a jiným hrozbám za pomoci lepší policejní a soudní spolupráce.

**Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písemně.** – (LT) V současné době čelí Evropa problému rostoucí nezaměstnanosti a téměř 17 % evropské populace žije pod hranicí chudoby. Mnozí Evropané, i ti zaměstnaní, bojují každodenně s chudobou a nemají možnost v plné míře užívat života, jelikož recese tlačí i občany s průměrnými příjmy do chudoby. Proto musíme věnovat zvláštní pozornost především problému chudoby, kterému čelí zaměstnaní lidé. Pro zvýšení zaměstnanosti musíme vytvořit nová pracovní místa, ne jen jakákoli pracovní místa, ale musíme se snažit zajistit vysoce kvalitní pracovní místa a vzít v úvahu poptávku na trhu práce. Více pozornosti bychom měli věnovat rostoucí nezaměstnanosti mladých lidí, která je jedním z nejnaléhavějších problémů. Pokud mladým lidem nebude poskytnuta příležitost vstoupit na trh práce, pak hrozí, že Evropa ztratí celou jednu generaci mladých lidí. Již určitou dobu nás demografická situace v Evropě nutí zabývat se rovněž zaměstnaností starších lidí. Musíme se postarat o pracovněprávní vztahy, které podporují zaměstnanost a zajišťují možnost celoživotního vzdělávání. Chtěla bych zdůraznit, že bychom také měli diskutovat o zaměstnanosti zdravotně postižených občanů. Je důležité, abychom jim poskytli podmínky k tomu, aby mohli vstoupit na trh práce, nejen kvůli demografickým změnám, ale kvůli nim samotným, abychom u nich podpořili vědomí vlastní důstojnosti a vlastní ceny. Ráda bych se tedy Komise zeptala, jak Evropa vytvoří nová pracovní místa? Jaké mají občané skutečné šance vstoupit na trh práce? Jak můžeme zajistit kvalitní pracovní místa, abychom snížili chudobu zaměstnaných lidí?

**Andreas Mölzer (NI), písemně.** – (DE) Pracovní program Komise na rok 2010 představuje 14 stránek všedních a bezobsažných frází. Je pravda, že Evropa musí na krizi reagovat jednotně. Krize však mohla mít na Evropu tak negativní dopad jedině z důvodu politiky Komise a neomezené liberalizace ve všech oblastech. Přesto nechce nikdo nic změnit. Naopak, další rušení obchodních omezení, které chce Komise prosadit, bude podporovat globalizaci, přinášet prospěch velkým společnostem a poškozovat členské státy a jejich občany.

Strategie Evropa 2020 má být reakcí na současnou krizi. Pokud jde o konkrétní opatření, zdá se, že přístup v rámci hospodářské a finanční politiky je rozumný, stejně jako tvorba nové evropské architektury dohledu, jež umožní monitoring finančních trhů. Přísnější kontroly veřejných financí a rozpočtové disciplíny členských států nám, doufáme, pomohou vyhnout se v budoucnu takovým problémům, které nyní nastaly v Řecku. Nové plány Komise v oblasti daní, společně s přezkumem směrnice o zdanění energie, která zahrnuje zdanění energetických produktů na základě jejich obsahu energie, by měly být zamítnuty, protože změnu klimatu, jež je především přírodním fenoménem, není možné řešit pouze zaměřením se na CO<sub>2</sub>. Navíc pak bude evropské hospodářství ještě pod větším tlakem v porovnání se svými konkurenty v Americe a Asii, kde se neplánují iniciativy tohoto druhu.

**Richard Seeber (PPE), písemně. – (DE)** Pracovní program Komise na rok 2010 stanovil správné priority. Kromě modernizace způsobů práce, která bude rozhodujícím faktorem stimulace hospodářství, a zvyšování účasti evropských občanů se Komise především zaměřuje na boj proti finanční krizi. Je důležité, abychom zvláště občanům EU, kteří během současné krize ztratili práci, co možná nejdříve poskytli nové vyhlídky pro budoucnost.

Jako mluvčímu v otázkách ochrany životního prostředí za Evropskou lidovou stranu (Křesťanské demokraty) mi záleží na tom, abychom vytvořili co největší počet udržitelných pracovních míst a dodali přidanou hodnotu trhu práce v důsledku vedoucí pozice, kterou Evropa zastává v oblasti ochrany životního prostředí. Abychom mohli přejít k nové a udržitelné průmyslové éře, neměli bychom tvorbu pracovních míst a komplexní ochranu životního prostředí již považovat za vzájemně protikladné. Z mého pohledu je Komise v zaujímání tohoto postoje poněkud opatrná. Přitom základy pro uvedené úkoly je třeba položit již nyní. Můžeme dosáhnout mnohého, pokud zlepšíme způsob, jakým jsou stávající nařízení uplatňována.

**Joanna Senyszyn (S&D), písemně. – (PL)** Blahopřeji panu Barrosovi za ambiciózní legislativní a pracovní program Komise na rok 2010. Bohužel čas běží – zbývá již pouze osm měsíců. Přesto doufám, že priority nezůstanou jen prázdnými sliby. Předností programu jsou opatření pro boj proti krizi. Bohužel se týkají především hospodářské situace. V části věnované programu pro občany chybí antidiskriminační iniciativy, jako jsou boj proti násilí na ženách, větší odhodlanost a zapojení při dosahování cílů v sociální oblasti a dlouhodobá strategie pro zlepšení komunikace s evropskými občany. Už roky pracujeme na fenoménu násilí na ženách. Je nejvyšší čas, aby v této oblasti byly přijaty účinné evropské právní předpisy. Chtěla bych v programu Komise vidět návrh směrnice týkající se boje proti násilí na ženách. Pokud jde o cíle v sociální oblasti, iniciativa pro vytvoření Evropské platformy pro boj proti chudobě do konce tohoto roku je významná. Bohužel chybí jakákoliv konkrétní upřesnění na toto téma. Je třeba je dodat pro červnové zasedání Rady. V otázce modernizace Unie a jejích pracovních nástrojů bych ráda upozornila na komunikaci s občany. Musí jít o proces, nikoliv o předvolební agitaci. Mezi EU a jejími občany existuje komunikační mezera, kterou se musíme snažit zmenšit a v budoucnu zcela zaplnit. Občané EU musí mít pocit, že jsou v evropské agendě „na prvním místě“. Teprve potom nebudou výsledky referend přinášet překvapení.

**Nuno Teixeira (PPE), písemně. – (PT)** Rozprava o programu Komise je obzvláště důležitá, protože se shoduje s počátkem nové éry v Evropské unii. Vzhledem k potřebě přijímat v tomto období krize taková opatření, která mohou čelit dlouhodobým výzvám, je nutné dávat přednost tvorbě pracovních míst, regulaci finančních trhů a stabilizaci eura, která by měla obnovit důvěru veřejnosti i hospodářských a sociálních subjektů.

Rád bych zdůraznil význam politiky soudržnosti při provádění různých evropských politik. Evropské regiony budou moci dosáhnout udržitelného integrovaného růstu pouze s pomocí politiky soudržnosti, jež má viditelné výsledky a respektuje zásadu subsidiarity, a s pomocí řízení na různých úrovních: národní, regionální a místní. Cíl hospodářské, sociální a územní soudržnosti musí být vodítkem pro činnost Unie a musíme ho dosáhnout za pomoci přiměřeného financování ze strany Společenství, s větší transparentností, jednoduchostí a účinností při využívání strukturálních fondů.

Je zásadní, abychom definovali směry politiky soudržnosti a finanční perspektivu pro období po roce 2013. Chtěl bych upozornit na situaci nejvzdálenějších regionů, které vzhledem k trvalým strukturálním charakteristikám čelí překážkám, jež mají vážný dopad na jejich hospodářský rozvoj, a proto si vyžadují zvláštní opatření.

**Silvia-Adriana Țicău (S&D), písemně. – (RO)** Hlavním zájmem EU je bojovat s hospodářskou krizí a podporovat její sociálně-tržní hospodářství. Míra nezaměstnanosti v EU dosáhla na začátku roku 10 %, přičemž nezaměstnanost mladých lidí činila dokonce 20 %. Zvýšení míry nezaměstnanosti je úzce spojeno s průmyslovou politikou EU. Jaké legislativní iniciativy Komise plánuje ve vztahu k budoucí průmyslové politice Evropské unie a pro vytvoření nových pracovních míst?

Na zasedání Evropské rady ve dnech 25. a 26. března 2010 bylo poprvé stanoveno jako jeden z cílů EU 20% zvýšení energetické účinnosti do roku 2020. Tento cíl jsme v pracovním programu Komise nenašli, i když jsou v této oblasti potřebné iniciativy, které mohou být zaměřeny jak na evropské domácnosti, tak na podniky.

Dále, rozpočet Komise pro dopravní infrastrukturu na období 2010–2013 je téměř nulový, i když jsou výzvy a potřeby rozvoje obrovské: zajištění intermodality mezi jednotlivými druhy dopravy, rozvoj železničních tratí pro vysokorychlostní vlaky k zajištění spojení nejen mezi všemi hlavními městy členských států, ale i ostatními velkými evropskými městy, rozvoj železničních koridorů pro nákladní dopravu a jednotné evropské nebe, společně s modernizací přístavů a rozvojem námořní dopravy. Kdy předloží Komise návrh týkající se nutného finančního zajištění rozvoje transevropské dopravní infrastruktury?

**PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN ROUČEK**

*místopředseda*

## **5. Koordinace humanitární pomoci a obnovy na Haiti (rozprava)**

**Předsedající.** – Dalším bodem je stanovisko Komise ke koordinaci humanitární pomoci a obnovy na Haiti.

**Kristalina Georgieva, členka Komise.** – Pane předsedající, chtěla bych vyjádřit velké poděkování všem poslancům v této sněmovně za to, že Parlament nadále věnuje pozornost situaci na Haiti.

Než předám slovo Andrisi Piebalgsovi, který vás bude informovat o obnově a rozvoji Haiti, ráda bych nastínila čtyři hlavní humanitární výzvy, které před námi v nadcházejících měsících stojí, a způsob, jak je bude Evropská komise řešit.

První výzvou je další poskytování humanitární pomoci, zejména přístřeší a hygienických a zdravotních služeb. Přemístění 1,3 milionu bezdomovců v Port-au-Prince do dočasných ubytovacích zařízení je velmi složitou záležitostí, v níž hrají důležitou roli praktické otázky jako vlastnictví půdy, odstranění suti, územní plánování a bezpečnost. Dnes je naším prioritním zájmem 10 000 až 30 000 lidí, kteří žijí v provizorních táborech v záplavových oblastech. Vzhledem k blížícímu se období hurikánů musí být tito lidé co nejrychleji přemístěni. To je v našem programu prioritou, společně s posílením dovedností řízení táborů. Věnujeme velkou pozornost procesu předcházejícímu distribuci humanitárních dodávek. Většina z nich byla po zemětřesení zcela vyčerpána. Nyní je doplňujeme a budujeme kapacity haitských civilních ochranných služeb, které již byly v důsledku krize posíleny, aby mohly být využívány.

Zadruhé jsme přijali přístup, při němž se řídíme potřebami, a poskytujeme tak pomoc tam, kde ji lidé potřebují, abychom zabránili dalším hromadným přesunům. Zajistili jsme, že se naše pomoc dostane do celé země, a ne jen do Port-au-Prince, a pomohli jsme tak odlehčit nápor na hlavní město. Podle stejné logiky používáme také „celoostrovní“ přístup, ať už v záležitosti haitských uprchlíků, logistiky dodávek pomoci nebo distribuce humanitárních zásob před obdobím hurikánů. Důležitá je také Dominikánská republika, na kterou v našem programu obnovy nezapomínáme.

Zatřetí se snažíme zajistit, aby výsledkem koordinace dárců bylo budování vzájemné komparativní výhody. Vzhledem k množství aktérů na Haiti není tento úkol vůbec jednoduchý, ale v rámci koordinace humanitární pomoci vedené OSN máme velmi silný hlas. Během svého pobytu na Haiti jsem získala dojem, že si vedeme docela dobře – jak z hlediska civilní ochrany týmů z jednotlivých zemí, tak i v naší vlastní práci.

Začtvrté musíme zajistit přechod od humanitární pomoci k obnově a rekonstrukci. V úzké spolupráci s Andrisem Piebalgsem se snažíme, aby k tomuto přechodu došlo co nejdříve. Dám vám dva konkrétní příklady. Zprv, v potravinářském odvětví podporujeme nákup místních potravin. Žádáme naše partnery, aby se obraceli – i když je to trochu dražší – na místní zemědělce, a vytvořili tak poptávku a pomohli jim obnovit svou živnost. To samozřejmě vede k práci na obnově. Zadruhé podporujeme také programy typu „peníze za práci“, čímž můžeme, opakuji, usnadnit přechod od okamžité pomoci k obnově.

A v neposlední řadě se intenzívně zaměřujeme na výsledky. Evropa je z hlediska objemu pomoci jedničkou a musí být jedničkou i z hlediska výsledků.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Pane předsedající, na mezinárodní konferenci dárců v New Yorku Evropská unie přislíbila 1,235 miliardy EUR. Jsme největším dárce finančních prostředků na obnovu Haiti, a budeme tak i největším přispěvatelem pro řízení haitského akčního plánu obnovy. Jsem také hrdý na způsob, jakým jsme to provedli, protože to byl společný závazek EU, který zahrnuje podporu z mnoha zemí EU, například

Španělska a Francie, a také z širšího Společenství. Jsem ale také hrdý na to, že i moje země, která nemá příliš úzké vztahy s Haiti, přislíbila další finanční prostředky, nejen finance prostřednictvím rozpočtu Společenství.

Konference v New Yorku probíhala ve velmi dobré atmosféře. Bylo dosaženo velmi významného výsledku z hlediska financí. Bylo na ní také velmi zřejmé odhodlání vlády Haiti a zúčastnilo se jí i mnoho dalších stran. Někteří poslanci Evropského parlamentu se mohli přesvědčit, že se konference aktivně účastnily i nevládní organizace, včetně evropských. Do celé akce jsou zapojeny i podniky v EU a také prozatímní mechanismy koordinace navržené pod vedením premiéra Belleriva a Billa Clintona. V tomto mechanismu jsou zahrnuty všechny zúčastněné strany, což je zárukou toho, že nedojde k plýtvání peněz nebo jejich využívání k jiným účelům.

Nyní je velmi důležité, abychom co nejrychleji soustředili naši pomoc. Komise a členské státy již připravují nový strategický dokument a národní orientační program pro Haiti. Abychom naše společné úsilí podpořili, urychlíme snahy o vytvoření zastoupení EU na Haiti, což by nejen vedlo k většímu zviditelnění, ale usnadnilo by to i zapojení dárců se sídlem mimo Haiti do celé akce.

Tento týden se chystám na Haiti, abych předložil konkrétní a přímé informace o podpoře dlouhodobé obnovy v oblasti infrastruktury a správy věcí veřejných. Tento týden podepíši pět finančních smluv v celkové výši přesahující 200 milionů EUR a zahájím provoz některých výsledků naší práce, jako je obnovená silnice mezi Port-au-Prince a Cape Haitian, což je plně v souladu s akčním plánem vlády a podporuje to také „celoostrovní“ přístup.

Pro posílení vládních kapacit zahájím také rekonstrukci ministerstva vnitra, na jejíž financování přispívá i EU. Zúčastním se také slavnostního otevření školy v Mirabelais. Na základě požadavků prezidenta Prévala je v centru naší pozornosti především vzdělávání a oznámíme také poskytnutí další rozpočtové podpory. Podpora rozpočtu není podporou poskytovanou naslepo. Přijali jsme řadu preventivních opatření a vykonali mnoho návštěv, takže mohu zaručit, že vaše peníze budou použity k danému účelu.

Zmíním také závazek regulačního sledování procesu výstavby prostřednictvím pravidelných návštěv a závazek urychlení poskytování podpory. O pokroku dosaženém při obnově Haiti budu Evropský parlament průběžně informovat.

Chtěl bych také zdůraznit, že na rekonstrukci budu dohlížet nejen já, ale celé kolegium komisařů: Kristalina Georgieva, vysoká představitelka EU baronka Ashtonová a také někteří další kolegové, jako například Michel Barnier, který jede na Haiti za pár měsíců. Jedná se o úkol nejen příslušného komisaře, ale celého sboru komisařů.

Musíme s úřady projednat také několik otázek, jak bychom mohli poskytování pomoci zlepšit. Dlouhodobý závazek ze strany mezinárodního společenství nezíská podporu většiny, pokud Haiti rychle sklouzne zpět k obvyklému přístupu. Této situaci chceme zabránit, proto musíme usilovat o efektivnost. Zmínili jsme již některé způsoby, jak jí můžeme dosáhnout. Velká odpovědnost za zlepšení budování země přesto spočívá na úřadech a haitském lidu.

Velmi důležité jsou zejména dva aspekty. Vláda by měla být v sociální oblasti podporována, aby navázala velmi úzký kontakt s opozicí a také s celou občanskou společností. Tím bude vytvořen skutečně celonárodní konsensus ohledně plánu rozvoje a prosazování stability potřebné k jeho provedení. Co se týče ekonomiky, makroekonomický rámec představený v New Yorku musí být přísnější a musí zahrnovat jasnou cestu k zaměstnanosti a růstu, která prolomí začarovaný kruh chudoby a nerovnosti.

**Gay Mitchell, jménem skupiny PPE.** – Pane předsedající, rád bych poděkoval oběma komisařům. Chci tady zmínit tři záležitosti. První z nich je metoda a opatření, které mají být použity ke stanovení potřeb týkajících se obnovy Haiti. Druhou záležitostí je zajištění splnění našich závazků a třetí je nutnost hovořit o vlastnických právech a ohrožení lidí žijících například v chatrčích postavených na pozemcích, které tito lidé nevlastní.

V prvé řadě bych rád uvedl, že pokud jde o práce na obnově, nedávno jsem Světové bance představil velmi dobře zpracovanou příručku, která přesně popisuje, jak by měla obnova probíhat. Budeme tuto příručku používat, nebo budeme používat jiná podobná opatření, abychom zajistili odborné provádění obnovy Haiti? Světová banka odvedla vynikající práci. Při prezentaci této příručky byl přítomen i haitský velvyslanec.

Za druhé, v souvislosti s přijatými závazky jsem s velkou radostí vyslechl informaci komisaře o tom, že částku ve výši 200 milionů EUR poskytne téměř okamžitě. Ale sejdeme se tady zase za rok či za pět let, anebo už konečně splníme závazky darovat finanční prostředky chudé zemi, kterou nelze dále nechávat zdevastovanou?

Třetím bodem, který chci zmínit, je, že vzhledem k rozsahu zkázy na Haiti se opravdu musíme podívat nejen na způsobenou škodu, ale také na to, proč byla tak rozsáhlá. Lidé, kteří neměli vlastní majetek, žili ve stržích, na úpatích hor, v chatrčích a v čemkoli, co drželo pohromadě, protože neměli vlastní nemovitost. Mají-li lidé vlastnická práva, budou investovat do výstavby a budování obydlí, která mají naději podobným škodám v budoucnu odolat. Proto žádám, aby v rámci přístupu k řešení tohoto problému bylo k tomuto bodu aktivně přihlíženo.

Ještě jednou děkuji oběma komisařům za jejich příspěvky.

**Corina Crețu, jménem skupiny S&D. – (RO)** Situace na Haiti zdaleka není stabilizovaná, jak zdůraznila paní komisařka Georgievová, která byla na Haiti na konci března, i pan Piebalgs. Stejně informace přicházejí i ze strany humanitárních pracovníků, kteří na místě rozdělují pomoc a pomáhají v procesu obnovy. I když se zdá, že situace v hlavním městě se vrací k normálu, alespoň pokud jde o každodenní život lidí, jsem přesvědčena, že nyní je třeba soustředit úsilí na venkovské oblasti, které se nadále potýkají s velkými problémy.

Blíží se období dešťů, a tak jsou tyto otázky nyní naléhavější a více znepokojující, protože vzhledem k tomu, v jakém stavu je dopravní infrastruktura v zemi, mohlo by dojít k přerušení dodávek pomoci určených k plnění každodenních potřeb obyvatelstva. Úsilí o obnovu se nyní teprve rozbíhá, jak jste nám řekli. Je zřejmé, že se budou objevovat další problémy spojené s infrastrukturou, se zajištěním důstojných životních podmínek pro obyvatelstvo a s fungováním minimální úrovně veřejných služeb, vzdělávání a zdravotní péče. Budou se objevovat také problémy s nedostatkem potřebných pracovních sil a rozsahem odborné přípravy.

Dalším velkým problémem je obchodování s dětmi, které osiřely nebo jsou od svých rodin dočasně odloučeny a které se z hlediska své budoucnosti nacházejí ve velmi ohrožené a nebezpečné situaci. Domnívám se, že vzhledem k přetrvávajícím problémům souvisejícím s obchodováním s dětmi a nelegální adopcí se musíme na tento aspekt humanitární krize v Haiti více soustředit. V neposlední řadě bych chtěla říci, že jsem potěšena, že úkol řešit problémy Haiti je nadále prioritou Komise. Mohu vás ujistit, že totéž platí i pro všechny členy Výboru pro rozvoj.

**Charles Goerens, jménem skupiny ALDE. – (FR)** Pane předsedající, blíží se období hurikánů na Haiti znamená, že je velmi důležité vytrvat v humanitárním úsilí a že budou pravděpodobně nutná další mimořádná opatření.

Nejprve je potřeba udělat to nejdůležitější, tedy zajistit dostatečné množství dostatečně pevných přístřeší. Toto opatření je důležité, protože rekonstrukce zničených domů bude nějakou dobu trvat, a dále proto, že vzhledem k přímému ohrožení Haiti hurikány se mnozí obávají nejhoršího, což jsme viděli nedávno.

Bylo by nyní prostě nezodpovědné pokusit se utlumit humanitární úsilí. Stejnou nezodpovědností by bylo i odložení rekonstrukčních prací. Jinými slovy, vše musí probíhat současně: humanitární úsilí, které umožní předcházet zbytečným úmrtím, rekonstrukční práce, které zajistí, aby byl co nejdříve obnoven stav odpovídající běžnému životu, oživení hospodářství, což je nezbytné pro vytváření zdrojů v dlouhodobém horizontu, velmi rychlé posílení rozpočtové kapacity Haiti a pevný závazek k decentralizaci.

Konference dárců, která se konala v rámci Organizace spojených národů dne 31. března, byl úspěšná. Co však z této konference zůstane, když se na vše zapomnělo? Ponechme stranou humanitární intervence a připomeňme si nejprve potřebu rychlého oživení ekonomiky, v což doufá a za co se modlí výkonný ředitel Mezinárodního měnového fondu, protože během následujících pěti let počítá s 8% ročním růstem.

Zadruhé, v podobném duchu se ekonomickou prioritou stává oživení odvětví zemědělství. Dnes musí Haiti použít 80 % příjmů z vývozu na dovoz zemědělských produktů. Připomeňme, že v minulosti byly doby, kdy Haiti dokázalo svými silami uspokojit veškeré své potravinové potřeby.

Zatřetí, rozvoj Haiti musí být posuzován na základě kritérií relevance, efektivnosti, účinnosti a udržitelnosti.

Za čtvrté, bude-li rozvoj nadále pokračovat, je naprosto nezbytné, aby odpovědnost za Haiti převzal její lid.

Za páté, zemětřesení na Haiti opět dokazuje – pokud bylo vůbec důkazu zapotřebí –, že je důležité neprodleně zavést systém humanitární pomoci zaměřený na sdružování materiálních kapacit i lidských schopností všech členských států Evropské unie.

Co brání realizaci návrhů uvedených ve zprávě pana Barniera?

A za šesté bude rozhodující značné úsilí Evropy, které umožní vyřešit haitský problém. Děkuji vysoké představitelce, komisaři Piebalgsovi a komisařce Georgievové a jejich generálním ředitelstvím, neboť si všichni zaslouží naši vděčnost.

**Ryszard Czarnecki (ECR).** – (PL) Pane předsedající, hovořím jménem své politické skupiny a také jménem jejího koordinátora pana Devy. Chtěl bych zdůraznit velmi důležitou skutečnost, že mezinárodní pomoc pro Haiti je v tomto okamžiku prakticky téměř třikrát vyšší, než doufala haitská vláda i OSN. Celková výše této pomoci má být 11,5 miliardy EUR a je třeba zdůraznit, že haitská vláda původně doufala v částku necelých 4 miliard EUR poskytnutých v průběhu příštích dvou let. Je naprosto nezbytné soustředit se na budování infrastruktury, což mimochodem během poslední rozpravy zdůraznil i můj kolega pan Deva.

Také bych rád zdůraznil důležitou věc – dohled nad touto pomocí. Vláda na Haiti je velmi slabá a distribuce pomoci je z velké části v rukou diverzifikované a velmi podivné elity. Je velmi důležité, aby mezinárodní organizace a Evropská unie věděly, kdo ty peníze skutečně dostane.

**Patrick Le Hyaric, jménem skupiny GUE/NGL.** – (FR) Pane předsedající, paní komisařko a pane komisaři, musíme zajistit, aby sliby o darech, které zazněly na konferenci dárců, byly nyní transformovány do skutečných finančních prostředků a skutečně doputovaly až k příjemcům, jimž jsou určeny. Samozřejmě nevěřím, že by tyto prostředky k trvalé obnově Haiti stačily, i když máme vůči haitskému lidu takový dluh.

Lidé v Evropě jsou v projevech solidarity velmi velkorysí, ale existuje bohužel velké riziko, že lidé zapomenou nebo jsou nuceni zapomenout na tragédii, která naše haitské přátele sužuje. Přesto – jak jste řekl – cítíme naléhavou potřebu, protože mohou přijít další cyklóny, které by životní podmínky lidí na Haiti ještě zhoršily, cítíme naléhavou potřebu provést obnovu domů a budov, jako jsou školy a nemocnice, v době, kdy haitská vláda začíná evakuovat některé tábory, naléhavou potřebu týkající se účinnější koordinace a distribuce potravinové pomoci a péče a naléhavou potřebu související s projektem nového udržitelného zemědělství a rozvoje venkova umožňujícího zajistit na Haiti dostatek potravin.

Veškerá pomoc a koordinace mezinárodní pomoci musí být zaměřena na zajištění toho, aby haitský lid měl základní práva. Mohlo by být například stanoveno, aby byly všechny veřejné zakázky na rekonstrukci závislé na těchto právech a aby obsahovaly ustanovení o zaměstnanosti, bydlení, vzdělání a zdraví. Nelze správně koordinovat pomoc a rekonstrukci, aniž by bylo možné spoléhat se na samotné obyvatele země a jejich odborové organizace, nevládní organizace a organizace zemědělců.

Měli bychom podporovat vytvoření nového projektu pro Haiti, jehož cílem bude odstranění vyloučení, chudoby, závislosti a hospodářské a politické nadvlády.

Pamatujme vždy na to, že důvodem strašné bídy Haítanů není pouze zemětřesení, ale i nadvláda nad Haiti ze strany mnoha zemí a jeho drancování. Dlužíme zemi účinnou solidaritu a současně respekt vůči její ekonomické a politické suverenitě: ekonomické a politické suverenitě haitskému lidu.

**Bastiaan Belder, jménem skupiny EFD.** – (NL) Pane předsedající, krátce po katastrofě bylo provedeno posouzení za účelem stanovení priorit poskytování pomoci. Avšak jak jsem se doslechl z důvěryhodného zdroje – od nizozemské nevládní organizace, vycházelo se přitom jen velmi málo, pokud vůbec, z místních znalostí. Právě to je podle mého názoru základním předpokladem naší práce, chceme-li získat podporu místního obyvatelstva. Je proto nezbytně nutné, aby se na úsilí o obnovu podílely haitské organizace a úřady. V tom by mohly posloužit zejména evropské nevládní organizace, které mají na Haiti dobré kontakty. S potěšením jsem vyslechl oba členy Komise, kteří jsou podobného názoru. Jinými slovy musíme zmobilizovat podporu přímo na Haiti.

Dále bych chtěl upozornit na to, že i když se poskytování potravinové pomoci ze strany USA a dalších zemí může jevit jako vítaná iniciativa, ve skutečnosti ničí zemědělství a zajištění potravin na Haiti. V důsledku toho se Haiti stává více než z 50 % závislé na dovozu potravin a pro 35 % sklizně v této zemi neexistuje poptávka. Pokud chceme zajistit přísun potravin, je třeba investovat značné prostředky do místního zemědělství. Ze stanovisek obou členů Komise vyvozují, že Komise uvažuje podobně, což zvyšuje můj optimismus. Zrovna dnes jsem si o aktuální situaci na Haiti přečetl celostránkový článek v deníku *Frankfurter Allgemeine*. Byl opravdu skličující. Chápu, že prioritou Evropské komise je bydlení a vzdělávání. Postupujte nadále směrem k tomuto cíli. Přeji vám hodně úspěchů a především pomoc Boží.

**Mario Mauro (PPE).** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, také chci poděkovat paní komisařce a panu komisaři za to, že pracují na základě zdravého rozumu. Byl již určitě vykonán velký kus práce, ale myslím,

že mohu také říci, že to nestačí: právě teď je velmi zapotřebí dlouhodobý program – řekl bych, že téměř trvalý program – a to vzhledem k apokalyptickým podmínkám, v nichž se země nachází.

Kritické období pravděpodobně ještě není u konce. Stejně jako první den i dnes umírají lidé následkem hladu, žízně a bída a více než milion lidí na ostrově je stále bez domova a v brzké době bude muset přestat období dešťů a hurikánů.

Co je tedy třeba udělat? Jak již řekl komisař, měla by být posílena koordinace mezi orgány, která by měla být provázána na základě produktivnějších vztahů s nevládními organizacemi, zejména s těmi, které působí v místě, takže mohou co nejlépe využít a posílit schopnosti občanů Haiti.

My všichni si musíme být vědomi toho, že jsme pro Haiti a Haitany záchytným bodem, což svým způsobem znamená, že chceme, aby pochopili, že naší snahou je obnovit hodnotu a důstojnost každého jednotlivého člověka, a aby i uprostřed obrovského utrpení způsobeného zemětřesením viděli naději na znovunalezení štěstí.

**Enrique Guerrero Salom (S&D).** – (ES) Pane předsedající, paní komisařko a pane komisaři, chtěl bych nejprve vyjádřit upřímnou soustrast a poděkování rodinám a kolegům čtyř španělských vojáků, kteří zemřeli minulý týden na Haiti.

Byli to odborníci španělské armády, ale na Haiti jeli jako běžní vojáci v rámci mezinárodní pomoci a právě při plnění úkolů v rámci pomoci Haiti se s nimi zřítíl vrtulník.

Jsou příkladem toho, že ve většině případů neexistuje rozpor mezi bezpečnostní a humanitární činností. Bez bezpečnosti je navíc obtížné zachovat při humanitární činnosti nezávislost a neutralitu. Musíme proto ocenit práci ozbrojených sil mnoha evropských zemí, včetně Španělska.

Pane předsedající, paní komisařko a pane komisaři, situace na Haiti prokázala, že škody způsobené přírodními pohromami výrazně zhoršuje chudoba a že nedostatečně fungující veřejná správa brzdí možnost účinné reakce.

Chudoba a nedostatečně fungující veřejná správa jdou obvykle ruku v ruce, což byl a je i případ Haiti. Znamená to, že společně s podporou procesu obnovy musíme podporovat i veřejnou správu na Haiti, protože to je jediný způsob, jak můžeme dosáhnout cíle, který jsme si stanovili v New Yorku: že by svou obnovu mělo řídit samotné Haiti a že by do obnovy měla být zapojena občanská společnost.

**Louis Michel (ALDE).** – (FR) Pane předsedající, nejprve bych chtěl poblahopřát oběma komisařům odpovědným za tyto záležitosti za jejich projevy, za jejich trvalý zájem a velkou vstřícnost. Gratuluji!

Důsledkem zemětřesení na Haiti je nárůst solidarity a bratrství ve výjimečném a naprosto oprávněném rozsahu. Oceňuji také odvalu a úsilí haitského lidu, haitských orgánů, občanské společnosti, nevládních organizací, haitské diaspory a samozřejmě dárců z celého světa.

Je dobře známo, že Haiti má strukturální a institucionální nedostatky, a tato pohroma zřejmě odhalila jejich katastrofální rozsah. V New Yorku dali 31. března dárci jasně najevo, že jejich finanční podpora přispěje k plánu obnovy a rozvoje Haiti. Je tak stanoven princip této finanční položky tak, aby lidé na Haiti mohli mít opět důvěru ve své orgány, což je naprosto nezbytné.

Je nesporné, že pomoc dárců musí být dobře koordinovaná a musí být vysoce kvalitní. Jak řekl prezident Préval, obnovu je třeba provádět efektivněji. Toho lze zřejmě docílit mimo jiné vytvořením prozatímní komise pro rekonstrukci Haiti a svěřeneckého fondu, který bude spravovat štedré příspěvky všech dárců.

Efektivnější obnova znamená také pevnější správu věcí veřejných a silnější instituce na základě právního státu a dále decentralizaci, což jsou klíčové prvky plánu přestavby a obnovy. Doufám, paní komisařko a pane komisaři, že tento přístup budete brát samozřejmě v úvahu, a asi nemusím říkat, že jsem si tím jistý.

**Michèle Striffler (PPE).** – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, pane komisaři, statisíce lidí žijí právě v tuto chvíli stále v nouzových táborech a vzhledem k blížícímu se období dešťů a hurikánů je situace opravdu naléhavá.

Na Haiti je nyní bezpočet hráčů aktivních v humanitární pomoci, ale moc státu je nulová, proto je třeba využít všech možných zdrojů ke zlepšení koordinace pomoci pod záštitou Organizace spojených národů a poskytovat podporu důsledně a efektivně.



Zúčastnila jsem se mezinárodní konference dárců, která se konala 31. března v New Yorku, a vítám příspěvek Evropské unie ve výši 1,3 miliardy EUR na obnovu Haiti v průběhu příštích tří let. Ústy baronky Ashtonové poprvé zazněl jednotný hlas Evropské unie.

Je pravdou, že podstatný balík pomoci přislíbilo mezinárodní společenství, ale problémy se nyní týkají správného používání těchto prostředků a rozhodování v souvislosti s postupy provádění pomoci a příslušnými orgány, vzhledem k tomu, že hlavním aktérem v procesu obnovy musí být haitský lid.

Prioritou musí být zemědělství a musíme posílit zemědělské výrobní kapacity Haiti. Evropský parlament bude podrobně sledovat proces obnovy a využití těchto prostředků a chtěla bych zdůraznit, že je velmi důležité, abychom konečně zvážili možnost vytvoření jednotky civilní ochrany, na kterou tak dlouho čekáme.

**Kriton Arsenis (S&D).** – (EL) Pane předsedajícím, paní komisařko, pane komisaři, humanitární krize na Haiti upozornila a bohužel i nadále upozorňuje na problémy s evropskými mechanismy pro reakci na mezinárodní humanitární krize. Musíme vytvořit pevné mechanismy financování. V podstatě stále ještě nemáme jasné stanovené položky evropského rozpočtu pro finanční pomoc třetím zemím a pomoc Haiti poskytly především evropské země na bilaterální úrovni. Pomoc musí přijít okamžitě, ale v případě lidí postižených zemětřesením na Haiti pomoc nedorazila ani týden po katastrofě. Evropské prostředky musí být využity efektivně. Potřebujeme odborný personál, který umí rychle a efektivně navrhnout a implementovat programy humanitární pomoci.

Je zřejmé, že zemětřesení způsobilo na Haiti katastrofu. Avšak podobnou humanitární krizi mohou přivodit i jiné povětrnostní jevy, jako jsou tajfuny, tropické bouře, záplavy a sucha, tedy jevy, jejichž četnost a intenzita se v důsledku změny klimatu výrazně zvýší.

Všichni víme, že změna klimatu je jev, který jsme způsobili my, obyvatelé rozvinutých zemí. Dopad změny klimatu však bohužel často pociťují právě chudé země. Máme klimatický dluh vůči ohroženým zemím a musíme se při řešení krize na Haiti poučit ze svých chyb, abychom mohli v budoucnu reagovat na naše rostoucí globální závazky.

**Ria Oomen-Ruijten (PPE).** – (NL) Pane předsedajícím, paní komisařko Georgievová a pane komisaři Piebalgsi, jak jste oba poznamenali, po obrovské tragédii na Haiti musíme hledět do budoucna. Dárcovská konference v New Yorku před čtrnácti dny přinesla 7 miliard EUR, nebo byly alespoň přislíbeny. Na základě akčního plánu haitské vlády EU přislíbila 1,6 miliard EUR. Moje otázka na vás nyní zní: jak budou tyto prostředky nyní transformovány do trvalé a stabilní obnovy ostrova? Podle mého názoru to bude dlouhý proces.

Mám na vás ještě druhou otázku: jak hodnotíte akční plán haitské vlády? Můžete zajistit, aby značné finanční prostředky, které byly přislíbeny, byly využity efektivně? Vždyť potřeby Haitanů nejsou jen krátkodobé, ale i dlouhodobé. Jak můžeme dále posílit snahy pomoci bezdomovcům čítajícím 1,3 miliardy a zajistit, aby bylo ve střednědobém horizontu možné rekonstruovat infrastrukturu? To je důležité nejen pro obyvatelstvo, které tím bylo zasaženo, ale i pro politickou stabilitu tohoto ostrova, jehož vláda je v tuto chvíli neuvěřitelně slabá, což jste sami potvrdili. Lidé pociťují, že podpora nedojde až do míst, kde je jí potřeba. Jak bychom mohli zajistit zlepšení politické situace této země a přístupu její vlády?

– Chtěla bych se zeptat, jak vidíte vstupy – z hlediska lidí a finančních prostředků – pro prozatímní komisi pro obnovu Haiti vedenou Billem Clintonem

?

**Filip Kaczmarek (PPE).** – (PL) Pane předsedajícím, chtěl bych poděkovat paní Strifflerové, že na dnešním zasedání zmínila tuto záležitost, a paní Georgievové a panu Piebalgsi za jejich stanoviska. Myslím si, že mnohá z navrhovaných opatření v usnesení o Haiti, které jsme přijali v únoru, jsou krokem správným směrem a mohou být základem pro obnovu země zasažené katastrofou. Tato opatření mají dvě základní fáze, o nichž hovoříme právě dnes. První fáze se týká krátkodobé a střednědobé krizové pomoci lidem s nejnaléhavějšími potřebami, o čemž mluvila paní Georgievová. Druhá fáze se týká trvalé obnovy, která musí být koordinována, a posouzení potřeb této obnovy, aniž bychom přitom ztratili ze zřetele skutečnost, že vlastníkem procesu musí být haitský lid a vláda. Velice vám děkuji, pane Piebalgsi, že jste upozornil na to, že odpovědnost musí nést Haitané.

Třetí fáze se týká pouze nás. Mám na mysli závěry, které by měly být vypracovány tak, aby byla naše pomoc lépe koordinována. Jsem rád, že na tom Komise pracuje.

**Philippe Juvin (PPE).** – (FR) Pane předsedající, Evropa poskytla Haiti miliony eur, stany, jídlo, vojáky a lékaře. To vše je v pořádku, ale rád bych tady citoval Jeana Yvese Jasona, starostu města Port-au-Prince, který v únoru použil slovo katastrofa nikoli v souvislosti s následky zemětřesení, ale s úplným a naprostým chaosem v humanitární činnosti, která po zemětřesení následovala.

Měli bychom se zeptat sami sebe: jak bychom mohli zabránit dalšímu opakování tohoto chaosu, který už přišel Haiti tak draho? Na tuto otázku existuje jedna odpověď, pane předsedající, paní komisařko a pane komisaři, a všichni ji dobře známe, už tady byla vyslovena: vytvořením evropské jednotky civilní ochrany.

Zeptám se vás znovu: kdy se Komise konečně rozhodne předložit Parlamentu návrh na vytvoření právě této jednotky, jedné jediné jednotky se stejnými pravidly nasazení, stejným velením a dopravními a komunikačními systémy? Je to možné. Je možné ji vytvořit rychle, než přijde další katastrofa. Vyzývám vás nyní, abyste o koordinaci přestali mluvit a začali jednat.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, jsem spokojen s výsledkem setkání dárcovských zemí, protože velké částky poskytnuté Haiti jsou výborným výsledkem. Ještě důležitější je však hlavní zásada pro využívání finančních prostředků, tedy nejen rekonstruovat, ale rekonstruovat lépe.

Haiti musí z této krize vyjít silnější a zrekonstruované veřejné budovy i soukromá obydlí musí být kvalitnější, než byly ty, které zemětřesení srovnalo se zemí. Nesmíme uvažovat o tom, že by rekonstrukce znamenala návrat chudinských čtvrtí nebo sociálně-ekonomických podmínek, které existovaly před zemětřesením.

Peníze jako takové jsou jistě potřeba, ale značné prostředky uvolněné vnitrostátními a evropskými orgány jsou pouze prvním krokem. Je nutné vypracovat také dlouhodobý plán a zajistit pevnou, oficiální koordinaci.

Proto poté, co jsme v této sněmovně kritizovali určité počáteční prodlevy, kdy Evropa v rámci svého zahraničněpolitického zastoupení neprojevila nijak mimořádnou účinnost ani výjimečnou spontánnost, dnes naopak oceňujeme vynikající práci, kterou naše orgány vykonávají v oblasti koordinace, a doufáme, že na základě tohoto přístupu a tohoto závazku budou nadále usilovat o dlouhodobý plán, který může být realizován prostřednictvím oficiální přítomnosti našich orgánů.

**Anna Záborská (PPE).** – (SK) Po zemětřesení na Haiti okamžitě následovala mezinárodní humanitární pomoc. Kromě amerických a kanadských vojáků musím ocenit i rychlé a náležité nasazení skupin ze Slovenska a mezinárodního Řádu maltézských rytířů. Zemí, které pomohly rychle a efektivně, nebylo mnoho.

Dnes po prvních hodnoceních provedených jmenovitě s profesorem MUDr. Krčmářem, který je expertem a lékařem a vyzná se v humanitární pomoci, musíme konstatovat, že Evropa poskytla velké lidské a finanční zdroje, ale bez potřebných zařízení, strojů, potravin, vody a nafty, které jsou nutné k tomu, aby bylo možné účinně zasahovat při zachraňování obětí zavalených stromy. Ani zkušenosti některých záchranných skupin nebyly dostatečné. Má-li být dobrá vůle účinná, musí mít i praktickou stránku.

Proto vyzývám kompetentní vnitrostátní a evropské orgány, aby v co nejkratším čase zrealizovaly společnou službu humanitární pomoci, jak jsme žádali v usnesení o Haiti. Dále pokládám za velmi důležité, abychom podporovali vzdělávání v oblasti humanitární pomoci a měli připravený materiál a vybavení potřebné v případě přírodních katastrof.

**Franziska Keller (Verts/ALE).** – Pane předsedající, děkuji paní komisařce a panu komisaři za jejich slova a za veškeré úsilí, které vkládají do případu Haiti. Souhlasím také s tím, že je vhodné zaměřit se na celý ostrov. I když jsem ohledně přístupu Unie jako celku velmi kritická, s vaším „celoostrovním“ přístupem mohu klidně souhlasit.

Vyzývám vás, abyste nezapomínali na závazky do budoucna, které musíme přijmout. Sliby, které nyní činíme, musíme dodržet. Pokud zjistíme, že členské státy nedodržují striktně svůj závazek 0,7 %, musíme být v tomto směru skutečně pevní a musíme zajistit, aby se členské státy ke svým plánům hlásily. Musíme také zajistit, aby postup, kterého nyní na Haiti dosahujeme, nebyl překonán kvůli jiným platným politikám EU, které budou ve skutečnosti pokroku na Haiti i jinde bránit. Musíme opravdu lpět na politické soudržnosti, aby nedošlo k tomu, že budeme na Haiti neúspěšní jenom proto, že veškerý náš pokrok zhatí jiné škodlivé politiky.

**Anneli Jäätteenmäki (ALDE).** – (FI) Pane předsedající, EU pomáhá Haiti, což je dobré, ale tato katastrofa podle mého názoru jasně ukázala, že EU musí mít k dispozici pohotovostní skupiny schopné okamžité humanitární akce a že musíme vytvořit civilní krizový management.

Nestačí jen darovat peníze. EU by měla být schopna rychle přijmout v katastrofální situaci tohoto typu opatření, poskytnout pomoc a posílat na dané místo lidi. Lidem musí být poskytnuta konkrétní pomoc, a nikoli až po uplynutí dlouhé doby. I když tato pomoc je jistě důležitá, Evropské unii v současné době chybí kapacita pro rychlou pomoc v daném místě.

Doufám, že se lidé zaměří na toto téma a že budou vytvořeny skupiny schopné rychlé reakce.

**Kristalina Georgieva**, *členka Komise*. – Pane předsedající, s vaším dovolením přenechám trochu času panu Piebalgsi, aby zodpověděl některé otázky týkající se dlouhodobé obnovy.

Je to pro nás velmi užitečné a velmi povzbudivé. Než přejdu k otázkám, dovoluji mi připojit se k panu Guerreru Salomovi a vyjádřit soustrast rodinám čtyř španělských vojáků, kteří zemřeli na Haiti, a také těch, kteří přišli o život při zemětřesení a nyní při obnově Haiti.

Nejprve bych se chtěla zabývat větším politickým tématem, a to zlepšením schopnosti EU reagovat. S velkým potěšením jsem zjistila, že je zde můj kolega komisař Barnier, který na této problematice intenzivně pracuje. Dne 26. dubna budeme mít ve Výboru pro rozvoj možnost podrobněji projednat pracovní program na rok 2010, který zahrnuje posílení schopnosti reakce a vypracování sdělení na toto téma.

Mohu vás ujistit, že náš tým dává tomuto tématu velmi vysokou prioritu. Budeme velmi úzce spolupracovat s členskými státy a s Evropským parlamentem s cílem najít řešení, které zlepší naši schopnost reagovat na katastrofy, přičemž budeme vycházet z velmi jednoduchého principu. V době, kdy roste intenzita a frekvence katastrof a rozpočty našich zemí budou v nadcházejících letech napjatější, neexistuje jiná možnost než zpřísnit evropskou koordinaci a budovat základnu aktiv, která může být účinně použita z hlediska dopadu, nákladů a výsledků. Mohu vám říci, že zítra jedeme na naši první návštěvu země zaměřenou na toto téma, které bude v dalších měsících pro náš tým prioritou.

Nyní mi dovoluji vyjádřit se ke čtyřem položeným otázkám.

První otázka se týká možnosti spojit reakci na bezprostřední priority s dlouhodobou obnovou a naší vytrvalostí. To je velmi důležité, protože pokud přejdeme příliš rychle od poskytování podpory lidem v nouzi k obnově, riskujeme, že dojde k velmi závažné tragédii. Tento problém jsme museli řešit v souvislosti s dodávkami potravin, kdy vláda Haiti navrhla, abychom upustili od poskytování potravin a využívali pouze princip „peníze za práci“ a „potraviny za práci“, což je sice velmi vhodné, ale nelze takto postupovat najednou a všude. Proto tuto záležitost velmi pozorně sledujeme.

K otázce zajišťování potravin lze obecně říct, že naše nová politika v Evropské unii je velmi progresivní, neboť klade stejný důraz na všechny ostatní prvky, podporuje nákup místních potravin v rámci humanitární pomoci, kdykoli je možné potraviny na místní úrovni získat. Toto téma bylo předmětem diskuse na ranním zasedání v New Yorku, kam jsme pozvali nevládní organizace, haitské i mezinárodní nevládní organizace. Byla jsem velmi hrdá na to, že tyto otázky zemědělské bezpečnosti a významného obnovení zemědělské produktivity na Haiti vznesly v diskusi právě evropské nevládní organizace.

Chci se zmínit o problému přístřeší. Nejde v žádném případě o triviální problém, protože lidé se ve skutečnosti nechtějí přestěhovat z míst, kde žijí nyní. Nechtějí se přestěhovat z mnoha důvodů. Zprvu proto, že i když domy, kde bydleli, jsou bezpečné, bojí se vrátit kvůli traumatu, které v nich prožili. Zadruhé proto, že se přesunuli společně s ostatními sousedy a nyní mají strach, že ztratí sociální vazby, které je spojují, takže nejde jen o špatnou politiku nebo nedostatek vůle, ale také o sociální fenomén, který se objevuje po katastrofě tohoto druhu a kvůli němuž není tak jednoduché přestěhovat se ze záplavových míst do bezpečnějších oblastí. Pro nás je ale tato záležitost prioritou.

Na závěr se zmíním o otázce dlouhodobé udržitelnosti. Jedná se o udržitelnost správy a také ekologickou udržitelnost. Dostalo se mi neradostného privilegia letět v rozmezí několika týdnů přes území Haiti a přes Chile. Na Haiti, ekologicky zdevastovaném ostrově, byl samozřejmě zřejmý dopad na rozsah škod. V Chile vláda po desetiletí zavádí program znovuzalesňování umožňující stabilizovat půdu, a v důsledku toho i vytvořit lepší životní prostředí, což samozřejmě přináší lidem velký užitek. Když máme na mysli Chile, máme na mysli dlouhodobý horizont.

Není to sice moje odpovědnost, ale jako bývalá zaměstnankyně Světové banky se o tom musím zmínit. Určité s vámi souhlasím, že to, co Světová banka v oblasti koordinace svěřeneckého fondu dárců a také institucionálního přístupu projektového managementu navrhuje, si musíme vzít k srdci a musíme podle toho postupovat.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Pane předsedající, kdybych si ve svém politickém životě mohl přát jedinou věc, přál bych si mít více času na zodpovězení otázek, které mi byly v Parlamentu položeny. Nebudu moci odpovět na všechny otázky, které dnes zazněly, ale projdu alespoň některé z nich.

Pro Komisi je podpora Parlamentu velmi důležitá, protože Haiti není případem, kterému věnuje pozornost pouze Komise. Zdá se, že si celá evropská společnost přeje, aby Evropské společenství vložilo do rekonstrukce velké úsilí.

Je to učebnicový příklad: bylo provedeno hodnocení na mezinárodní úrovni, vlády vypracovaly plány, které byly projednány s nevládními organizacemi, mnoho z nich bylo podpořeno a celý proces koordinuje prozatímní komise. Rozhodně souběžně nevytváříme nic, co by již bylo vytvořeno. Pracujeme na stejných principech a na dobře připraveném základu.

Pokud jde o závazek na straně EU, přijali jsme politický závazek a budeme jej plnit. Věřím, že naprosto totéž platí i pro ostatní účastníky. Pracujeme na vlastnických právech, která jsou jedním z rizikových prvků. Máme katastrof pozemků a budeme na něm pracovat, ale v této oblasti by se mohla vyskytnout určitá rizika.

Rizika by se určitě mohla objevit v souvislosti s vlastnictvím politického procesu. Rekonstrukční úsilí může být trvalé, pokud politický postup podporuje dlouhodobý rozvoj Haiti a pokud v něj lidé věří. Právě v tom spočívá velká výzva a jediné, co v tomto směru můžeme udělat my, je podpořit Haitany a politickou společnost Haiti. Věřím, že toho lze dosáhnout a že to přinese úspěch.

Pokud jde o transparentnost tohoto procesu, celá mezinárodní struktura dárců byla vytvořena velmi jasným a efektivním způsobem a s velkou mírou transparentnosti. Všechny procesy EU jsou jednoznačně transparentní a dávají plnou záruku, že peníze budou vynakládány nejen na příslušné účely, ale i správným a efektivním způsobem.

V neposlední řadě se domnívám, že bychom neměli podceňovat lidi pracující v terénu – lidi z členských států, ze Společenství, jakož i ze širšího mezinárodního společenství. Také bych rád vyjádřil upřímnou soustrast rodinám lidí, kteří při pomoci na obnově Haiti zemřeli. Mnoho dalších lidí tam stále pracuje a snaží se dělat svou práci co nejlépe. Jsou zárukou toho, že pokud bude tento proces velmi dobře organizovaný, bude úspěšný.

**Předsedající.** – Rozprava je uzavřena.

(Zasedání bylo přerušeno v 13:10 a pokračovalo v 15:05.)

#### **Písemná prohlášení (článek 149)**

**Franz Obermayr (NI), písemně.** – (DE) Nyní je čas provést prozatímní přezkum činností souvisejících s poskytováním pomoci Haiti. K hlavním otázkám, které si musíme položit, patří tyto: jak rychle a efektivně pomoc byla a je poskytována? Podporuje pomoc trvale udržitelný rozvoj Haiti? Jak byly veškeré činnosti související s poskytováním pomoci koordinovány? Jak byla EU zastoupena z hlediska zahraniční politiky? Velmi mne zajímají zejména poslední dvě otázky, protože ničivé zemětřesení bylo první zkouškou, kterou podstoupila vysoká představitelka baronka Ashtonová. Smyslem úřadu vysoké představitelky je posílit roli EU jakožto globálního hráče. Baronka Ashtonová však nepovažovala za důležité jet na Haiti bezprostředně po zemětřesení a poskytnout symbolickou podporu, a nebyla ani schopna zajistit účinnou koordinaci pomoci poskytované Haiti. Některé členské státy zahájily samostatné kampaně na pomoc Haiti, jiné státy postupovaly společně. Za zajištění lepší koordinace měla být odpovědná baronka Ashtonová. Do celého procesu navíc nebyla dostatečně zapojena vláda Haiti. Vysoká představitelka by si už konečně měla uvědomit, co její pozice obnáší. Měla by předkládat konstruktivní návrhy na systematickou humanitární a finanční pomoc navazující na velké katastrofy. Během následujících měsíců je potřeba vykonat velký kus práce v oblasti rozvoje a to se týká i baronky Ashtonové.

**Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), písemně.** – (PL) Dámy a pánové, dnes jsme se tu sešli, abychom diskutovali o evropské koordinaci pomoci pro Haiti. Mezinárodní komentátoři mezitím kritizují naše nekoordinované kroky. I když od tragického zemětřesení uplynuly již tři měsíce, zdá se, že se nám stále nedaří vypracovat společný postoj k podpoře pro Haiti. V lednu jsme vyslechli mnoho projevů o roli Unie na mezinárodní scéně, ale je ostudné, jak slabě a nejistě Unie doposud jednala. Je potřeba ocenit příspěvek Evropské unie na pomoc Haiti ve výši 1,2 miliardy EUR. Mezinárodní dárci prohlásili, že během dvou let poskytnou na obnovu Haiti 5,3 miliardy USD. V dlouhodobějším horizontu má hodnota jejich podpory vzrůst na 9,9 miliardy USD. Jedná se o velmi optimistické částky. Pohroma na Haiti mne však přinutila k úvahám, že jde o zemi, která se ve skutečnosti zhroutila již dávno. Zemětřesení bylo přírodní katastrofou, ale dnešní míra chudoby

na Haiti je výsledkem hospodářského, politického a sociálního kolapsu. Kolaps a násilí na Haiti v posledních letech jsou důsledkem krutých vztahů se světem, respektive s některými státy a mezinárodními koncerny, které odpovídají době před několika staletími. Mezinárodní společnost nechala Haiti na holičkách. Zkusme se více snažit a tuto situaci napravit.

**PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN BUZEK**

*předseda*

## **6. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis**

## **7. Doba vyhrazená pro otázky předsedovi Komise**

**Předseda.** – Dalším bodem programu je doba vyhrazená pro otázky předsedovi Komise.

Otázky na libovolné téma položené jménem politických skupin.

Pak bude následovat druhá část zasedání – otázky týkající se stavu zaměstnanosti v Evropské unii.

**Othmar Karas, jménem skupiny PPE.** – (DE) Pane předsedo, pane Barroso, Centrum pro evropská studia, problémy Řecka, strategie Evropa 2020 a hledání odpovědí na finanční a hospodářskou krizi nám jasně ukazují, že při přijímání nezbytných opatření brzy dosáhneme limitů, které jsou stanoveny stávajícími smlouvami. Na druhou stranu se řada členských států namísto směřování k Evropě uchyluje k nové podobě intergovernmentalismu, nacionalismu a protekcionismu.

Jak chcete tyto problémy překonat, vytvořit nezbytné společné cíle a důvěryhodné evropské nástroje tak, abychom byli schopni účinně jednat a poskytnout správné odpovědi?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Je pravdou a zároveň je docela překvapivé, že politici některých států nacházejí v textu Lisabonské smlouvy intergovernmentalismus. Lisabonská smlouva byla schválena právě za účelem zvýšení evropského rozměru, posílení pravomocí Evropského parlamentu, zjednodušení rozhodovacího procesu kvalifikovanou většinou a posílení úlohy Komise v oblasti hospodářského dohledu a zahraničních záležitostí EU. Tento způsob chápání Smlouvy je proto docela překvapivý, ale skutečně se tak děje.

Úlohou Komise je samozřejmě být strážkyní smluv, v souladu s článkem 117 Lisabonské smlouvy chránit evropské právo a pevně trvat na jeho dodržování, protože jakmile Evropská unie přestane být Společenstvím práva, v tu chvíli již nebude skutečnou Unií.

Další úlohou Komise je podporovat a vést iniciativy. Za tímto účelem se bude snažit předkládat návrhy, které, jak doufám, budou mít podporu tohoto Parlamentu. Ve svých politických směrech jsem zmínil výjimečný vztah s Parlamentem a skutečně mám v úmyslu dát mu reálnou podobu.

**Othmar Karas, jménem skupiny PPE.** – (DE) Pan Rehn navrhl v Madridu balík, který dosud nebyl přijat a který navrhuje zařadit na samotný začátek rozpravy diskuzi o sankcích. Diskuse bychom podle mého názoru ale neměli začínat sankcemi pro členské státy, protože v takovém případě budeme začínat koncem. Namísto toho bychom měli stanovit další společné cíle, společné projekty a společné nástroje, které jsou potřeba, a teprve pak bychom měli uvažovat o sankcích za postup vykazující nedostatek solidarity. Jaký je váš názor na tento přístup?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Jak jste, pane Karasi, uvedl, zatím nebylo rozhodnuto. Uskutečnila se první rozprava s ministry financí a Komise příští měsíc předloží sdělení o posílení hospodářské správy. Naším cílem je posílit preventivní a nápravné nástroje Paktu o stabilitě a růstu. Předložíme návrhy na účinnější a širší dohled nad oblastmi makroekonomické nerovnováhy uvnitř eurozóny, přičemž budeme zkoumat možnosti vytvoření mechanismu řešení krizí, ale zaměříme se přitom na podstatu věci.

Domníváme se, že se stávajícími smlouvami je možné dosáhnout mnohem většího dohledu nad eurozónou a hospodářskou a měnovou unií za předpokladu, že na straně členských států skutečně existuje ochota spolupracovat a smlouvy respektovat.

**Martin Schulz, jménem skupiny S&D.** – (DE) Článek 125 Smlouvy o fungování Evropské unie obsahuje klauzuli „no bail out“ – jinými slovy zákaz členským státům EU převzít dluhy jiných členských států. Jaký

je váš názor na skutečnost, že vzhledem k tomu, že byl vytvořen balíček pomoci pro Řecko, budou státy jako Spolková republika Německo poskytovat Řecku půjčky po dobu tří let s úrokovou sazbou 5 %, a sami si je budou půjčovat na tři roky s úrokem 1,5 %? Vzhledem k celkové odhadované výši 8,4 miliardy EUR to dělá zisk celkem 620 milionů EUR. Nezahrnuje klauzule „no bail out“ také požadavek, že pokud některý členský stát nemůže převzít dluhy jiného členského státu, nemůže také na dluhách jiného členského státu žádné peníze vydělat? Jste připraven projednat s německou vládou nebo jinými vládami tento mechanismus, který považuji za naprosto nepřijatelný?

**José Manuel Barroso**, *předseda Komise*. – Je pravdou, pane Schulzi, že Lisabonská smlouva neumožňuje členské státy „zachraňovat“. Řešení, které bylo prozatím nalezeno, ale zatím nebylo použito, protože dosud nebylo požadováno, je podle Komise plně v souladu se Smlouvou. To chci zdůraznit. Víím, že v některých kruzích v Německu, a dokonce v některých dalších členských státech, ale zejména v Německu, probíhá diskuse, ale chtěl bych říct, že to, co zvažujeme, není žádná záchranná akce. To tedy ne. Jedná se o koordinaci úvěrů. Odpovědnost za to bude mít Komise. Do této struktury, která – musím říct – je velmi kreativní, bude zapojen i MMF. Jedná se o řešení, kterého bylo možné dosáhnout až po rozsáhlých diskusích s členskými státy, které je ale plně v souladu se smlouvami a samozřejmě respektuje ustanovení Lisabonské smlouvy.

Závěrem mi dovolu politikou poznámku. Zdá se mi docela zvláštní, že bylo tak těžké najít řešení situace v Řecku založené na solidaritě, když bylo možné nalézt řešení pro Lotyšsko, Maďarsko a Rumunsko. Když umíme najít řešení založená na solidaritě a odpovědnosti mimo eurozónu, myslím, že bychom měli být schopni najít je také uvnitř eurozóny.

**Martin Schulz**, *jménem skupiny S&D*. – (DE) Pane Barroso, chápu, že se snažíte vyhnout odpovědi na mou otázku, protože je nepříjemná. Proto ji zopakuji.

Existuje minimálně možnost, že členské státy, které si mohou vypůjčit peníze za lepších podmínek, než za jaké je pak půjčují jiným členským státům, budou moci profitovat z dluhů jiných zemí. Protože klauzule „no bail out“ stanoví, že členské státy nemohou převzít dluhy jiných členských států, neměly by mít ani dovoleno z těchto dluhů profitovat. Jste připraven otevřeně říct například paní Merkelové, panu Sarkozymu nebo komukoli jinému, že jste proti tomuto postupu?

**José Manuel Barroso**, *předseda Komise*. – Tuto záležitost jsem řadu týdnů projednával s těmito i jinými vůdci států, takže vám, pane Schulzi, mohu říct velmi otevřeně, že to je bohužel jediné možné řešení. Komise od počátku žádala o konkrétnější signál solidarity s Řeckem, samozřejmě vždy v souladu se zásadou odpovědnosti. Teď bychom se však měli snažit povzbudit Řecko k co nejrychlejšímu návratu k tržnímu financování a v rámci nalezeného řešení nebudou půjčky členských států eurozóny poskytnuty za zvýhodněných úrokových sazeb. Za vhodné měřítko pro stanovení podmínek bilatelárních úvěrů členských států eurozóny byly považovány ceny za půjčky od MMF, i když s některými změnami, které byly schváleny dne 11. dubna.

**Guy Verhofstadt**, *jménem skupiny ALDE*. – (FR) Pane předsedo, pane předsedo Komise, nejprve bych chtěl říct, že co se týče klauzule „no bail out“, smlouva tuto klauzuli nestanoví. Smlouva říká, že členský stát nemůže být nucen k převzetí dluhů. Smlouva neříká, že převzetí dluhů je zakázáno. To je třeba vyjasnit, jinak v souvislosti se smlouvou nastane kakofonie. Opakuji: smlouva jasně stanoví, že členský stát nemůže být nucen, aby převzal dluhy. Proto vše, co bylo v souvislosti se situací v Řecku vypracováno, je na základě Smlouvy možné a může být prosazováno.

Moje otázka se ale týká něčeho jiného. Úrokové sazby řeckých úvěrů se opět zvýšily na 7,6 %, jinými slovy, 450 bazických bodů nad německou sazbou. Je proto potřeba přijmout další opatření, přičemž mám na mysli velmi významné a zásadní reformy: Evropský měnový fond, Evropský trh dluhopisů, ambicióznější strategie EU 2020.

Pane předsedo Komise, moje otázka zní takto: v jakém okamžiku by podle vás mohl být Radě předložen balíček reforem tohoto druhu, tedy i reformy, o kterých se již zmínil pan Rehn? Právě teď je totiž potřeba předložit vedle zvláštních opatření pro Řecko také ambiciózní balíček reforem.

**José Manuel Barroso**, *předseda Komise*. – (FR) Zaprvé bych chtěl říct jednak vám, pane Verhofstadte, a také v návaznosti na příspěvek pana Schulze: mluvm spolu naprosto jasně a čestně. Pokud máte na paní Merkelovou nějaké otázky, musíte se zeptat jí. Nejsem tady proto, abych odpovídal jménem paní Merkelové. Jsem zde proto, abych odpovídal jménem Komise. To je třeba říct jasně.

Vyjasněme si také postoj Komise. Nalezené řešení zcela respektuje klauzuli „no bail out“. Samozřejmě, že jsme byli v tomto bodě velmi opatrní. Pokud jde o opatření, která chceme přijmout, sdělení a návrhy, na nichž budeme pracovat, budou předložena příští měsíc. Chci se zmínit o sdělení týkajícím se posílení správy v eurozóně. Na toto téma již proběhla politická diskuse a pan Rehn dostal od Komise mandát zahájit jednání s ministry financí. Proto vám mohu říct, že někdy v květnu vás seznámíme s obsahem opatření, které v budoucnu předložíme s cílem pomoci posílit správu v eurozóně i v celé Evropské unii.

**Guy Verhofstadt, jménem skupiny ALDE.** – (FR) Pane předsedo, rád bych se zeptal předsedy Komise, zda bude součástí tohoto návrhu také idea Evropského měnového fondu?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – (FR) Pane předsedo, pokusím se vám odpovědět konkrétně, že náš postoj se kloní spíše proti myšlence vytvoření nové instituce v rámci hospodářské a měnové unie.

Alespoň já sám si nejsem jistý, že to je dobrý nápad, ale mohu vám říci – sám za sebe, protože kolegium zatím nerozhodlo, že za dobrou myšlenku považují vytvoření nástroje pro zajištění finanční stability v eurozóně. Mohu dodat, že jsme ve fázi zkoumání různých způsobů stanovení a posílení pojistných mechanismů, jejichž cílem je například reagovat na obavy, které vedly k myšlence vytvořit Evropský měnový fond.

**Daniel Cohn-Bendit, jménem skupiny Verts/ALE.** – (FR) Pane předsedo, pane Barroso, chtěl bych mít předsedu Komise, který by prostě řekl, že má být Německo vyzváno k tomu, aby poskytlo půjčky za úroky, za které si je musí půjčit, tedy 3 %. Mohl byste to alespoň říct veřejně. Bylo by to součástí diskuse v Německu. Vy ale nejste schopni tyto jednoduché věci říct.

Dále bych se chtěl zeptat na dohodu ACTA. Dohodu ACTA proti pirátství a padělání dojednáváte od roku 2008. V březnu jste měl na základě usnesení Evropského parlamentu jednání o dohodě ACTA o padělání omezit. Zítřka nám veřejně oznámíte – děkujeme vám, čekáme na to rok – hodnocení diskusí a text přijatý na konci summitu na Novém Zélandu.

Víte, že na konci těchto jednání bude Parlament muset říct „ano“ nebo „ne“. Nebylo by rozumnější, kdyby byla účast Parlamentu na jednáních zřetelnější, aby tak byla zajištěna určitá transparentnost těchto jednání? Jinak se ocitnete vůči Parlamentu ve stejné situaci jako v případě SWIFT. Chtěl bych vás proto požádat, abyste od této chvíle demonstroval větší transparentnost a poskytl nám texty jednání, tak jako je poskytuje velkým společnostem. Parlament je úplně stejně důležitý jako velké společnosti.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – (FR) Pane předsedo, pane Cohn-Bendite, o tom není pochyb a já si Parlamentu velmi vážím. Kromě toho mohu říct, že Komise, konkrétně pan De Gucht, proto dostal od našich partnerů v těchto jednáních svolení, aby zveřejnil všechny texty z těchto jednání. Jak víte, budou zveřejněny zítřka, 21. dubna.

Bezpochyby také víte, že tato jednání byla zahájena před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost a my bychom také chtěli, aby se Parlament těchto jednání aktivně účastnil. Parlament má nové pravomoci v oblasti mezinárodních jednání a Komise je pro to, aby Parlament hrál v těchto jednáních větší roli.

**Daniel Cohn-Bendit, jménem skupiny Verts/ALE.** – (FR) Pane předsedo, pane Barroso, zanechme té hry se slovy: je jedno, zda o to budete požádáni. Pokud nebudete veřejně transparentní, nemůžete v jednáních pokračovat, protože existuje Lisabonská smlouva.

To, že jste požádali své partnery o zveřejnění informací Parlamentu, tedy nic neznamena, to prostě udělat musíte, protože jinak vám Parlament nikdy neřekne ano, protože jste nyní vázáni Lisabonskou smlouvou.

Podle Lisabonské smlouvy jste proto nyní povinni být vůči Parlamentu transparentní, protože Parlament vám musí dát své „ano“, což není vzhledem ke stavu jednání a textu, o němž mluvíme, jisté.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – (FR) Hovořil jste o vstupu Lisabonské smlouvy v platnost. Jsem rovněž pro to, aby byla posílena role Evropského parlamentu v této oblasti a aby byl text, který bude zítřka zveřejněn, k čemuž jsme museli získat od našich partnerů v jednání svolení, textem jednání, návrhem textu jednání. Tak to uděláme. Bezpochyby víte o tom, že některá mezinárodní jednání jsou citlivější a v některých oblastech vyžadují opatrný přístup, ale chceme co nejvíce zapojit do jednání Parlament, kterému Lisabonská smlouva správně udělila pravomoci v oblasti mezinárodních jednání.

**Timothy Kirkhope, jménem skupiny ECR.** – Evropská komise v březnu oznámila, že provede další revizi směrnice o pracovní době, poté, co předchozí přezkum nebyl vzat v potaz. K patové situaci vedla neústupnost

Parlamentu, který trval na tom, aby byla ze směrnice vypuštěna možnost nepoužít ustanovení o pracovní době. Všichni si pamatujeme, že britští labourističtí poslanci, které mají omotané kolem prstu odborové organizace, hlasovali pro to, aby byla vypuštěna možnost nepoužít ustanovení ve Velké Británii, přestože vláda jim dala přesně opačný pokyn.

Vzhledem k tomu, že teď máme další přezkum a že mnoho zemí EU chce, aby jejich pracovníci měli možnost volby flexibilnější pracovní doby, může předseda Barroso potvrdit, že tato Komise navrhne směrnici, která bude respektovat možnost jednotlivých států nepoužít ustanovení o 48hodinovém pracovním týdnu?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Pane předsedo, legislativní návrh zatím nemám v kapse. V této fázi je příliš brzy na to, abychom měli pevnou představu o podstatě jakýchkoli změn. Jak víte, existuje konzultační dokument, jehož tón je záměrně otevřený. Chtěl bych také slyšet názory sociálních partnerů.

Nová pravidla by měla chránit pracovníky před bezpečnostními a zdravotními riziky souvisejícími s příliš dlouhou pracovní dobou a nedostatkem odpočinku. Měla by být také dostatečně flexibilní, aby bylo možné skloubit pracovní a rodinný život a aby podporovala konkurenceschopnost podniků, zejména malých a středních podniků.

Myslím, že pro to musíme mít řešení, pane Kirkhope, protože, upřímně řečeno, jak víte, existují případy, které se dostaly až před Soudní dvůr a které nás k nalezení řešení zavazují.

Proto se budeme snažit najít pro nový návrh co nejširší podporu a vyhnout se dlouhým diskusím, které provázely poslední pokus o revizi směrnice.

**Timothy Kirkhope, jménem skupiny ECR.** – Chápu, že předseda Barroso nechce předjímat výsledek konzultací Komise. Nicméně v EU je řada lidí – nemluvě o třech milionech lidí ve Velké Británii, kteří v současné době využívají ustanovení o výjimkách –, kteří od něj budou očekávat závazek, že Komise nechce během hospodářského útlu komplikovat lidem situaci v pracovní oblasti. Obávám se, že komisař Andor nám tuto záruku během svého slyšení nedal, ale věřím, že tak dnes učiní předseda Barroso.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Jste velice laskav, pane Kirkhope, ale kromě Británie je v Evropské unii také dalších 26 členských států, takže jistě chápete, že i když velmi vnímáme obavy, které jste vyjádřil, musíme naslouchat i jiným oprávněným obavám.

Jedná se o velmi obtížnou a velmi citlivou záležitost. Musíme najít správnou rovnováhu mezi flexibilitou pro malé a střední podniky, kterou jste zdůraznil, a ochranou zaměstnanců, kterou určitě také podporujete. Tímto směrem budeme postupovat. Proto apelujeme na sociální partnery, aby také přišli s konstruktivním návrhem.

**Lothar Bisky, jménem skupiny GUE/NGL.** – (DE) Pane Barroso, hovořil jste o svém pracovním programu a ten byl také projednáván v Parlamentu. Zmínil jste, že chcete navázat na kritické poznámky. Mám jednu otázku. V poslední době mluvíme hodně o krizi a o tom, jak ji překonat. Mám však dojem, že ve způsobu, jakým podnikají banky, došlo jen k velmi malým změnám.

Rád bych také slyšel odpověď na jinou otázku. Myslíte si, že jsme my i Komise udělali dost? Pokud ne, co si myslíte, že je třeba ještě v boji proti příčinám finanční krize v dlouhodobějším horizontu udělat, aby banky nemohly dál podnikat tak, jak to dělají v současnosti?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Právě dnes jsme v pracovním programu představili naše kroky ve finančním sektoru. Už jsme jich velkou část udělali, ale je třeba udělat ještě další, velmi důležitou část.

Myslím si, že návrhy Komise byly správné. Vlastně je mi líto, že v některých případech byla úroveň ambicí ze strany členských států snížena, například v souvislosti s rámcem dohledu, který nyní projednáváte v Parlamentu, a v brzké době vám předložíme několik návrhů – máme celý seznam, který jsem dnes Parlamentu představil.

Ale abych byl konkrétnější, myslím, že jsou určité věci, které bychom mohli udělat. Podporuji například myšlenku daně pro banky. Myslím si, že by se tím měla zabývat skupina G20. Podle mého názoru by bylo spravedlivé, aby bankovní sektor po všech těch problémech celkové hospodářské situace, které způsobil, také přispíval na budoucnost našich ekonomik.

Takže je to jako vždy otázka rovnováhy. Nechceme narušit sektor, který je pro naše hospodářství velmi důležitý – tedy finanční sektor, ale věříme, že pro obnovení důvěry v tento sektor je potřeba zavést některá další opatření.



**Lothar Bisky, jménem skupiny GUE/NGL.** – (DE) Pane Barroso, mám další stručný dotaz. Na šéfa Deutsche Bank, dr. Ackermanna, je velmi těžké zapůsobit. Nedávno otevřeně řekl, že chce dosáhnout 25% výnosů. Nemyslíte si, že to zcela odporuje opatřením přijatým Komisí a jednotlivými vládami? On nic nemění. Řekl, že chce opět výnosy ve výši 25 %. Říká to dr. Ackermann, předseda Deutsche Bank, což je nesmírně důležitá banka.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Omlouvám se, prohlášení předsedy Deutsche Bank jsem nesledoval, takže se nemohu vyjadřovat k něčemu, čeho si nejsem vědom.

**William (The Earl of) Dartmouth, jménem skupiny EFD.** – Protože finanční krize byla úvěrovou krizí a bankovní krizí, která vzešla z velkých komerčních bank – Royal Bank of Scotland, IKB, Fortis a dalších, uznáváte, že směrnice o správcích alternativních investičních fondů nejenže velmi poškozuje Spojené království, ale je i nesprávnou a zavádějící regulační iniciativou ze strany Komise, která míří na naprosto nesprávný cíl?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – V žádném případě. Myslím si, že je to velmi dobrá iniciativa, jejímž cílem je právě obnova důvěry ve velmi důležité odvětví našich finančních trhů. Myslím, že je v zájmu finančního sektoru, aby byl důvěryhodný. Řekněme si to upřímně a otevřeně. Finanční sektor má nyní s důvěryhodností problém, jehož původ je, řekněme, v nezodpovědném chování některých hlavních hráčů tohoto odvětví, a to nejen v Británii, jak jste uvedl, ale i v jiných zemích v Evropě, když pominu situaci, která vznikla ve Spojených státech. Potřebujeme vhodnou úroveň regulace. Domníváme se, že nařízení, které jsme předložili, představuje vhodnou rovnováhu a jeho cílem není vytvářet finančnímu sektoru potíže. Právě naopak je zaměřeno na budování důvěry. Finanční sektor potřebuje tento druh důvěryhodnosti, aby byl schopen hospodářství financovat.

**William (The Earl of) Dartmouth, jménem skupiny EFD.** – Jak obnoví směrnice AIFM, která je zaměřena na správce alternativních investičních fondů, důvěru ve finanční sektor, když problém se týká velkých komerčních bank? To je moje otázka.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Lituji, ale nesouhlasím s tím, že se problém týká pouze velkých bank.

Problém, který vznikl ve Spojených státech, nezpůsobily vlastně jen velké banky. Způsobily ho i nekomerční banky, investiční společnosti a také hedžové fondy. Takže s tímto vysvětlením, že problém způsobily velké banky, nesouhlasíme. Některé velké tradiční banky nebyly ve skutečnosti za krizi zodpovědné.

Je mnoho druhů hráčů, kteří mají nějakou odpovědnost za nepořádek, jenž vznikl ve finančním sektoru, to si řekněme velmi otevřeně. Věříme, že nejlepší způsob, jak problém z pohledu bank i z pohledu jiných druhů nástrojů nebo subjektů na trhu vyřešit, je zajistit odpovídající úroveň regulace.

**Andrew Henry William Brons (NI).** – Pane předsedo, Evropský útvar pro vnější činnost bude podřízen vysoké představitelce. Role vysokého představitele je podle článku 18 řídit společnou zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie, dle mandátu Rady. Rada přes všechny své chyby alespoň zahrnuje představitele členských států.

Avšak vlivní zástupci politických skupin v tomto Parlamentu bojují za to, aby Komise hrála v tomto útvaru mnohem zásadnější roli. Obhajují zejména to, aby Komise poskytla alespoň 50 % zaměstnanců Útvaru pro vnější činnost a aby útvar nebyl ovlivněn intergovernmentalismem. Za toto slovo se omlouvám. Není moje, ale považuji jej za kód Rady a Evropské rady. Kromě toho vysoký představitel je z úřední moci samozřejmě i místopředsedou Komise.

Z toho všeho zřejmě vyplývá, že je pravděpodobné, že zahraniční politika EU bude ve skutečnosti řízena Komisí, a představa, že je řízena vysokým představitelem s mandátem Rady, je jen právní fikcí. Souhlasíte?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Nesouhlasím. Tak to není. Ve skutečnosti, jak víte, vytvoření institucionální pozice vysokého představitele/místopředsedy Evropské komise je jednou z nejvýznamnějších inovací Lisabonské smlouvy a cílem je sloučit to, co obvykle nazýváme mezivládními kompetencemi a kompetencemi Společenství.

Co se týče společné zahraniční a bezpečnostní politiky, zůstane v podstatě mezivládní: je to privilegium členských států. Existují však i jiné kompetence Společenství, které by neměly být mezivládní. Měly by samozřejmě zůstat v rámci Společenství.

Vysoký představitel/místopředseda Komise tedy obvykle je, jak říkáme, člověk na dvou židlích. Nynější vysoká představitelka bude muset co nejlépe využít synergický efekt a tyto dvě oblasti kompetencí spojit. Takže budou samozřejmě kompetence, které bude schopna rozvíjet v rámci Komise, jako místopředsedkyně Komise, ale zároveň bude muset pracovat ruku v ruce s členskými státy a s Radou. To podle mého názoru povede ke koherentnějším a konzistentnějším vnějším vztahům Evropské unie, k posílení obrany našich zájmů a k prosazování našich hodnot ve světě.

**Andrew Henry William Brons (NI).** – V tom, co říkáte, vidím vnitřní důslednost člověka, který je pro evropskou integraci, což není můj případ.

Ve skutečnosti však naznačujete, že bychom vlastně měli jít nad rámec Lisabonské smlouvy, což je docela špatné, a téměř odstříhnout Radu, která, jak jsem řekl, přes všechny své chyby alespoň zahrnuje zástupce národních států.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Nikdy bych nemohl naznačovat, že Komise postupuje v rozporu se smlouvami, protože její povinností je zajistit jejich dodržování. Ve skutečnosti chci po členských státech, aby smlouvu dodržovaly, a smlouvu musí dodržovat i všechny instituce.

Smlouva vytváří rovnováhu a tuto rovnováhu je potřeba respektovat. Je to pokrok oproti minulosti, kdy jsme k řešení záležitosti, která je v podstatě velmi důležitým společným zájmem – tedy obrany evropských hodnot ve světě – měli zcela jiné instituce. Podle mého názoru je možné, aby při plném respektování Smlouvy bylo dosaženo právě toho, čeho chce smlouva dosáhnout. To lze provést v atmosféře dobré spolupráce všech institucí a samozřejmě při plném respektování členských států.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, pocházím z jihu Itálie a základem ekonomiky v našem regionu jsou malé a střední podniky, textilní, oděvní a obuvnický průmysl a zemědělství.

Dnes mají tato a podobná průmyslová odvětví vážné potíže kvůli přílivu zboží z Číny a asijských trhů. Výroba jedné boty v našem regionu, v jižní Itálii, stojí 13 eur. Náklady na hotový výrobek z Číny činí 5,50 eur. Dupačky vyrobené u nás stojí 4–5 eur, zatímco dupačky z Číny stojí 1 euro.

Podnikatelé se stěhují jinam, aby přežili, nebo končí s podnikáním, a když skončí, znamená to ztrátu tisíce pracovních míst, což způsobuje také spotřebitelskou krizi a ožebračuje to region.

Vždy když se setkám s podnikateli, ptají se mě: co vám brání uvalit cla, daně? V Číně jsou nízké výrobní náklady, protože děti od 12 let pracují 10 hodin denně bez sociálního zabezpečení, bez pojištění a bez práva na zdravotní péči.

Vím, že protekcionistická opatření jsou nežádoucí, ale jak na to reagovat? Pane Barroso, když se setkám s podnikateli, co jim mám říct – jak Evropa bojuje proti neodvratné krizi, v níž krachuje tolik podniků, mizí tolik pracovních míst a celé regiony v Evropě, včetně těch nejhudších regionů, jako jsou na jihu Itálie, prochází vážnou a neodvratnou krizí? Byl bych rád, kdybych jim mohl nabídnout nějaké odpovědi, pane Barroso, a chtěl bych je slyšet od vás.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Chápu vaše obavy, jsou to velmi oprávněné obavy, a chtěl bych se stručně zmínit o malých a středních podnicích, které, jak víte, jsou prakticky nejdůležitějšími hnacími silami pro vytváření pracovních míst v Evropě.

Jak lze reagovat na tento problém konkurence pocházející z jiných částí světa, které mají nižší standardy, a to jak v oblasti práce, tak i životního prostředí? Myslím, že řešením rozhodně není uzavřít hranice, protože Evropská unie je zdaleka největším vývozcem na světě. Takže řešením je podporovat slušnou práci a zvyšování sociálních standardů po celém světě. Je to záležitost, kterou prosazujeme uvnitř skupiny G20; záležitost, na níž tlačíme při jednání s Mezinárodní organizací práce a která je součástí našeho dialogu s dalšími partnery. Ale já si opravdu myslím, že – pokud se nejedná o dumping – není řešením jednat prostřednictvím antidumpingových nástrojů, a řešením není ani uzavřít hranice vůči jiným, velmi významným obchodním partnerům Evropy. Tím bychom byli sami proti sobě.

**Georgios Papanikolaou (PPE).** – (EL) Pane předsedo, chtěl bych navázat na předchozí poznámky k tomu, jak řešit problém Řecka. Všichni z nás, kteří pozorně sledují vývoj těchto problémů a jejich řešení, si uvědomují a mnozí z nás mají pocit, že Rada odstrčila Komisi stranou.

Komise hrála podle mého názoru od samého počátku úlohu faktoru vyrovnávající situaci středních a menších podniků ze strany členských států Unie vůči Radě. Myslím, že dnes je její role v otázkách, jímž čelí nejen Řecko, ale i jiné státy, omezena na kroky a prohlášení technokratické povahy.

Moje konkrétní otázka zní: hovoříme o ekonomice, o měnové unii s výraznějšími nadnárodními prvky. Hovoříme také o ambiciózní strategii Evropa 2020, kterou připravuje Komise, a hovoříme o boji proti nezaměstnanosti a chudobě. Vzhledem k tomu, že Komise v tom nehraje vhodnou roli, jak bude možné tyto ambiciozní strategie realizovat?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Otázka zaměstnanosti, jak víte, je závislá na celkové hospodářské situaci. Řekneme si to zcela jasně. Nemůžeme obnovit úroveň zaměstnanosti, kterou jsme měli před krizí, dokud se opět nezvýší růst v Evropě.

Proto naše úsilí soustředíme na nové zdroje růstu a snažíme se v podstatě obnovit růst, který je pro Evropskou unii životně důležitý.

To je teď naší prioritou. To znamená, že byla přijata některá opatření zaměřená konkrétně na zaměstnanost. Ve strategii EU 2020 máme několik návrhů týkajících se nových dovedností, nových pracovních míst, programů pro mládež, ale základem je obnovit podmínky pro růst, tedy i důvěru v naše hospodářství.

Pokud jde o situaci v Řecku, jak víte, má hodně co do činění s důvěrou v budoucnost řeckého hospodářství. Proto je tolik závislá na nápravě v některých oblastech fiskální nerovnováhy.

**Frédéric Daerden (S&D).** – (FR) Pane předsedo, pane předsedo Komise, jak právě uvedli mí kolegové poslanci, situace v oblasti zaměstnanosti v Evropě je velmi znepokojující. V roce 2009 ztratilo práci 2,7 milionů lidí v eurozóně. Riziko chudoby obyvatel, kteří práci mají, se navíc zvýšila na 8 % pracovníků v Evropě, nemluvě o skutečnosti, že téměř 17 % obyvatel žije pod hranicí chudoby.

Nemyslíte si vzhledem k této situaci, že by měla být uplatněna dvoustranná strategie? Na jedné straně podporou slušné práce – stálo by za to začlenit do strategie EU 2020 právě tuto záležitost, a nikoli zaměstnanost výhradně v zájmu růstu; počítáte navíc i s podporou vytváření zelených, inteligentních pracovních míst s cílem rozvíjet udržitelnou, jednotnou společnost? – a na straně druhé zvýšením celkové míry zaměstnanosti v Evropě se zvláštním důrazem na pracovní místa pro mladé lidi – o tom jste hovořil – ale také pro lidi nad padesát let.

Nárůst žádostí Evropskému fondu pro přizpůsobení se globalizaci a restrukturalizace v různých odvětvích v této souvislosti zdůrazňují potřebu rozvíjet globální průmyslovou politiku.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – (FR) Všemi otázkami, které jste zmínil, pane Daerdene, se zabývá strategie EU 2020. Ve svých politických směrech jsem už mluvil o slušné práci, a stejně tak i o existenci skutečné průmyslové politiky pro Evropu – nikoli o té staré průmyslové politice, nýbrž o politice, jejímž cílem je zajistit v Evropě udržitelný průmysl, tedy o modernější politice zaměřené na udržitelnost.

Co se týče mladých lidí, jsou jim věnovány minimálně dvě stěžejní iniciativy, konkrétně „Mládež v pohybu“ a „Nové dovednosti pro nová pracovní místa“. Vyzdvihli jsme řadu cílů, například v oblasti vzdělání, boje proti chudobě a kampaně pro sociální začlenění. Tento aspekt se objevuje ve strategii EU 2020 právě proto, že podle našeho názoru je nyní naší hlavní prioritou boj proti nezaměstnanosti. Domnívám se, že rozvoj této strategie nám umožní dosáhnout v boji proti nezaměstnanosti významných výsledků.

**Sergio Gaetano Cofferati (S&D).** – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, jak víte, v několika posledních letech vzrostla ve všech zemích Evropy nezaměstnanost – i když v každé zemi jinou měrou – a je jasné, že bude nadále růst.

Ekonomové se shodují na tom, že bude trvat nejméně dva roky, než první známky oživení, které se sem tam objevují, přejdou v trvalejší stav a že oživení bude každopádně nejméně 10 let natolik omezeno, že nebudou vznikat nová pracovní místa. To znamená, že se zvýší nezaměstnanost, lidé, kteří jsou dnes zaměstnaní, přijdou o práci a zároveň tady bude generace mladých lidí, kteří nejsou a nebudou schopni vstoupit na trh práce.

Ptám se vás, zda si nemyslíte, že je vzhledem k této situaci nutné podporovat opatření, jehož cílem bude zajištění standardního příjmu v Evropě pro všechny, kteří přijdou o práci, a pohlížet na problém týkající se mladých lidí jako na – svým způsobem – naléhavou záležitost, a v důsledku toho vytvořit konkrétní opatření v oblasti vzdělávání, které jim pomůže zvládnout celé období, po které budou mimo trh práce?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Ve svém popisu situace na trhu práce máte v podstatě pravdu. Situace se ve skutečnosti nadále zhoršuje, i když mírnějším tempem než v minulosti. V některých členských státech se začínají objevovat také konzistentnější signály stabilizace.

Nicméně hospodářství se z hluboké recese zotavuje už devět měsíců a pár měsíců z letošního roku ještě uplyne, než se křehké oživení ekonomické aktivity projeví v tom, že vývoj na pracovním trhu nabere opačný směr. Proto je teď naší prioritou zaměstnanost. Jak jste uvedl, nezaměstnanost vzbuzuje obavy zvláště u mladých lidí. Nezaměstnaných mladých lidí je teď v Evropě více než 20 %. Proto jsme pro tento rok zahájili tři iniciativy. Dvě z nich jsem již zmínil. Dále existuje iniciativa zaměřená na zaměstnanost mladých lidí. Tyto konkrétní iniciativy, které budeme rozvíjet, zahrnují právě posílení odborného vzdělávání prostřednictvím dalších programů učňovského vzdělávání, které budou financovány z Evropského sociálního fondu, a dále prostřednictvím podpory vysoce kvalitního vzdělávání na pracovišti po ukončení studia, takzvaných stáží, včetně možnosti stáží v jiných členských státech.

**Graham Watson (ALDE).** – Evropská nadace pro klima (European Climate Foundation) minulý týden začala realizovat svůj plán do roku 2050. Tento plán naznačuje tři způsoby, jak by Evropská unie mohla snížit do roku 2050 své emise CO<sub>2</sub> o 80 procent, v souladu s cíli Kjótského protokolu. Mohli by nás to stát o něco více než obvyklé náklady na podnikání. Z hlediska energetických zdrojů bychom se mohli stát úplně soběstačnými a došlo by také k vytvoření značného počtu nových pracovních míst prostřednictvím dekarbonizace naší ekonomiky.

To však lze provést pouze na evropské úrovni. Přijme tento plán Komise? Pokusí se při navrhování nezbytných politických opatření dát Evropské unii nový elán? Využijete, pane Barosso, na základě příležitostí pro vytváření pracovních míst, myšlenku povzbudit členské státy k provedení potřebných kroků?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Znáám obsah zprávy nadace ECF a v rámci strategie EU 2020 jsme skutečně navrhli stěžejní evropskou iniciativu zaměřenou na efektivní využívání zdrojů, jejímž cílem je právě oddělit růst od zdrojů, což poskytne Evropě oproti ostatním mezinárodním partnerům konkurenční výhodu.

Tento cíl se také plně promítnul do pracovního programu Komise pro rok 2010 a další roky. Záměrem Komise je vytvořit směr přechodu Evropy do roku 2050 k odolné nízkouhlíkové ekonomice založené na efektivním využívání zdrojů a změně klimatu, zejména prostřednictvím dekarbonizace energetiky a dopravy, a poskytnout tak dlouhodobý rámec pro politiku a investice. Slovo investice zdůrazňuji.

Domníváme se, že jak ukazuje odvětví obnovitelných energií, program týkající se klimatu může být také formou vytváření dalších pracovních míst v Evropě, kterým obvykle říkáme zelená pracovní místa.

**Helga Trüpel (Verts/ALE).** – V poslední době bylo představeno několik nových nástrojů v oblasti IT, jako je projekt Google Books nebo iPad, které usnadní přístup ke kulturnímu obsahu v digitálním formátu, zejména takzvaných elektronických knih. Většina z těchto iniciativ však pochází z USA. Co dělá Komise pro to, aby podpořila digitalizaci našeho kulturního dědictví na evropském kontinentě?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Evropská digitální knihovna, která se zabývá možností zpřístupnit online sbírky našich národních knihoven, muzeí a jejich archivů, je hlavním úkolem naší doby, která umožní digitalizaci, zpřístupnění a zachování bohatství naší kultury. Musíme to však provést tak, aby nebyla ohrožena práva autorů a vydavatelů, včetně děl, která již nejsou v tisku, a takzvaných „osiřelých“ děl. Musíme také posoudit, zda naše finanční úsilí a partnerství veřejného a soukromého sektoru, k nimž občas dochází, mají o tuto velmi významnou společenskou výzvu zájem.

V této souvislosti jsem požádal místopředsedu Kroese a komisařku Vassiliouvou, aby vytvořili *comité des sages*. S velkou radostí vám dnes oznamuji, že tímto úkolem bude pověřen pan Maurice Lavie, paní Elizabeth Nigermanová a pan Jacques Decare. Jakožto *comité des sages* budou podporovat myšlenku zachování našeho velmi důležitého dědictví prostřednictvím digitalizace, přičemž budou samozřejmě plně respektována vlastnická práva. Těším se, že mi k těmto důležitým otázkám do konce tohoto roku předloží svá doporučení.

**Ryszard Czarnecki (ECR).** – (PL) Pane Barroso, chtěl bych vědět, jaký dopad na zaměstnanost v odvětví letecké dopravy bude mít podle vašeho názoru uzavření vzdušného prostoru, které trvá již několik dní? Vlivný deník Financial Times dnes na titulní stránce píše, že uzavření leteckého prostoru, které postihlo téměř 7 milionů cestujících a kvůli němuž bylo zrušeno 80 000 letů, působí leteckému průmyslu ztráty ve výši 200 milionů USD denně. Jak to podle vašeho názoru ovlivní zaměstnanost v tomto odvětví? – protože jestli jsem to správně pochopil, bylo to hlavním důvodem vaší nepřítomnosti a nepřítomnosti pana Van Rompuye na pohřbu polského prezidenta v Krakově.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Za prvé, pokud jde o pohřeb, chci na to reagovat zcela odděleně od ostatních záležitostí.

Prezidenta Kaczyńskiego jsem si velmi vážil. Velmi oddaně jsem s ním pracoval. Dělal jsem vše pro to, abych se pohřbu mohl zúčastnit.

Pokud jsem mohl, zúčastnil jsem se všech obřadů na uctění památky prezidenta Kaczyńskiego, jeho ženy a všech ostatních, kteří při té tragické nehodě zahynuli. Opravdu nechápu, jak je možné kritizovat evropské instituce tímto způsobem, tedy zneužitím smrti tolika lidí.

Až do poslední chvíle jsem se snažil na pohřeb prezidenta Kaczyńskiego přijet. Bohužel až v sobotu velmi pozdě večer jsem byl informován, že let organizovaný belgickými úřady byl zrušen. Nebylo už možné, abych na pohřeb odjel.

Chtěl bych proto říct naprosto jasně, že jsem udělal vše pro to, abych mohl vzdát hold nejen lidem, kteří během tragické nehody zahynuli, ale i Polsku jako národu.

Co se týče toho problému, chtěl bych teď využít druhé minuty k odpovědi na otázku týkající se odvětví letectví. Jsme si vědomi velmi významného dopadu tohoto problému sopky na průmysl, a proto již pracujeme na tom, abychom zjistili, jak můžeme případně leteckému průmyslu v Evropě pomoci.

V tomto odvětví dochází k těžkým ekonomickým ztrátám, které jsou způsobeny tím, že subjekty nemohou již několik dní provozovat svou podnikatelskou činnost. Je třeba hledat globální řešení umožňující tomuto odvětví vyjít z krize a pro tuto situaci vlastně máme precedens, a to krizi po 11. září. Takže hledáme možné způsoby zmírnění pravidel státní pomoci, k čemuž jsme sáhli již v minulosti. Dnes jsme to projednávali na schůzi kolegia.

**Nikolaos Chountis (GUE/NGL).** – (EL) Pane předsedo, pane Barroso, podle oficiálních statistik se nezaměstnanost v Evropské unii v letech 2000–2006 pohybovala mezi 8 a 9 procenty, což je úspěch Lisabonské strategie, která hovořila o plné zaměstnanosti.

Komise v nedávné zprávě uvádí, že nezaměstnanost v roce 2010 dosáhne a přesáhne 10 %, což lze v jazyce dneška nazvat „sociální sopkou“.

Mimoto v řadě zemí, jako je Irsko a Řecko, kde jsou používány úsporné programy, a také v zemích, jako je Rumunsko, Maďarsko a Lotyšsko, kde jsou využívány zdroje Mezinárodního měnového fondu, se nezaměstnanost vyšplhala na rekordní úroveň.

Proto se vás ptám: zkoumala Komise dopady těchto úsporných politik, které prosazujete, k jejichž používání tlačíte země, a které by měly vést k překonání krize? Zkoumáte dopady na zaměstnanost a na ekonomiku země, do níž je zapojen Mezinárodní měnový fond? Myslíte si, že nezaměstnanost v Evropě v důsledku těchto politik klesne?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Nikoho nenutíme, aby přijímal jakákoli opatření. Pokud jde o Řecko, rozhodnutí byla přijata řeckými orgány, ale jistě chápete, že stav makroekonomické nerovnováhy řeckého hospodářství má na růst a také na zaměstnanost velmi negativní vliv.

Je jasné, že bez obnovení důvěry ve veřejné finance Řecka nedojde v Řecku k žádným investicím ani růstu. Bez růstu nemůžeme vytvářet nová pracovní místa. Proto bychom neměli vytvářet makroekonomickou stabilitu a přísnost v rozporu s růstem nebo v protikladu k němu. Problém je zjistit, jak dosáhnout přechodu, jak udržet hnací sílu ekonomik, které k tomu mají potenciál, a zároveň zachovat potřebnou rovnováhu makroekonomické stability. Proto je v zájmu řecké ekonomiky a řeckých pracovníků, aby veřejné finance Řecka byly co nejdříve důvěryhodné.

**Paul Rübig (PPE).** – (DE) Moje otázka se týká sopečné erupce, která bude mít samozřejmě vliv na emise pevných částic a CO<sub>2</sub>. Myslíte si, že je možné vyčíslit, s jakými objemy pevných částic bychom měli do budoucna počítat, aby nebyla ohrožena pracovní místa? Naše směrnice o kvalitě ovzduší stanovují v tomto směru významná omezení.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Problém sopečné erupce je bezpochyby mimo kontrolu evropských institucí a vnitrostátních vlád. K erupci došlo a my teď musíme reagovat na její následky.

Co se týče leteckého průmyslu, již jsme uvedli, že zjišťujeme, co v této věci můžeme udělat, také na základě precedentní situace, která nastala po 11. září.

Pokud jde o ekonomickou situaci, myslím, že na celkové hodnocení způsobené škody je ještě příliš brzy a že bude asi lépe vyhnout se velmi dramatickým – nebo řekněme i panickým – scénářům. Podle našeho názoru je teď důležité řešit škody a pokusit se zjistit, co můžeme udělat na evropské úrovni, při zohlednění jedné důležité věci – na evropské úrovni jsme odpovědní za jedno procento veřejného rozpočtu. Zbývajících 99 % je v rukou členských států. Takže si myslím, že je nespravedlivé spoléhat na Evropskou unii, aby se pokusila vyřešit všechny problémy, když pro to nemáme prostředky.

**Piotr Borys (PPE).** – (PL) Pane Barroso, ve strategii EU 2020 jsou uvedeny velmi ambiciózní míry růstu zaměstnanosti, a to z 63 % na 76 %, a snížení nezaměstnanosti osob s nedokončeným vzděláním na 10 %, ale také důraz na vzdělávání, které je klíčem k rozvoji, takže v budoucnu by mělo mít ukončené vysokoškolské vzdělání 40 % evropských občanů.

V souvislosti s tím, bych chtěl položit následující otázku: bude v budoucím rozpočtu Evropské unie zachován Evropský sociální fond, jakož i prostředky určené na výzkum a vývoj? Protože ve skutečnosti se jedná o klíčový aspekt zaměřený na moderní metody, inovace a zvyšování zaměstnanosti. Nemyslíte si, že bychom měli rovněž zdůraznit rozvoj mikrosubjektů? Jde totiž o nejlepší způsob, jak podpořit sebezaměstnanost, a míra sebezaměstnanosti je dnes stále příliš nízká. Tyto otázky se v této souvislosti jeví jako oprávněné.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Ano, jak víte, jedním z cílů navržených v rámci strategie EU 2020 je vzdělávání, což zahrnuje i boj proti předčasnému ukončení vzdělání a větší míru vysokoškolsky vzdělaných lidí. Domníváme se, že nelze mluvit o evropské konkurenceschopnosti, nevezmeme-li v potaz problematiku vzdělávání.

Proto se snažíme přesvědčit všechny členské státy, aby tento cíl přijaly, a pak musí bezpochyby následovat mobilizace zdrojů, z nichž část bude pocházet z členských států a část z Evropské unie. Pak musíme hovořit o finančním výhledu. Tak daleko ještě nejsme, ale určitě si myslím, že by na evropské úrovni měly být podniknuty některé kroky, které by doplňovaly úsilí ze strany národních vlád. V sociálním fondu již skutečně máme několik opatření pro mladé lidi týkající se učňovského vzdělávání a stáží. To je náš záměr. Nemůžeme předvídat, jaké finanční prostředky ze Sociálního fondu budou k dispozici, ale určitě se domníváme, že bychom měli mít na úrovni evropských nástrojů odpovídající ambice.

**Jutta Steinruck (S&D).** – (DE) Včera jsme se z médií dozvěděli, že bude uzavřen závod Opel v Antverpách. Jde jen o jeden z mnoha příkladů úbytku pracovních míst v Evropě. Evropské průmyslové odbory zorganizovaly na příští čtvrtek den demonstrací po celé Evropě. Volají po záchraně pracovních míst a budoucnosti Evropy jako průmyslové základny. Členové odborů chtějí plnou zaměstnanost, ale také účinné evropské politiky a definitivní odpovědi, a to dnes, ne za pět let.

Váš pracovní program neposkytuje v tomto směru příliš určité informace. Zmínil jste politické směry a dokument o postoji ke směrnici Evropa 2020. Podle mého názoru to není dostatečně konkrétní. Měl byste nám poskytnout příklady. Co hodláte udělat pro to, abyste znovu vybudoval strategicky významná průmyslová odvětví v Evropě, a jakým způsobem se Komise podílí na zajištění bezproblémového fungování automobilového průmyslu v budoucnu a zachování pracovních míst?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Hlavní směry zaměstnanosti jsou velmi závislé na celkovém hospodářském růstu, nicméně máme v plánu posílit ve strategii EU 2020 aspekt zaměstnanosti. Máme v podstatě čtyři hlavní směry: zvýšení účasti na trhu práce a snížení strukturální nezaměstnanosti, rozvoj kvalifikované pracovní síly, podpora kvality práce a celoživotního vzdělávání, zlepšení výkonnosti systémů vzdělávání a zvýšení účasti na sociálním vzdělávání a také boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

Podle těchto všeobecných směrů nyní postupují evropské instituce prostřednictvím všech nástrojů, které mají k dispozici, a také národní vlády. Je pravda, že nemáme žádnou kouzelnou hůlku, žádné magické řešení ani všelék na řešení nezaměstnanosti v Evropě. Řešení musí přijít také z celkových přijatých opatření pro růst souvisejících s dodržováním finanční stability, s důvěrou v naše trhy, s využitím potenciálu vnitřního trhu. Jedině tímto způsobem toho můžeme dosáhnout.

Pokud jde o automobilový průmysl, samozřejmě víme, že nejen v Evropě, ale i na celém světě existovala nadbytečná kapacita, a tento problém sledujeme velmi podrobně ve spolupráci se zástupci samotného průmyslu, včetně odborů v tomto odvětví.

**Hannu Takkula (ALDE).** – (FI) Pane předsedo, pane komisaři, nezaměstnanost a vyloučení mladých lidí představují velký problém. Jak jste řekl, 20 % mladých lidí je nezaměstnaných.

Problémem je také to, že je nyní propouštěno mnoho lidí, přičemž velká část z nich jsou lidé starší 50 let. Zároveň však lidé v některých členských státech říkají, že musíme prodloužit období pracovní aktivity, že musíme zvýšit věk odchodu do důchodu, a slyšíme také, že potřebujeme více pracovníků ze zahraničí. To by tedy vyžadovalo velkou míru migrace pracovních sil. Tady je podle mého názoru poněkud rozpor.

Chtěl bych se zeptat: jestliže lidé chtějí prodloužit období pracovní aktivity, proč tedy není lidem nad 50 let nabídnuta možnost nadále pracovat, proč jsou naopak propouštěni? Proč nevytváříme příležitosti pro mladé lidi, proč jim místo toho říkáme, že potřebujeme pracovní migranty ze zahraničí?

Jaká je evropská strategie v této oblasti? Nemohli bychom takovou strategii vytvořit? Domníváme se, že je názorem nás všech, že by měla být nalezena práce pro talentované mladé lidi a že by tito lidé neměli být vyloučeni. Naše společnost bude za vyloučení vždy platit velkou cenu.

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Chci tento boj o konkurenceschopnost vyhrát v celosvětovém měřítku. Jedna věc je jistá: potřebujeme více lidí, kteří budou pracovat více a déle – a dodám, že i lépe, tak, aby byli konkurenceschopnější.

Existence delšího pracovního života není v rozporu s přistěhovalectvím do Evropy. Vlastně je to docela zvláštní, ale dnes je téměř jeden milion neobsazených pracovních míst v Německu a skoro půl milionu ve Velké Británii. Z toho je zřejmé, že je zde nerovnováha mezi nabídkou a poptávkou na trhu pracovních sil.

V této oblasti nás čeká hodně práce. Domnívám se, že k tomu mohou přispět i důchodové reformy. Chci zdůraznit, že během této krize se členské státy neuchýlily k tradiční politice dřívějšího odchodu lidí do důchodu. K tomuto kroku nesáhly. Ve skutečnosti bylo možné, aby bylo prodlouženo období pracovního života lidí. To je důležité, protože aby Evropa zůstala konkurenceschopná, musíme zvýšit míru zaměstnanosti v Evropě.

**Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE).** – (PL) Pane Barroso, dnes jste ve svém projevu uvedl, že prioritou Komise v politice zaměstnanosti je mimo jiné pomoci absolventům a mladým lidem účinně vstoupit na pracovní trh.

Víme, že míra nezaměstnanosti v této sociální skupině je v současné době velmi vysoká. Ve Španělsku je nyní míra nezaměstnanosti téměř 40 %, v Polsku 20 % a bohužel se stále zvyšuje. Jedním z problémů je podle mého názoru to, že vyučované předměty neodpovídají potřebám trhu práce a dále že lze velmi špatně získat prvotní pracovní zkušenosti.

Můžeme podle vašeho názoru hovořit o nízké účinnosti programu Leonardo da Vinci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy? Jak tento program hodnotíte? Přípravuje Evropská komise nová opatření s cílem řešit rostoucí nezaměstnanost mladých lidí, a pokud ano, o jaká opatření jde? Co dnes můžete mladým lidem nabídnout a navrhnout, pane Barroso?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Nezaměstnanost mladých lidí v současné době představuje nejdramatičtější problém týkající se nezaměstnanosti v Evropě, protože míra nezaměstnanosti mladých lidí přesáhla 20 %.

Proto jsme vyhlásili tři konkrétní iniciativy: „Mládež v pohybu“, „Zaměstnanost mladých lidí“ a „Nové dovednosti pro nová pracovní místa“. Cílem iniciativy „Mládež v pohybu“ je zlepšit účinnost a spravedlnost v evropských systémech vzdělávání a odborné přípravy; prostřednictvím iniciativy „Zaměstnanost mladých lidí“ chceme hledat způsoby, jak překonat dopad krize na mladé lidi, a smyslem iniciativy „Nové dovednosti pro nová pracovní místa“ je zajistit, aby dovednosti a nabídka pracovní síly lépe odpovídaly poptávce.

Právě jsem upozornil na situaci ve dvou zemích, které patří k největším členským státům v Evropě, protože do roku 2020 bude 16 milionů pracovních míst vyžadovat vysokou kvalifikaci a například z Evropského sociálního fondu má být v letech 2007 až 2013 vynaloženo 13,5 milionu eur na podporu opatření pro přizpůsobení se pracovníků a podniků.

Takže existují některá opatření, která můžeme přijmout na evropské úrovni, na úrovni Společenství, která budou doplňovat kroky našich členských států zaměřené na řešení problému nezaměstnanosti mladých lidí.

**Elisabeth Schroedter (Verts/ALE).** – (DE) Pane Barroso, musím s vámi nesouhlasit. Řekl jste, že strategie Evropa 2020 zahrnuje opatření umožňující využít potenciál pro vytváření zelených pracovních míst v Evropské unii. To ale není pravda. Vy jste to prostě nedokázali do strategie zahrnout a já si říkám proč. Je zřejmé, že pokud chcete vytvořit zaměstnanost, významnou příležitostí pro vytváření nových pracovních

míst je ekologizace ekonomiky. Proč tedy není součástí strategie Evropa 2020? Co má Komise v plánu udělat zejména pro to, aby plně využila potenciál vytváření pracovních míst v rámci udržitelného hospodářství v Evropě, vzhledem k tomu, že předseda Evropské rady zařadil tuto záležitost jako důležitý bod do své koncepce, protože se domnívá, že představuje velkou příležitost? Co hodlá Komise udělat?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – Musím vám připomenout, že to byla právě Komise, kdo odstartoval balíček opatření týkajících se změny klimatu a energetiky a kdo upozornil na velký potenciál tvorby pracovních míst v některých odvětvích takzvané ekologizace ekonomiky, a že to je také určitě prioritou do budoucna, jeden z nejdůležitějších cílů strategie EU 2020.

Jádrem strategie EU 2020 jsou cíle v oblasti změny klimatu a energetiky, počínaje 20 % snížením emisí skleníkových plynů, přes získání 20 % energie z obnovitelných zdrojů až po 20 % zvýšení energetické účinnosti.

Abychom například dosáhli cíle 20 % energie z obnovitelných zdrojů, vytvoříme pracovní místa v celém odvětví obnovitelných zdrojů energie. Je to tedy určitě základní prvek naší hospodářské strategie do budoucna a je to vlastně také jedním z hlavních cílů. Růst, a to nejen inteligentní růst a spravedlivý růst, ale také trvale udržitelný růst.

**Liisa Jaakonsaari (S&D).** – (FI) Pane předsedo, zaznělo tady mnoho slov o mladých lidech, což je jediné správně. Existuje ale i další skupina, která je velmi vážně zasažena touto krizí zaměstnanosti, a tou jsou ženy. V době, kdy národní hospodářství upadají do dluhů a členské státy škrtaří v rozpočtech, jsou tyto rozpočtové škrty často zaměřené na oblasti, jako je zdravotní péče a vzdělání, ve kterých pracují ženy.

Také bych se vás chtěla, pane Barroso, zeptat, co řeknete a jak hodláte postupovat vůči těm členským státům, které dělají škrty v oblasti lidských zdrojů, vzdělávání a zdravotní péče, a to navzdory tomu, že strategie EU 2020 říká, že musíme do těchto oblastí investovat? Jelikož v členských státech nyní zaznívá refrén „snížit, snížit, snížit“, a nikoli „investovat, investovat, investovat do lidí“, jak hodláte vůči těmto členským státům postupovat?

**José Manuel Barroso, předseda Komise.** – U žen vzrostla k únoru 2010 na 9,3 %, oproti 9,8 % u mužů, takže je nižší než u mužů. Je však pravda, jak jste řekl, že zaměstnanost žen může v budoucnu vzbuzovat větší obavy, protože některá odvětví, která budou nejvíce zasažena plánovaným fiskálním zpřísněním, jsou právě ta odvětví, která jsou závislejší na zaměstnanosti žen.

Naším úkolem je teď požádat členské státy, aby se to odrazilo v jejich politikách a aby při tomto přechodu od krize k růstu odmítly možnost znevýhodnění žen. Domnívám se, že cílová míra zaměstnanosti – a to jsme také projednali s členskými státy v Evropské radě – by měla být zaměřena na podporu zaměstnanosti jak mužů, tak i žen. V některých členských státech pro to existuje velký potenciál. V některých členských státech je míra zaměstnanosti žen oproti mužům stále výrazně nižší.

**Předseda.** – Pane předsedo Barroso, děkuji vám za odpovědi a za vaši přítomnost zde v Evropském parlamentu během doby vyhrazené pro otázky. Myslím si, že to bylo zajímavé.

Děkuji vám, kolegové, za vaši aktivitu během poslední hodiny.

S panem předsedou Barrosem se setkáme během doby vyhrazené pro otázky také příští měsíc.

## PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ ROTH-BEHRENDTOVÁ

*místopředsedkyně*

### 8. Strategie EU ve vztazích s Latinskou Amerikou (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem je zpráva (A7-0111/2010) pana Salafrancy Sánchez-Neyry jménem Výboru pro zahraniční věci o strategii EU ve vztazích s Latinskou Amerikou (2009/2213(INI)).

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, zpravodaj.** – (ES) Paní předsedající, vysoká představitelko, rád bych řekl, že tato zpráva přijatá výborem na jedné straně uznává úsilí španělského předsednictví Evropské unie – jehož zástupce zde ve sněmovně nevidím, což mě překvapuje, vzhledem k tomu, že hovoříme o otázce Latinské Ameriky – a na druhé straně vítá sdělení Komise nazvané „Evropská unie a Latinská Amerika: globální hráč v partnerství“. Myslím, že je obtížné najít dvě oblasti, které mají více společného, jde-li o hodnoty a zájmy, než Evropu a Latinskou Ameriku.



Paní předsedající, čísla jsou velmi dobře známá: společně mají více než miliardu obyvatel, představují více než 25 % celosvětového hrubého domácího produktu a spolu se zeměmi karibské oblasti představují téměř třetinu zemí, které tvoří Organizaci spojených národů.

Je také známo, přestože čísla vykazují mírný pokles, že hlavním dárce rozvojové pomoci, hlavním investorem v této oblasti, druhým největším obchodním partnerem Latinské Ameriky a tím největším pro Chile a sdružení států Mercosur je Evropská unie.

Za ještě důležitější než údaje však považujeme to, aby byla Latinská Amerika pro Evropu více než trhem, a proto sdílíme celou řadu zásad a hodnot, jakými jsou pluralitní a zastupitelská demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod, svoboda projevu, ústavní stát, právní stát, právo na řádný proces a odmítnutí všech forem diktatury a autoritářského režimu.

Paní Ashtonová, tato vrcholná schůzka přichází ve velmi pozoruhodnou chvíli pro Evropskou unii a Latinskou Ameriku. Pro Evropskou unii je to pozoruhodná chvíle, protože prošla reformním procesem, během něhož vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, a jsme trochu zabráněni do překonávání a zvažování svých vlastních problémů s hospodářskou a měnovou krizí. Poprvé jsme byli svědkem toho, že Mezinárodní měnový fond nemusí zachránit zemi Latinské Ameriky ale evropský členský stát, který je členem měnové unie.

Když se podíváme na míry růstu Evropské unie za poslední rok, vidíme, že máme v průměru pokles o 5 %, zatímco Latinská Amerika má pokles o 1,8 %. Když se podíváme na prognózy růstu na příští rok, vidíme, že Evropská unie očekává průměrný růst 0,7 % a Latinská Amerika 5 %. To znamená, že příští vrcholná schůzka nebude vrcholnou schůzkou sever-jih jako v předchozích případech, ale bude vrcholnou schůzkou rovných partnerů. Proto se domnívám, že bychom se měli ohlédnout, i když jen krátce, a být spokojeni s tím, čeho se v posledních několika letech dosáhlo.

Je však zřejmé, že je třeba ještě mnoho učinit. Paní Ashtonová, v tomto ohledu uzavřela Evropská unie v období od roku 2000 do roku 2010 dohody o přidružení s Mexikem a Chile, Spojené státy však uzavřely dohody s celou Střední Amerikou, s Kolumbií a Peru a zároveň s některými zeměmi Mercosuru. Proto musíme rychle dohnat ztracený čas a nějakým způsobem dosáhnout strategického partnerství s Mexikem a Chile, uplatnit doložku o budoucím rozvoji v těchto dohodách a uzavřít dohody se Střední Amerikou, v nichž musíme zavést větší míru velkorysosti. Parlament zároveň vítá iniciativy, že jste předložila k vytvoření Nadace Evropa-Latinská Amerika a zároveň finanční investiční nástroje.

Tato vrcholná schůzka není jen další vrcholnou schůzkou, paní Ashtonová. Na této bude v sázce velmi jasná otázka. Pokud budeme i nadále v této oblasti ztrácet svůj podíl na obchodu, který poklesl z 25 % na jen něco málo přes 15 % kvůli zemím, jako je Čína, staneme se bezvýznamnými. Proto vás jako vysokou představitelku a místopředsedkyni Komise v souladu se španělským předsednictvím žádám, abyste vyslala jasnou a velmi konkrétní zprávu o závazku této nové Evropy, kterou budujeme, směrem k našim starým přátelům z Latinské Ameriky.

**Catherine Ashton**, místopředsedkyně Komise a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.  
– Paní předsedající, vážení poslanci, jsem ráda, že jsem zpět v Evropském parlamentu a velmi se těším na tuto rozpravu o vztazích s Latinskou Amerikou.

Chtěla bych začít poděkováním panu Salafrancovi za jeho vynikající zprávu. Domnívám se, že velmi dobře znázorňuje sblížování pohledů mezi našimi dvěma orgány na význam – a jak právě řekl, vyhlídky na – partnerství Evropské unie v této oblasti. Velmi vítám závazek Parlamentu k posílení vztahů s Latinskou Amerikou, a to i prostřednictvím meziparlamentních dialogů. Naše společná úsilí mají velký význam pro rozvoj soudržné politiky a silné přítomnosti v této oblasti. Souhlasím s tím, že tato nadcházející vrcholná schůzka je dobrou příležitostí znovu zopakovat náš závazek k této oblasti a naše odhodlání k prohloubení tohoto partnerství.

Jak tato zpráva správně zdůrazňuje, toto partnerství bylo úspěšné. Dnes je EU druhým největším obchodním partnerem Latinské Ameriky a největším investorem v této oblasti. Rozšiřujeme naši spolupráci i mimo hospodářské záležitosti, abychom pokryli klíčové strategické otázky – změnu klimatu, nešíření jaderných zbraní, boj proti drogám, podporu míru a celosvětovou bezpečnost.

V tomto duchu Komise v loňském roce předložila svou strategii pro Latinskou Ameriku ve sdělení nazvaném „Evropská unie a Latinská Amerika: globální hráč v partnerství“. Našimi hlavními závěry bylo urychlit regionální dialog a podpořit regionální integraci, posílit bilaterální vztahy – s přihlédnutím k rozmanitosti této oblasti – a přizpůsobit programy spolupráce tak, aby byly účelově zaměřené a orientované na výsledky.

Jsem potěšena tím, že jsme od té doby vyvinuli řadu iniciativ. Velmi úzce jsme spolupracovali s Brazílií a Mexikem na strategickém partnerství a s Chile na přidružení pro rozvoj a inovaci. Dokončili jsme jednání s Peru a Kolumbií o mnohostranné obchodní dohodě a očekáváme, že v blízké budoucnosti dokončíme jednání o dohodě o přidružení se Střední Amerikou, a snažíme se obnovit jednání s Mercosurem. Zintenzívnili jsme náš politický dialog o řadě otázek – o trvale udržitelném rozvoji, migraci a boji proti nelegálním drogám. Jedná se o důležitá jednání a dialogy, které posilují naše vztahy.

Pro regionální integraci toho můžeme učinit v praxi mnoho. Je velmi důležité, aby celková váha EU a Latinské Ameriky byla schopna zaměřit se na prioritní oblasti. Pokud jde o vrcholnou schůzku, naprosto souhlasím s tím, že se jedná o významnou příležitost. Chceme mít akční plán, který pokrývá spolupráci v klíčových otázkách – vědy, technologie a inovace, životního prostředí, změny klimatu a tak dále. Za druhé chceme potvrdit pokrok, kterého se dosáhlo v různých podoblastech, a posílit bilaterální partnerství. Za třetí, jak řekl pan Salafranca, chceme zavést investiční fond a vytvořit Nadaci EU-Latinská Amerika a Karibik. Usilovně pracujeme na posílení těchto vztahů mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou v samozřejmě rychle se měnícím světě, kde bychom mohli maximalizovat potenciál, který máme.

Velmi ráda si vyslechnu názory poslanců této sněmovny a zodpovím jakékoliv otázky.

**Catherine Grèze**, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro rozvoj*. – (FR) Paní předsedající, dámy a pánové, na pozadí finanční, sociální a ekologické krize musí hrát Evropská unie před vrcholnou schůzkou v Madridu roli, roli rozvojové spolupráce.

Jako oficiální zastávce lidských práv a rozvojové pomoci musí v Latinské Americe čelit mnoha výzvám. Nezapomeňme, že EU je největším dárce a přislíbila téměř 3 miliardy EUR během 10 let. Výbor pro rozvoj je potěšen tím, že Komise slíbila, že zajistí, aby se dodržovaly rozvojové cíle tisíciletí, zejména jde-li o vzdělávání.

Zároveň jsem potěšena tím, že ve zprávě Výboru pro zahraniční věci jsou uznány vraždy žen a upřednostňování boje proti změnám klimatu.

Přesto lituji absence konkrétních opatření a skutečné strategie rozvoje. Po Kodani vyzval Výbor pro rozvoj EU, aby vzala na vědomí inovační projekty v Latinské Americe, jako jsou ty, které byly tento týden prezentovány na vrcholné schůzce v Cochabambě, nebo projekt Yasuní ITT v Ekvádoru.

Respektování politických, sociálních, ekologických a kulturních práv původních obyvatel musí být ústředním bodem našich transatlantických vztahů. Zároveň jsme zdůraznili dodržování úmluv MOP, které nejsou v Kolumbii respektovány. Musí být dodržovány minimální environmentální a sociální standardy.

A nakonec, litujeme absence jakékoliv zmínky o veřejných službách, vodě a zdraví ve zprávě Výboru pro zahraniční věci. Osobně nevěřím v rozšiřování organizací zabývajících se studiemi se směšným rozpočtem, které neumožňují skutečný dialog s občanskou společností. Nevěřím v užitečnost vytváření dalších rozpočtových položek, které kvůli nejasným cílům omezují položky rozvojové pomoci. Nevěřím v žádné dohody, ve kterých by prioritou nemělo být dodržování lidských práv a životní prostředí.

Cílem partnerství EU-Latinská Amerika není jen ochrana obchodního zisku. Dohody o volném obchodu s Peru a Kolumbií jsou velmi špatným protipříkladem. Naší povinností je podporovat regionální integraci a postavit se proti jakékoli podepsané dohodě, která by takovou integraci oslabil.

Naší povinností je především hájit lidská práva a respektovat životní prostředí ve všech našich vnějších vztazích.

**Pablo Zalba Bidegain**, *jménem skupiny PPE*. – (ES) Paní předsedající, vysoká představitelko, dámy a pánové, jsem pevně přesvědčen, že musíme Latinskou Ameriku považovat za nesmírně důležitého obchodního partnera.

Jsmo přesvědčeni, že by měla být znovu zahájena jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Mercosurem, která ovlivňuje 700 milionů lidí a která se stane nejambicióznější dohodou mezi dvěma regiony na světě.

Rovněž věříme, že by se jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Střední Amerikou měla uzavřít před vrcholnou schůzkou v Madridu, která bude konat v květnu.

Zároveň musíme rozvinout dohody o přidružení s Mexikem a Chile, jež jsou skutečně úspěšné. Proto musíme vyjádřit svou spokojenost s uzavřením dohody o volném obchodu s Kolumbií, která bude velmi prospěšná jak pro Evropu, tak tuto zemi Latinské Ameriky

Věříme, že úkolem Parlamentu je nyní ratifikovat tyto dohody v pravý čas a zajistit, aby nebyla žádná země Andského společenství, která chce uzavřít dohodu, vyloučena.

Samozřejmě se také domníváme, že dohody o volném obchodu mohou a měly by být zároveň užitečným nástrojem pro podporu rozvoje práv a svobod občanů.

A konečně, věříme, že cestou, kterou budeme v budoucnu následovat, je na jedné straně rozvíjet dohody Evropské unie s různými zeměmi a regionálními skupinami a na druhé straně hájit meziregionální integrační dohody v rámci samotné Latinské Ameriky.

**Emilio Menéndez del Valle**, *jménem skupiny S&D*. – (ES) Paní předsedající, paní Ashtonová, nejprve mi dovoluje poblahopřát panu Salafrancovi Sánchez-Neyrovi k velmi úspěšnému výsledku jeho zprávy.

Víte, že tato květnová vrcholná schůzka je skvělou příležitostí pro navázání užších vztahů mezi těmito dvěma stranami. Je třeba poblahopřát španělskému předsednictví za práci, kterou v tomto ohledu odvedlo. Přesto si myslím, že je důležité, aby tyto vztahy pokračovaly, byly podporovány a posilovány i poté, co toto předsednictví skončí. V tomto směru musíte ještě mnoho učinit, paní Ashtonová, protože na světě neexistuje žádná jiná oblast, která má s Evropou větší historickou, kulturní a institucionální spřízněnost, než Latinská Amerika. O důvod navíc, proč podporovat tento vztah, pokud si uvědomíme, že díky přání samotných obyvatel Latinské Ameriky, a zároveň díky důsledné podpoře demokratických institucí ze strany Evropy, tyto instituce dosáhly vysoké úrovně konsolidace.

Tato zpráva, ke které, myslím, že mohu říci, má skupina uspokojivě přispěla, je dobrým poselstvím, které vyšleme na květnovou vrcholnou schůzku v Madridu, a já doufám, že přispěje k výsledkům této vrcholné schůzky a pomůže zdůraznit skutečnost, že je nezbytné pokročit ve strategických vztazích mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou a Karibikem.

Samozřejmě podporujeme přijetí latinskoamerické investiční facility a vytvoření Nadace Evropa-Latinská Amerika a Karibik s ohledem na tuto vrcholnou schůzku.

Kromě toho, přestože jsme si vědomi obtíží z posledních let, doufáme, že vrcholná schůzka v Madridu může dát rozhodující impuls k jednání s Mercosurem.

Rovněž vítáme významný krok vpřed v uzavření jednání o mnohostranné dohodě s Peru a Kolumbií a věříme, že až přijde čas, může se vytvořit dobrý a inteligentní recept, který umožní požadované začlenění Ekvádoru a který zároveň nechá vždy otevřené dveře Bolívii.

A konečně, jak můžeme neslavit to více než pravděpodobné a vítané uzavření dohody se Střední Amerikou a právě schválené začlenění Panamy do této dohody a těchto jednání?

Paní předsedající, uzavřu svůj projev konstatováním, že toto vše se musí samozřejmě posoudit v rámci toho, co skupina Pokrokové aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu považuje za základní sociálněpolitickou filozofii v této oblasti. To znamená podpořit různé integračních procesy v Latinské Americe, vyžadovat dodržování lidských práv, zaujmout všeobecný a rozvojový přístup, zatímco vždy udržovat cesty k dialogu otevřené, i přes všechny obtíže, které mohou nastat, a prohloubit naše vztahy s našimi strategickými partnery s cílem dosáhnout pokroku při plnění těchto cílů.

**Vladko Todorov Panayotov**, *jménem skupiny ALDE*. – (BG) Paní předsedající, paní Ashtonová, dámy a pánové, nejprve bych chtěl vyjádřit své nadšení z ohromného přínosu pana Salafrancy k rozvoji vztahů mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou a jeho mimořádné role, kterou hrál v sestavování této zprávy. Strategické partnerství mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou na období do roku 2015 se bude rozvíjet na pozadí „Agendy 2020“, celosvětové dohody vyzývající k boji proti změně klimatu a podporující naše úsilí o vytvoření zeleného, pro životní prostředí šetrného hospodářství. Proto chci zdůraznit, že je Latinská Amerika strategickým partnerem, se kterým musí Evropa ještě více rozšířit svůj hospodářský a kulturní vliv. Zejména během současné celosvětové finanční krize může být toto partnerství nesmírně důležité, protože otevírá větší možnosti pro výměny v obchodní, vědecké a technologické oblasti, které nám umožní vyjít z této krize ve silnějších a stabilnějších pozicích.

**Ulrike Lunacek**, *jménem skupiny Verts/ALE*. – (ES) Paní předsedající, ráda bych alespoň v první části svého projevu hovořila španělsky.

Ráda bych také uznala postup, ke kterému dochází v jednáních od chvíle, kdy byla poprvé předložena zpráva pana Salafrancy Sánchez-Neyry, a čeho jsme nyní dosáhli. Domnívám se, že je to dobrý postup, protože jste

přijali některé z našich postojů, i když musím říci, že kdyby zprávu napsala skupina Zelených/Evropské svobodné aliance, byla by zjevně odlišná, ale takto to v Evropském parlamentu chodí.

Pane Salafranco, řekl jste, že jste chtěli nahlížet vztah mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou jako vztah mezi rovnými, a musím říci, že se mi tato myšlenka líbí, ale problém je stanovit, kdo jsou tito rovní: jsou to vlády, které jsou také rozdílné, nebo jsou to lidé, kteří žádají více informací či více práv – jako v případě žen – či chudoba, jíž je nutné řešit?

To musí být definováno a domnívám se, že to v této zprávě stále chybí. Přesto však uznávám, že jsme v některých aspektech uspěli. Zároveň jsem ráda, že skupina Verts/ALE uspěla se zařazením kulturních práv původních obyvatel do zprávy, návrh, který vzešel z Výboru pro rozvoj. Otázka vražd žen, velmi vážný aspekt násilí páchaný na ženách, byl do zprávy rovněž zahrnut, stejně jako rozhodnutí Meziamerického soudu pro lidská práva. Myslím si, že se jedná o zásadní kroky. Je tam rovněž zahrnuta změna klimatu, která má stejný vliv na obyvatelstvo na obou kontinentech, například tím, co se děje s ledovci.

U jedné otázky existuje rozdíl mezi tím, co chtěla skupina Verts/ALE a ostatní skupiny, a to, že nesouhlasíme s pokračováním dohod o přidružení, jak doposud vyjadřujeme. Upřednostňovali bychom dohodu s celým Andským společenstvím, širokou dohodu, nejen dohodu s Kolumbií a Peru.

Ráda bych zakončila jednou konkrétní otázkou na paní Ashtonovou:

*jménem skupiny Verts/ALE.* – Budu pokračovat v angličtině. Je to konkrétní otázka na vás, vysoká představitelko, a jedná se o otázku, kterou jsme bohužel nebyli schopni zahrnout do této zprávy. Vystoupíte proti milionovým projektům, jako je přehrada v Del Monte na řece Shingu v Brazílii, která se nyní plánuje a která zničí pruhy životního prostoru domorodých národů a která zároveň není nejlepším řešením, pokud jde o spotřebu energie?

V Brazílii probíhá protest, kterého se účastní stovky organizací občanské společnosti. Zároveň tam probíhají soudní řízení. Chtěla bych od vás vědět, co Komise a vy jako vysoká představitelka činíte v zájmu zachování životního prostředí v oblasti Amazonie pro obyvatele, kteří tam žijí, a pro nás všechny na této planetě.

**Charles Tannock**, *jménem skupiny ECR.* – Paní předsedající, vysoká představitelko, blahopřeji panu Salafrancovi Sánchez-Neyrovi za výbornou zprávu o strategických vztazích a partnerství EU s Latinskou Amerikou.

Po rozšíření v roce 2004 o země střední a východní Evropy EU pochopitelně soustředí SZBP směrem na východ, tedy na Rusko, Střední Asii a Čínu, přesto však obchod mezi Latinskou Amerikou a EU stále rychle roste. Na tento z velké části demokratický region, s nímž máme mnoho společného, tedy nesmíme zapomínat.

Koncem tohoto roku Brazílie, jako světový hospodářský a politický gigant, stoupne na další stupeň svého postupného vývoje, neboť se konají prezidentské volby a prezident da Silva odstoupí po dvou možných funkčních obdobích. Brazílie společně s Mexikem jsou nyní označovány za strategické partnery EU. Kolumbie je rovněž slibným příkladem toho, jak může demokracie v Latinské Americe skutečně vzkvétat, a nyní jedná s EU jedná o dohodě o volném obchodu. V Kolumbii se budou rovněž konat prezidentské volby a jejím obyvatelům bude nepochybně chybět vizionářské vedení Álvara Uribeho.

Naopak, Venezuelu vede populistický demagog Hugo Chávez, který ukázal, že pohrdá demokracií a svobodou projevu. Bolívie a Ekvádor rovněž projevily známky znepokojení z pochybných příkladů Cháveze a Castrový Kuby.

A konečně, je velmi politováníhodné, že se argentinská prezidentka Kirchnerová rozhodla odvést pozornost od domácí politiky a svého špatného výkonu funkce prezidentky tím, že využívá agresivního jazyka směrem k Falklandským ostrovům, jejichž obyvatelé si přejí zůstat Brity.

**Bastiaan Belder**, *jménem skupiny EFD.* – (NL) V souvislosti s hodnotnou zprávou pana Salafrancy o strategii EU ve vztazích s Latinskou Amerikou bych chtěl požádat, aby Rada a Komise, jež obě nyní osobně zastupuje baronka Ashtonová, urychleně přijaly opatření ke třem otázkám.

Mým prvním bodem je, že musíme požadovat plnou spolupráci zemí Latinské Ameriky, zejména Brazílie, jako rotujících členů Rady bezpečnosti, ve všech mezinárodních pokusech o mírové řešení konfliktu s Íránem ve věci jaderných zbraní. V tom tedy potřebujeme skutečnou spolupráci a podporu.

Mým druhým bodem je, že musíme požadovat plnou spolupráci zemí Latinské Ameriky v pokračujícím boji proti islámským teroristickým sítím. To platí zejména o Venezuele, protože Hizballáh tam skutečně jen tak nečinně nesedí a nehledí si svých záležitostí. To platí i pro Írán.

Mým třetím bodem je to, že musíme požadovat plnou spolupráci zemí Latinské Ameriky v boji proti celosvětovému zlu – antisemitismu. Opět platí, že v tomto směru způsobuje velké obavy jedna osoba – venezuelský prezident Chávez. On však bohužel není jediným. Institut Stephena Rotha nedávno zveřejnil zprávu, která upozorňuje na několik poněkud nepříjemných aspektů této otázky.

A konečně, evropský tisk zachoval minulý týden výřečné mlčení, pokud jde o rostoucí vliv Číny v Latinské Americe. Znamená to, že bude Evropská unie příležitostně chycena uprostřed těchto dvou strategických partnerů Bruselu?

**Bruno Gollnisch (NI).** – (FR) Paní předsedající, zpráva pana Salafrancy Sánchez-Neyry obsahuje mnoho zajímavých věcí. Je velmi komplexní. Evropa se nemůže odvrátit od vztahů s celkem, který, jak připomíná bod odůvodnění této zprávy, se skládá ze 600 milionů lidí, představuje 10 % celosvětového HDP a se kterým jsme spojeni zvláštními historickými vazbami, zejména s ohledem na latinské země, jako je Španělsko, Portugalsko a Itálie, ze kterých odešlo mnoho občanů do Argentiny, a dokonce i Francie, která je stále přítomna v Guayaně.

Lituji však, že tato zpráva neřeší dvě otázky příměji.

Za prvé, existuje otázka globalizace, volného obchodu uloženého po celém světě a mezinárodní dělby práce, která je chybně prezentována jako všelék a která představuje mimořádně závažné hospodářské a sociální problémy nejen v Evropě, ale i v Latinské Americe.

Za druhé, dalším problémem je nezávislost na „Big Brotherovi“, jinými slovy, na „big brotherovi USA“. Nejsme jeho nepřítelem, přesto nesmíme přece jen zapomínat, že Monroeova doktrína, samozvaný cíl, jímž bylo zabránit jakékoliv rekolonizaci Latinské Ameriky ze strany Evropy, byl změněn de facto v protektorát, jehož účinky jsme byly před pár lety svědkem, zejména brutality zásahu v Panamě.

Proto souhlasím s tím, že bychom se měli zabývat otázkami, jako je výroba drog, ale není naším úkolem diktovat národům Latinské Ameriky zákony, důvody, spravedlnost nebo rovnost mezi ženami a muži.

Jsmes přesvědčeni, že bychom se měli věnovat takovým otázkám, které jsou nezbytně důležité.

**Elena Băsescu (PPE).** – (ES) Nejprve bych ráda poblahopřála panu Salafrancovi Sánchez-Neyrovi za jeho výbornou práci na této zprávě.

– (RO) Evropský parlament nyní vysílá jasnou zprávu o posilování vztahů mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou, a tím spíše, že se za měsíc bude konat vrcholná schůzka EU-Latinská Amerika. Tyto vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou jsou zároveň prioritou španělského předsednictví. Věřím však, že existuje velký nevyužitý potenciál pro podporu obchodu mezi oběma regiony.

Proto musí Evropská unie poskytnout zdroje na podporu evropských výrobků na latinskoamerickém trhu. V tomto ohledu již některé rumunské výrobky mají v Latinské Americe odbyt. Jedním z příkladů, který mohu uvést, je náš národní automobil, Dacia. Rumunsko má dlouhou tradici dobré spolupráce s Latinskou Amerikou, neboť naše latinské dědictví je cenným aktivem, které máme společné.

Chtěla bych zdůraznit, že vítám nový tripartitní postoj, který zmínil zpravodaj, s účastí Evropské unie, Latinské Ameriky a USA. Zároveň musíme vzít v úvahu projekty spolupráce, které posílí právní status MMF, rovný přístup ke vzdělání a pracovní sílu.

A konečně, zpráva pana Salafrancy a vrcholná schůzka v Madridu musí položit základy pro dlouhodobý rozvoj strategického partnerství mezi EU a Latinskou Amerikou.

**Ramón Jáuregui Atondo (S&D).** – (ES) Paní předsedající, také bych rád poblahopřál panu Salafrancovi Sánchez-Neyrovi. Myslím, že je to velmi důležitá zpráva.

Dámy a pánové, rád bych řekl, že existuje milion důvodů, proč bychom měli Latinskou Ameriku považovat za pro Evropu velmi důležitý kontinent: v Latinské Americe žijí miliony Evropanů a miliony Latinoameričanů přišly do našich zemí, do Evropy, a našly útočiště a azyl ve Francii, Německu, Švédsku a Španělsku před utrpením svého lidu.

Dámy a pánové, Latinská Amerika je pro Evropskou unii velmi důležitá, a proto jsem velmi rád, že v příštích několika měsících, možná z velké části jako výsledek práce paní Ashtonové a také španělského předsednictví, by mohlo dojít k uzavření čtyř hlavních a velmi důležitých dohod s Kolumbií, Peru, Mercosurem a Střední Amerikou. Bude to velmi důležité pro Evropskou unii, a především pro Latinskou Ameriku.

Dámy a pánové, musíme však Latinské Americe pomoci. Její země mají slabou státní mašinérii, veřejné služby jsou stále velmi slabé, protože mají velmi nízká daňová procenta, jejich demokracie jsou stále velmi chybné a existují tam problémy s lidskými právy. Musíme pomoci obyvatelům Latinské Ameriky. Vždy se musíme držet této vize.

Paní Ashtonová, rád bych vám dal dvě zprávy, nebo dvě doporučení, která jsou, myslím, velmi důležitá. Aby bylo možné pracovat v Latinské Americe, musíme mít také podporu evropských podniků. Naši zahraniční politiku musíme provádět s velmi silnou hospodářskou přítomností našich hlavních společností v Latinské Americe, které mohou učinit mnoho pro rozvoj zemí s kulturou sociální zodpovědnosti a závazkem k jejich rozvoji.

A konečně, musíme vytvořit globální alianci s Latinskou Amerikou, abychom ve světě společně pracovali na světové správě. Pojďme se s nimi spojit, abychom byli silnější.

**Gesine Meissner (ALDE).** – (DE) Paní předsedající, baronko Ashtonová, pane Salafranco, jako členka Evropsko-latinskoamerického parlamentního shromáždění jsem velmi potěšena vaší zprávou, protože je pro nás velmi důležité pokračovat v posilování vztahů mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou.

Od roku 1999 jsme dosáhli velkého pokroku. Latinská Amerika má 600 milionů lidí a téměř 600 milionů lidí zároveň žije zde v Evropské unii. Máme podobné hodnoty a lidská práva a zároveň nás spojuje touha po demokracii a míru. Skutečné podmínky jsou však na těchto dvou kontinentech velmi odlišné. V partnerství je vždy důležité zajistit, je-li to možné, aby byli oba partneři stejně silní, což ale není tento případ.

V Latinské Americe existuje mnoho problémů, včetně negramotnosti, ale také nedostatek infrastruktury, obecný nedostatek vzdělání, nedostatky v oblasti demokracie a porušování lidských práv. My naštěstí tolik problémů nemáme. Mnoho lidí si tam vydělává na živobytí obchodem s drogami, a to se samozřejmě musí změnit. Naším úkolem jako hlavního obchodního partnera s aktivním zapojením do poskytování rozvojové pomoci, je zajistit, že Latinská Amerika obdrží pro demokratizační procesy další pomoc. Přála bych, aby toto partnerství vedlo k tomu, že budou obyvatelé Latinské Ameriky žít v míru stejně tak jako my v Evropské unii a umožní jim také učit se a být jeden druhému ku prospěchu jako my.

Proto se mi velmi líbí myšlenka Evropsko-latinskoamerické charty pro mír a bezpečnost a Nadace Evropa-Latinská Amerika. Domnívám se, že by to ještě více prohloubilo toto partnerství a skutečně nám to pomohlo dosáhnout většího pokroku.

**Edvard Kožušník (ECR).** – (CS) Můj kolega José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra tady na počátku zmínil, že Evropa má s Latinskou Amerikou velice podobné hodnoty. Nicméně má to své jedno „ale“.

V březnu jsme tady diskutovali o situaci na Kubě. Při projednávání strategie EU ve vztazích s Latinskou Amerikou nelze Kubu jako významného aktéra tohoto regionu opomenout. Kubánský stalinistický režim se svými totalitními praktikami se snaží poškozovat vztahy EU s tímto regionem jako celkem. Tento region si to ale nezaslouží. Latinská Amerika je pro Unii významným partnerem, a to i bez kubánského režimu. Partnerem Unie na kubánské straně nemůže být současný Castrův režim, ale hybatelé změn a demokratická opozice. Velmi si vážím všech odpůrců kubánské komunistické diktatury a děkuji kardinálovi Jaimemu Ortegoví za odvážná slova, která na adresu režimu – myslím, že včera – pronesl.

Jsem názoru, že demokracie, dodržování lidských práv a svobod, svoboda slova, právní stát, vláda práva a odmítnutí jakékoliv formy diktatury nebo autoritářství není jen základem biregionálního strategického partnerství, ale jeho nezbytnou podmínkou.

**John Bufton (EFD).** – Paní předsedající, na začátku rozpravy se baronka Ashtonová laskavě nabídla, že zodpoví jakékoliv otázky. Paní baronko, prosím vás, abyste mi odpověděla na následující otázku.

Návrhy předložené Výborem pro zahraniční věci obsahují jednání o vytvoření Evropsko-latinskoamerické charty pro mír a bezpečnost na základě Charty OSN.

Čí zájem v souvislosti s Argentinou, která formálně požádala generálního tajemníka Organizace spojených národů Pana Ki-muna aby zpochybnil britskou suverenitu nad Falklandskými ostrovy, podporujete?

Argentinský ministr zahraničních věcí Jorge Taiana vyzval OSN, aby pomohla zastavit jednostranné kroky Spojeného království v souvislosti s ropnými vrty v této oblasti.

Nedávná vrcholná schůzka čelních představitelů Latinské Ameriky a Karibiku vyjádřila jednomyslnou podporu všech 32 zemí argentinských nároků na Falklandské ostrovy.

Souhlasíte s tím, že by měla Británie, opírajíc se o princip sebeurčení v Chartě OSN, udržet svrchovanost nad ostrovy, a budete podporovat její zájmy v souladu s mezinárodním právem? Prosím o odpověď.

**Angelika Werthmann (NI).** – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, dvoustranné regionální strategické partnerství mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou existuje již od roku 1999. Mezi základní zásady tohoto partnerství patří dodržování lidských práv a základních svobod, stejně tak právo na vzdělání. Je však faktem, že se tyto zásady často porušují. Kromě toho v Latinské Americe existuje zhruba 42 milionů negramotných lidí. Evropská unie je nejen hlavním investorem v Latinské Americe, ale i významným obchodním partnerem.

Závěrem bych chtěla říci, že skutečnost, že jsou ženy sociálně znevýhodněné a že pokračuje diskriminace domorodých národů, pokud zdůrazním jen dvě z problémových oblastí, je v rozporu s všeobecnými lidskými právy. V této oblasti je stále třeba vyvíjet snahu a stále je třeba provádět zlepšení.

**Marietta Giannakou (PPE).** – (EL) Paní předsedající, ráda bych poblahopřála panu Salafrancovi za jeho vysoce integrovanou a opodstatněnou zprávu. Rovněž souhlasím s místopředsedkyní Evropské komise a vysokou představitelkou v tom, jaký přikládá význam tomuto úsilí o vytvoření užšího partnerství.

Je pravda, že v posledních dvaceti letech došlo v Latinské Americe k vývoji, a je pravda, že to, co nás trápilo během osmdesátých let, konkrétně četné diktatury, se vytratilo. Obchod s drogami, praní špinavých peněz, terorismus a obrovské problémy způsobené chudobou, nejistota a nezaměstnanost v tomto regionu se však nevytratily.

Proto s pomocí Evropského parlamentu a Lady Ashtonové vyzýváme, aby byl přikládán zvláštní význam oblasti spojené se vzděláním a kulturou. Země Latinské Ameriky jsou jediné země, o kterých můžeme říci, že jsou s Evropou úzce spjaty – více než jiné země třetího světa – v záležitostech souvisejících s historií, vzděláním a kulturou, a já se domnívám, že bychom měli na tyto oblasti klást zvláštní důraz.

Zpráva pana Salafrancy obsahuje integrovaný program a navrhuje založení nadace, která je pro Evropský parlament rovněž velmi důležitá, a samozřejmě žádá o novou a silnější roli Evropského parlamentu ve vztazích s těmito zeměmi. Domnívám se, že to je to, co bychom měli z dnešní zprávy zachovat.

**Emine Bozkurt (S&D).** – (NL) Paní předsedající, po mnoha letech, kdy jí EU věnovala příliš málo pozornosti, získává Latinská Amerika v posledních měsících v očích Evropské unie stále jasnější a konkrétnější význam. Evropská komise ve svém sdělení staví obě oblasti Latinské Ameriky do rolí celosvětových hráčů a partnerů a nyní probíhají jednání o dohodách o přidružení. Mohu jen zdůraznit strategický význam dobrých vztahů s Latinskou Amerikou. Především mám na mysli to, že zde se Střední Amerikou probíhají jednání o dohodě o přidružení, která znamenají poslední fázi, jež odstartovala včera. Cílem je dokončit jednání.

Přestože bych v podstatě uvítala dohodu o přidružení Latinské Ameriky, nemohu dostatečně zdůraznit, že je zde nejdůležitější dodržování lidských práv. Tato dohoda by měla přispět ke zlepšení situace v oblasti lidských práv ve Střední Americe a musí být neustále pro tyto země motivací k tomu, aby je dodržovaly. Nepřístupujeme jen k obchodní dohodě, ale prostřednictvím politického dialogu a spolupráce tvoříme vzájemnou spojitost.

Dohoda o přidružení je pro Střední Ameriku důležitá. Tento region je charakterizován vysokou úrovní chudoby a tato dohoda musí přispět k hospodářskému pokroku zdejších obyvatel. Během těchto jednání nesmí EU zavírat oči před skutečností, že Evropa a Střední Amerika nejsou v této dohodě rovnocennými partnery. Tato dohoda musí vzít dostatečně v úvahu rozdílné výchozí body obou regionů, a nesouměrnost v této dohodě je proto velmi důležitá. Stručně řečeno, tato dohoda musí být vyvážená a nesmí být přínosem jen pro Evropu a velké společnosti sídlící ve Střední Americe. Ne, především musí zlepšit situaci běžných občanů a malých podniků.

Na závěr, vybrali jsme si regionálně rozlišený přístup a zdůraznila bych, že se v takovém duchu musíme dobrat k závěru, aby žádná země nezaostávala za svými sousedy.

**Liam Aylward (ALDE).** – (GA) Paní předsedající, vítám tuto zprávu a chválím zpravodaje za jeho vynikající práci. Rád bych upozornil na obchodní záležitosti mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou.

Je třeba zajistit, aby se o obchodní podmínkách diskutovalo za rovných podmínek. Evropští zemědělci a výrobci musí dodržovat řadu pravidel a produkuje vysoce kvalitní potraviny a zboží. Výsledkem těchto vysokých standardů jsou vyšší výrobní náklady pro evropské zemědělce a výrobce a v důsledku dovozu výrobků nižší kvality a ceny mohou být tyto vysoce kvalitní potraviny a zboží na trhu znevýhodněny.

Této záležitosti bychom se měli věnovat nejen kvůli prospěchu evropských výrobců. Evropská unie vykonala vynikající práci, pokud jde o ochranu a posílení práv spotřebitelů a zdraví. Jsme povinni zajistit, aby zboží a výrobky, které se do Evropy dovážejí, neohrožovaly tato práva a zdraví evropských spotřebitelů.

*(Předsedající řečníka přerušila)*

**Marek Henryk Migalski (ECR).** – (PL) Paní předsedající, budu se skutečně snažit dodržet jednu minutu. Možná se Francis Fukuyama mýlil, když řekl, že liberální demokracie znamená konec dějin, ale určitě měl pravdu ve svém tvrzení, že liberální demokracie je tou nejlepší věcí, která se může lidem stát. Kdyby jen všichni skutečně v takových podmínkách žili.

Demokracii bohužel v Latinské Americe nahradil populismus, kapitalismus nahradil socialismus, nebo hospodářský populismus. V tomto ohledu bych chtěl oslovit paní Ashtonovou – paní komisařko, důrazně žádám, aby naše zkušenosti, peníze evropských daňových poplatníků a naše know-how směřovalo především do těch zemí, které jdou cestou demokracie a budují volné tržní hospodářství, nikoliv do zemí, které budují populistické diktatury.

**Corina Crețu (S&D).** – (RO) Strategie na podporu vztahů s Latinskou Amerikou se v období od jejího začátku do nynějška ukázala být neocenitelná. Toto strategické partnerství posílilo soulad ve vztazích mezi našimi regiony a v průběhu posledních 10 let usnadnilo financování projektů a programů přesahujících 3 miliardy EUR.

Země Latinské Ameriky byly zatím naštěstí v překonávání hospodářské a finanční krize úspěšnější než některé vyspělé země. Úroveň chudoby je však nadále velmi vysoká, nebo se dokonce u znevýhodněných vrstev obyvatelstva v důsledku chronické povahy sociální polarizace a politické a institucionální dysfunkce v regionu zvyšuje. Například v Brazílii žije přibližně 60 % obyvatel pod hranicí chudoby. Údaje hlášené pro část obyvatelstva žijící pod hranicí chudoby v Brazílii a Argentině jsou 26 %, respektive 13,9 %. Proto důrazně podporuji rozvojovou pomoc, která musí být zaměřena na vytváření institucionálních zařízení v těchto zemích, s cílem vyrovnávat sociální rozdíly.

Je důležité, aby zpráva pana Salafrancy podporovala zintenzivnění dialogu, s cílem určit metody pro dosažení rozvojových cílů tisíciletí. Věřím však, že je pro nás důležité, abychom zajistili, že tato strategie v tomto dialogu a v jednáních týkajících se realizace cílů této strategie přihlédne k občanské společnosti a nevládním organizacím.

**Emma McClarkin (ECR).** – Paní předsedající, jako členka shromáždění EuroLat chválím španělské předsednictví a pana Salafranca za zdůraznění významu našich vztahů s Latinskou Amerikou.

Změna klimatu a globální oteplování by mělo zůstat prioritou politického programu mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku a měl by se posílit závazek ke kodaňským cílům.

Kromě toho by se měl v boji proti změně klimatu a na podporu udržitelné spotřeby energie podporovat dialog o energii a dodávkách energie.

Můžeme toho mnoho směnit nejen v obchodě, ale i v kultuře a vzdělávání. Konečným cílem je, aby se naše obchodní vztahy s Latinskou Amerikou posílily prostřednictvím větší inovace na obou stranách a lepším vzděláním. A chtěla bych zdůraznit, že je třeba dále posilovat a podporovat program Erasmus pro latinskoamerické účastníky a fantastické možnosti, které může nabídnout osobně, odborně a pro budoucí kontakty a zlepšení obchodních vztahů mezi EU a Latinskou Amerikou.

**Miroslav Mikolášik (PPE).** – (SK) Vítám posilování vztahů mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou, které patří k prioritám španělského předsednictví, protože jsou oboustranně prospěšné a mohou přinést výhody členským státům Evropské unie i zemím Latinské Ameriky.

Latinská Amerika disponuje velkým lidským potenciálem s více než 600 miliony obyvateli, ale i svým přírodním bohatstvím a 10% podílem na celosvětovém hrubém domácím produktu.

Evropská unie jako hlavní poskytovatel rozvojové pomoci, hlavní investor a druhý nejvýznamnější obchodní partner Latinské Ameriky by měla systematicky konsolidovat své postavení v regionu.

Plně funkční regionální spolupráce založená na společných hodnotách, jakými jsou například demokracie, právní stát a ochrana lidských práv, bude vyžadovat cílené zlepšování současných mechanismů dvouregionálního partnerství. Tento přístup budu zastávat i při nadcházejícím plenárním zasedání shromáždění EuroLat v květnu v Seville.



**Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE).** – (ES) Paní předsedající, také bych rád využil příležitosti této rozpravy, abych upozornil na velmi znepokojivé téma, na situaci týkající se Kolumbie, o které jsme se dozvěděli jen před několika dny.

Zjistilo se, že se kolumbijské státní bezpečnostní služby přímo podílejí na pronásledování, vytváření falešných svědectví a kriminalizaci členů opozice.

Dozvěděli jsme se to přímo od senátorky Piedad Córdobaové. Je to součástí dokumentace, kterou v jejím případě připravují kolumbijské státní bezpečnostní služby. Byli jsme informováni, že se kolumbijská vláda, nebo v každém případě tento subjekt, snaží uměle vytvořit spojitost mezi ní a guerillovými skupinami, konkrétně organizací FARC. Kromě toho, což je ještě vážnější – a to je přímo otázka na paní Ashtonovou – operace nazvaná „Operace Evropa“ se týká explicitního záměru sledovat, zřetelně zaútočit a zdiskreditovat instituce pro lidská práva v Evropě, včetně podvýboru Evropského parlamentu pro lidská práva.

Domnívám se, že je to vážné, velmi vážné, a vysvětlení od kolumbijské vlády je nutné. Jsem přesvědčen, že je pro nás v souvislosti s touto zprávou velmi důležité, abychom objevili přesně to, co je správné, a zjistili, zda mají kolumbijské úřady skutečně v úmyslu s tím něco vykonat.

### **PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PITTELLA**

*místopředseda*

**Andreas Mölzer (NI).** – (DE) Pane předsedající, po více než 300 letech koloniální nadvlády a poté, co se tento kontinent stal arénou pro studenou válku, se Latinská Amerika nyní stala jedním ze světových rozvíjejících se regionů. Skutečnost, že ruský prezident, pan Medveděv, navštívil Střední a Jižní Ameriku, je jasnou známkou toho, že se snaží posílit ruský hospodářský vztah s Jižní Amerikou. Také to ukazuje, že EU je na správné cestě, když zlepšuje své vztahy s tímto kontinentem, který má větší počet obyvatel než EU-27.

Toto však není jen o zahájení jednání s obchodním blokem Mercosur. Rovněž to zahrnuje všechny menší země, které nepatří do této hospodářské oblasti nebo Andského společenství. EU není jen hlavním investorem nebo nejdůležitějším nebo druhým nejdůležitějším obchodním partnerem; je zároveň největším dárce rozvojové pomoci. Z finančního hlediska jsme již hráli významnou roli a podle mého názoru musíme využít této vedoucí pozice k rozvoji vztahu mezi Evropou a Latinskou Amerikou.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, Evropská unie a Latinská Amerika vyvinuly již před časem strategické partnerství s cílem dosáhnout účinného partnerství mezi oběma regiony.

Rád bych vám připomněl, že se bilaterální vrcholné schůzky konají pravidelně od roku 1999 a tento rok nebude výjimkou. Ve skutečnosti je další schůzka EU-Latinská Amerika plánovaná na příští květen v Madridu.

Proto dnes s radostí a v silném duchu provázanosti hovořím v této sněmovně ve prospěch zprávy pana Salafrancy Sánchez-Neyry. Souhlasím s pochvalami a gratulacemi, které dnes většina řečníků vyjádřila; gratulace jsou naprosto sdílené a oprávněné. Tato zpráva má ve skutečnosti za cíl upevnit již tak silné politické, historické, kulturní a hospodářské vazby, které existují mezi těmito dvěma regiony, a proto v tuto chvíli považuji iniciativu týkající se nadace za vhodnou a zcela relevantní.

Jako člen Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova bych rád zdůraznil tento konkrétní aspekt hospodářství a uvedl některé údaje, která ukazují, že se jedná o rychle se rozšiřující oblasti primárního zájmu, čítající na 600 milionů spotřebitelů a produkující základní suroviny.

Ceny surových zemědělských surovin v Latinské Americe nedávno těžily z mírné atmosférické poruchy, která vedla k neustálým a bohatým zásobám v mnoha produkujících zemích této oblasti a k všeobecnému návratu mnoha investorů. Kromě toho bych vám rád připomněl, že Evropská unie je hlavním investorem v Latinské Americe a primárním dárce rozvojové pomoci a očekávaná investice na období 2007–2013 činí 3 miliardy EUR.

Pane předsedající, ve své poslední a závěrečné poznámce bych chtěl zmínit téma změny klimatu – které se rovněž nedávno řešilo v příslušných výborech v souvislosti se schvalováním důležitých zpráv – opět se podívejme na část tohoto usnesení, jež plně podporuji.

Vyzývám tedy k diskusi a spolupráci s Latinskou Amerikou v boji proti změnám klimatu, aby se mohlo rychleji dosáhnout kodaňských cílů. Pokud má Evropa dosáhnout klimatických cílů, které si sama stanovila, spolupráce s největšími rozvojovými zeměmi je nezbytná.

**Peter Skinner (S&D).** – Pane předsedající, dovolu mi jen říci, že bych chtěl přidat své komplimenty práci, která již byla vykonána, a připomínky, jež byly řečeny.

Stále však zůstávají některé obtížné otázky v souvislosti s Kolumbií a bilancí jejích lidských práv, na což někteří lidé možná poukazují. V nepřítomnosti jednoho nebo dvou z mých kolegů, včetně Richarda Howitta, který zde nemůže kvůli sopkám být, se musím odvolat na to, na co poukazuje on: existují konkrétní problémy, které ovlivňují odboráře v Kolumbii. Chtěl bych požádat paní komisařku a ostatní, aby to zohlednili v této strategii a účasti, kterou projevujeme napříč tímto kontinentem.

**Catherine Ashton,** *vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Komise.* – Pane předsedající, ráda bych začala opětovným blahopřáním – jak učinili vážení poslanci – panu Salafrancovi za jeho vynikající zprávu a zároveň – jak učinil on i ostatní – poděkovala španělskému předsednictví za práci, kterou i ono vykonalo, nejen během přípravná vrcholnou schůzku, ale rovněž za veškeré úsilí na podporu iniciativ, které se uskutečnily.

Nadcházející vrcholná schůzka je důležitá. Umožňuje nám posilovat vztahy, o kterých hovořili vážení poslanci. Zároveň s touto vrcholnou schůzkou uskutečníme schůzku zahraničních ministrů, která je pro mne obzvláště důležitá. Doufám, že budeme moci využít této příležitosti k prohloubení vztahů s celou řadou států, které budou v té chvíli přítomny.

Řada vážených poslanců rovněž hovořila o významu obchodu a roli evropských podniků a já s nimi naprosto souhlasím. Jsme největším investorem v tomto regionu. Obzvláště mě potěšilo, že kolegové hovořili o roli inovací, která je, myslím, také důležité. Jak jsem očekávala, byl samozřejmě kladen značný důraz na lidská práva, význam zajištění lidských práv je zjevnou součástí všech dynamických vztahů, které máme a které zahrnují naši práci.

Vážení poslanci hovořili o konkrétním bodu této zprávy, o vraždách žen a samozřejmě o domorodých obyvatelích. Komise vždy obhajovala práva domorodých obyvatel a nadále bude sledovat projekty, které byly popsány.

Velmi dobře znám názory na zejména Kolumbii, nejen této sněmovny, ale samozřejmě také Evropské konfederace odborových svazů a Mezinárodní konfederace odborových svazů, se kterým jsem byla spjata při své předchozí roli. Tuto situaci nadále velmi pozorně sledujeme. Jsme si vědomi významného pokroku, kterého se dosáhlo. V rámci obchodní dohody kolegové uvidí význam nezlomných doložek o lidských právech a závazků, které jsou v této dohodě zakotveny a které, doufám – zatímco je sledujeme – do určité míry zmírní obavy, ale určitě budou součástí našeho pokračujícího vztahu s Kolumbií.

Rovněž souhlasím s významem role, kterou hrajeme s těmito zeměmi v širších mezinárodních otázkách. Konkrétními danými příklady byla Brazílie a Írán. O této otázce jsem diskutovala s Celsem Amorim, ministrem zahraničí Brazílie, a kvůli její důležitosti nadále zůstáváme v kontaktu.

Byly zmíněny Falklandské ostrovy. Členské státy ratifikovaly Úmluvu OSN o mořském právu. Falklandské ostrovy jsou přidruženým územím Unie a uplatní se právní řád.

Změna klimatu je rovněž velmi důležitou otázkou. Měli bychom si uvědomit, že s tímto regionem vedeme klíčový dialog. A konečně, jsem velmi ráda, že byl zmíněn projekt Erasmus a v této souvislosti význam vzdělávacích programů.

Na závěr ještě jednou blahopřeji panu Salafrancovi.

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra,** *zpravodaj.* – (ES) Pane předsedající, rád bych poděkoval všem svým kolegům poslancům za jejich projevy.

Paní Ashtonová, rád bych vám řekl, že hlavním prvkem, který zajistí, aby se tyto vztahy v příštích letech vyvíjely, bude mobilizace politické vůle. Politické důvody stály za dialogem na ministerské úrovni v San José v roce 1985; politické důvody stály za institucionalizací dialogu se skupinou z Ria v roce 1990; a politické důvody stály za překročením tohoto v rámci mechanismů této vrcholné schůzky.

Rád bych odpověděl panu Kožušníkově tím, že jsme skutečně společenstvím hodnot, a rád bych zdůraznil, že jsme na posledním dílčím zasedání přijali důležité usnesení o Kubě, ve kterém jsme vyzvali k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění politických vězňů. Rád bych využil této příležitosti a požádal paní Ashtonovou, aby se přimluvila za disidentku Martu Beatriz Roqueovou, jež je podminěně propuštěna a

je nemocná. Díky podpoře bývalého poslance Evropského parlamentu Fernanda Fernándeze Martína získala španělskou státní příslušnost, aby se mohla přijet léčit do Španělska.

Musíme však přejít od slov k činům, a to dokazují dohody o přidružení. Domnívám se, paní Ashtonová, že jste vyjednala dohody s Kolumbií a Peru velmi dobře. Domnívám se, že přestože situace lidských práv v Kolumbii dává důvod k obavám, výrazně se zlepšila. Kolumbijští obyvatelé se dožadují míru a tato dohoda je určitě zasloužená. Rovněž jsem upřímně přesvědčen, že většina Parlamentu tuto dohodu podporuje.

Paní Ashtonová, při jednáních musíme Středoameričany nechat trochu dýchat. Představujeme 25 % jejich vývozu a oni představují 2 % našeho. Musíme být velkorysí a, jak jste řekla, musíme znovu otevřít otázku dohody s Mercosurem.

Závěrem, pane předsedající, se domnívám, že na jedné straně je Evropská unie z hospodářského hlediska na ústupu a na druhé straně je posílena přítomností vysoké představitelky.

Proto na vrcholné schůzce v Madridu musíme vynaložit značné úsilí a demonstrovat svou politickou vůli a vztahy s Latinskou Amerikou nadále udržovat mezi prioritami agendy Evropské unie.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během prvního dílčího zasedání v květnu.

#### ***Písemná prohlášení (článek 149)***

**George Sabin Cutaş (S&D), písemně.** – (RO) Evropská unie je v Latinské Americe obchodním partnerem číslo jedna a druhým největším obchodním partnerem v případě Mercosuru a Chile. Členské státy Evropské unie jsou zároveň největším zdrojem přímých investic v Latinské Americe. Vztahy mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou však jdou až za obchodní hledisko, protože také zahrnují historické, institucionální a kulturní prvky.

Proto jsem přesvědčen, že je nutné vypracovat obchodní dohodu týkající se užší spolupráce s Latinskou Amerikou. Pokračující snaha o podepsání dohody o přidružení s Mercosurem je prvním krokem tímto směrem.

Dohoda o přidružení poskytuje nástroj, který by pomohl podpořit hospodářské, sociální a geopolitické zájmy obou regionů. Zároveň by se jednalo o první mezikontinentální dohodu o přidružení mezi severem a jihem, která by nabídla alternativu jiným, méně spravedlivým pokusům o integraci, jakým je například celoamerická zóna volného obchodu.

Užší obchodní spolupráce mezi Latinskou Amerikou a Evropskou unií by v hospodářské a sociální oblasti usnadnila provádění politik soudržnosti zaměřených na podporu hospodářského rozvoje a prosperity v obou regionech. Doufám, že uvidíme mnoho uspokojivých řešení směřujících tímto směrem, jež budou předloženy na vrcholné schůzce Evropské unie a Mercosuru, která se bude konat 17. května.

## **9. Pořad jednání (pokračování): viz zápis**

## **10. Kyrgyzstán (rozprava)**

**Předsedající.** – Dalším bodem je prohlášení místopředsedkyně Komise/vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Kyrgyzstánu.

**Catherine Ashton, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a místopředsedkyně Komise.** – Pane předsedající, je mi potěšením, že mám tuto příležitost učinit prohlášení o Kyrgyzstánu. Jak tato sněmovna velmi dobře ví, situace v této zemi zůstává poněkud nejistá a napjatá. Kyrgyzstán přilákal některé sdělovací prostředky a politickou pozornost. Pozorně jsem sledovala vývoj od samého začátku a učinila dvě prohlášení, jedno 7. a druhé 8. dubna.

Téměř okamžitě jsem do této země vyslala delegaci v čele se zvláštním zástupcem EU Pierrem Morelem, s nímž jsem během jeho návštěvy zůstala v úzkém kontaktu.

Koordinované úsilí EU-OSN-OBSE, které začalo minulý týden v Biškeku, v tuto chvíli pokračuje a bude pokračovat až do skončení krize a do chvíle, kdy budou překonány její důsledky. Včera jsem hovořila

s kazašským ministrem zahraničí Saudabajevem, který je dnes jako úřadující předseda OBSE na návštěvě v Biškeku a který mi právě, a to doslova, poslal zprávu, aby mi sdělil, že splnil své úkoly.

Očekává se, že odstoupení prezidenta na základě článku 50 kyrgyzské ústavy a jeho odchod ze země sníží politické napětí. To však neznamená konec této krize. Ještě nás čeká důležitá práce.

Zejména musíme zajistit stabilitu a veřejný pořádek. Přestože se situace obecně zklidnila, násilí pokračuje. Včerejší zprávy informovaly, že bylo při nepokojích na předměstí Biškeku zabito až pět lidí. Všechny strany musí být opatrné a musí se vyhnout provokaci. Obnovení veřejného pořádku musí být prioritou. Občané a podniky v Kyrgyzstánu musí být schopni žít každodenní život beze strachu o své vlastní životy či o svou vlastní fyzickou integritu.

Druhá otázka se týká legitimacy prozatímní vlády. Přestože prezident Bakijev oficiálně odstoupil, prozatímní vláda se musí zavázat k jasnému plánu na to, jak se vrátit k ústavnímu a demokratickému pořádku a právnímu státu.

Části takového „plánu“ již byly oznámeny – pracuje se na nové ústavě, o níž se bude hlasovat v referendu, a budou se konat prezidentské a parlamentní volby.

Rádi se na takový plán podíváme. V této souvislosti je pro nás důležité, že je ústavní proces všeobsažný a že se na něm všichni podílejí. Zástupci všech stran a etnických skupin by měli být schopni přispět k novému návrhu ústavy před jeho předložením k referendu.

Vážení poslanci, mohu říci, že první náznaky jsou povzbudivé. Doufám, že se v následujících dnech potvrdí a budu o nich hovořit v pondělí s ministry v Lucemburku.

Pokud jsme spokojeni s tím, že se prozatímní vláda zavázala k rychlému návratu k legitimitě a chce se skutečně přidat k demokratické rodině, budeme připraveni poskytnout nezbytnou politickou, finanční a technickou pomoc.

Společně s Benátskou komisí Rady Evropy bychom mohli přispět k práci na ústavní reformě a aktualizaci právních předpisů upravujících volby. Z loňských prezidentských voleb víme, že existuje značný prostor pro pokrok.

Společně s organizací OBSE jsme ochotni pracovat na přípravách a postupech pro sledování voleb a společně s kyrgyzským lidem jsme připraveni učinit vše, co můžeme, abychom změnili jejich snahu o demokracii a otevřenou společnost ve skutečnost.

Za třetí, je zřejmé, že Kyrgystán potřebuje materiální pomoc. Ve velmi krátkém období jsme ochotni zaměřit se na jakékoliv humanitární potřeby, které mohly vzejít z nedávných událostí.

Na základě informací, které jsme obdrželi od našich partnerů v této oblasti – Červeného kříže a Rozvojového programu OSN – se zdá, že tam v této fázi nejsou žádné vážnější nesplněné humanitární potřeby. Mohou tam však existovat zvláštní lékařské potřeby. Komise bude samozřejmě prostřednictvím GŘ ECHO nadále humanitární situaci v této zemi sledovat a podle nutnosti se přizpůsobí.

Budeme pokračovat v pomoci, která již probíhá, a to zejména v oblasti lidských práv, vzdělávání a vymýcení chudoby.

Za čtvrté, po dramatických událostech z posledních dvou týdnů tam existuje potřeba odpovědnosti a spravedlnosti. Zemřelo více než 80 osob a mnoho set jich bylo zraněno při střelbě mířené proti demonstrantům v Biškeku. Tyto události nelze přičíst pouze jedné straně. Potřebujeme jasné vysvětlení toho, co se skutečně stalo, kdo byl zodpovědný a co je třeba učinit, abychom zabránili tomu, že se to bude někdy v budoucnu opakovat.

A konečně, jak ukázala nedávná krize, skutečné hospodářské a sociální reformy jsou nutné. Na příkladu Kyrgyzstánu se bohužel ukazuje, jak může špatná vláda a nedostatek skutečné reformy způsobit politickou nestabilitu a v konečném důsledku násilí.

Sociální otřes a rozsáhlé plenění, které následovaly, a současný nárůst organizované trestné činnosti ve velkém měřítku dále zhoršují situaci.

V pondělí budu s ministry diskutovat o politickém rámci, ve kterém bude Evropská unie připravena řešit nejnaléhavější potřeby, dnes však samozřejmě velmi ráda vyslechnu názory vážených poslanců na tuto otázku.

**Elmar Brok**, jménem skupiny PPE. – (DE) Pane předsedající, baronko Ashtonová, dámy a pánové, rád bych vám velmi poděkoval za vaše zhodnocení této situace. Myslím, že je vaše hodnocení správné. Nejprve bychom se měli pokusit obnovit veřejný pořádek a chránit lidské životy a poté na tomto základu začít stavět.

Na druhé straně, a vy jste to vysvětlila ve své poslední poznámce, je rozsah nutného hospodářského a sociálního rozvoje zřejmý, protože se rovněž jedná o další důležité kritérium politické stability. To samozřejmě také zahrnuje rovnost, která často trpí v důsledku korupce a dalších podobných faktorů. Zda oprávněně či nikoliv bylo zřejmě jednou z příčin těchto střetů.

Musíme si být vědomi toho, že jsou tyto země dost nestabilní a že naše úsilí docílit stability tím, že přispějeme k zlepšení budování státu, demokracie a právního státu, má rozhodující význam. Pro nás má velký strategický význam tento celý region, nejen jednotlivé země. To se týká nejen dostupných zdrojů energie, ale i oblasti jako celku, a to zejména pokud vezmeme v úvahu náboženskou orientaci většiny bývalých republik Sovětského svazu. Pokud by měla nabýt formy fundamentalismu, výsledky by pro nás mohly být katastrofální.

Proto je poskytování pomoci těmto zemím nanejvýš důležité, a to nejen z hlediska pomoci samotné, ale i ve vztahu k našim zájmům.

Měli bychom si uvědomit, že sousední země v tomto regionu, z nichž jsou některé velmi rozlehlé, jsou odpovědné za zajištění toho, aby se tyto nedostatky nevyužívaly za účelem obnovy starých mocenských vztahů, které by neumožnily moderní rozvoj.

**Hannes Swoboda**, jménem skupiny S&D. – (DE) Pane předsedající, baronko Ashtonová, rovněž bych rád poděkoval za vaše prohlášení. Diktátor nebo prezident, který se jako diktátor chová, je zbaven moci. Jeho nástupce slaví a je rád, že může zavést demokracii pro své poddané. Po několika měsících je ve stejné pozici a vypadá to, jako kdyby byla demokracie obnovena pouze za účelem vytvořit pohodlné, dobře placené pozice pro jeho syna či další členy jeho rodiny.

Doufáme, že tento koloběh opět nezačíná a že má paní Otunbajevová odlišný přístup. Její minulost a postoj, který často projevila, jsou toho ukazatelem. Ukazatele však nestačí. Potřebujeme skutečný důkaz. Pokud ji nemá potkat stejný osud jako jejího předchůdce, musí zaujmout jiný přístup a zajistit, aby pomáhala občanům své země. Doufám, že prezident, který byl zbaven funkce, bude natolik rozumný, že nebude šířit nové sváry, a skutečně se pokusí žít klidný život v exilu, což dá obyvatelům Kyrgyzstánu šanci vybudovat demokratický stát.

Situace, kterou jsem popsal, se bohužel nevztahuje pouze na Kyrgyzstán. Podobné podmínky lze najít i v jiných zemích. Přejeme zástupci pro Kazachstán v jeho úkolu jménem Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) úspěch. Situace v Kazachstánu má však rovněž daleko od dokonalosti. Totéž platí i pro Uzbekistán a další země. Otázka, jak můžeme podpořit rozvoj tamější demokracie – neboť se nejedná o produkt, který můžeme jednoduše dodat, demokracie se musí vyvinout v těchto zemích – je jednou, ve které musíme pokračovat. Jedná se o velmi citlivý region, jak již řekl pan Brok. Pan Morel odvádí jako zvláštní zástupce dobrou práci, ale to nestačí.

Rád bych všem připomněl, že během německého předsednictví vypracoval doktor Steinmeier strategii pro Střední Asii, o které jsme v poslední době slyšeli velmi málo. Rád bych proto požádal, abyste tuto strategii opět převzali a přepracovali ji ve strategii stability pro tento region. Nejde jen o dodávky energie z Turkmenistánu až po Kazachstán. Víme, že je situace v některých zemích, jako je například Uzbekistán, velmi křehká a problematická. Je to samozřejmě především otázka lidskosti, neboť by skutečně neměly existovat vůbec žádné oběti.

Na tomto pozadí se musíme znovu pokusit o zavedení strategie pro Střední Asii, která zahrnuje hospodářství, demokracii a lidskost. Chtěl bych vás požádat, abyste využili případu Kyrgyzstánu jako příležitosti obnovit tuto strategii pro Střední Asii a dali jí nový podnět.

**Niccolò Rinaldi**, jménem skupiny ALDE. – (IT) Pane předsedající, baronko Ashtonová, dámy a pánové, v kyrgyzském eposu Manas – což není malé literární dílo, je dvacetkrát delší než Odysea a Ilias dohromady a je zároveň pomůckou pro porozumění historie této země – je nádherná závěrečná pasáž, ve které manželka hrdiny, jenž zastupuje celé obyvatelstvo, usiluje o ochranu jeho památky proti cizím útokům a chrání jeho hrob. Nakonec se rozhodne, že jménem na jeho hrobě mělo by být jméno jeho manželky namísto samotného hrdiny Manas, právě proto, aby se zajistilo, že hrob zůstane neporušený útoky nepřátel.

Tento druh oddanosti společnému dobru, lidu, by měl být tím, co očekáváme od nové vládnoucí třídy Kyrgyzstánu, která ve skutečnosti není tak úplně nová. Samozřejmě doporučuji vysoké představitele, aby

přijala konstruktivní, a řekl bych pozitivní, přesto opatrný přístup vůči prozatímní vládě, a rovněž aby vyzvala k řadě reforem, souborům opatření, která musí být jasná.

Nejen mezinárodní výbor pro vyšetření toho, k čemu došlo, nejen jasný harmonogram pro obnovu demokratických pravidel - protože tato prozatímní vláda ve své vlastní definici nebyla v lidovém hlasování schválena jako legitimní vláda - ale také reformy, které pevně a účinně zabraňují korupci, a nakonec zajistit, aby měl Kyrgyzstán nezávislé soudnictví, kterému se současná situace ani zdaleka nepřibližuje.

Zároveň - a to je spojeno s oběma otázkami soudnictví a boje proti korupci - zjednodušit nesmírně represivní byrokratickou nomenklaturu a veřejnou správu. Ve skutečnosti se jedná o první skutečnou zkoušku nové strategie pro Střední Asii Evropské unie v kritické, nouzové situaci takového druhu, který v současnosti existuje v Kyrgyzstánu.

Nesmíme dopustit, aby tato země, ve které mají nyní Spojené státy velmi omezený vliv, skončila v poměrně dusivém sevření současného Ruska, a proto věřím, že toto je pro nás všechny příležitost, abychom vyjádřili svůj závazek.

**Ulrike Lunacek, jménem skupiny Verts/ALE.** – (DE) Pane předsedající, baronko Ashtonová, víme, kolik lidí v roce 2005 v době Tulipánové revoluce doufalo, že se vše změní, pokud do úřadu nastoupí nový prezident, který bere skutečně vážně potřeby a zájmy obyvatel s ohledem na demokracii a spolurozhodování. Bohužel se tak nestalo a potkal jej stejný osud jako jeho předchůdce.

Evropská unie musí v tomto případě uplatnit výrazný vliv. Baronko Ashtonová, vítám skutečnost, že jste oznámila vyslání zvláštního zástupce do tohoto regionu, pana Morela. Myslím, že to bylo jak rozumné, tak i užitečné. Je však stejně nezbytné, aby nyní EU přezkoumala svou strategii pro Střední Asii, aby byla skutečně účinná. Doufám, že na tom Rada začne pracovat příští pondělí.

Má otázka zní: jak to hodláte řešit? Jak hodláte zajistit, aby byl zaveden skutečně komplexní proces pro vytvoření ústavy, který zahrnuje skutečně všechny, jak jste navrhla? Musíme pomoci tomuto regionu a Kyrgyzstánu, aby začal spolupracovat upustil od konfrontace. Domnívám se, že je to důležité pro budoucnost celého regionu i mimo něj.

**Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL).** – (FR) Pane předsedající, paní místopředsedkyně, dámy a pánové, situace v Kyrgyzstánu je skutečně velmi nestabilní. Tato země však byla, a možná stále je, jednou z těch, které se zdály nejvíce otevřené vytváření demokratických institucí.

Tulipánová revoluce v roce 2005 opět vyvolala nesmírnou naději. Pan Bakijev selhal; nebyl schopen reagovat na potřeby a požadavky obyvatelstva; dovolil rozvoj korupce a hrál v ní svou úlohu formou jisté solidarity; vyprázdnil pokladny, pokud můžeme věřit některým prohlášením; nastolil ještě více autoritářský režim, za který političtí odpůrci, ochránci lidských práv a novináři zaplatili vysokou cenu.

Po nepokojích ze dne 7. dubna byla dosazena prozatímní vláda, ale stále se zdá, že se pan Bakijev nevzdal, přestože opustil zemi, a včera došlo k novým nepokojům na jihu země a v okolí hlavního města, jak jste zmínila.

Paní komisařko, tato země má ve skutečnosti značný strategický význam, a to nejen z vojenského hlediska. Nesmí být hřištěm určitých významných mocností. Navzdory některým diskusím Evropská unie stále nemá dostatečně významnou přítomnost v této části světa. Její podpora a její diplomatická přítomnost zůstává vložná. Abychom se o tom přesvědčili, stačí nám nyní pouze číst zprávy o situaci v této zemi, které k nám pronikají. Nejedná se pouze o Spojené státy, Rusko a Kazachstán, zemi, která nyní předsedá OECD. K zajištění nezávislosti této země je však podpora EU nezbytná. Baronko Ashtonová, máte pravdu; prioritou musí být znovuzaložení právního státu, rychle však musíme jít ještě dál, jak již řekli někteří kolegové poslanci, a zavést vhodnou strategii pro tuto část světa.

Ano, musíme této zemi pomoci v boji proti chudobě; 40 % obyvatel tam žije pod hranicí chudoby. Ano, musíme podpořit hospodářský rozvoj, a jak jste řekla, zejména s ohledem na vzdělání, zdraví, ale také vodu, která je jednou z hlavních priorit v této části světa. Ano, musíme samozřejmě podporovat demokracii a ochranu lidských práv. To je nyní nanejvýš naléhavou záležitostí.

Paní komisařko, naším závazkem může a musí být zabránit, aby se tato země nepřiklonila k fundamentalismu a novému autoritativnímu režimu. Nejedná se o případ našeho vměšování se do vnitřních záležitostí této země, ale naopak o pomoc kyrgyzskému lidu s obnovením jeho důvěry v demokracii. To je klíčem k zajištění toho, aby tato země hrála významnou roli v této části světa.

**Fiorello Provera**, jménem skupiny EFD. – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, situace v Kyrgyzstánu je velmi důležitá pro stabilitu ve Střední Asii, regionu, ve kterém má Evropa zvláštní zájem o dodávky surovin a energie.

Po nepokojích ze 7. dubna je nutné znovu vytvořit podmínky vedoucí ke svobodnému, legálnímu a rychlému zvolení demokratického režimu, je-li to slučitelné s místní situací. Je znepokojující, že zločinecké gangy ukradly značné množství zbraní, z čehož plyne riziko větší zločinnosti, ozbrojených konfliktů a terorismu v této oblasti.

Evropa a další, včetně OBSE, by mohli přispět k pomoci této zemi rozvíjet instituce, které jsou stabilní, funkční, méně zkorumpované a demokratičtější. Takovou podporu bychom mohli projevit například vysláním pozorovací mise pro nadcházející volby.

Nemůžeme však předstírat, že nová ústava nebo parlamentní režim budou stačit k dosažení skutečné demokracie; to nevyhnutelně závisí na politickém růstu občanů a širokém povědomí o právu a právech jednotlivců. V této oblasti musíme zajistit dlouhodobou pomoc.

**Inese Vaidere (PPE)**. – Pane předsedající, nepokoje minulého týdne dovedly Kyrgyzstán do politické, soudní a hospodářské krize. Jeho ústavní soud byl prakticky rozpuštěn a jednání prozatímní vlády se zdají nekoordinovaná. Bratr Kurmanbeka Bakijeva mezitím oznámil, že vlastnoručně podepsaná rezignace je falešná a že Bakijev sám nerezignoval.

Podle očitých svědků se objevily nové místní skupiny, které se snaží převzít regionální vlády. Podobně, jako se objevují etnický založená uskupení, která vyvolávají strach z dalšího etnického násilí. Zločinecké skupiny v této zemi volně působí. V oběhu je velké množství zbraní a dochází k loupežím. Jistota, bezpečnost a zájmy občanů EU jsou v této zemi stále v ohrožení.

Současná prozatímní vláda není schopna čelit žádné takové hrozbě. Situace je pro místní obyvatele zcela nejasná. Vysoká představitelka Ashtonová vydala dvě prohlášení vyjadřující její znepokojení, ale namísto toho jsou naléhavěji nutná aktivnější a praktičtější opatření. Je důležité, aby EU zaujala rozhodující postoj k situaci v Kyrgyzstánu, v této strategicky důležité zemi. Potřebujeme tam naši větší přítomnost a ve spolupráci s OSN, USA a OBSE hájit zájmy Kyrgyzstánců a občanů EU, kteří nyní nejsou schopni chránit své životy a bránit svůj majetek. Je zřejmé, že EU by měla usilovat o nezávislé šetření příčin a důsledků nepokojů.

K materiálním zdrojům Kyrgyzské centrální banky a agentuře pro investice a rozvoj: musí být zhodnoceny dříve, než jim bude poskytnuta jakákoli další finanční pomoc. Nečinnost a váhavost na straně EU a neexistence skutečné strategie a taktiky mohou vést k velmi nebezpečnému vývoji a podkopávat vlastní hospodářské a politické zájmy EU a její důvěryhodnost v tomto regionu i ve zbytku světa.

**Eleni Theocharous (PPE)**. – (EL) Pane předsedající, Lady Ashtonová, po dvacet let, kdy byl Kyrgyzstán nezávislý, byl řízen zkorumpovaným režimem a dosáhlo se zde jen malého pokroku ve zlepšování demokratických institucí. Co se týče posledních patnácti let, mohu vás o tom osobně ujistit i vzhledem k tomu, že jsem byla osobně zapojena jako členka OBSE.

Lidé, kteří až do včerejška vládli, a lidé, kteří je svrhli, jsou kolečky ve stejném zkorumpovaném systému. Zatímco hovoříme, je v hlavním městě přítomna armáda, která vyhledává a zatýká osoby. Navzdory tomu musíme dát současnému režimu šanci, protože se nalézáme v závěrečné fázi před občanskou válkou a rozpadem země.

Obyvatelé Kyrgyzstánu jsou mírumilovní lidé a domnívám se, že mnozí z vás je určitě znáte prostřednictvím knihy známého autora Chingiza Aitmatova, jenž byl ještě před čtyřmi lety velvyslancem v Bruselu. Finanční tíseň a sociální nerovnosti, stejně tak zásahy cizích zemí, způsobily výbuchy násilí, které mohou příležitostně dosáhnout hranice občanské války, a zde bych trochu nesouhlasila s tím, zda mohou občané Kyrgyzstánu odvrátit terorismus.

Jak jsem řekla, nebezpečí rozdělení Kyrgyzstánu na severní a jižní je skutečné a je pěstováno zahraničními agenty, zatímco se zdá, že členství Kyrgyzstánu v OBSE a stálá přítomnost OBSE v Kyrgyzstánu nenese plody, pokud jde o demokratizaci. Je zde samozřejmě stálá humanitární krize, která nemusí být naléhavá, ale během všech těch let nedošlo k modernizaci a žádnému zlepšení demokratických institucí. Lidé žijí pod hranicí chudoby.

Proto musí zasáhnout Evropský parlament ve spolupráci s ostatními orgány Evropské unie, s Komisí a Radou, a přezkoumat strategii, která se v této oblasti dosud uplatňuje.

Silná delegace Evropského parlamentu musí sledovat pokrok v demokratizaci a poskytovat finanční prostředky kontrolovaným způsobem, s ohledem na rozvoj institucí a vzdělávání, protože destabilizace Kyrgyzstánu je významnou hrozbou pro destabilizaci celé Střední a Západní Asie a Evropy. Chce-li hrát Evropská unie účinnou mírovou roli, musí jednat okamžitě.

**Elena Băsescu (PPE).** – (RO) Situace v Kyrgyzstánu dává zvláštní důvod k obavám. Tato země má ve Střední Asii strategickou pozici. Na jejím území se nacházejí nejen ruské jednotky, ale i americké vojenské základny, které významně přispívají k operacím v Afghánistánu.

Je politováníhodné, že se protesty v několika posledních týdnech zvrhly v násilí a vedly ke ztrátě lidských životů. Úřady musí přijmout opatření na ochranu civilního obyvatelstva. Zrovna včera došlo k novým etnickým střetům mezi Kyrgyzy, Rusy a Turky. Vzhledem k tomu, že v této zemi žijí velké ruské a uzbecké komunity, stabilita celého regionu bude ovlivněna, pokud budou mezietnické střety pokračovat.

Paní Ashtonová, Evropská unie musí zaměřit pozornost především na konflikt v Kyrgyzstánu, poskytnout humanitární pomoc a zapojit se do stabilizace této situace.

**Ivo Vajgl (ALDE).** – (SL) Paní Ashtonová, jsme zde proto, abychom diskutovali o znepokojivých událostech v Kyrgyzstánu, a proto, abychom pomohli, jak můžeme, stabilizovat situaci v této zemi. Aktivní přístup ze strany Evropské unie vůči Kyrgyzstánu je zvláště důležitý a stejně důležité je i udržet vysokou úroveň zapojení s ohledem na další otázku, která byla vypuštěna z pořadu jednání tohoto zasedání. Nicméně, protože se jedná o aktuální záležitost a protože jsou v sázce lidské životy, cítím povinnost vás na to upozornit. Hovořím o tom, v jak tísnivé situaci jsou saharští aktivisté. Mírové sbory ze Západní Sahary jsou zadržovány v marockých věznicích, drží hladovku a riskují své životy. Amnesty International nás rovněž vyzvala, abychom věnovali pozornost jejich tísnivé situaci. Proto bych požádal, paní Ashtonová, abyste vy a vaši kolegové věnovali tomuto problému okamžitou pozornost, protože jinak už může být příliš pozdě.

**Charles Tannock (ECR).** – Pane předsedající, nedávné události v Biškeku jsou alarmující a jsou smutným koncem Tulipánové revoluce z roku 2005, nebo také barevné revoluce, kdy prezident Bakijev slíbil demokracii a lidská práva, ale namísto toho přinesl korupci, protekci příbuzných a nárůst autokracie.

Kyrgyzstán zůstává tou nejmenší a nejchudší zemí Střední Asie, v posledních letech prošel znepokojujícím pronikáním radikálních islamistů v údolí Fergana, proto musí být stabilita prioritou EU v tomto regionu.

Nyní je správné a vhodné uznat novou vládu Otunbajevové, neobvyklý příklad, kdy máme společný zájem s Ruskem, které v podstatě podporovalo revoluci a svržení Bakijevova režimu. Prezidentka Roza Otunbajevová krátce působila jako velvyslankyně ve Spojeném království, zná tedy rovněž fungování Evropské unie.

Na závěr, Střední Asie je strategickým regionem z důvodů energetické a celosvětové bezpečnosti a provozní způsobilost letecké základny USA v Kyrgyzstánu je zároveň životně důležitá pro podporu sil ISAF v Afghánistánu.

**Piotr Borys (PPE).** – (PL) Pane předsedající, pět let po Tulipánové revoluci, když odstoupil prezident Akajev, došlo ke krvavé revoluci. Mohou tu samozřejmě existovat dva důvody. Za prvé, problém protěžování příbuzných a korupce, a tudíž absence základů demokratického státu, a za druhé, finanční a hospodářské problémy této země.

Iniciativa paní Ashtonové, což znamená, že nám pan Morel dnes může podat úplnou zprávu o tom, co se v Kyrgyzstánu skutečně odehrává, se zdá být poměrně důležitá. V souvislosti se situací v Kyrgyzstánu bych rád velmi apeloval. Jak víme, tato země je oblastí ruského vlivu a nachází se zde zároveň americká vojenská základna. Aktivní účast Evropské unie by měla být založena především na budování základů demokratického státu a zároveň na zajištění vnitřní bezpečnosti. Více než 80 ztracených životů je špatným signálem pro budování Kyrgyzstánu. Proto znovu horlivě apeluji a držím palce misi paní Ashtonové.

**Cristian Dan Preda (PPE).** – (RO) Kurmanbek Bakijev není prvním a rozhodně nebude ani posledním politickým vůdcem, který, po záblesku naděje, jenž existoval na samém počátku, a jehož jméno bylo původně spojeno s demokratickým optimismem, způsobí zklamání a deziluzi a bude považován za diktátora.

Pro tuto situaci existuje jednoduché vysvětlení. Vzhledem k nedostatku stabilních institucí způsobí politici pravděpodobně zklamání a zapojí se do tohoto koloběhu konfliktů, korupce a vydírání. Nikdo z nás by neměl zapomínat na to, že prezident Bakijev využil k neustálému vydírání západu skutečnosti, že na území Kyrgyzstánu leží ruská a americká vojenská základna.



Řešení proto spočívá ve zřizování institucí, které jsou vytvořeny ve shodě na základě rozsáhlé konzultace a široké shody a míry kompromisu mezi politickými silami. Hlavní prioritou však je okamžitě ukončit násilí, jak uvedla vysoká představitelka. Toto násilí je vážné a řešení k jeho ukončení se musí najít co nejrychleji to bude možné, protože jinak zabrání v uskutečnění procesu politické výstavby.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, baronko Ashtonová, dámy a pánové, situace v Kyrgyzstánu je přinejmenším řečeno alarmující, zejména zvažíme-li prohlášení bývalého ministra zahraničních věcí, podle jehož názoru se osud Kyrgyzstánu, zdá se, naklání více k ruskému hospodářství a hraničnímu prostoru.

Týden po pádu vlády bývalého prezidenta Bakijeva, který 15. dubna odletěl ze své země, nemá nikdo představu o konečných politických cílech této země nebo budoucích politických záměrech. Je však jasná role ruského ministerstva obrany v usnadnění odletu bývalého prezidenta Bakijeva poté, co občané vyšli do ulic a vyzývali k jeho rezignaci.

V Kyrgyzstánu, malé zemi s pouhými 5,3 miliony obyvatel a jediné zemi na světě, která hostí jak americkou, tak i ruskou vojenskou základnu, koluje mnoho zbraní. Napětí se nyní šíří do sousedních zemí a Evropská unie musí vzít na vědomí prioritu a příležitost, jež v této chvíli vyvstává, kterou je především skoncovat s možnou občanskou válkou a pomoci této zemi směrem k parlamentní republice se stabilním předsednictvím pro příštích šest měsíců.

Jak jste zmínila, baronko Ashtonová, to vše se může stát, pokud jsme schopni učinit dva druhy proaktivního přínosu: za prvé diplomatický přínos, ale zároveň – jak jste, vysoká představitelko, uvedla – podstatný a materiální přínos. Naše včasnost při poskytování pomoci za účelem omezení a oslabení sociálního napětí bude rozhodující.

Baronko Ashtonová, pojďme jednat rychle a nejučinněji, neboť to bude další důležitá zkouška pro Evropu. Nejsme na Haiti ale v Kyrgyzstánu. Alespoň se tam pokusme při této příležitosti dostat včas.

**Franz Obermayr (NI).** – (DE) Pane předsedající, když se na počátku devadesátých let rozpadl Sovětský svaz, mnoho lidí věřilo, že se mladé demokracie vyvinou téměř samy od sebe. Nyní víme, že tyto nové státy zdědily po Sovětském svazu ohromné problémy. Během sovětské éry byly do značné míry rozdíly mezi etnickými skupinami potlačeny, a to je důvod, proč dnes v těchto zemích existuje tolik náboženských a kulturních konfliktů. Demokracie nevznikne přes noc a nevznikne vůbec, pokud zkorumpované klany bohatnou na úkor státu a jeho občanů.

Říká se, že odstřelovači, kteří v Biškeku stříleli do davu, byli uzbečtí a tádžičtí žoldáci. Zdá se, že se jednalo o pokus vyvolat mezinárodní konflikt, který by mohl ohrozit celou Střední Asii. Evropská zahraniční politika by měla přispět ke zklidnění této situace. Vojenská intervence je však chybným přístupem, jak jasně ukazuje německá přítomnost v Afghánistánu. Je nezbytné poskytnout inteligentní, cílenou hospodářskou a rozvojovou pomoc. Musíme dát přednost boji proti korupci a zbavit místní klany jejich moci. Opravdu jen pak bude mít demokracie ve Střední Asii skutečnou šanci.

**Malika Benarab-Attou (Verts/ALE).** – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, projekt Europeana nabírá nový, ambiciózní rozměr. Rozmanitost a bohatství naší kultury budou zpřístupněna prostřednictvím digitální knihovny EU. Je nezbytné, aby se v tomto projektu naše odlišné země výrazně angažovaly. Rozhodující hledisko této iniciativy se týká základní hodnoty: respektování kulturní a jazykové rozmanitosti.

Jedním z horizontů našeho kontinentu je Afrika. Tento horizont jsme však očernili otroctvím a kolonialismem. Naší povinností je uznat a odškodnit její národy. Samotnou finanční kompenzací se nepodařilo naplnit tuto nutnost, ale díky projektu Europeana můžeme africkým národům pomoci navrátit část jejich kultury v podobě jejich ústní literatury.

Amadou Hampâté Bâ, malijský intelektuál, řekl: „Když v Africe zemře starý člověk, v podstatě hoří knihovna“. Práce na digitalizaci děl ústní literatury, která jsou často sbírána týmy etnologů a antropologů, podpora volného přístupu k nim prostřednictvím projektu Europeana, což je zpřístupní všem, by byl způsobem, jak chránit a dávat život lidské kulturní rozmanitosti, se kterou jsme všichni svázáni.

**Catherine Ashton,** *místopředsedkyně Komise a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečností politiku.* – Pane předsedající, dnes jsem seděla i v prostoru pro Komisi. Poslanci vznesli řadu důležitých bodů a já se je za tu krátkou dobu, kterou mám k dispozici, budu snažit zachytit a vyřešit jich co nejvíce bude možné.

Pan Brok s panem Tannockem a dalšími hovořili o významu jedné z nejchudších zemí ve Střední Asii, která je samozřejmě jedním z hlavních příjemců pomoci EU na obyvatele. Nemohu než naprosto souhlasit s tím, že sociální a hospodářský rozvoj má zásadní význam jako součást strategie, kterou musíme předložit. Pan Swoboda rovněž hovořil o tom, že je důležité se ujistit v tom, že to, co máme před sebou, je skutečně politická reforma. Velmi úzce spolupracujeme s OSN a OBSE. Lidé, kteří během posledních několika dní tento region navštívili, společně stále upozorňovali, abychom důležitost reformy považovali za stěžejní pro to, co bude následovat, a já naprosto souhlasím s názorem na politickou stabilitu tohoto regionu. Ta je velmi důležitá.

Musíme se znovu velmi pečlivě podívat. Existuje strategie pro tuto část Střední Asie, která bude přezkoumána, ale já se na ni dívám v kontextu Evropské služby pro vnější činnost a toho, co bychom měli činit v rámci tohoto regionu, abychom spojili rozdílné prvky podpory Komise a Rady. Myslím, že pan Rinaldi i další správně popsali, že v našem postoji musíme být opatrní, pozitivní a konstruktivní, a rovněž bych souhlasila s řadou poslanců, kteří hovořili o hodnotě a důležitosti právního státu. To je jádrem všeho, co v této zemi učiníme, abychom zajistili, že tam skutečně funguje právní stát, což samozřejmě platí i pro právní systém, a zároveň pro politickou a ústavní reformu, která je tak zásadní.

Paní Lunaceková hovořila o volbách – myslím, že přesná slova byla použita na mé tiskové konferenci – které zásadně nesplňovaly normy, které bychom si přáli mít na mezinárodní úrovni. A domnívám se, že mezi prvky, které bych přidala do tohoto souboru, by patřila samozřejmě finanční podpora a, jak jsem zmínila, právní stát, politická a ústavní reforma, volby a zároveň spojení, které chceme navázat v hospodářské oblasti. Jedním takovým malým příkladem je to, že se jedná o jednu ze zemí v tomto regionu nejbohatších na vodu a že ji poskytuje těmto oblastem, jak vážení poslanci vědí. Po více než pět let jsme jim pomáhali s jejich vodohospodářstvím a doufám, že se budeme moci k této zásadní práci vrátit, jakmile bude krize překonána a bude existovat pevná legitimní vláda.

To jsou jen některé prvky, které bych chtěla zahrnout. Domnívám se, že máme nepochybně pravdu, jde-li o úroveň naší přítomnosti v tomto regionu. Pierre Morel tam byl několik dní. Právě se vrátil. Dne 27. dubna bude informovat pana Boryse z AFET, aby výbor informoval o všech aktuálních událostech. Jsme v kontaktu prostřednictvím textových zpráv každých pár hodin a několikrát jsme spolu hovořili a je samozřejmě rovněž v kontaktu s kolegy. Jeho prostřednictvím jsme měli silnou přítomnost a já vyjadřuji uznání jemu i jeho týmu za práci, kterou učinili.

Podle mého názoru se význam demokracie nesmí nikdy podceňovat, jak řekl pan Provera; musíme překonat některé záležitosti, o kterých hovořila paní Vaiderová: nestabilita, fámy, nejistoty, záležitosti, které mají evidentně ohromný význam, a jak jsem již uvedla, stanovili jsme, co chceme učinit během prvních zásadních dní, a doufám, že vážení poslanci získají dojem, že jsme odvedli zodpovědnou práci.

Myslím, že poslední věc, kterou bych řekla, je to, že někteří současní členové vznikající vlády jsou bývalí ochránci lidských práv z opozice, kteří byli utlačováni bývalým prezidentem a podporováni Evropskou unií, samozřejmě včetně poslanci této sněmovny. Přestože tedy nemám žádné iluze o politice v této zemi a ani v tomto regionu, myslím, že se musíme pokusit dát této vládě šanci, aby se správně zformovala, aby souhlasila s politickými a ústavními reformami, které budou tak zásadní, aby uskutečnila volby, o kterých říká, že je uskuteční, a jestliže je schopna toto učinit, podporovat ji nyní pro budoucnost. A na tomto základě jsem velmi vděčná za připomínky, které jste zmínili, a budeme provádět strategii, jak jsem nastínila.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během prvního květnového dílčího zasedání.

#### **Písemná prohlášení (článek 149)**

**Paolo Bartolozzi (PPE), písemně.** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, lidové nepokoje, které v nedávných dnech vypukly v hlavním městě Kyrgyzstánu, zastavily pokrok „Tulipánové revoluce“, jež v roce 2005 vyvolala naději na demokratickou změnu v bývalé sovětské republice.

Evropský parlament sleduje vývoj politické krize v této zemi s velkým znepokojením. Nečiní tak jen kvůli zásadní geostrategické poloze této země pro Rusko a Spojené státy, ale zároveň kvůli zájmu EU o stabilitu Střední Asie, její politický a hospodářský rozvoj a meziregionální spolupráci a v neposlední řadě kvůli důležitosti Střední Asie pro naše dodávky energie a našemu hospodářskému a obchodnímu partnerství.

Riziko vypuknutí občanské války a vzniku „druhého Afghánistánu“ se musí odvrátit. Doufáme v diplomatický smír, o který usilují prezidenti Spojených států, Ruska a Kazachstánu – poslední zmíněný ve funkci současného

předsedy OBSE – při jednáních s prozatímní kyrgyzskou vládou pro zavedení veřejného pořádku a ústavní zákonnosti, aby se mohly uskutečnit svobodné volby a vyřešily se problémy této země.

Jako předseda delegace pro vztahy EU – a zemí Střední Asie doufám, že i přes nedávné etnické střety učiníme vše, co budeme moci, abychom dosáhli míru v celém státě a trvalého návratu demokratického života v Kyrgyzstánu.

**Krzysztof Lisek (PPE), písemně.** – (PL) Stabilizace situace ve Střední Asii bude zárukou dobré spolupráce s EU. Nikdo nepochybuje, že Kyrgyzstán zde hraje mimořádnou roli. Kyrgyzstán je pro Evropskou unii důležitý ze strategických důvodů – jako země, která má zdroje energie a přírodní zdroje, a protože se zde nachází americká vojenská základna, jež podporuje síly NATO v Afghánistánu. Neždar uskutečnit vhodné reformy poté, co Kyrgyzstán získal nezávislost, zároveň vedl k dramatické situaci, jíž jsme dnes svědkem. V tuto chvíli se soustředíme na zajištění bezpečnosti civilním obyvatelům a na to, abychom jim poskytli humanitární pomoc. Kromě toho bychom měli přijmout veškerá možná opatření, aby se zabránilo radikalizaci této země. Nesmíme připustit, aby vypukla občanská válka. V dlouhodobém horizontu je nezbytné vyvinout novou strategii pro celý region. Potřebujeme rychlý rozvoj konkrétního postoje EU týkajícího se klíčových aspektů, jako je prevence náboženského fundamentalismu, boj proti chudobě a korupci, budování občanské společnosti, ochrana lidských práv a demokratizace. Zejména bychom měli vyslat tým pozorovatelů k příštím volbám. Musíme držet krok s tím, co se děje, a aby nedocházelo k vměšování do vnitřních záležitostí, měli bychom učinit vše pro to, abychom pomohli Kyrgyzstánu obrátit se k demokracii, a poté, co se situace stabilizuje, provést účinné reformy. Domnívám se, že vyslání další pomoci z EU do Kyrgyzstánu musí být podmíněno zavedením reforem, které zajistí veřejný pořádek a dodržování lidských práv.

**Kristiina Ojuland (ALDE), písemně.** – (ET) Pane předsedající, baronko Ashtonová, vítám skutečnost, že byl do Kyrgyzstánu vyslán zvláštní zástupce Evropské unie. Musíme znát plány tamější prozatímní vlády. Musí být zaručen konec násilí v Kyrgyzstánu a rovněž rozvoj právního státu a demokracie. Během revoluce v Kyrgyzstánu obviňovaly síly, které se dostaly k moci, prezidenta Bakijeva z omezování svobodného tisku, z násilí proti novinářům, zatýkání představitelů opozice, z korupce, odklonu od demokratických hodnot a špatné hospodářské situace této země. Naším očekáváním by tedy mělo být – vidět brzkou proměnu Kyrgyzstánu v demokratický stát vycházející ze zásad právního státu. Naše naděje budou zároveň oprávněné pouze tehdy, budeme-li sami připraveni soustředit zdroje na realizaci tohoto plánu, protože ekonomika Kyrgyzstánu potýkající se s potížemi si nemůže dovolit potřebnou podporu na provádění dlouho očekávaných sociálních, hospodářských a politických reforem. Abychom docílili udržitelného rozvoje v oblasti Střední Asie, musíme nabídnout hospodářskou pomoc a zároveň nabídnout prozatímní vládě naše know-how při provádění reforem, stejně jako jsme to učinili v Kosovu, Makedonii a jinde. Je nutné poznamenat, že v této oblasti poskytlo tento druh pomoci Estonsko Ukrajině, stejně tak Gruzii, což ukazuje, že naši zkušenost v komunikaci s obyvateli žijícími v oblasti bývalého Sovětského svazu nelze podceňovat. Při změně režimu, ke které právě dochází, nesmíme propásnout žádnou příležitost k usnadnění přechodu k demokratickým hodnotám v Kyrgyzstánu. Proto by od nás bylo nezodpovědné, kdybychom nechali Kyrgyzstán bez podpory a nechali ho závislým na některém z jeho velkých sousedů.

## 11. Summit EU-Kanada (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem je prohlášení místopředsedkyně Komise/vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k summitu EU-Kanada.

**Catherine Ashton, místopředsedkyně Komise a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.** – Pane předsedající, Kanada je jedním z nejstarších a nejpodobnější smýšlejících partnerů Evropské unie. Spolupracujeme na řadě věcí – jak dvoustranně, tak pochopitelně i po celém světě.

Náš vztah je zakotven ve společné sdílené historii, která sahá hluboko do minulosti, a ve společných, hluboce zakořeněných hodnotách. Na tomto základě spolupracujeme na ochraně svých společných zájmů. Činíme tak samozřejmě ve prospěch občanů v Evropě a v Kanadě, ale podporujeme tím i bezpečnost a prosperitu ve světě.

Je to tedy významný vztah. Musíme o něj pečovat a investovat do něj, abychom využili jeho plný potenciál. To je cílem nadcházejícího summitu EU-Kanada, který se uskuteční dne 5. května v Bruselu.

Načasování je příznivé. Vzhledem k tomu, že koncem června Kanada předsedá summitům G8 a G20, to totiž znamená, že nám náš summit EU-Kanada umožní revidovat a sladit své strategie týkající se globálních

témat, která se na těchto summitech G8 a G20 objeví, například jak podporovat udržitelnou hospodářskou obnovu, spolupráce na reformě finančního trhu a regulace, změna klimatu a boj proti šíření jaderných zbraní.

Nedávno jsem se v Kanadě zúčastnila zasedání ministrů zahraničních věcí G8, kde se řada těchto témat skutečně projednávala.

Budeme mít možnost projednat i dvoustranné vztahy mezi EU a Kanadou a spolupráci při regionálních krizích. Naším cílem je uspořádat účelný, praktický summit.

Pokud jde o naše dvoustranné vztahy, summit se bude zabývat úsilím o rozšíření a modernizaci vztahů mezi EU a Kanadou. Budeme tak mít skvělou příležitost poskytnout podporu na nejvyšší politické úrovni a co nejdříve tak dosáhnout ambiciózní komplexní hospodářské a obchodní dohody.

Zrevidujeme pokrok dosažený během prvních tří kol jednání, ale dodáme těmto jednáním i nový podnět, protože si uvědomujeme jejich význam pro rozšíření obchodu a tvorbu pracovních míst. Pokud jde o obchod v obecnějším smyslu slova, summit by měl vyslat jasný signál, že EU a Kanada odmítají protekcionismus, a připomenout naše odhodlání dosáhnout ambiciózního, komplexního a vyváženého závěru kola jednání v Dohá o rozvoji.

Summit by se měl věnovat i otázce vzájemného bezvízového cestování. Náš cíl je jasný: Co nejdříve chceme pro všechny občany EU možnost cestovat do Kanady bez víza.

Budeme mít příležitost projednat i spolupráci v krizovém řízení, která, a to říkám ráda, se rychle rozšiřuje. V současné době probíhá několik operací krizového řízení, zejména naše policejní mise v Afghánistánu, kde je naše spolupráce s Kanadou příkladná.

Z pochopitelných důvodů bude na programu jednání summitu i Haiti. Kanada hraje na Haiti velmi důležitou roli a jednou z oblastí, kde můžeme a měli bychom posílit naše společné snahy, je spojení krizového řízení s dlouhodobějším rozvojem. Tento bod jsem zdůraznila i na newyorské konferenci o Haiti dne 31. března, které EU a Kanada předsedaly společně s Francií, Španělskem a Brazílií.

Společně se svými kolegy, komisařem pro rozvoj Andrisem Piebalgsem a komisařkou pro mezinárodní spolupráci, humanitární pomoc a řešení krizí Kristalinou Georgievou, jsem v New Yorku s potěšením oznámila, že EU přispěje na rekonstrukci a rozvoj Haiti částkou vyšší než 1,2 miliardy EUR.

Jak EU, tak Kanada jsou dlouhodobě odhodlány pomoci Haiti na cestě k rekonstrukci, k přestavbě pro lepší budoucnost.

Summit se bude věnovat i změně klimatu. S ohledem na kontext po Kodani bude na čelním místě programu nadále přizpůsobení se změně klimatu a její zmírnění, což bude vyžadovat podpůrné energetické politiky. Myšlenka, že spolupráce mezi EU a Kanadou by se měla zaměřit na mechanismus financování a na podporu čistého rozvoje třetích zemí, má širokou podporu.

Dalším důležitým bodem našeho jednání na summitu budou důsledky změny klimatu pro Arktidu. Nikde nejsou důsledky změny klimatu pociťovány tak silně jako v oblasti Arktidy. Změny životního prostředí mají stále větší dopad na její obyvatele a na její biologickou rozmanitost a krajinu – a to jak na pevnině, tak v moři. Ochrana regionu, včetně jeho obyvatel, je hlavním cílem rozvíjející se arktické politiky EU, jak si vážení poslanci mohou pamatovat z mého vystoupení na plenárním zasedání v březnu. Více než 40 % území Kanady se nachází za severním polárním kruhem, takže Kanada sdílí náš zájem na ochraně životního prostředí v Arktidě a na zajištění udržitelného hospodářského a společenského rozvoje regionu.

A nakonec, hovoříme-li o rozšíření a modernizaci vztahu mezi EU a Kanadou, existuje rámcová dohoda mezi Evropským společenstvím a Kanadou z roku 1976. Je stále platná, ale zastaralá. Spolupráce mezi EU a Kanadou se rozšířila do jiných oblastí, jako je zahraniční a bezpečnostní politika a užší spolupráce v oblasti soudnictví a vnitrostátních záležitostí.

Potřebujeme tedy modernizovanou rámcovou dohodu, která by sloužila jako zastřešující dokument pro všechny naše odvětvové dohody, včetně komplexní hospodářské a obchodní dohody, a vedeme s Kanadou orientační rozhovory o současném rozšíření této dohody.

Ve světě velkých výzev a stálých změn potřebujeme partnery. Kanada patří mezi nejdůležitější partnery, které Evropská unie má. Usilujeme proto o plodný summit s jasnými výsledky.

**Elisabeth Jeggle**, jménem skupiny PPE. – (DE) Pane předsedající, paní baronko Ashtonová, dámy a pánové, chtěla bych vám, paní baronko Ashtonová, poděkovat za vyčerpávající prohlášení. Jako místopředsedkyně delegace pro vztahy s Kanadou v Evropském parlamentu jsem obzvláště potěšena, že v Parlamentu projednáváme nadcházející summit EU-Kanada. Jak víte, hlasování bylo bohužel posunuto na začátek května. Chtěla bych však v krátkosti uvést body, které jsou pro skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) důležité.

Kanada je od roku 1959 jedním z nejbližších a nejstarších partnerů Evropské unie. Kanada a Evropská unie sdílí mnoho společných hodnot a jsou rozhodně pro mnohostranný přístup k řešení celosvětových problémů. V roce 2010 Kanada předsedá G8 a bude hostit summit G20. S ohledem na probíhající jednání o komplexní hospodářské a obchodní dohodě mezi Evropskou unií a Kanadou je pro nás důležité dobré vztahy mezi těmito dvěma partnery na nadcházejícím summitu prohloubit a posílit.

Z tohoto důvodu vyzýváme v našem společném usnesení ke koordinovanému a ucelenému přístupu k problémům, před nimiž stojíme, zejména s ohledem na hospodářskou a finanční krizi, zahraniční a bezpečnostní politiku, rozvojovou spolupráci, klimatickou a energetickou politiku a kola jednání v Dohá. Vyzýváme však i k tomu, aby byl na nadcházejícím summitu EU-Kanada řešen problém vízové povinnosti, kterou kanadská vláda částečně znovu zavedla pro občany EU, a sice pro občany z České republiky, Bulharska a Rumunska. V této souvislosti velmi vítáme otevření vízového oddělení na kanadském velvyslanectví v Praze a zřízení expertní pracovní skupiny k této problematice.

Nakonec bych chtěla ještě jednou zdůraznit, že jsem přesvědčena, že summit EU-Kanada prohloubí již tak úzké politické vztahy mezi oběma stranami. Děkuji vám za odhodlání a pozornost.

**Ioan Enciu**, jménem skupiny S&D. – (RO) Jak paní Ashtonová, vysoká představitelka, rovněž uvedla, Kanada je jedním z nejstarších partnerů Evropské unie, a letošní summit je důležitý, aby tato úzká spolupráce pokračovala a konsolidovala se ve všech oblastech: v oblasti hospodářství, obchodu, změny klimatu a ve vojenské oblasti. Chtěl bych skutečně přivítat opatření, která byla doposud přijata a směřují k podpisu obchodní dohody mezi EU a Kanadou, a já doufám, že letošní summit dá nezbytný podnět k dokončení tohoto procesu.

S ohledem na nynější hospodářskou situaci a stav klimatu musím zdůraznit, že je nutné úzce spolupracovat na nalezení alternativ k tradičním zdrojům výroby energie, které budou respektovat specifické rysy obou států, Evropské unie a Kanady, které se zabývají vývojem a používáním nízkouhlíkové technologie. Zároveň by měla být podporována spolupráce v odvětví energetiky a klimatu a v námořním odvětví v arktické oblasti.

Summit se bude zabývat i citlivými záležitostmi. Mám na mysli ekologické záležitosti, globální oteplování, dohody ACTA a CETA, bankovní odvětví, nastolení stability na finančních a hospodářských trzích, konference CITES a dohoda mezi EU a Kanadou o informacích z PNR. Myslím si, že vezmeme-li v úvahu zkušenosti z minulosti, Evropské unii a Kanadě se podaří vyřešit co nejvíce těchto záležitostí. Je však třeba k nim přistupovat s taktem a s porozuměním, bez jakékoliv rekriminace, prostě s výhledem do budoucnosti a s ohledem na zájmy občanů na obou stranách. K základním zásadám Evropské unie patří zaručení reciprocitu ve dvoustranných vztazích. Doufáme, že Kanada v blízké budoucnosti zruší vízovou povinnost pro rumunské, české a bulharské občany a zajistí tak spravedlivé a rovné zacházení pro všechny občany Evropské unie.

Závěrem chci říci, že s ohledem na to, že při podpisu každé mezinárodní smlouvy se vyžaduje názor Evropského parlamentu, musí být Parlament zapojen a konzultován již v počáteční fázi každého projektu. Využívám této příležitosti, abych požádal Komisi, aby s Evropským parlamentem účinně komunikovala, abychom dosáhli udržitelných výsledků.

**Wolf Klinz**, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, partnerství mezi EU a Kanadou funguje velmi dobře nejen v oblasti hospodářské, ale i co se týče takových otázek zahraniční politiky, jako je Írán, Afghánistán, Haiti a další podobné případy.

Navzdory tomu však stojíme před řadou vážných problémů. Jsem si jist, že je můžeme překonat, neboť nás pojí tak úzké přátelství a partnerství. Mám na mysli zejména těchto pět bodů: Zaprvé, musíme řádně provést regulaci finančního sektoru. Hodně přislíbily země G20 a já věřím, že je pro ně důležité, aby na svém summitu v Torontu, který hostí Kanada, ukázaly, že přijímají konkrétní opatření a nedávají jen sliby.

Druhá věc, na kterou chci upozornit, již byla zmíněna. Co se týče politiky klimatu, máme velmi podobné cíle. V Evropě se můžeme od Kanady učit, pokud jde o projekty zachycování a ukládání uhlíku a jiné věci v této oblasti. Doufám, že budeme schopni dohodnout se na společných normách ohledně snížení emisí.

Můj třetí bod se týká potřeby nové obchodní dohody a já jsem přesvědčen, že naše cíle jsou i v této oblasti velmi podobné. Rád bych zdůraznil dvě oblasti, kde je nutno jednat a kde máme v úmyslu se více sblížit, ale stále zůstáváme poněkud vzdáleni. Jedna z těchto oblastí se týká bezvízového cestování, o kterém jste se, paní baronko Ashtonová, již zmínila. Doufám, že bude možno zacházet s etnickými menšinami z členských států EU stejně jako se všemi ostatními občany EU.

Můj poslední bod se týká dohody o údajích o cestujících, jejíž platnost skončila na podzim loňského roku. Ve skutečnosti je stále v platnosti, ale nemá již žádný právní základ. Potřebujeme nový právní základ, abychom mohli vypracovat novou dohodu. Tento nový právní základ musí zaručovat respektování občanských práv. Neměly by být využívány nové technologické síťové možnosti tak, aby všechny informace o jménech, datech narození, podrobnostech o letu, úvěrových kartách atd. byly snadno dostupné a mohly tak být zneužity. Doufáme, že můžeme spolupracovat a vytvořit právní základ, který odpovídá našemu evropskému pojetí občanských práv.

**Reinhard Bütikofer**, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, paní baronko Ashtonová, Kanada je dobrý přítel a významný partner EU. Je to i významný mezinárodní hráč a již dlouho je vyvráslou demokracií, od níž se toho můžeme hodně naučit. Jelikož je to ale již hodně dlouho, co jsme v této sněmovně přijali usnesení o Kanadě, měli bychom této příležitosti využít a podívat se na vztahy mezi Evropou a Kanadou vážněji, než to dělá toto usnesení.

Připadá mi poněkud trapné, že usnesení se týká mnoha společných problémů, ale nezahrnuje mezi ně arktickou politiku. Není v něm ani zmínka o ochraně Arktidy za použití cílů a standardů. O Arktidě se hovoří jen mimochodem a naprosto se přehlíží skutečnost, že Kanada v březnu dosti nepřátelsky zabránila Švédsku, Finsku, Islandu a domorodým obyvatelům zúčastnit se mezinárodního setkání týkajícího se Arktidy.

Jsem v rozpacích z toho, že není zmíněn problém živich písků, tuňáka obecného a zákaz vybijení tuleňů. Nejde o provokování Kanady. Pokud však vedeme seriózní rozhovor s přítelem, je hloupé a ostudné nezmínit se o problémech, které máme. Není zde zmínka o skutečnosti, že Kanada nehrála v Kodani právě kladnou úlohu. Problém vízové politiky, zvláště s ohledem na Českou republiku a její romské obyvatele, by měl být zdůrazněn zřetelněji.

Musíme spolupracovat přátelsky, ale nesmíme zametat problém pod koberec, protože to nikomu nepomůže. Moje skupina se tedy bude snažit při hlasování zajistit, aby byl do usnesení zahrnut problém živich písků a dovozu tuliných produktů.

**Philip Bradbourn**, jménem skupiny ECR. – Pane předsedající, jako předseda delegace pro vztahy s Kanadou vřele vítám toto usnesení, které je vlastně prvním dílem summitu EU-Kanada. Jak bylo řečeno, Kanada je jedním z nejstarších partnerů Evropy a posílení našich transatlantických vztahů se stalo pro obě strany prioritou. Jak vážená paní baronka uvedla ve svém úvodním projevu, diskuse s Kanadou o komplexní hospodářské a obchodní dohodě, která se snad stane normou pro budoucí obchodní dohody mezi EU a třetími státy, postupuje kupředu.

Parlament bude muset tyto dohody schvalovat a já doufám, že Komise bude v plném rozsahu informovat poslance, zejména meziparlamentní delegace a Výbor pro mezinárodní obchod, a bude je zapojovat ve všech stádiích těchto diskusí.

Usnesení, které máme před sebou, mohu plně podpořit, protože je výstižné a zabývá se záležitostmi, které budou projednávány na summitu, a našimi vztahy s kanadskou vládou. Usnesení se staví kladně k budoucím diskusím a ukazuje vůli tohoto Parlamentu pozitivně s naším nejstarším obchodním partnerem jednat. Může se spoléhat nejen na šíření dobrého jména této sněmovny, ale i na budoucí jednání s dalšími třetími zeměmi.

**Joe Higgins**, jménem skupiny GUE/NGL. – Pane předsedající, neexistuje žádné hodnocení sociálních, ekologických a hospodářských účinků hospodářské dohody mezi Evropskou unií a Kanadou.

Odborová organizace Canadian Union of Public Employees se 600 000 členy v oborech, jako je zdravotnictví, vzdělávání, místní správa, veřejné služby a doprava, má vážné obavy, pokud jde o účinky takové dohody. Obavy má rovněž odborová organizace National Union of Public and General Employees se 400 000 členy ve veřejných a soukromých odvětvích, stejně jako odborová organizace Public Service Alliance of Canada se 165 000 členy.

Tito zaměstnanci jsou znepokojeni, neboť je jim jasné, že tato dohoda bude použita v první řadě ve prospěch hospodářských zájmů velkých podniků jak v Kanadě, tak v Evropské unii, nikoli přednostně v zájmu pracujících nebo sociální spravedlnosti.

Jak evropské, tak kanadské nadnárodní korporace mají nyní zájem proniknout do oblasti poskytování veřejných služeb v Kanadě, a to samozřejmě s cílem maximalizovat zisk. Považují dohodu mezi EU a Kanadou za nástroj k vynucení rozsáhlé privatizace v oblastech, jako je veřejná doprava, zásobování vodou a energetika. Takový vývoj by byl osudný pro platy a podmínky kanadských pracujících. Může to být začátek pádu na dno přesně tak, jak to vidíme v Evropě, kde si Komise EU sama osobuje práva soukromých společností poskytujících služby k vykořisťování pracujících, jak se ukázalo, když Komise žalovala lucemburský stát za to, že chtěl, aby se migrujícím zaměstnancům ve službách dostalo stejné ochrany jako lucemburským zaměstnancům.

Kanadská voda je nyní zvláštním cílem nadnárodních vodohospodářských společností. Několik nadnárodních společností se sídlem v EU již dříve způsobilo zmatek s privatizací vody například v Bolívii a jejich neblahý vliv je již cítit i v Kanadě.

Obyčejní lidé v Kanadě jsou naštěstí připraveni bojovat na ochranu svých veřejných dodávek vody. Budou muset být ve střehu.

Obavy mají i evropské odbory zaměstnanců veřejného sektoru a já vyzývám jak kanadské odbory, tak odbory v EU, aby připravily skutečnou kampaň na ochranu veřejného vlastnictví ve veřejných službách s demokratickou kontrolou na místo maximalizace zisku a aby při tom nespolupracovaly jen na úrovni vedení, ale aby do ochrany svých veřejných služeb zapojily i řadové členy.

**Anna Rosbach**, jménem skupiny EFD. – (DA) Pane předsedající, Evropa a Kanada mají již mnoho let dobré partnerství, takže pro nás je jen přirozené snažit se o rozšíření volného obchodu. Je však tato metoda ta nejlepší s ohledem na dobu, kterou zabírají jednání? Je aparát EU příliš nešikovný a byrokratický, aby se s tímto úkolem vypořádal?

Kanada by ráda měla dohodu o volném obchodu s EU, ale zároveň odmítá zakázat strašlivý způsob zabíjení tuleňů, které porušuje naprosto všechna pravidla dobrého zacházení se zvířaty.

Podobně chce mít Kanada právo zdaňovat lodní dopravu Severozápadní cestou, kde je odstraněn led. Severní cesta Amerikou však musí být volně k dispozici všem. Severozápadní cesta je ideálním způsobem, jak ušetřit čas, peníze a pohonné hmoty a prospět životnímu prostředí. Zlepšuje konkurenceschopnost všech zemí na severní polokouli. Proto naléhavě vyzývám Kanadu, aby se držela myšlenek, které tvoří pozadí dohody o volném obchodu, a opustila myšlenku na zdaňování použití volného moře.

**Andreas Mölzer** (NI). – (DE) Pane předsedající, jako kdyby nebylo dost trapné, že unikly informace uprostřed jednání o komplexní hospodářské a obchodní dohodě (CETA), bylo vzneseno také obvinění, že Kanada je nucena přizpůsobovat svůj autorský zákon normám USA a EU, jež jsou součástí dohody CETA a obchodní dohody proti padělatelství (ACTA). Zdá se, že dohoda CETA se týká významné privatizace, deregulace a restrukturalizace. V rámci toho by místní orgány neměly používat konkrétní místní nebo etnické pokyny pro zadávání veřejných zakázek. U větších smluv má samozřejmě smysl zadávat výběrová řízení a musí pochopitelně existovat pravidla, která zajistí, že korupce a nepotismus nebudou běžnou praxí.

Když si i naše místní orgány stěžují, že nesmějí využívat společnosti vykazující sociální závazky, ale jsou místo toho obvykle nuceny uzavírat smlouvy s podniky, které dominují trhu, je tím spíše nepochopitelné, že ukládáme podobná pravidla jiným zemím. Jestliže dohody o volném obchodu umožňují nadnárodním společnostem žalovat vlády za škody způsobené jejich rozhodnutími v oblasti ekologické a zdravotní politiky, je jasné, že Evropská unie se z finanční a hospodářské krize příliš neponaučila a nadále směřuje špatným, neoliberálním směrem.

Jestli tu EU skutečně chce být pro své občany, jak vždycky tvrdí neformální řečníci, musí opustit špatný směr a stát se záštitou proti globalizaci a zároveň podporovat přátelské mocnosti, jako je Kanada.

**Cristian Dan Preda** (PPE). – (RO) Především bych chtěl stejně jako někteří kolegové zdůraznit, že summit EU-Kanada je významnou příležitostí k prohloubení našeho partnerství s touto důležitou demokracií. Tento vztah je pro EU mimořádně významný, neboť jde o partnery, kteří sdílejí stejné hodnoty a spolupracují s ní již dlouho.

Zároveň bych vám chtěl připomenout prohlášení z dřívějšího summitu EU-Kanada konaného v Praze v květnu 2009, v němž byl znovu zdůrazněn společný cíl, cituji, „posílit volný a bezpečný pohyb osob mezi EU a Kanadou s cílem co nejdříve rozšířit bezvízové cestování do Kanady na všechny občany EU“.

Po roce jsme nuceni konstatovat, že jsme se dosažení tohoto cíle nepřiblížili. V současné době mají vízovou povinnost nejen Rumuni a Bulhaři, ale, jak víte, loni byla znovu zavedena víza pro Českou republiku.

Myslím si, že tu máme především problém reciprocitu. Vzhledem k tomu, že – jak všichni dobře víte – všechny členské státy EU zrušily v souladu s našimi právními předpisy víza pro kanadské občany, máme na druhé straně, smím-li to tak říci, problém s důsledností, neboť Kanada zrušila vízovou povinnost pro jeden z kandidátských států, Chorvatsko, zatímco – opakuji – v současné době stále vyžaduje víza od občanů z členských států EU.

Proto jsem přesvědčen, že květnový summit musí učinit významný, ne-li rozhodující pokrok ve věci zrušení víz pro všechny občany členských států EU. Myslím si, že je třeba přijmout zvláštní opatření a tento cíl musí dostat na program jednání co nejvyšší prioritu, neboť nás již neuspokojují zásadní prohlášení. Tato forma diskriminace je mimořádně nespravedlivá, zejména pro občany v zemi, odkud pocházím, v členském státě Evropské unie, který učinil značný technický pokrok, co se týče rušení víz.

**Jörg Leichtfried (S&D).** – (DE) Pane předsedající, přemýšlím, proč se mi vždycky zdá, že bych měl podezřívát Komisi z toho, že nechce věci předkládat Evropskému parlamentu. To je případ dohody o volném obchodu, o níž se jedná s Kanadou. Chtěl bych se připojit ke kritice svých kolegů, kteří uvedli, že některé skutečnosti jsou podezřelé, zejména ta skutečnost, kterou uváděl pan Higgins, a já s ním plně souhlasím.

Podle mého názoru jsou obchodní dohody dobrá věc, pokud podporují všeobecnou prosperitu na obou stranách, ale ne v případě, že slouží téměř výhradně zájmům několika málo velkých nadnárodních společností. Když zjistíte, že zdravotnictví, vzdělávání nebo veřejná bezpečnost se náhle staly předmětem obchodních dohod a že mají být deregulovány a privatizovány, pak začnete mít podezření, že dohoda má sloužit prospěchu několika málo jedinců a mnoha ostatním uškodí. Chtěl bych vyslat varování těm, kdo se při provádění takových dohod pokouší obejít Evropský parlament.

Druhá poznámka, kterou chci učinit, je následující. Pokud se setkáte a jednáte s dlouholetým partnerem, jako je Kanada, musíte se zabývat i některými nepříjemnými tématy. Myslím, že diskuse a dohoda tohoto druhu by měla zahrnovat i takovou záležitost, jakou je vybíjení tuleňů. Nechci tím nikoho rozněvat, ale chci vysvětlit evropské stanovisko a najít řešení, které by ukončilo toto otravné vydělávání na úkor malých zvířat.

**Marian-Jean Marinescu (PPE).** – (RO) Můj kolega, Sebastian Bodu, se dnes nemohl dostat do Štrasburku, takže ho zastoupím.

Momentálně nemůže 39 milionů evropských občanů z Rumunska, České republiky a Bulharska cestovat do Kanady bez víza. Více než polovinu z nich – 22 milionů – tvoří Rumuni. Zachování systému víz pro vstup do Kanady vytváří stejně systém Spojených států situaci, kdy se někteří Evropané stávají občany druhé kategorie.

Ke svobodě pohybu evropských občanů je třeba přistupovat jednotně. Záležitost víz ovlivňuje vztahy mezi Evropskou unií a Kanadou. Předseda Barroso volal na předchozích summitech po usnesení v této věci. Touto záležitostí je třeba se nadále zabývat.

V Rumunsku klesl poměr zamítnutých žádostí o víza podaných rumunskými občany z 16 % v roce 2004 na 5 % v roce 2008. Zhruba 200 000 Rumunů žije v Kanadě, velká většina z nich se dostala do Kanady prostřednictvím kanadských oficiálních státních přistěhovaleckých programů. Nechápu, proč Kanada zaujímá různý přístup. V roce 2009 byla zrušena víza pro evropskou zemi, která není členským státem Evropské unie, a důvodem bylo, že v Kanadě již žije velké množství občanů pocházejících z této země.

Jsem rovněž přesvědčen, že musí být obnoven bezvízový styk s Českou republikou. Důvod pro znovuzavedení víz nesmí ovlivňovat systém pro ostatní státy. Evropský parlament zařadil problematiku víz na program summitu EU-Kanada. EU musí zachovávat postoj, který zaujala v říjnu 2009, tedy musí si vynutit doložku solidarity, pokud nebude problém vyřešen do konce roku 2010.

Paní místopředsedkyně Ashtonová, dosáhnete-li zrušení víz pro členské státy, bude to váš ohromný úspěch ve vaší funkci. Přeji vám při této snaze mnoho úspěchů.

**Kriton Arsenis (S&D).** – (EL) Pane předsedající, Kanada je jedním z nejstarších a nejbližších spojenců Evropské unie a je tomu tak od roku 1959. Naše spolupráce však musí být vždy založena na společných hodnotách a vzájemném uznání.



Kanada je jedním z deseti nejhorších emitentů skleníkových plynů ve světě a je jedinou zemí, která sice podepsala a ratifikovala Kjótský protokol, a přesto poté veřejně oznámila, že nemá v úmyslu dodržet své právní závazky. Místo aby omezila emise o 6 % ve srovnání s rokem 1990, zvýšila je o 26 %. Hlavní příčinou je výroba živičného písku. Emise skleníkových plynů z výroby živičného písku jsou 3-5krát větší než z konvenčního zpracování ropy a zemního plynu. Při výrobě živičného písku se také spotřebovává dva až pět barelů vody na každý barel extrahovaného dehtu a vzniká tak řada odpadních produktů, které ohrožují jak biologickou rozmanitost, tak život domorodého obyvatelstva. Tato výroba rovněž ničí arktický les, jeden z největších pohlcovačů uhlíku na této planetě. Do roku 2020 bude z živičného písku pravděpodobně vyprodukováno více emisí, než vypustí Rakousko a Irsko. Kanada utratí na zelené dotace jen 77 USD na osobu – oproti 1 200 USD v Koreji, 420 v Austrálii a 365 ve Spojených státech.

Zaručení ochrany arktického lesa je mimořádně důležité a my musíme Kanadu naléhavě požádat, aby plnila mezinárodní dohody, které jsme společně podepsali, ale které dodržujeme jednostranně jen my, a to musí být základem veškeré budoucí spolupráce.

**Miroslav Mikolášik (PPE).** – (SK) Od roku 1959 je Kanada jedním z nejbližších a nejstabilnějších partnerů Evropské unie. Jsem rád, že hospodářská situace v Kanadě se v období pravicové vlády zlepšila, což se v této zemi v předchozích volebních obdobích nedělo.

Posilování hospodářské situace, silnější kanadský dolar a v důsledku větší prosperita kanadských občanů rovněž vyslaly pozitivní signál ostatním zemím a vytvářejí příznivé podmínky pro rozvoj nejen politické, ale i hospodářské spolupráce. Věřím, že summit EU-Kanada v Bruselu přinese konkrétní pokrok v jednáních o komplexní dohodě o hospodářském partnerství.

Kanada je jedenáctým největším obchodním partnerem EU, což znamená 1,7 % celkového zahraničního obchodu Unie, a EU je druhým největším investorem v Kanadě, zatímco Kanada je čtvrtým největším investorem v EU.

V roce 2008 dosáhl celkový objem zboží téměř 50 miliard EUR, zatímco objem služeb byl 20,8 miliard EUR. Liberalizace obchodu se zbožím a službami mezi EU a Kanadou společně s větším přístupem na trhy umožní posílit a prohloubit dvoustranný obchod, což jistě přinese významné výhody hospodářství EU i Kanady.

**Jan Březina (PPE).** – (CS) Vážený pane předsedající, paní vysoká představitelko, kolegyně a kolegové, společná vízová politika EU nyní stojí před velkou výzvou v podobě již 10 měsíců trvající vízové povinnosti pro občany ČR na území Kanady. Kanada svým jednostranným opatřením ve vztahu k ČR navíc naprosto nepřijatelně obešla orgány EU, do jejichž pravomoci společná vízová politika spadá. Práva občanů členského státu a spolu s nimi i prestiž institucí EU, které jsou jejich garantem, se tak ocitly v ohrožení. Bezprecedentní postup kanadské vlády vůči členskému státu Unie vystavuje celou EU testu soudržnosti.

Občané ČR spoléhají na to, že se Evropská komise se vší rozhodností ujme role obhájce a zástupce členského státu a jeho oprávněných zájmů. Jedinečná příležitost k tomu bude na nadcházejícím summitu EU-Kanada, kde by otázka víz měla být jedním z jednacích bodů. Je nejvyšší čas učinit vše pro to, aby ve vlekoucí se kauze došlo k průlomu. Ocenil jsem, že Evropská komise v říjnu 2009 přijala zprávu, v níž Kanadu vyzvala k otevření vízového pracoviště v Praze a ke stanovení časového harmonogramu zrušení vízové povinnosti. První podmínku Kanada splnila, druhou stále ne, a tak by se Evropská komise ani Rada neměly s dosavadním vývojem spokojit. Je třeba v tlaku na Kanadu nepolevovat, naopak jej spíše zesílit. Vyzývám v této souvislosti Evropskou komisi, aby se jasně přihlásila ke svému závazku navrhnout v případě nedostatečného pokroku protiopatření v podobě zavedení vízové povinnosti pro kanadské úředníky a diplomaty.

Jsem přesvědčen, že přešlapování na místě musí skončit. Čeští občané od orgánů EU neočekávají líbivé přísliby a soucitné chlácholení, ale konkrétní činy směřující k cíli. Domnívám se, že mič je nyní na straně Evropské komise, a zejména předsedy Barrosa, který bude na summitu hlavním jednacím partnerem kanadského premiéra. Nezačneme-li ve vztahu ke kanadské vládě vystupovat sebevědomě a razantně, budou se jakékoliv naše snahy míjet účinkem a výsledkem bude, že důvěra českých občanů v evropské instituce utrpí vážné trhliny. Pak jim o evropské solidaritě můžeme vykládat, co chceme.

**Othmar Karas (PPE).** – (DE) Pane předsedající, paní baronko Ashtonová, dámy a pánové, jako člen delegace EU pro vztahy s Kanadou bych chtěl zdůraznit skutečnost, že Kanada a EU sdílejí společné hodnoty. Naše společné hodnoty jsou základem struktury naší společnosti a jsou v tomto ohledu zcela zásadní. Měli bychom více využívat tento společný základ a převzít společnou odpovědnost za restrukturalizaci základních globálních podmínek. Naše úzké historické a kulturní propojení a náš respekt pro multilateralismus, včetně

naší podpory Charty OSN, tvoří základ našeho partnerství. Musíme zlepšit a posílit své vztahy na různých úrovních, samozřejmě zejména na politické úrovni.

Dohoda, o které dnes jednáme, bude první dohodou založenou na nové Smlouvě a Komise by si to měla uvědomit. Hlavními požadavky pro úspěšné rozhodování o této dohodě jsou transparentnost, spolupráce a zapojení Parlamentu. V této diskusi zazněla dvě důležitá témata. Jednostranné vízové předpisy pro české občany jsou nepřijatelné a měly by být zrušeny. Kanadská kritika přísných nařízení týkajících se prodeje tuleních produktů neznamená, že my se musíme změnit, ale že Kanada se musí změnit.

Ovšem jedním z cílů dohody mezi EU a Kanadou je skutečnost, že bychom měli spolupracovat na vytvoření silnější obchodní oblasti, než je oblast Severoamerické dohody o volném obchodu (NAFTA). Nejde jen o hospodářskou spolupráci, ale i o vyslání jasného signálu, že protekcionismus je nepřijatelný. Je šťastnou shodou náhod, že Joe Biden vystupuje v Evropském parlamentu v Bruselu tentýž den, kdy se koná summit EU-Kanada, neboť účinná profesionální spolupráce s oběma částmi severoamerického kontinentu je pro nás důležitá a protože společně chceme převzít větší odpovědnost ve světě.

**Zuzana Roithová (PPE).** – (CS) Paní vysoká představitelko, dovoluji si vás upozornit, že Achillovou patou úspěšné ratifikace smlouvy EU s Kanadou jsou jednostranná víza pro Česko, Rumunsko a Bulharsko, protože vytváří nepřijatelné občanství druhé třídy v Unii. Nejen další solidární země, ale i mnoho poslanců bude mít plné právo blokovat ratifikaci, pokud Kanada nesplní, co slíbila, tj. že zpřísní svou benevolentní azylovou politiku, což má být podmínkou pro zrušení vízové povinnosti. Paní Ashtonová, můžete mi říci, zda jste Kanadu upozornila na to, že není únosné, aby plánovala zpřísnění svého štědrého a ke zneužívání lákavého azylového zákona až do roku 2013, ale že jej musí změnit co nejdříve, také s ohledem na společné hodnoty a dobré hospodářské vztahy s Evropskou unií, jejichž podmínky má obsahovat nová hospodářská smlouva? Paní místopředsedkyně, považujete za svou prioritu otevřít otázku posunu termínu na summitu s Kanadou, který se bude konat za dva týdny, a dosáhnout zrušení víz před podpisem smlouvy s Kanadou? V opačném případě, jste si vědoma případného neúspěchu při ratifikaci tak významné smlouvy tady v Evropském parlamentu, protože nehodláme akceptovat kanadský postup vůči třem členům Evropské unie?

Milí kolegové, vám chci jménem milionů občanů poděkovat za solidaritu a oceňuji, že návrh našeho společného usnesení, o kterém budeme v Bruselu hlasovat, obsahuje zřetelný apel na změny kanadského azylového systému a co nejrychlejší zrušení vízové povinnosti pro téměř 50 milionů evropských občanů.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, paní vysoká představitelko, dámy a pánové, myslím si, že diskuse a rozprava v této sněmovně klade velký důraz na její činnost v souvislosti s květnovým summitem.

Není pochyb o myšlenkách, které tu všichni vyjádřili: význam našich vztahů s Kanadou, význam partnerství a našich hodnot sdílených s velkou demokratickou zemí, s níž máme strategickou potřebu spolupráce.

Byly však nastoleny některé otázky, které jsou podle mého názoru a na základě vašeho mandátu z této sněmovny otázkami, jež musí být rozhodně řešeny a pokud možno vyřešeny, neboť nakonec se počítá řešení, nikoli jednotlivé bitvy.

První z těchto otázek se týká potřeby zdůraznit zásadu reciprocity, pokud jde o volný pohyb kanadských a evropských občanů. Nejsem ani Čech, ani Rumun, ani Bulhar a přede mnou hovořili jiní rumunští kolegové, ale přesto se jako evropský občan cítím být podveden ve věci svých práv, nemohou-li se evropští občané svobodně pohybovat po Kanadě – hovořím rychle, protože vy mi rozumíte, pane předsedající, ale myslím si, že budete chtít, abych to zopakoval kvůli překladu – ale přesto se cítím podveden, jestliže se jiní občané z jiných evropských zemí nemohou svobodně pohybovat po Kanadě, zatímco kanadští občané se mohou svobodně pohybovat po všech evropských zemích.

Přejdu k záležitosti masakrování tuleňů: jsme vždy dojatí, když televizní programy nebo tiskové zprávy ukazují zvrácené, strašlivé praktiky používané při některém lovu: v tomto Parlamentu máme možnost vyslovit svůj názor a já si myslím, že bychom se měli přestat rozčilovat a protestovat a měli bychom začít jednat.

Naše vztahy s velkou demokratickou zemí, jakou je Kanada, by nám měly umožnit nastolit problém a požadovat moratoria. Děkuji paní baronce Ashtonové za akce, které podnikne a o nichž podá zprávy tomuto Parlamentu, počínaje květnovým summitem.

**Olga Sehnaľová (S&D).** – (CS) Vážená paní místopředsedkyně Komise, vážené kolegyně a kolegové, v souvislosti s nadcházejícím summitem EU-Kanada mi dovoluji připomenout jeden ze základních principů,

na kterých je založena Evropská unie. Jde o princip solidarity. Tato hodnota by měla být, pokud chce Evropská unie být pro své občany věrohodná, ctěna za všech okolností, a to i tehdy, pokud jde o problém pouze jedné členské země. Jak již bylo řečeno, v červenci 2009 zavedla Kanada vízovou povinnost vůči občanům České republiky. Na žádost České republiky byla otázka vízové relace s Kanadou zařazena jako řádný bod na zasedání únorové Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. Solidaritu s Českou republikou zde vyjádřilo Rumunsko, Bulharsko, Maďarsko a Slovensko a jednoznačně také španělské předsednictví. Solidaritu proklamovala i Komise, nicméně ani po jednáních expertních skupin není konkrétní řešení na dohled. Čas ubíhá a rozhodně nepracuje ve prospěch EU a jejích občanů. Pro občany EU z České republiky je čekání na přijetí nového kanadského azylového zákona jako podmínky pro odstranění vízové povinnosti s nejbližším reálným termínem v roce 2013 těžko přijatelné. V tomto smyslu proto očekávají od Evropské unie skutečnou pomoc. Hovoříme-li často o krizi důvěry občanů v evropské instituce, hledejme důvody i v tomto přístupu, který zatím bohužel nelze solidaritou příliš nazvat.

**Chris Davies (ALDE).** – Pane předsedající, doufám, že vysoká představitelka pográtuluje Kanadánům k jejich diplomatické obratnosti, neboť se od nich máme co učit. Na nedávné konferenci o obchodu s ohroženými druhy (CITES) se dali dohromady se svými japonskými spojenci, aby naprosto zmařili náš pokus o zavedení zákazu obchodování s tuňákem obecným.

Tato konference CITES příliš připomínala konferenci o změně klimatu v Kodani, kde bylo postavení EU nejasné. Zdá se, že trávíme spoustu času každodenním debatováním mezi sebou, místo abychom debatovali s ostatními, a výsledek je ten, že dostaneme pořádně nařežáno.

Japonsko a jeho kanadští spojenci strávili předchozí měsíce pořádáním řady jednání, získáváním přátel a kupováním vlivu kde se dalo, aby získali hlasy potřebné k tomu, aby výsledek byl takový, jaký si přáli. My jsme nakonec vypadali jako nesoudržní, dezorganizovaní a slabí.

Komisař pro životní prostředí řekl, že se to už nesmí nikdy stát. Je odhodlán provést změnu. Takové konference však probíhají po celém světě neustále a my musíme zajistit, že plně použijeme diplomatické dovednosti Evropské unie, abychom zaručili, že budeme mít prozíravou strategii, že své zdroje budeme využívat účinně a že už nebudeme hrát nižší hru, než umíme.

**Franz Obermayr (NI).** – (DE) Pane předsedající, chtěl bych zdůraznit velmi vážný problém, který máme při těchto vyjednáváních s vymáháním práv duševního vlastnictví. Kritické poznámky kanadských profesorů práv, dokonce i z Harvardu, naznačují, že plánovaná dohoda by nemohla obnášet úplnou revizi kanadského autorského, patentového a známkového práva.

Kanadáné na jednu stranu cítí, že jejich svrchovanost a jejich právo využívat své vlastní duševní vlastnictví se omezují. Na druhou stranu jsou však mimořádně důležitá přísná a přesná pravidla upravující ochranu proti kopírování a rozšíření této ochrany na filmy.

Zdá se mi, že je zvláště důležité zahrnout do každé diskuse o vymáhání práv duševního vlastnictví internet, neboť je nemožné chránit duševní vlastnictví na internetu bez mezinárodních dohod. Jsem pro konkrétní zákaz natáčení videokamerami v kinech. To by mělo být vymáháno v Kanadě. Pro nás je však důležité najít střední cestu. Měli bychom podporovat ochranu duševního vlastnictví, ale postavit se proti tiskovému dohledu a perzekuci na internetu.

Je samozřejmě také nutné počítat s tím, že Kanada má odlišné právní tradice a odlišný právní systém. Tento problém se řeší obtížně, ale já doufám, že budeme moci najít účinné řešení.

**Paul Rübig (PPE).** – (DE) Pane předsedající, paní baronko Ashtonová, dámy a pánové, naším nejdůležitějším zájmem by mělo být poskytnutí podpory malým a středním podnikům, zejména v době hospodářské krize. Tyto společnosti zaměstnávají dvě třetiny všech pracujících a produkují 80 % daňových příjmů. Z tohoto důvodu je při veřejných výběrových řízeních důležité zaměřit se na to, aby bylo možné uzavírat s malými a středními podniky veřejnoprávní smlouvy. Při uvažování o této dohodě musí být samozřejmě příslušným způsobem zohledněny technické předpisy, jinými slovy opatření na zjednodušení obchodu. Chtěl bych vědět, zda existuje nějaká dohoda se Světovou obchodní organizací o začlenění základních zásad z jednání v Dohě do této dohody o volném obchodu.

**Silvia-Adriana Țicău (S&D).** – (RO) Pane předsedající, paní komisařko, letecká doprava je důležitá pro sbližení Evropské unie a Kanady tím, že usnadňuje přepravu zboží a osob. Dohoda o letecké dopravě mezi EU a Kanadou podepsaná dne 18. prosince 2009 a dohoda o bezpečnosti civilního letectví mezi Evropskou unií a Kanadou podepsaná v Praze dne 6. května 2009 jsou dvěma důležitými prvky transatlantického

dialogu mezi Evropskou unií a Kanadou. První dohoda je vymáhána provizorně, dokud nevstoupí v platnost po své ratifikaci. Rada v tomto ohledu ještě neobdržela žádné oznámení.

Druhá dohoda není prozatím vymáhána. Rada musí zaslat návrh rozhodnutí Rady a text dohody Evropskému parlamentu ke stanovisku.

S ohledem na význam letecké dopravy při spolupráci mezi Evropskou unií a Kanadou bych se vás chtěla zeptat, paní místopředsedkyně, kdy tyto dvě dohody mezi Evropskou unií a Kanadou budou moci skutečně vstoupit v platnost.

**Fiona Hall (ALDE).** – Pane předsedající, Kanada je blízkým spojencem, ale EU musí být v případě potřeby kritickým přítelem. Kanadské počínání v souvislosti se změnou klimatu je nešťastné; Kanada kladla překážky jednání v Kodani. Obavy budí zejména průmysl živichých písků, jak uvedl pan Arsenis. Extrakce ropy z živichých písků vyžaduje mnohem více energie než produkce ropy z jiných zdrojů a velmi znečišťuje místní životní prostředí.

Vzhledem k tomu, že kanadská vláda se v současné době usilovně snaží přimět Komisi, aby zmírnila svůj přístup k měření uhlíku v rámci provádění směrnice o jakosti paliv, mohu se zeptat vysoké představitelky, zda nastolí otázku živichých písků v diskusích na summitu?

**Catherine Ashton, místopředsedkyně Komise a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.** – Pane předsedající, tato rozprava byla mimořádně užitečná a hodnotná pro přípravu summitu. Vážení poslanci se zabývali širokou škálou různých témat a já se v neposlední řadě spoléhám na to, že oba předsedové – předseda Komise a předseda Rady –, kteří budou pochopitelně vést Evropskou unii na summitu, jsou plně informováni o záležitostech, o nichž se diskutovalo.

Jsem poslancům velmi vděčná za to, jak mi pomohli poskytnutými informacemi a položenými otázkami v oblastech, o nichž toho, přiznávám, moc nevím – například v oblasti letecké dopravy – a budu se o nich muset informovat.

Chtěla bych vyzdvihnout dvě nebo tři věci, o kterých se diskutovalo. V dané souvislosti se jeví, že obecně se vážení poslanci domnívají, že jde o důležité vztahy. Něco z nespokojenosti, kterou jsem ve sněmovně cítila, vzniklo patrně proto, že si uvědomujeme význam Kanady a význam našich sdílených hodnot. Proto je naprosto pochopitelná nespokojenost poslanců ze zemí, jichž se konkrétně týká problematika víz.

Začnu obchodem, protože řada různých příspěvků se na něj soustředila. Správně usilujeme o ambiciózní obchodní dohodu. Nebude to snadné a od samého počátku – a právě já jsem zahajovala obchodní jednání – jsme uznávali, že to nikdy nebude snadné jednání vzhledem ke specifickým zájmům EU a Kanady. Na obou stranách bychom však měli mít ambice.

Jedním z příkladů jsou práva duševního vlastnictví. Obávám se, že se zde Kanada musí ujistit, že má ten správný systém. Víím, že se tím zabývá a že diskuse a jednotlivá kola jednání byla až doposud velmi pozitivní a konstruktivní a záležitosti se hýbou správným tempem.

Souhlasím, že musíme plně informovat Výbor pro zahraniční obchod, jak řekl pan Bradbourn, a ti, kdo mají na Kanadě zvláštní zájem, o tom musí být také jasně informováni. Proběhne posouzení dopadu, které je v současné době již připraveno, a Parlament samozřejmě sehráje svou úlohu, když dá nebo nedá svůj souhlas s dohodou, až bude konečně předložena. Tady má Parlament jasnou a klíčovou úlohu.

K tomu bych chtěla dodat dvě věci. Jednu, že dobrá obchodní dohoda přinese skutečně prospěch našim občanům. K tomu ostatně slouží. Má zajistit, aby spotřebitelé měli větší výběr a zaměstnanci měli větší možnosti. Musíme zajistit, aby všechny naše obchodní dohody skýtaly skutečné příležitosti po celé Evropské unii.

Co se týče záležitosti malých a středních podniků, která je, souhlasím, velmi významná, připomněli jste mi statistický údaj, který mne vždycky ohromil, protože je velmi zajímavý, a sice že jen 8 % našich malých a středních podniků skutečně obchoduje a jen 3 % obchoduje mimo Evropskou unii.

Vždycky jsem cítila, a i nyní cítím, že pokud bychom byli schopni tato čísla zvýšit a poskytnout příležitosti – a jednou z oblastí, kde tato možnost existuje, by mohly být státní zakázky –, pak by to byla příležitost pro obě strany, z níž by mohly mít naše malé a střední podniky prospěch.

Řada poslanců hovořila o Arktidě a v Parlamentu jsme o ní před nedávnem vedli diskusi. Připouštím, že je to velmi důležitá věc, a to v neposlední řadě proto, že je spojena s jinou důležitou věcí, kterou jsem chtěla zmínit dříve, než budu hovořit o vízech, a tou je změna klimatu.

Pokud se nás týče, Kanada patří do skupiny zemí, které nás podle našeho názoru v jednáních v Kodani příliš daleko nedovedly. O Kodani můžeme dále diskutovat a bezpochyby k tomu bude příležitost při dalších debatách s příslušným komisařem. Zaujalo nás, že při trůnní řeči dne 3. března kanadská vláda uvedla, že plně podporuje kodaňskou dohodu o změně klimatu. To je důležité a v souvislosti se summitem to chceme podpořit a naléhavě Kanadu vyzvat, aby byla ambiciózní, zejména při zvyšování cíle pro omezování emisí do roku 2020.

Mezinárodní trh s uhlíkem je klíčový při přesunu investic do nízkouhlíkového hospodářství a mezi to, co v rámci našich dvoustranných vztahů můžeme dělat, patří prosazovat strategické otázky investování, zelených technologií a spolupráce a pokusit se tak podporovat veškerá opatření, která musíme přijmout, abychom zmírnila problémy spojené se změnou klimatu.

Poslední věc – bylo jich hodně, ale já se chci zastavit u tří – věc, o které jsem se samozřejmě chtěla zmínit, je celá problematika víz. Je velmi důležitá a jak uvedly členské státy, které jsou zde zastoupeny prostřednictvím svých poslanců, skutečně jsou postiženy tři členské státy.

K řešení této záležitosti bude třeba mnoho práce. S Kanadou jsme vedli mnoho jednání, mnohé záležitosti jsou dobře známy a Kanada musí vyřešit některé záležitosti týkající se právních předpisů, které musí v budoucnosti zavést. Poslanci naprosto oprávněně nastolili tuto otázku a ta se stane součástí diskusí.

Druhé setkání odborné pracovní skupiny se konalo v Praze a jejím cílem bylo projednat záležitosti týkající se zejména České republiky, čemuž napomohla Komise, takže Komise se plně zapojila.

Všimla jsem si – a odnesu si to z této rozpravy – nespokojenosti poslanců, kteří se zmínili o nutnosti pracovat na tomto problému rychleji a více a rozlišit, co je na něm nejpodstatnější, totiž to, že nejde o dvoustrannou záležitost, ale o záležitost mezi Evropskou unií a Kanadou, a jako takovou ji musíme řešit.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během prvního dílčího zasedání v květnu.

#### **Písemná prohlášení (článek 149)**

**Sebastian Valentin Bodu (PPE), písemně.** – (RO) Momentálně nemůže 39 milionů evropských občanů z Rumunska, České republiky a Bulharska cestovat do Kanady bez víza. Více než polovinu z nich, 22 milionů, tvoří Rumuni. Zachování systému víz na vstup do Kanady pro některé z nás je neudržitelné, neboť to vytváří dvě třídy evropských občanů. Se svobodou pohybu evropských občanů musí být nakládáno na společném jednotném základě, neboť záležitost víz se týká vztahu mezi EU a Kanadou, nikoli dvoustranných vztahů mezi Kanadou a příslušnými státy.

V případě Rumunska klesl poměr zamítnutých žádostí o víza podaných rumunskými občany z 16 % v roce 2004 na 5 % v roce 2008. Zhruba 200 000 Rumunů žije v Kanadě, někteří z nich se dostali do Kanady prostřednictvím kanadských oficiálních přistěhovaleckých programů. To je jedním z důvodů pro velký počet žádostí o víza. Problematika víz byla Evropským parlamentem zařazena na program summitu EU-Kanada.

Postoj EU musí být takový, že nebude-li záležitost vyřešena do konce roku 2010, uplatní doložku solidarity. Zrušení víz pro členské státy by bylo prvním úspěchem vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

**Corina Crețu (S&D), písemně.** – (RO) Myslím si, že jedním z prioritních témat na programu summitu EU-Kanada, který se má uskutečnit 5. května v Bruselu, musí být zrušení víz pro všechny občany Evropské unie na základě reciprocity, aby se odstranila nynější diskriminace, která neumožňuje rumunským, bulharským a českým občanům navštívit Kanadu bez víza.

Tato situace je o to podivnější, uvažíme-li, že v minulém roce kanadské orgány zrušily povinnost žádat o víza na krátkodobý pobyt pro občany Chorvatska, země, která stále jedná o přistoupení k EU. Rumunsko učinilo v posledních několika letech významný pokrok, pokud jde mimo jiné i o některá důležitá kritéria pro zrušení systému víz. Počet zamítnutých žádostí o víza, počet případů překročení povolené doby pobytu a počet žádostí o azyl stále klesají.

Zavedení bezvívzového styku by tedy odráželo tento vývoj, nehledě na to, že rovné zacházení s evropskými a kanadskými občany by pomohlo posílit vzájemnou důvěru.

*(Zasedání bylo na několik minut přerušeno)*

## **PŘEDSEDÁJÍCÍ: PAN LAMBRINIDIS**

*Místopředseda*

### **12. Doba vyhrazená pro otázky předsedovi Komise**

**Předsedající.** – Dalším bodem programu je doba vyhrazená pro otázky (B7-0207/2010/rev. 1). Následující otázky jsou určeny Komisi.

*Část první:*

Otázka č. 25, kterou pokládá **Georgios Papastamkos** (H-0124/10)

Předmět: Ustavení evropského orgánu pro posuzování úvěruschopnosti

Zamýšlí Komise navrhnout vytvoření evropského orgánu, jenž by posuzoval úvěruschopnost členských států, které jsou členy eurozóny, a/nebo jejich úvěrové instituce?

**Michel Barnier, člen Komise.** – (FR) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat panu Papastamkosovi za tuto otázku k tématu, které ve své nynější funkci považuji za absolutně zásadní pro správné fungování hospodářství a finančních trhů.

Ratingové agentury hrají klíčovou úlohu v posuzování rizika spojeného se situací společností a z tohoto hlediska i členských států a krize ukázala, a to říkám mírně, že jejich pracovní metody byly a jsou nadále problematické a občas měly velmi vážné důsledky. Proto G20 velmi správně přijala pevné rozhodnutí zavést dohled a nová pravidla kontroly.

Chci vám připomenout, dámy a pánové, že v době krize Komise velmi rychle převzala své povinnosti v tomto ohledu a prioritu dala regulaci činnosti ratingových agentur za poslední dva roky. V září 2009, jinými slovy rok po pádu společnosti Lehman Brothers, bylo s podporou Parlamentu přijato nařízení o ratingových agenturách. Chtěl bych vzdát zvláštní hold práci vašeho zpravodaje pana Gauzèse, který se věnoval problémům způsobeným pracovními postupy těchto agentur, které významně přispěly k finanční krizi.

Nařízení, o němž hovořím, zavedlo systém povinné registrace všech ratingových agentur zřízených na území Evropské unie. Předepsalo řadu přísných požadavků: zaprvé zajistit, aby bylo skoncováno s možnými konflikty zájmů, zadruhé revidovat a zlepšit kvalitu ratingů a používané metodiky a konečně zajistit, aby tyto ratingové agentury pracovaly transparentním způsobem.

Dámy a pánové, jsem přesvědčen, že nová pravidla týkající se ratingových agentur, o nichž jsem právě hovořil, rozhodně posílí nezávislost a bezúhonnost posuzování úvěruschopnosti, zprůhlední činnost ratingových agentur alepší kvalitu ratingů, včetně ratingů týkajících se státního dluhu členských států, tedy zemí Evropské unie, a finančních institucí EU. To je fáze, v níž se právě nacházíme.

Pane Papastamkosi, co se týče zřízení veřejného evropského orgánu pro posuzování úvěruschopnosti, které požadujete, tento nápad se stává součástí rozpravy o možných alternativách nynějšího ekonomického modelu ratingových agentur, který je znám jako model placený emitentem. Je třeba pečlivě zhodnotit dopad uskutečnění takové myšlenky, zejména pokud jde o odpovědnost.

Mou prioritou dnes samozřejmě je, pane Papastamkosi, aby nařízení z roku 2009 bylo řádně prováděno a aby stávající reformovaný systém fungoval. Nicméně vaši myšlenku na vytvoření evropského orgánu pro posuzování úvěruschopnosti nevylučuji. Musí být zvážena na základě hodnocení nařízení z roku 2009 a jeho dopadů na ratingové agentury. Toto hodnocení je navíc stanoveno v nařízení a Komise je musí předložit Parlamentu a Radě v období od nynějška do prosince 2012.

Já mohu potvrdit, že Komise brzy navrhne změnu nařízení o ratingových agenturách, aby pověřila nový Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) celkovou odpovědností za dohled nad těmito agenturami. Vy jste to v Parlamentu požadovali při jednání o nařízení a hlavy států nebo vlád dosáhly dohody, pokud jde o tuto zásadu. Proto tuto změnu provedeme. Jsem přesvědčen, že posun k novému orgánu pro dohled nad ratingovými agenturami posílí alepší předpisový rámec, který máme v Evropské unii k dispozici.

**Georgios Papastamkos (PPE).** – (EL) Pane předsedající, chtěl bych poděkovat komisaři Barnierovi za odpověď a chtěl bych říci, pane komisaři, že je to téma, k němuž jsem opakovaně vykonával parlamentní kontrolu od roku 2006, tedy jinak řečeno, dříve než vypukla mezinárodní hospodářská krize.

Podle mého názoru jsou tu dva paradoxy: existují mezinárodní ratingové společnosti, ale nepodléhají mezinárodnímu dohledu. Druhým paradoxem je, že se v souvislosti se soukromými projekty a zájmy mimo Evropu jedná svévolně proti evropským orgánům a členským státům.

Chtěl bych – a k tomu vyzývám, pane komisaři –, aby Evropa jednala pohotověji a rychleji, a nakonec bych chtěl vědět, kde je bude ze zeměpisného hlediska sídlo a jak bude rozdělován obrat těchto úvěrových společností.

**Michel Barnier,** člen Komise. – (FR) Pane předsedající, pane Papastamkosi, vím o vašem dlouhodobém odhodlání, a proto vítám tento dialog, který mezi námi otevíráte dnes poprvé, neboť já osobně jsem ve funkci jen několik týdnů.

Přihlédnu k tomuto novému nařízení, které navrhla předchozí Komise pod vedením pana Barrosa a které zlepšuje situaci. Zmínil jsem nové požadavky, které budou uloženy ratingovým agenturám, a hovořil jsem o nejnovějším pokroku, k němuž dojde v souvislosti s návrhem, který vám předložím na základě vašeho přání a bude se týkat dohledu vykonávaného Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (ESMA).

Máte pravdu v tom, co říkáte: není to jediná oblast, v níž nyní na vysoce integrovaném společném a jednotném trhu vidíme, že existují podniky, zejména finanční podniky, které již nejsou ve vlastnictví skupin z daného státu. Chtěl bych vám připomenout, pane Papastamkosi, že v polovině zemí naší Evropské unie patří 50 % bankovního průmyslu skupinám z jiných zemí.

Nacházíme se tak na integrovaném trhu s podniky, které jsou velkou měrou nadnárodní, ale dohled zůstal na národní úrovni. Naším úkolem je tedy zajistit integraci, k tomu jsme se zavázali. S novými pravomocemi, které dostala ESMA, se mezinárodní – řekněme evropský – dohled, po kterém voláte, stane skutečně realitou.

Pokud se týká vaší země, která utrpěla tento otřes, musíme být velmi opatrní. Nevrhnu se rovnou do vyvozování závěrů z toho, co se stalo. Musíme být obezřetní ve všech případech, kdy ratingové agentury dospějí k rozhodnutím ohledně členských států a vyhodnotí jejich hospodářskou situaci a veřejnou úlohu. Proč? Protože tady je skutečně v sázce suverenity státu, cena jeho dluhu a v konečném důsledku situace jeho daňových poplatníků, kteří podle mého názoru příliš často nesou hlavní břemeno problémů. To bylo mimochodem předmětem návrhů, které jsem předložil v sobotu na zasedání Rady Ecofin v Madridu, ohledně předvídání, předcházení a řízení budoucích krizí, aby daňoví poplatníci nemuseli vždy nést hlavní břemeno problémů.

Jsem si dobře vědom účinků rozhodnutí přijímaných ratingovými agenturami a účinku, který mají tato rozhodnutí na chování investorů. Proto potřebujeme pevné a náročné právní předpisy a tyto agentury musí zvažovat veškerou svou odpovědnost a musí na ně být dohlíženo, aby tak činily. Budou na ně dohlížet evropské orgány na základě návrhů, které předložím koncem tohoto roku.

**Franz Obermayr (NI).** – (DE) Pane předsedající, děkuji vám za tuto vynikající zprávu. Naplňuje mne velkým optimismem, že zřízení evropské ratingové agentury konečně zruší naši závislost na soukromých agenturách z USA. V této souvislosti mne však nezajímá jen umístění, ale i funkční a strukturální složení tohoto evropského ratingového orgánu. A konečně, taková organizace nesmí být bezzubá. Zajímají mne pochopitelně očekávané důsledky její práce a důsledky, pokud bude mít člen eurozóny špatný úvěrový rating.

**Michel Barnier,** člen Komise. – (FR) Pane Obermayre, pan Papastamkos se mě zeptal na možnost, kterou on podporuje, a tou je zřízení evropského orgánu pro posuzování úvěruschopnosti. Tato agentura, rozuměl-li jsem dobře jeho myšlenku, by měla být veřejná.

Já jsem k této věci nezaujal stanovisko. Mohu možná dodat, že to není směr, jímž se ubírala Komise, neboť její návrh se soustředil prostřednictvím nařízení, které přijala tato sněmovna, na reformu stávajícího systému agentur, jež jsou soukromé, a na velmi přísnou konsolidaci požadavků na transparentnost, aby nedocházelo ke střetům zájmu, a na poctivost jejich ratingové činnosti. To je fáze, v níž se právě nacházíme. Toto nařízení je nyní na stole, vstoupí v platnost co nejdříve, bez prodloužení – o tom už jsem se mimochodem zmínil – a my pak dokončíme tento plán tím, že svěříme úlohu dozorce Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy.

Pokud jde o tuto novou agenturu, kterou pan Papastamkos tolik chce, nevylučuji ji. Potřebujeme však opravdu čas, abychom vyhodnotili změny v obchodním modelu, které myšlenka evropské ratingové agentury

znamená. Je to myšlenka, která se mi zdá zajímavá, ale je třeba ji pečlivě vyhodnotit. Proto neřeknu, kdo bude její součástí nebo jak bude pracovat, protože to nevím. Byla by zde i otázka zasahování veřejných orgánů do práce takové agentury. Přísné podmínky používané pro soukromé ratingové agentury by se měly použít i pro evropskou veřejnou agenturu, zejména pravidla pro střet zájmů.

Pokud bychom se vydali cestou vytvoření nové evropské veřejné agentury, takové otázky by se objevily. Upřímně řečeno, abychom na takové věci mohli vážně pracovat a nemuseli improvizovat, potřebovali bychom především mít čas a přijmout rozhodnutí nezbytná k provádění reformovaného systému, který jste schválili tímto nařízením, a zadruhé bychom potřebovali čas věnovat se vážně všem záležitostem, zejména těm, které jsem právě zmínil.

**Předsedající.** – Pravidlem je, že není-li autor přítomen, otázka se nebere v potaz. Vzhledem k mimořádným okolnostem tohoto plenárního zasedání to však můžeme udělat tak, že přečtu jména těch poslanců, kteří nejsou přítomni, a ti dostanou na své otázky písemné odpovědi. K jejich otázkám však nebude rozprava v plénu.

Takže poslanci, kteří nejsou přítomni, ale dostanou písemnou odpověď, jsou v pořadí, v jakém byly předloženy otázky, pan Balčytis a paní Morkūnaitė-Mikulėnienėová.

*Část druhá*

Otázka č. 28, kterou pokládá **Liam Aylward** (H-0155/10)

Předmět: Volba spotřebitele a technologie smartphone

Rostoucí obliba smartphonů vytváří nový trh, pokud jde o technologii, software a aplikace. Někteří provozovatelé smartphonů a inteligentních zařízení svazují spotřebitele a podmínky trhu nastavují tak, aby měli úplnou kontrolu nad chováním spotřebitele, pokud jde o přístup k softwaru, prohlížečům a aplikacím. Zdálo by se, že za těchto okolností je volba spotřebitele omezována. Má Komise v úmyslu zabývat se právy a volbou spotřebitele na tomto rostoucím digitálním trhu a může poskytnout informace o tom, zda by otevřené operační systémy měly představovat budoucnost pro uživatele smartphonů?

**Joaquín Almunia**, místopředseda Komise. – Komise pečlivě sleduje vývoj týkající se technologie smartphone a příslušných trhů. Jak pan poslanec ve své otázce uznává, vznikly v některých případech nové trhy.

Komise je plně odhodlána zajistit, aby byla dodržována obecná pravidla a zásady EU týkající se hospodářské soutěže, přičemž bere ohled na dynamické a rychle se měnící okolnosti na trhu. Jak ukázaly nedávné případy, jako byl Microsoft a Intel, Komise je bude vymáhat, aby zajistila, že hospodářská soutěž v této oblasti v případě potřeby umožní spotřebitelům vybrat si mezi různými možnostmi a mít tak prospěch z technického rozvoje a inovací. V tomto ohledu si Komise zároveň uvědomuje – i když uznává, že za evropským úspěchem druhé a třetí generace mobilních telefonů stojí patentovaná technologie – vynikající technický rozvoj podněcovaný neziskovými technologiemi.

I když musíme nechat na průmyslu, aby rozhodl, jaký konkrétní obchodní model chce užívat, a na trhu, aby zvolil vítěze, Komise zdůrazňuje význam interoperability při podpoře zásadní hospodářské soutěže mezi technologiemi od různých společností a pomoci předcházet jejímu uzavření. V této souvislosti Komise vítá použití otevřenosti, která může zabránit nekalému přenášení dominantního postavení mezi sousedícími trhy. Tomuto účelu slouží otevřené platformy, které umožňují vytvoření soutěžících trhů v oblasti softwarových systémů.

**Liam Aylward (ALDE).** – Chci poděkovat panu komisaři za odpověď. Jen lehce změním téma, v poslední době se vyskytla řada ohlasů týkajících se koncepce cenzury obsahu, která se u této technologie objevuje. Operátoři a výrobci softwaru některé aplikace odmítli v důsledku jejich politického obsahu.

Co může Komise udělat, aby zajistila větší konkurenci v přístupu k informacím prostřednictvím nových technologií a dodržování práva na svobodu slova?

**Joaquín Almunia**, místopředseda Komise. – Víím, že záležitosti, o nichž se zmiňujete ve své druhé otázce, mohou způsobit problémy s konkurencí na trhu.

Tuto záležitost neustále pečlivě sledujeme, ale nemohu se vyjádřit k jednotlivým šetřením, která v současné době probíhají nebo se připravují. Jsem si však plně vědom, že otázky, které jste položil, a obavy, které jste předložil Parlamentu, jsou skutečné, a mojí úlohou a úlohou orgánu pro hospodářskou soutěž je sledovat situaci a zabránit dominantnímu postavení a zablokování trhu, překážkám pro nově příchozí a konečně



i problémům spotřebitelů a uživatelů těchto nových technologií, kteří by měli mít z rozvoje a zlepšování technologií prospěch, a neměli by jím být poškozovali.

**Paul Rübiger (PPE).** – (DE) Pane Barniere, v prvním nařízení o roamingu pro výměnu dat a telefonii jsme stanovili povinnost „must-carry“, což znamená, že každý operátor v Evropě musí být schopen dostihnout každého zákazníka. Nyní se najednou objevují spory vyplývající ze skutečnosti, že operátoři stahují tyto služby ze sítí a nejsou připraveni poskytovat nezbytnou podporu. Nemyslíte si, že je nezbytné, aby vnitrostátní regulační orgány v tomto případě zasáhly?

**Franz Obermayr (NI).** – (DE) Vítám skutečnost, že Komise se tímto problémem zabývá z pohledu hospodářské soutěže. Moje otázka zní: rozhodoval Soudní dvůr Evropské unie v podobných případech a mohly by tyto případy být citovány v souvislosti s tímto druhem omezení přístupu? Pokusili se již nějakí uživatelé technologie smartphone žalovat své poskytovatele služeb?

**Joaquín Almunia, místopředseda Komise.** – Pokud jde o tuto otázku, myslím si, že bychom měli podle potřeby kombinovat nástroje nařízení a hospodářské soutěže.

Co se týče některých aspektů uvedených v otázkách a ve vašem vystoupení, nástroje hospodářské soutěže byly užitečné a budou nadále užitečné, ale nevylučuji, že Komise kdykoli, kdy to bude vhodné, použije regulační pravomoc, kterou disponujeme. Udělali jsme to v minulosti a můžeme to udělat v budoucnosti.

Myslím si, že nejlepším řešením je vhodná kombinace hospodářské soutěže a nařízení, nikoli jako alternativních nástrojů, ale jako vzájemně se doplňujících nástrojů. A pokud jde o vaši otázku, promiňte mi, pane poslane, já nejsem právník a ani v nejmenším nic nevím o stížnostech jednotlivých občanů u soudů. Vždy když dostaneme nějaké informace a někdy i stížnosti, a pokaždé, když máme potřebu reagovat, neboť se domníváme, že informace, které jsme obdrželi, nebo stížnosti, jež byly Komisi zaslány, si zaslouží reakci z naší strany – a vy jste viděl náš nástroj –, učiníme tak.

Jak jsem uvedl ve své předchozí odpovědi, v této oblasti, v této záležitosti, ohledně těchto problémů, zabýváme se určitým šetřením, ale nemohu to zveřejnit, neboť musím být ze zásady diskrétní.

**Předsedající.** – Další autor, pan Toussas, který je nepřítomen, a pan Ziobro, dostanou písemné odpovědi, jak bylo vysvětleno již dříve.

Otázka č. 32, kterou pokládá **Nikolaos Chountis** (H-0125/10)

Předmět: Činnost ratingových agentur

Den poté, co řecká vláda oznámila přijetí úsporných opatření, ratingová agentura „Moody's“ pohrozila, že sníží hodnocení úvěruschopnosti pěti největších řeckých bank.

Podle mezinárodní ratingové agentury může být růst nezaměstnanosti a pokles skutečných příjmů zdrojem dalšího tlaku na řecký bankovní systém, který se již potýká s poklesem ziskovosti a snižováním hodnoty svých aktiv.

Vzhledem k tomu, že zveřejněná prohlášení tohoto typu živí spekulace, co Komise soudí o situaci řeckého bankovního systému?

Jaká opatření hodlá přijmout v souvislosti s „činností“ ratingových agentur??

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Finanční krize v Řecku nevznikla v bankovním sektoru, ale ve veřejném sektoru. Vzrostla však zranitelnost bankovního sektoru v důsledku toho, že banky byly vystaveny účinkům řeckých státních dluhopisů, a ještě více v důsledku špatných vyhlídek hospodářského růstu.

Komise bere při provádění vlastní analýzy řeckého hospodářství a finančního systému v úvahu rozmanité zdroje informací, včetně ratingových agentur. V této souvislosti Komise pečlivě sleduje provádění dodatečných fiskálních opatření oznámených řeckými orgány dne 3. března 2010 a přijatých řeckým parlamentem dne 5. března 2010 s cílem dosáhnout rozpočtových cílů na rok 2010.

Komise pozorně sleduje vývoj v řeckém bankovním sektoru. Přibližně 8 % bankovních aktiv je ve formě státních dluhopisů nebo půjček, i když státní a nesplácené úvěry pravděpodobně nedosáhnou v roce 2010 osmi procent v důsledku slabého hospodářství.

Řecké banky jsou kromě toho silně závislé na refinančních operacích ECB, neboť krátkodobé financování bylo na mezinárodních peněžních trzích zastaveno. Komise odpovídá za zajištění makrofinanční stability

v eurozóně a v EU jako celku. Banky v jiných zemích EU jsou totiž vystaveny řecké krizi zejména prostřednictvím svých portfolií státních dluhů, přičemž nejvíce se to týká Francie a Německa.

I když toto ohrožení není co do HDP příliš velké, bude znatelnější, pokud jde o bilance jednotlivých bank. V tomto okamžiku je přibližně 10 % bilančních sum řeckých bank investováno v jižní a východní Evropě, což představuje další přenosový kanál.

**Nikolaos Chuntis (GUE/NGL).** – (EL) Pane předsedající, děkuji panu komisaři za odpověď. V Řecku samozřejmě existují problémy s bankami. Existuje likvidita, kterou způsobil řecký veřejný sektor, jenž bohužel nejde cestou reálného hospodářství, ale já bych chtěl zdůraznit, že pokaždé, když Řecko ohlásí nějaká opatření, určité formy poskytování úvěrů, známé ratingové agentury přijdou a sníží rating Řecka a řeckých bank.

To je smutná úloha. Rozprava proběhla již dříve a já ji nechci znovu vyvolávat. Tyto ratingové agentury, které jsou soukromými firmami z USA, jsou skutečně nespolehlivé a já považuji za nepřijatelné, aby je Evropská centrální banka a evropské orgány považovaly dokonce ještě dnes za důležité. Otázka, která vyvstává, a odpovědi, které jsme slyšeli dříve, jsou následující: ano, záležitost může být regulována v roce 2013. Může nyní Evropská unie a orgány přestat brát v úvahu ratingy těchto agentur?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Jak jsem již řekl, Komise bere v úvahu nejen ratingové agentury, ale i svou vlastní analýzu. Evropská komise sleduje velmi pečlivě vývoj ve veřejném a bankovním sektoru v Řecku, takže docházíme k vlastním závěrům a Radě předkládáme návrhy na základě těchto závěrů. Existuje samozřejmě ještě něco dalšího a tím je činnost ratingových agentur. To jsou soukromé společnosti, které jsou velmi vlivné, pokud jde o finanční trhy, ovšem to nespadá do odpovědnosti Evropské komise.

**Morten Messerschmidt (EFD).** – (DA) Pane předsedající, hodně se zabýváme tím, co bychom mohli dělat, abychom zmírnili problém vyplývající z finanční krize. Pane komisaři, viděl jsem, že jste nedávno v médiích navrhoval, že v budoucnosti by členské státy měly předkládat návrhy rozpočtů Komisi před tím, než budou projednány a schváleny vnitrostátními parlamenty. Byl bych rád, kdybyste nám podrobněji vysvětlil, jak bude Komise v budoucnu moci komentovat návrhy rozpočtů členských států dříve, než tak budou činit vnitrostátní parlamenty. To zní mimořádně zajímavě. Chtěl bych o tom slyšet víc.

**Georgios Papanikolaou (PPE).** – (ES) Pane předsedající, pane komisaři, děkuji vám za odpověď. Velmi pozorně jsem si vyslechl informace, které jste nám předal, a to, jak jste vysvětlil stanovisko Komise.

Snažím se dospět k závěru. Kdyby někdy v bezprostřední budoucnosti měla jiná země eurozóny podobné problémy s ratingovými agenturami a s tlaky na trhu, vydáme se toutéž, již vyšlapanou cestou? Zaujmeme přístup „počkáme a uvidíme“? Budeme předpokládat, že s přístupem, jaký jsme až doposud zaujímali k problému Řecka, vyřešíme strukturální problémy v eurozóně, které se v určité chvíli mohou týkat dalších členských států?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Nejprve bych chtěl připomenout, že na tyto otázky odpovídám místo komisaře Rehna, který je nemocný, tedy toto není zrovna moje oblast působnosti, ale k otázkám, které zazněly ohledně vnitrostátního rozpočtu, mohu říci, že jsme minulý týden v kolegiu poprvé diskutovali o tom, jaká opatření by měla být přijata pro budoucí sledování. Je to pochopitelně jedno z témat, o nichž se bude jednat, ale je jasné, že v této chvíli k němu ještě nepadlo rozhodnutí. Proběhla pouze rozprava, aby bylo jasné, že o věci se v kolegiu řádně diskutuje, a příslušný komisař přijde co nejdříve s návrhy. Pak s ním můžete samozřejmě diskutovat přímo.

Ke druhé otázce, Komise nemá důvod přistupovat k Řecku jinak než k jakémukoli jinému členskému státu, takže doufám, že tuto otázku již nikdy nedostaneme, a pokud bychom ji znovu dostali, naše stanovisko by bylo naprosto stejné.

**Předsedající.** Otázka č. 30, kterou pokládá **Brian Crowley (H-0172/10).**

Předmět: Strategie EU pro širokopásmové připojení

Mohla by Komise nastínit, jaká opatření hodlá přijmout s cílem podpořit přístup k vysokorychlostnímu internetu v celé Evropské unii, zejména ve venkovských oblastech?

**Neelie Kroes, místopředsedkyně Komise.** – Ve světě, který rychle vstupuje do nového digitálního věku, musí být Evropa vybavena technologií pro širokopásmovou infrastrukturu, která bude skutečně hnacím motorem zítřka. Rada stanovila na zasedání v březnu 2009 orientační cíl dosáhnout do roku 2013 stoprocentního

pokrytí. Strategie Evropa 2020 posunula tuto výzvu o krok kupředu tím, že stanovila vysokorychlostní širokopásmové cíle do roku 2020 na 30 megabitů za sekundu pro všechny Evropany, včetně lidí žijících ve venkovských oblastech, a na 100 megabitů za sekundu pro 50 % domácností používajících internet.

Digitální agenda pro Evropu, tedy jedna ze sedmi hlavních aktivit v rámci EU 2020, stanoví strategii na podporu vysokorychlostního internetu v Evropě a má být v blízké budoucnosti schválena. Po agendě budou následovat tři dokumenty k širokopásmovému připojení: zaprvé, sdělení o širokopásmovém připojení, které uvádí podrobnosti o provádění agendy, pokud jde o širokopásmové připojení; zadruhé, doporučení ohledně přístupových sítí nové generace (NGA), jehož cílem je objasnit základ a podpořit investice do vysokorychlostního internetu, a zatřetí, první program politiky rádiového spektra, který bude základem strategie Komise při vytváření dostatečného spektra pro bezdrátové širokopásmové připojení.

Kroky na podporu vysokorychlostního širokopásmového připojení v digitální agendě zahrnují nejen závazek Komise, ale i návrhy pro členské státy. Tyto návrhy postaví do středu pozornosti rozvoj vnitrostátních strategií širokopásmového připojení, které zahrnují podporu soukromých investic při použití pravidel urbanistického plánování, mapování infrastruktury a vyjasňování ohledně omezení vlastnických práv a členské státy tak mohou podstatně snížit investiční náklady a připravit tak schůdnější plány. Soustředí se také na překlenutí finanční mezery tím, že na financování vysokorychlostního širokopásmového připojení plně využijí dostupné strukturální fondy, a tam, kde neexistují žádné pobídky pro soukromé financování, využijí přímé veřejné financování.

Komise zkoumá dostupné možnosti, jak zvýšit soukromé a veřejné investice do přístupových sítí nové generace a splnit tak dohodnuté cíle. Jednou ze zvažovaných možností, jak překlenout mezeru mezi tím, co se požaduje, a tím, do čeho je trh připraven investovat, bude finanční inženýrství.

**Liam Aylward, zastupující autora.** – Vzhledem ke skutečnosti, že žijeme ve stále více digitalizovaném světě, jak jste potvrdila, kde se velká část našich každodenních činností odehrává online, jsou skupinou, která je podle mého názoru opomíjena, starší občané, kteří mají omezený přístup k internetu, nebo jej vůbec nemají. Co můžeme udělat, abychom zajistili, že tito lidé nebudou vyloučeni ze společnosti, a co můžeme udělat, abychom jim pomohli?

**Neelie Kroes, místopředsedkyně Komise.** – Nejen Komise, ale i Rada přijala moudré rozhodnutí, tedy stanovit si orientační cíl dosáhnout do roku 2013 stoprocentního pokrytí. Sto procent je sto procent, takže kdokoli, koho máte na mysli, by měl mít stoprocentně pokrytí.

**Malcolm Harbour (ECR).** – Velmi vítám tuto otázku pana Crowleyho a skutečně mě zajímá to, že v Irsku dochází k prvnímu zavádění bezdrátového širokopásmového připojení, které poskytne přístup první generace venkovským komunitám, což je, myslím si, vzrušující iniciativa.

Chtěl jsem se vás zeptat konkrétně na věc, která se objevila při práci, kterou dělám, tedy na kritéria státní podpory na pomoc místním iniciativám v oblasti širokopásmového připojení. Některé místní orgány, které znám, se pokoušely spolupracovat s veřejnými orgány na konsolidaci poptávky, aby mohly investorům předložit realizovatelný balíček.

V některých případech je to však zjevně považováno za porušení kritérií státní podpory. Takže bych se chtěl zeptat, zda by vaše služby mohly podpořit některé z těchto obecních projektů tím, že by poskytly jasná vodítka ke kritériím státní podpory a podpořily tak partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, které by bylo klíčové pro dosažení univerzálního širokopásmového připojení, s čímž souhlasím.

**Silvia-Adriana Țicău (S&D).** – (RO) Paní komisařko, plán hospodářské obnovy poskytuje částku ve výši 1 miliardy EUR na až stoprocentní pokrytí širokopásmovou infrastrukturou. Chtěla bych se vás vzhledem k významu zřízení této infrastruktury zeptat, v jaké fázi se projekt nachází.

**Neelie Kroes, místopředsedkyně Komise.** – Jsem ráda, že jsem dostala první otázku, neboť hovoříme-li o širokopásmovém připojení, opravdu nejde jen o kabelová vlákna, ale i o bezdrátové připojení, například prostřednictvím satelitu atd. Takže když odpovídám panu poslanci, že jde o stoprocentní pokrytí, neuvádím, jakým způsobem bude problém řešen nebo vyřešen.

Jsem ale docela optimistická, pokud jde o Irsko a jeho úroveň investic. Když byla příležitost čerpat ze strukturálních fondů, zejména fondů zaměřených na tyto záležitosti a investice do nich, Irsko tuto příležitost plně využilo. Míra čerpání činila necelých 50 %. Při srovnání s jinými členskými státy jsem byla zděšena, neboť tam to někdy byla třetina a někdy tato příležitost nebyla využita. Investování do tohoto druhu infrastruktury je skutečně přínosem pro budoucnost a pro obnovu hospodářství a tvorbu pracovních míst.

Někdy jsem však vděčná aspoň za to, co je, a také za své zkušenosti z minulosti. Ve své předchozí funkci jsem měla tu výsadu, že jsem revidovala pravidla pro státní podporu. Jedno z těchto revidovaných pravidel pro státní podporu mělo například souvislost s širokopásmovým připojením. Při revizi jsme rozšiřovali pokyny ohledně toho, jak, kdy a jakým způsobem lze s podporou nakládat.

Mimochodem, Evropská investiční banka prověřuje možnosti, jak využít její fondy a podpořit investování do inženýrských prací. Myslím si, že nyní, po nedávné revizi pravidel pro státní podporu, je zcela jasné, co je možné a co není přijatelné. Vždycky můžete požádat spolupracovníky Joaquína Almunii, aby vám poskytli vodítka, takže neváhejte, pokud si něčím nejste jisti.

Konec konců si musíme uvědomit, že to je skutečně partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, které je v těchto záležitostech velmi důležité. Samozřejmě to závisí na členském státu a na tom, o co se jedná, ale celkem vzato si myslím, že stoprocentní pokrytí – opakuji se – je skvělý cíl, a zatím hovoříme o 50 %. Vím, co je to 100 megabytů, ale co si mám představit? Mrknutí oka je méně než 100 megabytů, takže hovoříme o ohromném kroku vpřed. Takže opatření v oblasti širokopásmového připojení a to, co se nás v této rozpravě týká, se má uskutečnit dříve než v roce 2011.

**Předsedající.** – Otázka č. 33, kterou pokládá **Bernd Posselt** (H-0128/10)

Předmět: Velká Británie, Švédsko a euro

Jak posuzuje Komise rizika, která hrozí EU jako jednotnému hospodářskému prostoru z toho důvodu, že členské státy jako Velká Británie a Švédsko doposud nezavedly euro, a jaká opatření a iniciativy plánuje Komise v této oblasti na nové volební období?

**Karel De Gucht**, člen Komise. – Hospodářské výhody z přijetí eura mají jak členské státy, které vstoupí do eurozóny, tak eurozóna jako celek. Podrobnou argumentaci k této záležitosti lze nalézt například ve zprávě Komise z roku 2008 EMU@10.

Podle Smluv jsou všechny členské státy povinny vstoupit do eurozóny, jakmile splní nezbytné podmínky. Ovšem Dánsko a Spojené království si vyjednaly ustanovení o výjimkách, které jim umožňuje zůstat mimo eurozónu.

Pokud se Dánsko nebo Spojené království rozhodnou požádat o členství v eurozóně, budou předmětem téhož posouzení konvergence jako kterýkoli jiný kandidát, tak jak tomu bylo u jiných členských států, které již do eurozóny vstoupily. Komise by jejich přípravu plně podporovala, včetně příprav na faktickou změnu měny.

Švédsko nemá ustanovení o výjimkách. V současné době nesplňuje všechna kritéria pro zavedení eura. Především se nepodílí na nástroji mechanismu směnných kurzů a některé součásti právních předpisů jeho centrální banky by bylo třeba změnit tak, aby byly slučitelné s členstvím v eurozóně. Komise se nicméně domnívá, že ty členské státy, které v současné době nejsou schopny splnit všechna konvergenční kritéria pro vstup do eurozóny, by se měly snažit tyto podmínky splnit.

**Bernd Posselt (PPE).** – (DE) Pane de Guchte, mám jen dvě dodatečné poznámky. Zaprvé, pokusí se Komise přimět Švédsko, aby splnilo své povinnosti? Švédsko má podle Smluv nějakou povinnost a tu nelze vykládat subjektivně.

Zadruhé, co se děje s Estonskem? Myslíte si, že Estonsko se v dohledné době stane členem, možná dokonce letos?

**Karel De Gucht**, člen Komise. – Jak jsem právě uvedl, Švédsko neplní některá kritéria. Zmínil jsem dvě kritéria: nepodílí se na mechanismu směnných kurzů a některé součásti právních předpisů jeho centrální banky by bylo třeba změnit tak, aby byly slučitelné s členstvím v eurozóně. Zdá se mi, že to jsou kritéria, která je dejme tomu možno splnit. Nejde o ekonomická kritéria v souvislosti s dluhem nebo deficitem. Pokud jde o to, zda Komise podnikne v tomto ohledu nějaké kroky, je na vás, abyste se obrátili na komisaře, který je k tomu příslušný, na pana Rehna, jenž je bohužel v tuto chvíli nemocný.

Pokud jde o Estonsko, pokud vím, stále podává zprávy o konvergenčních kritériích a Komise k tomu nezaujala konečné stanovisko.

**Předsedající.** – Otázka č. 34, kterou pokládá **Georgios Papanikolaou** (H-0130/10)

Předmět: Snižování počtu pracovních míst v soukromém sektoru

Zástupce Komise Amadeu Altafaj dne 4. března t.r. prohlásil, že po snížení počtu pracovníků v řeckém veřejném sektoru bude velmi pravděpodobně následovat podobné opatření v soukromém sektoru.

Z ekonomického hlediska by takový vývoj hospodářský pokles jenom zhoršil, neboť by výrazně snížil poptávku a domácí spotřebu. Příímým důsledkem by bylo snížení příjmů státního rozpočtu. Může Komise uvést, kde bere optimismus k tomu, aby se domnívala, že snížení spotřební kapacity představuje pro Řecko zaručený způsob, jak se z hospodářského poklesu vymanit? Autor otázky se domnívá, že není nutné mít zvláštní ekonomické znalosti, abychom si byli jisti, že snížení spotřební kapacity vede přímo k prohloubení hospodářského poklesu.

**Karel De Gucht**, člen Komise. – Podle ukazatelů došlo v posledním desetiletí k oddělení vývoje mezd a produktivity v Řecku. V důsledku toho došlo ke ztrátě konkurenceschopnosti, která se odráží v trvalém deficitu běžného účtu a snížení podílu na vývozních trzích. Těžkopádnost trhu práce a nastavení mezd byly shledány jako významný faktor, který stojí za přílišným růstem platů v Řecku a z něj vyplývajícím rozdílem nákladů na jednotku práce oproti hlavním obchodním partnerům.

V posledních letech přispěla k hospodářskému růstu hlavně domácí poptávka živená bujným růstem všeobecných státních výdajů a příjmů domácností. Konečná soukromá spotřeba na obyvatele se zvýšila o více než 80 % oproti minulému desetiletí. Tento model byl jasně neudržitelný a vyústil ve vytvoření znatelného fiskálního, tedy vysokého všeobecného státního deficitu a v růst dluhu, zvýšil úrokové splátky a makroekonomiku, což přineslo vysoký deficit běžného účtu a odliv zahraničního dluhu příjmové nerovnováhy.

Zvýšené finanční potřeby vlády vyústily v to, že veřejný sektor pohltil velkou část dostupných financí, čímž vyloučil soukromý sektor a nepříznivě ovlivnil perspektivu ekonomického růstu. Omezení platů v celé ekonomice společně se snížením mezd ve veřejném sektoru, které hrají důležitou úlohu signálu pro soukromý sektor, a úsporná opatření ve fiskální oblasti jsou tedy nezbytná, aby postavila řecké hospodářství pevněji na nohy tím, že se obnoví konkurenceschopnost a bude dosaženo fiskální konsolidace.

Komise si je vědoma, že úsporná fiskální opatření a omezení mezd může mít krátkodobý negativní dopad na poptávku. Nicméně vzhledem ke stávající situaci, v níž se Řecko nachází, jsou tato opatření nutná k obnovení důvěry na trhu a k položení základů udržitelnějšího růstového modelu pro řecké hospodářství v dlouhodobém výhledu.

Řecko přijalo ambiciózní program na vyrovnaní deficitu a na reformu své veřejné správy a hospodářství. Konsolidační opatření, která Řecko přijalo, jsou důležitá pro posílení fiskální udržitelnosti a tržní důvěry a velmi je uvítala Komise, Euroskupina, Evropská centrální banka i Mezinárodní měnový fond.

Odvážná opatření obsažená v programu stability a balíčky oznámené v únoru a v březnu 2010 zahrnují nejen předpokládané mzdové škrtky a omezení příspěvků vyplácených státním úředníkům a velikonočních, letních a vánočních bonusů, ale i opatření na zlepšení mechanismu výběru daní, rozšíření daňového základu a zvýšení daňové morálky.

Ve sdělení přijatém dne 9. března 2010 došla Komise k závěru, že Řecko provádí rozhodnutí Rady ze dne 16. února 2010 a že na základě dostupných informací se zdá, že fiskální opatření oznámená řeckými úřady dne 3. března jsou dostatečná k zabezpečení rozpočtových cílů roku 2010.

**Georgios Papanikolaou (PPE).** – (EL) Pane předsedající, pane komisaři, Řecký národní statistický úřad oznámil ve svém nejnovějším sdělení (myslím, že to bylo dnešní sdělení), že nezaměstnanost v Řecku stoupla na 11,3 %, z čehož téměř polovinu (45 %) tvoří mladí lidé do 34 let. V nejproduktivnějším věku 25–34 let je nezaměstnanost 14,6 %. Chtěl bych rovněž zdůraznit, že tato generace mladých lidí v Řecku má mimořádně nízké platy, o hodně nižší, než je evropský průměr. Je to generace 700 EUR, jak se jí říká v Řecku, a obáváme se, že platy půjdou ještě níž.

Myslím si tedy, že musíme být velmi opatrní, když takto generalizujeme, zejména v době tak obtížné kvůli nezaměstnanosti, neboť řecká společnost má obavy, jak jistě chápete. Myslíte si, že když v Řecku je tak vysoká nezaměstnanost a všechny tyto problémy, můžeme se vrátit k růstu pomocí nových škrtů a dalšího propouštění nadbytečných zaměstnanců?

**Karel De Gucht**, člen Komise. – Nezaměstnanost v Řecku nám samozřejmě dělá velké starosti, a nejenom v Řecku, ale i ve zbytku Evropské unie. Na druhé straně je také velmi důležité, aby byly respektovány základní ekonomické zásady, a pokud po určité období platy rostou rychleji než produktivita, pak je tu problém, a to se přesně stalo v Řecku. Dovedu si představit, že je to obrovský problém, zejména pro mladé lidi, a my aktivně sledujeme situaci, ale jsme i toho názoru, že zásadní je dlouhodobá finanční udržitelnost členského státu evropské měnové unie.

**Nikolaos Chountis (GUE/NGL)**. – (EL) Pane předsedající, moje otázka se týká zásady, jež stojí v pozadí, a důvodu, proč můj kolega pokládal otázku.

Řekl, že zástupce pana Rehna navrhl, aby se v řeckém soukromém sektoru provedly škrty. Pane komisaři, otázka zní takto: jakým právem úředníci Komise provádějící dohled, mluvčí Komise a případně i komisaři hovoří, navrhuji, předpovídají a vykonávají tlak na to, co by Řecko mělo dělat, v odpovědích, která nesouvisí s politikou Společenství, jako jsou mzdy, penze, veřejná správa a zdravotnictví? Kdo schvaluje tato prohlášení a kde se bere způsoblost a pravomoc ptát se, sledovat nebo navrhnout řeckému hospodářství taková opatření?

**Karel De Gucht**, člen Komise. – Pochopitelně nepožadujeme, aby se omezila zaměstnanost v soukromém sektoru, ale vidíme nárůst nezaměstnanosti, a to nejen v Řecku, ale i ve větší části Evropské unie, jako výsledek finanční a hospodářské krize.

Říkáme, že musíme ozdravit řecké hospodářství, chceme-li, aby bylo udržitelné v dlouhodobější perspektivě. Měli bychom rovněž zachovat hospodářskou a měnovou unii, která má neocenitelný význam pro celé evropské hospodářství: to říkáme, určitě neříkáme, že nezaměstnanost by se měla zvýšit. Tohle je bohužel výsledek politik, které jsme po nějakou dobu vedli.

**Předsedající**. – Otázka č. 35, kterou pokládá **Ádám Kósa (H-0133/10)**

Předmět: Kompetenční spor mezi členskými státy a EU v souvislosti s dohodami s MMF

Aby odvrátila vážnou krizi, Komise mimo jiné přechodně změnila a výrazně zjednodušila pravidla pro způsoblost malých a středních podniků k čerpání státní podpory (Plán evropské hospodářské obnovy). Maďarsko v poslední době prochází díky hospodářské politice, kterou uplatňuje, vážnou finanční krizí. Kvůli dohodě, která byla uzavřena s MMF a která se týká přibližně 20 miliard eur, je Maďarsko nuceno jednat v rozporu s hodnotami zakotvenými v základních smlouvách, které samo jakožto členský stát EU prohlásilo za prioritní, konkrétně v rozporu se zásadou vysoké míry zaměstnanosti a ochrany znevýhodněných skupin. V této souvislosti se nabízejí následující otázky: Může být taková dohoda zákonná? Kdo nese odpovědnost v situaci, kdy se v některém členském státě EU v důsledku dohody uzavřené s mezinárodní organizací, která není nikterak napojena na Evropskou unii, dramaticky zhorší situace v oblasti zaměstnanosti, což zasáhne i podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením?

**Karel De Gucht**, člen Komise. – Když bylo Maďarsko na podzim 2008 zvláště tvrdě zasaženo krizí, Komise a Rada se velmi rychle rozhodly podpořit jej pomocí velkého podpůrného balíčku EU až do výše 6,5 miliard EUR, což bylo tehdy více než polovina dostupných finančních prostředků pro členské státy, jež nejsou členy eurozóny; společně s půjčkami od MMF a Světové banky to představovalo celkem 20 miliard EUR.

Chtěl bych zdůraznit, že bez této pomoci by Maďarsko čelilo mnohem většímu rozvratu hospodářství, než byl šestiprocentní pokles zaznamenaný v minulém roce a očekávání stabilizace v tomto roce. Navíc vzhledem k tomu, že vláda ztratila přístup na finanční trhy, neposkytnutí pomoci by bylo znamenalo, že fiskální politika by byla ještě restriktivnější, než je podle tohoto programu, a omezení výdajů by bylo ještě přísnější. Tato mezinárodní pomoc tak omezením rozsahu recese, zabráněním většího nárůstu nezaměstnanosti a podporou financování deficit přímo přispěla k omezení sociálních důsledků krize, včetně důsledků pro zranitelné části společnosti.

Pochopitelně, aby byl hospodářský program důvěryhodný a aby investoři byli ubezpečeni, že Maďarsko se vrátí ke zdravým veřejným financím a udržitelnému růstu, bylo důležité, aby vláda zavedla hospodářskou strategii, která zahrnovala opatření na konsolidaci financí. Na základě zásady subsidiarity jsou členské státy odpovědné za vypracování a provedení opatření v oblasti sociální politiky. Z toho plyne, že pomoc podpořila kroky vlády směřující k rozpočtovým úsporám a k lepšímu zaměření výdajů a zejména k pomoci chudým lidem a lidem s nízkými příjmy.

**Kinga Gál**, zastupující autora. – (HU) Děkuji vám za odpověď. Jménem pana Kósy bych chtěla přidat poznámku. Důvodem, proč Maďarsko nemohlo využít mnohamiliardový stimul nabídnutý prostřednictvím Pánu evropské hospodářské obnovy, bylo právě to, že pravidla, jako tato, rozsáhlejší hospodářský stimul

neumožňovala, a to šlo ruku v ruce s dalším zhoršováním v oblasti zaměstnanosti. Zejména nelze poskytnout podporu na zaměstnanost lidí s postižením, takže zde vzniká podivný rozpor. Chtěla bych vás požádat o názor na tento problém.

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Tato oblast činnosti Komise nespadá do mé odpovědnosti, ale zdá se mi, že paní poslankyně naráží na balíček ve výši 100 miliard EUR, nicméně to je balíček financovaný samotnými členskými státy, který byly členské státy oprávněny prakticky použít. Nebyly to peníze, které byly členským státům dány k dispozici. Tuto částku 100 miliard EUR najdete v debetní části jejich vnitrostátních rozpočtů.

Maďarsko dostalo k dispozici dodatečných 20 miliard EUR, protože to bylo nezbytné. U ostatních ekonomik k tomu nedošlo, ty byly pouze oprávněny přijmout opatření tak, aby mohly překonat krizi, ale těmto členským státům nebyly vyplaceny žádné prostředky.

**Nikolaos Chountis (GUE/NGL).** – (EL) Pane předsedajícím, pane komisaři, odpověď, kterou jste poskytl, podle mého názoru neodráží problém a spekulace ukryté za otázkou, a vzhledem k situaci v Řecku bych se vás chtěl zeptat na toto: obáváte se, že bude Mezinárodní měnový fond, což je externí organizace, zasahovat do vnitřních záležitostí Evropské unie? Lze říci, že kdekoli se Mezinárodní měnový fond objevil, byl to počátek zkázy. Takže otázka zní takto: má Komise nějaké obavy, pokud jde o to, proč Mezinárodní měnový fond zasáhl v Evropské unii? Ve které Smlouvě a ve kterém článku je ustanovení o účasti Mezinárodního měnového fondu na činnostech Evropské unie? Proč si Komise nezvolí v případě Řecka evropské řešení, jak je stanoveno v čl. 122 odst. 2 Smlouvy?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Budu velmi stručný, pokud by MMF měl zasahovat v Řecku, bylo by to samozřejmě na žádost Řecka. Oni nezasahují jednostranně, a jak pan poslanec ví, mezi členskými státy a členy hospodářské a měnové unie existuje evropská dohoda o společném úsilí členských států Evropské unie a MMF. Ale stane se tak pouze na žádost členského státu, v tomto případě Řecka, a o tom, jak jsem pochopil, se v současné době jedná.

**Předsedající.** – Otázka č. 36, kterou pokládá **Eleni Theocharous (H-0139/10)**

Předmět: Rozpočtový schodek na Kypru

Hospodářská krize zasáhla celý svět, včetně zemí eurozóny.

Má Komise k dispozici nějaké údaje o rozpočtovém schodku a jiných ukazatelích týkajících se hospodářství na Kypru?

Je vývoj kyperského hospodářství a obecněji jeho hospodářské ukazatele znepokojivé? Domnívá se Komise, že je zapotřebí přijmout opatření, pokud jde o finanční situaci na Kypru? Pokud ano, jaká opatření a v jakém časovém horizontu?

Probíhala nějaká výměna názorů a byly postoje a doporučení EU, a zejména Komise, předloženy kyperské vládě?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Pane předsedajícím, dovolu mi, abych Vás laskavě požádal, zda by tato rozprava mohla skončit. Nahrazuji pana Rehna a doby vyhrazená pro otázky obvykle končí ve 20 hodin. Mám další povinnosti a nemohu tedy zůstat. Je to pro mne opravdu problém. Nemám čas a nemohu zůstat.

**Gay Mitchell (PPE).** – Cestoval jsem sem z jedné části Evropské unie obtížně a nepřijímám odpověď komisaře, že nemá čas. Pokud nemáte čas, jděte rovnou hned. Jsem poslancem Parlamentu a mám dotaz, na který tu chci dostat odpověď. Mám také spoustu povinností. Sedím tu velmi dlouho a čekám na svoji otázku, zatímco všechny možné doplňující otázky byly zodpovězeny. Bylo by zdvořilé, aby se mi v této sněmovně dostalo odpovědi. Považuji to od Vás za velmi povýšené, když říkáte, že nemáte čas.

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Je na předsedajícím, aby o tom rozhodl. Dovolte mi, abych objasnil, že já v současnosti neodpovídám na otázky, které byly položeny mně, ale nahrazuji pana Rehna, který pro nemoc nemůže být přítomen. Tohle musíte předsedajícímu sdělit. Respektuji autoritu předsedajícího v Parlamentu. Není to na mně.

**Předsedající.** – Správně jste poukázal na problém. Nahrazujete komisaře Rehna, což je samozřejmě vzhledem k důležitosti otázek nešťastné. Přesto je však v našem programu doba vyhrazená pro otázky naplánována do 20:30. Za daných okolností, kdy Vás na té židli nemůžu držet, Vám mohu říci, že to, co se od Vás očekává

je, vzhledem k tomu, že jste dostal tuto nešťastnou roli nahradit komisaře Rehna, abyste tak činil v plném rozsahu otázek určených jemu.

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Pochopil jsem, že do 20h, ale jak jsem již řekl, vy jste předsedajícím a je na Vás, abyste rozhodl, co bych měl udělat, takže budu pokračovat.

Finanční krize, která se vyvinula též v makroekonomickou krizi, je nejhorší v poválečné historii, pokud jde o její závažnost a celosvětový rozsah. Krize si na celosvětovém hospodářství vyžádala velkou daň, včetně EU a zemích eurozóny. Jako taková nevyhnutelně postihla Kypr, velmi malou otevřenou ekonomiku.

Na základě předběžných odhadů vydaných kyperskou statistickou službou se zdá, že hrubý domácí produkt Kypru se v roce 2009 reálně snížil o 1,7 %. To je za posledních 35 let poprvé, co hospodářská aktivita na Kypru zaznamenala zápornou míru růstu.

Tyto nepříznivé hospodářské podmínky, spojené s odeznívajícím boomem v oblasti aktiv a expanzivní fiskální politikou, částečně z důvodu opatření přijatých v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy, vedly ke zhoršení stavu veřejných financí. Podle poslední zprávy kyperských orgánů o údajích týkajících se HDP předané v březnu 2010 a v současné době ověřované úřadem Eurostat, dosáhla celková bilance vlády schodku 6,1 % HDP a celkový hrubý veřejný dluh v roce 2009 dosáhl 56,25 % HDP.

Pakt o stabilitě a růstu vyžaduje, aby Komise připravila zprávu, kdykoli skutečný nebo plánovaný schodek členského státu překročí 3 % referenční hodnoty HDP. V současné době Komise takovou zprávu ohledně Kypru připravuje. Jakmile bude zpráva připravena, bude předložena Radě, která by měla rozhodnout, zda je schodek nadměrný. Pokud Rada dojde k závěru, že tomu tak je, vydala by pro Kypr doporučení a stanovila by lhůty pro přijetí účinného nápravného opatření.

Mezitím kyperská vláda zaslala také svůj aktualizovaný program stability. Tento program vysvětluje střednědobou rozpočtovou strategii do roku 2013. Komise v současné době tuto aktualizaci posuzuje a připravuje své doporučení pro stanovisko Rady k tomuto programu.

**Eleni Theocharous (PPE).** – (EL) Pane předsedo, komisaři, bylo by velice trapné, pokud byste ihned neodpověděl na otázku, která byla položena. Tak či onak, byla bych ráda, kdybyste mi řekl, zda Kypru hrozí, že nad ním bude vykonáván dohled, a zda jste spokojen s konvergenčním programem. Řekl jste samozřejmě něco o odhadech, ale já bych ráda věděla, zda jste spokojen s konvergenčním programem předloženým vládou.

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Dobře, já mohu pouze zopakovat to, co jsem řekl, že proběhne posouzení, a že se jedná o běžný postup, který uplatňujeme na všechny členské státy, včetně Kypru.

Pokud Komise dojde k závěru, že schodek je nadměrný, pak vydá Kypru doporučení.

**Předsedající.** – Otázka č. 37, kterou pokládá **Morten Messerschmidt** (H-0142/10)

Předmět: Řecko a současná krize spolupráce v eurozóně.

Řecko v současnosti pociťuje stinné stránky spolupráce v eurozóně. V dobrých časech se vůči EU vzbuzoval dojem, že je vše v nejlepším pořádku. Když však Evropu postihla finanční krize, situace se výrazně zhoršila. V roce 2009 činil řecký schodek veřejných financí 12,7 % hrubého domácího produktu, což může být vnímáno jako výrazné překročení tříprocentní hranice, která je pro státy eurozóny stanovena v Paktu o stabilitě. Aténská vláda musela nyní přijmout úsporný plán, který sníží státní rozpočet o 4,8 miliardy EUR. Řekové si musí utáhnout opasky, a to bolestivě pociťují všichni, od zaměstnanců státní správy až po důchodce.

Volné směnné kurzy v zásadě nepředstavují dobré řešení. Nikomu nepřinášejí užitek a neřeší ani žádné zásadní strukturální problémy. Musíme si však ujasnit, že peníze stejně jako všechno ostatní mají také určitou „cenu“. V Řecku dosáhla tato cena podoby astronomicky vysokých úrokových sazeb, které ochromují veškerou hospodářskou činnost. Pokud je situace již natolik dramatická, musí stát zatahnout za záchranou brzdu a mít možnost snížit cenu peněz. Souhlasí Komise s touto myšlenkou? Pokud ano, neuznává tím vnitřní slabost eura?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Zdá se, že vážený poslanec naznačuje, že nezávislá měnová politika v Řecku by byla cestou ke zmírnění krize, která zemi postihuje. Není to správné; vysoké úrokové sazby řecké vlády nejsou následkem faktorů měnové politiky, ale spíše vysokých rizikových premií, které se vztahují k obavám trhu o udržitelnost zadlužení.



Úrokové sazby ECB jsou na historickém minimu a Evropská centrální banka poskytuje finančnímu systému eurozóny, včetně řeckých institucí, rozsáhlou likviditu. Samozřejmě, účast na euru samozřejmě vyžaduje, aby hospodářské přizpůsobení šlo jinými cestami než prostřednictvím směnného kurzu, jak je patrné z mnohých dokumentů Komise, například ze souhrnné zprávy o HMU@10 z roku 2008.

Přizpůsobení v oblasti eurozóny neprobíhalo v minulosti dostatečně hladce. To je důvodem, proč Komise vyzdvihla potřebu posílit mnohostranné postupy dohledu EU založené na zesíleném vzájemném tlaku za účelem identifikace a vypořádání se se zranitelnými místy členských států v rané fázi. Jak jsem již zmínil v odpovědi na předchozí otázku, Komise za tímto účelem v současné době připravuje návrhy.

**Morten Messerschmidt (EFD).** – (DA) K regulaci měny země existuje celá řada možností – za předpokladu, že země má svoji nezávislost. To je však přesně tím, co členové eurozóny nemají, neboť velké množství nástrojů, které měly, prodaly pod cenou do Frankfurtu. Kromě toho, není správné, že se úrokové sazby v rámci eurozóny neliší, neboť v soukromém sektoru existují velké rozdíly úrokových sazeb jak u střednědobých, tak dlouhodobých půjček a řecký kurz dluhopisů je například mnohem vyšší než dánský kurz dluhopisů – navzdory skutečnosti, že máme naši společnou měnu.

Na co bych chtěl, aby tu Komise odpověděla, nebo co bych chtěl, aby uznala, je, zda se vyrovná se skutečností, že pokud by Řecko nebylo svázáno postojem přijatým Frankfurtem, pak by Řecko devalvovalo a tato devalvace by napravila velkou část problémů, kterým Řecko čelí.

**Karel De Gucht, člen Komise.** – To jistě ne. Celá myšlenka měnové unie je samozřejmě taková – a všichni, když se stávají členy evropské měnové unie, jsou si toho dobře vědomi – že svoji měnu již nemůžete devalvovat, protože již vlastně žádnou měnu nemáte. Je tu pouze měna společná.

Něco jako řecká měna již neexistuje. Řekové mají jako svoji měnu euro. Takže individuální devalvace je zcela v rozporu s myšlenkou Evropské měnové unie a není náhodou, že Řecko je členem Evropské měnové unie. Je jejím členem, neboť udělali všechno – opravdu všechno proto – aby do ní vstoupili.

**Předsedající.** – Otázka č. 38, kterou pokládá **Gay Mitchell** (H-0145/10)

Předmět: Evropský měnový fond

V minulých týdnech se diskutovalo o myšlence zřízení evropského měnového fondu, jakožto mechanismu pro řešení krizí, jako je například ta, která na začátku letošního roku postihla Řecko.

V jaké fázi jednání se tento návrh nachází? Jak by tento fond prakticky fungoval? Jaké jsou hlavní překážky pro zřízení EMF? Bylo by například možné zřídit tento fond podle stávajících ustanovení Smlouvy?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Krize ukázala, že v rámci eurozóny je třeba vytvořit rámec řízení krizí.

Z toho důvodu, že je třeba zvážit všechny hospodářské, právní i institucionální důsledky, je to záležitost spíše střednědobého než okamžitého výhledu.

Hlavy států nebo předsedové vlád zemí eurozóny dali dne 25. března důrazný podnět tím, že požadovali zřízení pracovní skupiny, která by do konce roku pracovala na opatřeních rámce řízení krizí eurozóny.

Veřejná diskuze o evropském měnovém fondu se dotkla řady prvků, které jsou v tomto ohledu důležité. Komise souhlasí zvláště s tím, že existuje důvod pro vytvoření rámce pro finanční podporu v mimořádných situacích, který by podléhal přísným podmínkám a byl by předmětem pobídkově slučitelných úrokových sazeb.

Není však zapotřebí žádného nového orgánu k tomu, aby rámec zajišťoval nebo aby určoval a monitoroval podmínky. Musí být zajištěn soudržný a na stabilitu zaměřený rámec řízení HMU. Komise za tímto účelem posuzuje dosah návrhů. Obecněji řečeno, pevný závazek k provádění řádných politik ze strany všech členských zemí eurozóny zůstává základním kamenem úspěšného fungování HMU.

V této souvislosti Komise právě připravuje návrhy na posílení koordinace hospodářské politiky a dohledu nad jednotlivými zeměmi, které vycházejí z návrhů představených v nedávném sdělení Komise ohledně strategie Evropa 2020.

**Gay Mitchell (PPE).** – Nejprve se chci omluvit komisaři. My všichni trošku trpíme ponorkovou nemocí, protože někteří z nás nebyli schopni se dostat domů a snaží se pomoci některým našim rodinám se pohybovat po místě. Uvědomuji si, že komisař má další schůzky a že zastupuje kolegu.

Rád bych se zeptal komisaře, ve vztahu k jeho odpovědi, co by představovalo střednědobé hledisko? Hovoříme o polovině funkčního období této Komise? Hovoříme o roku, o 18 měsících? V jakém období předpokládá, že se v souvislosti s touto otázkou zhmotní nějaká definitivnější reakce?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Měl byste otázku ohledně konkrétního časového rámce položit komisaři Rehnovi, ale když se podíváte na doporučení, která vydáváme, a dohodu, která byla uzavřena zvláště kvůli podpoře Řecka, podle kombinace dvoustranných půjček a podpory Mezinárodního měnového fondu je zřejmé, že Komise je toho názoru, že to, k čemu nyní došlo, není v žádném případě možné vyřešit založením evropského měnového fondu, protože to by, pokud se Řecka týče, samozřejmě zabralo mnohem více času, než máme k dispozici.

Je to tedy střednědobý projekt, který se nám líbí, ale otázku ohledně konkrétního časového rámce skutečně doporučuji položit panu Rehnovi.

**Předsedající.** – Otázka č. 39, kterou pokládá **Rodi Kratsa-Tsagaropoulouová** (H-0150/10)

Předmět: Mechanismy finančního dohledu v členských státech

Komisař pro hospodářské a měnové záležitosti Olli Rehn uvedl, že hlavním ponaučením z krize je poznatek, že je nezbytně nutné důkladněji a rozsáhleji dohlížet na hospodářské politiky, a zejména včas identifikovat nesrovnalosti a napravit je, aby byla zaručena makroekonomická stabilita eurozóny. Vzhledem k tomu, že Komise má na základě článků 121 a 126 Smlouvy k dispozici nástroje a mechanismy, které jsou nezbytné pro dohled nad finančními politikami členských států, a vzhledem k tomu, že většina členských států vykazuje finanční schodek výrazně překračující 3 %, mohla by Komise odpovědět na tyto otázky? Má Komise v úmyslu posílit preventivní prvek dohledu? Pokud ano, jakými prostředky a pomocí jakých postupů? Má v úmyslu předložit návrhy, jejichž cílem je posílení hospodářské konvergence v rámci eurozóny? Má v úmyslu podporovat strukturální změny v členských státech tak, aby je tyto státy mohly zavést, jakmile jim to veřejné finance umožní?

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Komise dlouho argumentovala ve prospěch prohloubení a rozšíření hospodářského dohledu v eurozóně. Důležitost této otázky uznal Evropský parlament ve své zprávě o výročním prohlášení o eurozóně a veřejných financích za rok 2009.

Komise zamýšlí plně využít nástrojů nové Smlouvy k dosažení důraznější koordinace a správy politik. Nadcházející sdělení nastíní nové návrhy za účelem přizpůsobení vývoje uceleného rámce pro předcházení krizím a regulace v eurozóně pomocí nového článku 136 Smlouvy o fungování Evropské unie. Sdělení může zahrnovat návrhy na posílení preventivních a nápravných opatření Paktu o stabilitě a růstu – návrhy na účinnější a širší sledování makroekonomické nerovnováhy uvnitř eurozóny – a na prozkoumání možností na vytvoření mechanismu pro řešení krizí v zemích eurozóny.

Co se fiskální politiky týče, zesílený důraz na rozpočtovou udržitelnost je zaručen následkem dopadu krize na zadlužení a potenciál růstu, stejně tak jako na demografické faktory. Pobídky k dodržení preventivních a nápravných rozměrů Paktu o stabilitě a růstu musejí být důraznější. Závazek ke konsolidaci se musí stát v příznivých dobách pevnějším. Při navrhování optimální konsolidační složky by měla být řádně zohledněna hlavní zranitelná místa veřejných financí. Nově by se mělo zaměřit na dynamiku vývoje dluhu a udržitelnost a kvalitu veřejných financí, včetně vnitrostátních kořenů fiskálních problémů. Je také třeba se zabývat případy, ve kterých jsou pravidla nepřetržitě porušována; sankce by mohly být více odrazující a pobídky zesílené.

Vývoj konkurenceschopnosti a makroekonomické nerovnováhy vytváří spolu s fiskální nerovnováhou důvody k obavám na straně všech členských států EU. Sledování makroekonomické nerovnováhy a rozdílů v konkurenceschopnosti je nicméně garantováno zvláště těm členským státům EU, které se připojily k euru z důvodu vyššího stupně hospodářského a finančního efektu přelévání v rámci členských států eurozóny; nižší tržní kázně; nepřítomnosti rizik směnných kurzů a náročnějšího přizpůsobení s potenciálně vysokými náklady pro eurozónu jako celek.

Rozdíly v konkurenceschopnosti jsou příčinou vážných obav o fungování Evropské měnové unie. Během desetiletí, které krizi předcházelo, byly rozdíly podloženy znepokojujícím stupňováním řady vnitrostátních hospodářských nerovností v některých členských státech, mimo jiné včetně vysokého zadlužení a realitních bublin v některých zemích se schodkem běžného účtu, a stejně tak přirozeně slabou domácí poptávkou ve státech, jež mají přebytek. Rozdílný vývoj platů a nákladů, akumulace udržitelného stavu zahraničního dluhu a vleklé domnělé přidělování zdrojů zvedlo hranici pro přizpůsobení a zvýšilo zranitelnost veřejných financí. Země, které se hodně spoléhaly na obchodní přebytky, se současně staly obětí strmého poklesu světového obchodu v rané fázi celosvětové krize. Jako doplnění fiskálního dohledu proto Komise zamýšlí předložit

návrhy na rozšíření hospodářského dohledu v eurozóně, řešení makroekonomické nerovnováhy a vývoje hospodářské soutěže. Cílem je vytvořit rámec pro včasné rozpoznání, prevenci a účinnou nápravu nerovnováhy uvnitř eurozóny.

V rámci třetí hlavní složky v návrhu se budou zkoumat možnosti zřízení mechanismu pro řešení krizí. Tento mechanismus ad hoc pro možnou finanční pomoc Řecku slouží bezprostřední potřebě. Je však nezbytné zavést stálý mechanismus pro řešení krizí s pevně zabudovanými zábranami pro aktivaci. Předběžné stanovení jasných, spolehlivých a jednotných pravidel a postupů pro poskytnutí výjimečné a podmíněné pomoci zemi eurozóny ve vážné krizi posílí základy HMU.

Návrhy na posílení hospodářský dohled a koordinaci v eurozóně jsou důležitým doplněním k ucelené strategii EU 2020 pro udržitelný růst a zaměstnanost. Komise zajistí účinné propojení těchto dvou rámců.

**Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE).** – (EL) Pane předsedající, komisaři, děkuji Vám za Vaši odpověď; dovoluji mi abych se vrátila k otázce dohledu a nerovnováhy. To, co jsem se chtěla položením své otázky dozvědět, je, zda se rozdílnost nyní stane závažným bodem pořadu jednání; nejen finanční nerovnováha, ale i hospodářský rozdíl, a nejen mechanismus dohledu, ale i opatření za účelem řešení rozdílností. Mezinárodní krize, řecká krize, odhalily všechny slabé stránky eurozóny.

**Karel De Gucht, člen Komise.** – Především bych se také rád omluvil tlumočnickům, ale jsem v určité výjimečné situaci. Mohli byste také přetlumočit, že jsem se snažil zodpovědět všechny dotazy během časového rámce do 20:30.

Pokud se týče doplňujících otázek, myslím si, že byste se měli vrátit zpět k počátku krize ve vaší zemi, který je ve skutečnosti takový, že tato nerovnováha se vytvořila časem. Pokud jde o konkurenceschopnost, existuje zde velká nerovnováha. Platy vzrostly mnohem více než konkurenceschopnost a to je samozřejmě, v první řadě, také záležitostí vnitrostátních politik.

Co se týče toho, zda je lepší mít podrobnější sledování, odpověď zní ano. To je důvodem, proč u něj navrhujeme nový systém. Neměli byste zapomenout, že v roce 2002 předložila Evropská komise návrh, aby mohli být do členských států vysíláni auditoři za účelem kontroly například číselných údajů, ale to nebylo členskými státy akceptováno. Komise si tedy byla vždy vědoma toho, že sledování je velmi důležitou součástí problematiky slučitelnosti vnitrostátních rozpočtů s Evropskou měnovou unií, zejména v případě Řecka.

**Předsedající.** – Vše, co Vám mohu říci je, že Olli Rehn Vám očividně dluží mnoho! Máte s ním tedy v příští době vyhrazené pro otázky o čem jednat, třeba až přijde řada na Vás, abyste tu stál Vy.

Doba vyhrazená pro otázky skončila.

*(Otázky, které nebyly pro nedostatek času zodpovězeny, budou zodpovězeny písemně (viz příloha)).*

*(Zasedání bylo přerušeno ve 20:25 a pokračovalo ve 21:00)*

**PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN MARTÍNEZ MARTÍNEZ**

*místopředseda*

### **13. Zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (rozprava)**

**Předsedající.** – Dalším bodem je doporučení pro druhé čtení (A7-0118/2010) předložené Jeanem Lambertem jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, o stanovisku Rady v prvním čtení (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD)) týkajícím se přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu.

**Jean Lambert, zpravodajka.** – Pane předsedající, nejsem si jista, že to, co se nabízí, bude podnětné, ale je to očividně rozporuplné téma a mnozí poslanci v této sněmovně se obávali přijít a hovořit o něm, takže ti z nás, kteří mají dostatek odvahy, aby tu byli, se musejí chopit příležitosti.

Nejdříve chci začít tím, že velmi poděkuji všem stínovým osobám, které na této zprávě pracovali, za jejich velmi aktivní účast a naši schopnost nalézt společný vyjednávací postoj a za to, že jednali jako tým. Chci rovněž poděkovat dvěma zapojeným předsednictvím – českému a zvláště švédskému předsednictví – za jejich otevřenější přístup k této záležitosti, než jaký jsme zaznamenali při některých jednáních, protože jsme

byli schopni vyjednávat, spíše než pociťovat, že jsme tam proto, abychom dělali to, co chce Rada – dobře, prostě někdy.

Čeho jsme tedy dosáhli? Cílem společného Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu je zajistit velmi kvalitní důsledné rozhodování ve prospěch těch, kteří potřebují ochranu, a opravdu to pro ty potřebné může být otázkou života a smrti. Je dobře známo, že tento systém nefunguje v členských státech shodným způsobem. Rozdíly mezi nejlepším a nejhorším jsou někdy tak velké, že panuje nedostatek důvěry, což může vést k tomu, že ti, kteří se snaží vydávat objektivní rozhodnutí, se budou cítit oslabováni těmi, kteří tak nečiní. A ti, kteří nakonec budou trpět, jsou ti, kdo potřebují ochranu.

Některé státy, jež čelí velkému tlaku, mají také silný pocit nedostatku solidarity ze strany ostatních států ohledně toho, že jejich potřeba podpory se nesetkáva se skutečnou praktickou reakcí. V rámci fondu pro uprchlíky byl vytvořen prvek týkající se financování spolupráce mezi členskými státy, což vedlo k některým pozitivním výsledkům, ale začalo být také jasné, že tento méně koordinovaný přístup má svá omezení.

Podpůrný úřad pro otázky azylu je proto vytvářen tak, aby poskytoval trvalou podporu za účelem posílení jednotného přístupu a aby poskytoval aktivní podporu zemím čelícím velkému tlaku. Prostřednictvím dalších právních předpisů jsou mu již přidělovány konkrétní úkoly.

Hlavními body při jednáních je pro Evropský parlament úloha samotného Evropského parlamentu ve vztahu k Podpůrnému úřadu pro otázky azylu, způsob, jak dosáhnout větší solidarity mezi členskými státy a úloha občanské společnosti a UNHCR v souvislosti s tímto úřadem.

Otázky úlohy Parlamentu jsou zaměřeny na náš vztah s ředitelem/ředitelkou úřadu, pokud jde o jeho nebo její jmenování a probíhající vazby. Nakonec jsme se na slyšení v Evropském parlamentu shodli na doporučeném kandidátovi a předložili jsme důvěrné stanovisko a obdrželi zpětnou vazbu ohledně toho, jak je zohledňováno.

Ředitel/ředitelka bude také příslušnému výboru předkládat výroční zprávu – stále ještě téměř nemohu uvěřit tomu, že jsme za to museli bojovat – a můžeme ředitele/ředitelku vyzvat rovněž k podávání zpráv o provádění určitých úkolů.

Úloha Parlamentu ve vztahu k agenturám je nyní předmětem diskuze v rámci interinstitucionální pracovní skupiny a já jsem v této souvislosti nyní členem skupiny Evropského parlamentu – částečně zásluhou mých zkušeností a v důsledku určitého pocitu frustrace z jednání ohledně Podpůrného úřadu pro otázky azylu.

Pokud jde o solidaritu mezi členskými státy, Parlament si přál závazný mechanismus, Rada si přála zavedení spolupráce na základě dobrovolnosti, a výsledná řeč je neutrálnější povahy, ale my se můžeme těšit na vnější hodnocení Podpůrného úřadu pro otázky azylu, které zahrne vliv tohoto podpůrného úřadu na praktickou spolupráci v otázkách azylu.

Ohledně úlohy konzultačního fóra mají členské státy k dispozici mnoho odborných posudků a nám se zdálo pochopitelné, že takový odborný posudek by mohl být cenný. Víme, že některé členské státy mají aktivní vztahy s nevládními organizacemi, a chtěli jsme se také ujistit o tom, že místní úřady, které často dodávají mnohé z toho, co je společným systémem vyžadováno, budou mít také příležitost se zapojit. Těší nás tedy, že jsme byli schopni vdechnout tomuto orgánu trochu více života.

A na závěr, domníváme se, že Podpůrný úřad pro otázky azylu by při rozvoji společného systému mohl hrát velmi cennou úlohu. Doufáme, že se bude vyznačovat vysokou kvalitou – přestože jsme to zcela nemohli dát do konečného textu – a že pomůže vytvořit smysl pro vzájemnou důvěru a podporu. Rád bych rovněž požádal zapojené členské státy o to, aby byly otevřenější vůči tomu, čím mohou jiné instituce, zvolené orgány a občanská společnost přispět, protože i když se jedná o spolupráci mezi členskými státy, není plně mezivládní povahy. To, co vytváříme, je evropská instituce.

**Cecilia Malmström, členka Komise.** – Pane předsedající, jsem skutečně velmi šťastná, že jsme nyní velmi blízko konečnému přijetí nařízení o zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu. Komise ho navrhla v únoru 2009 a Rada a Parlament mají v této věci velký závazek.

Zavedení společného azylového systému bylo cílem Evropské unie po mnoho let a Komise i já sám zůstáváme tomuto cíli velmi zavázáni.

Musíme zavést systém, který je spravedlivý a účinný, založený na společných normách a společných zásadách. Tento systém by měl být založen také na solidaritě, a tím je míněna solidarita s přistěhovalci, se zeměmi původu a tranzitu, a znamená to také solidaritu mezi členskými státy. S cílem posílit solidaritu mezi členskými

státy je, jako část formujícího se evropského azylového systému, důležitá praktická spolupráce mezi různými úřady v oblasti přistěhovalectví. Za účelem zlepšení této praktické spolupráce bylo zavedení Podpůrného úřadu pro otázky azylu požadováno Evropským paktem o přistěhovalectví a azylu z roku 2008 a dohodnuto ve Stockholmském programu v roce 2009. Podpůrný úřad bude tedy základním kamenem při budování společného azylového systému.

Podpůrný úřad bude, jak všichni víte, mít sídlo ve Vallettě. Bude orgánům členským států poskytovat konkrétní a provozní podporu a usnadní rozvíjení nezbytné spolupráce mezi členskými státy a vyvíjení společných postupů. Toho bude dosaženo prostřednictvím školení jednotlivých osob, které se žádostmi o azyl zabývají a prostřednictvím výměny informací a osvědčených postupů. Podpůrný úřad bude také poskytovat pomoc členským státům, které jsou vystaveny velkému tlaku tak, že bude vysílat týmy odborníků, kteří budou moci s registrací žádostí o azyl pomáhat.

Velmi ráda bych poděkovala Evropskému parlamentu a všem v této věci odpovědným zpravodajům – samozřejmě paní Jean Lambertové za její práci a stejně tak panu Moraesovi za nezbytné změny týkající se Evropského fondu pro uprchlíky a všem spoluzpravodajům a stínovým zpravodajům. Vaše naprostá a stálá podpora je nesmírně cenná a já se těším, až s vámi budu spolupracovat na závěrečných krocích před otevřením tohoto úřadu – doufejme velmi brzy.

**Simon Busuttil**, jménem skupiny PPE. – (MT) Pane předsedající, já bych také rád začal blahopřáním Jean Lambertové za její zprávu a za úspěch tohoto dokumentu, a stejně tak za loajální způsob, jakým s námi spolupracovala, a stínovým zpravodajům v této věci. Evropská lidová strana má na zřízení Podpůrného úřadu v otázkách azylu kladný názor, neboť to považuje za důležitý krok kupředu při zavádění a provádění společné azylové politiky v rámci Evropské unie. Já osobně, jako maltský poslanec EP, jsem samozřejmě nejen spokojen, ale také pyšný na to, že tento úřad má být zřízen v hlavním městě mé země, ve Vallettě. Rád bych poukázal na to, že tento úřad musí uznávat, že společná azylová politika musí být, jak bylo již zmíněno, vytvořena na jednom slově, a tím je solidarita: na solidaritě vůči žadatelům o azyl, kteří přicestovávají do Evropy, kteří mají nárok na ochranu, kterou musí zmíněný úřad zajišťovat, a jak Komise správně uvedla, na solidaritě vůči těm zemím, které nesou bez jakékoli pomoci břímě samy. Toto pojetí solidarity musí být tedy chápáno ve své úplnosti; je to vskutku jako bychom se dívali na dvě strany jedné mince, při projevovali solidarity těm, kteří zasluhují ochranu, a solidarity s těmi členskými státy, které nesou nepřiměřenou zátěž. Rád bych řekl, že se zatím zdá, že zpráva o důležitosti solidarity byla pochopena. Ještě jsme však v této věci neučinili krok dále. Rád bych nyní viděl, jak se slova proměňují ve skutečnost a jak je tato zásada uvedena v činnost na praktické úrovni. V tom bude podpůrný úřad hrát hlavní úlohu – aby tuto zásadu zhmotnil, provedl a aby zajistil, že konkrétní iniciativy, které podnikne, budou při rozšiřování solidarity na všechny, kteří ji potřebují, skutečně úspěšné. Doufám tedy, že tento úřad bude zřízen a že bude fungovat co možná nejdříve, a já bych ostatní rád ujistil o tom, že my, poslanci Parlamentu, budeme v následujících měsících a letech podrobně monitorovat způsob jeho fungování.

**Sylvie Guillaume**, jménem skupiny S&D. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, i já bych ráda začala poděkováním jak paní Lambertové, tak panu Moraesovi za jejich vynikající práci, která nám v příštích několika dnech umožní – jakmile se situace ve vzdušném prostoru vrátí do normálu – formálně přijmout nařízení o zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu. Domnívám se tedy, že v jednom se shodneme: že bezprostřední vytvoření tohoto úřadu uvítáme.

Tento úřad, jenž se jednoznačně zaměří na praktickou spolupráci, bude pomáhat odstraňovat závažné rozdíly, které stále existují mezi azylovými postupy různých členských států, a to navzdory první, takzvané harmonizační fázi, která začala na zasedání Evropské rady v Tampere. Tento úřad nám umožní zajistit soudržnost, jež je v současné praxi nedostatečná.

Ráda bych též zdůraznila význam úlohy, kterou bude v souvislosti s tímto úřadem hrát prostřednictvím své účasti na konzultačních fórech občanská společnost. Zapojení místní občanské společnosti umožní jasněji pochopit obtíže, kterým žadatelé o azyl čelí, a nedostatky vnitrostátních systémů.

Musíme však uznat, že tato záležitost zanechává lehce hořkou chuť v ústech. Parlament například lituje toho, že není schopen zastávat plnou úlohu při jmenování ředitele/ředitelky úřadu, a samotný úřad nemůže přispět k zavedení systému povinné solidarity mezi členskými státy s cílem ulehčit zemím, které jsou bránou do Evropské unie.

Prakticky vzato je tato dobrovolná solidarita prázdným pojmem. Pokud závažnější systém odmítneme dokonce jen zmiňovat, jak ho jen kdy dosáhneme? To zůstává hlavním tématem našich rozprav a my vytrváme a budeme to našim partnerům, Radě i Komisi, připomínat.

Vytvoření tohoto úřadu dokonale dokládá potřebu zavést společný evropský azylový systém. Všechny členské státy jsou tomu velmi nakloněny, pokud jde o prohlášení, jakým je například Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu z roku 2008. Kupodivu se však zdá, že stejné členské státy trpí výpadky paměti, pokud jde o přechod od slov k činům a převedení jejich závazků na psaná společná pravidla.

Nejvíce politováníhodné je například vidět, jak ochotně Rada přijímá celou řadu opatření na potírání nedovoleného přistěhovalectví, jak tomu bylo na únorovém zasedání Rady ve složení pro spravedlnost a vnitřní věci. Obezřetněji se však projevuje při jednáních o azylovém balíčku, které se nyní několik měsíců nachází v mrtvém bodě. Spíše než se chlubit čistě politicky motivovanými výsledky toho, čeho bylo dosaženo prostřednictvím represivních opatření, vyzývám členské státy k budování skutečné evropské solidarity.

Na jedné straně víme, že tato represivní opatření v Evropě jsou vážnou hrozbou pro právo jednotlivců na azyl, kteří v důsledku zvýšení screeningu a dalším překážkám podnikají stále nebezpečnější cesty. Na druhou stranu, by se Evropa mohla konečně pyšnit opravdu harmonizovanými postupy udělování azylu založenými na poskytování řádných záruk žadatelům o azyl.

Vidíme, že členské státy jsou vůči azylovému balíčku velmi imunní a že se projevuje tendence k zachovávaní vnitrostátních postupů. Tento odpor hlasitě zaznívá v argumentech ohledně rozpočtových nákladů takové společné politiky, která by se v souvislosti s krizí zdála neudržitelná. Evropa však má, pokud jde o azyl, obrovskou zodpovědnost.

Měli bychom zdůraznit skutečnost, že dosud se častěji stávalo než nestávalo to, že třetí země, které jsou méně bohaté než my, sehrály svoji úlohu při poskytování ubytování uprchlíkům. Doufejme tedy, že tento azylový balíček bude tak úspěšný jako úřad a že se jeho úspěch dostaví brzy, neboť je tu naléhavá potřeba jednat.

**Marie-Christine Vergiat**, jménem skupiny GUE/NGL. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, právo na azyl je jednou ze základních hodnot Evropské unie a nikdo se ve svých projevech neodvažuje o tom veřejně pochybovat. Praktické uplatňování evropských politik a politik členských států v této oblasti však vyvolávají otázky.

Evropská unie začala harmonizovat své politiky týkající se tohoto tématu v roce 1999 a dnes se zdá, že je přítomen pocit uspokojení z velkého poklesu počtu žadatelů o azyl. My, ve skupině konfederace Evropské sjednocené levice – Severské zelené levice bychom tím mohli být také potěšeni, pokud by toto číslo odráželo zlepšení v oblasti stavu lidských práv na celém světě. Všichni víme, že o ničem takovém nesvědčí. Naše rozpravy, až se budou ve čtvrtek odpoledne konat, to v případě potřeby dokáží.

Zvláště od roku 2004 zaznamenáváme v harmonizaci postupů a podmínek přijímání klesající tendenci. Mezi postupy jednotlivých zemí existují podstatné rozdíly a my víme, že některé žádosti byly externalizovány a že někteří žadatelé o azyl nemají dnes již dokonce ani možnost své žádosti zaregistrovat. Znovu opakuji, že ocenění za největší snížení počtu žádostí o azyl patří Francii. Jako aktivistka za lidská práva ve Francii vím velice dobře, čím byly tyto výsledky dosaženy. Tím, že jsem jen jednou doprovázela žadatele o azyl na francouzský úřad pro ochranu uprchlíků a osob bez státní příslušnosti stačí k tomu, aby člověk věděl, co je toho příčinou. Je neúnosné dívat se na způsob, kterým jsou tito muži a ženy vyzýváni k předložení důkazů o projevech týrání, kterým trpěli.

Návrh, který dnes zkoumáme, se proto zdá být závanem čerstvého vzduchu. Pomáhá zlepšovat provádění evropského azylového systému. Jeho cílem je podporovat praktickou spolupráci mezi členskými státy, zvláště zlepšováním přístupu k přesným informacím o zemích původu, což je dobré. Většina návrhů předložených Parlamentem v prvním čtení byla Radou přijata. Víme, že za tento výsledek vdčíme zejména švédskému předsednictví, a jsme mu vděční. Dodal bych, že podle mého názoru je Švédsko takříkajíc vzorem, a byl bych velmi rád, kdyby se mu ostatní státy v této oblasti vyrovnaly.

Podporovali jsme naši zpravodajku v prvním i ve druhém čtení ve výboru a já jí chci též pogratulovat a poděkovat. Totéž uděláme na plenárním zasedání a vyjádříme naše upřímné naděje, že tento krůček kupředu bude představovat nový zlomový bod v evropské politice týkající se této záležitosti. Doufáme, že místo toho, aby se Evropa uzavírala do sebe, do toho, co se my v této sněmovně trouláme nazývat pevností Evropa, budeme místo toho moci tyto muže a ženy, kteří mají právo na azyl, přivítat, jak je proklamováno v mezinárodních smlouvách a v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv, kterou budeme brzy ratifikovat.

**Mario Borghesio, jménem skupiny EFD.** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, slyšel jsem, že bylo navrženo, aby se toto opatření opíralo o solidaritu. Podle mého skromného názoru se nedostává něčeho jiného – a tím něčím je bezpečnost.

A přesto, stačí pouze hovořit s těmi, kterých se tato otázka týká, například s policií – při této příležitosti jsem měl to štěstí cestovat se členy subjektů pro prosazování práva, příslušníky *Carabinieriů* ze zprostředkovatelského úřadu v Turíně, jejichž jména bych chtěl uvést, Romanini a Tavano. Potvrdili mi, že v mnoha případech se tito žadatelé o azyl prokazují falešnými kartami a dokumenty; případy tohoto druhu byly hlášeny různými policejními silami i dalšími orgány.

Možná by byl dobrý nápad se na tuto otázku podívat také z úhlu bezpečnosti. Nemyslím si, že otázka bezpečnosti je v tomto dokumentu často zmiňována, a přesto je velmi důležitá, protože se musíme vyhnout poskvrnění důležité zásady, důležitého pojmu tak velké lidské hodnoty, jinými slovy, práva na azyl nízkými zájmy těch, kteří obchodují s nelegálními přistěhovalci a kteří často azylu využívají jako způsobu k infiltrování osob, které nemají žádná práva a žádnou souvislost s těmi, kteří jsou skutečně pronásledováni.

Za druhé, článek 2 nařízení uvádí, že úřad bude usnadňovat, koordinovat a posilovat praktickou spolupráci mezi členskými státy v mnohých aspektech azylu a pomůže zlepšit provádění společného evropského azylového systému, včetně jeho vnějších rozměrů. Článek 7 by to měl zpřesnit, ale činí tak pouze velmi nejasně, neboť uvádí, že úřad může zavádět způsoby spolupráce se třetími zeměmi týkající se technických aspektů.

Věřím, že musíme jít mnohem dále, a zajímalo by mne – navzdory tomu, že to mnoho lidí, včetně nás, navrhuje – proč nikdo nemluví nebo nezkoumá doporučení na vytvoření těchto úřadů i ve třetích zemích? Co tomu brání? Myslím si, že velmi důležité je filtrování, částečně za účelem odlehčení pracovního zatížení a ulehčení situace zemím, které se s tím musejí potýkat v mnohem přímějši podobě. Někdo o potřebách těchto zemí hovořil, ale tyto země musejí být podporovány, a já věřím, že by úřady měly být zřízeny ve třetích zemích, například v severní Africe, v subsaharské oblasti, kde se koncentrují žádosti o azyl a kde se žadatelé o azyl soustřeďují.

Potřebujeme filtrování, možná prostřednictvím Evropské služby pro vnější činnost, prováděním operací, které by zahrnovaly převzetí určité zodpovědnosti některými rozvojovými zeměmi; tam, kde se jedná o otázky azylu jim musíme umožnit vytvořit si smysl pro zodpovědnost.

Věřím, že tyto otázky jsou velmi důležité a že bychom je neměli opomíjet ani přehlížet potřeby evropských středomořských států, kterých se tyto otázky dotýkají, nikoli pouze tím, že se o nich bude hovořit nebo že bude vysláno pár úředníků; v Itálii již máme své vlastní byrokraty. To, co potřebujeme k tomu, abychom se touto situací mohli zabývat, jsou peníze, zdroje a skutečná pomoc.

Již bylo řečeno, že ve Švédsku se věci vyvíjejí správným směrem. Může tomu tak být, ale Švédsko má daleko k potřebám Malt, Itálie, Francie a Středomoří: to je tím, kde se problém nachází, a musí být řešen – a musíme dosáhnout toho, že země Evropské unie za to budou zodpovědné. Výhody a břímě jdou ruku v ruce, a jelikož máme břemeno, měli bychom mít prostředky, jak se s ním vypořádat.

**Franz Obermayr (NI).** – (DE) Pane předsedající, není rozhodně špatnou myšlenkou uplatňovat nařízení v oblasti azylu jednotně za účelem snížení druhotné imigrace v rámci EU a podpory těch členských států s velmi intenzivním přílivem žadatelů o azyl. Jsou tu však vážné pochybnosti o tom, zda je nezbytné zřídit tento Podpůrný úřad, aby se dosáhlo zlepšení, a zda tento úřad nebude příliš zasahovat do pravomocí členských států.

Zřízení této agentury je dalším krokem k centralizaci azylové politiky EU. Cílem je dosáhnout vysoké úrovně ochrany založené na opatřeních většiny nejvelkorysejších členských států, jakým je například Rakousko. Stávající rozdíly musejí být odstraněny s tím, že velkorysejší země budou postupovat stejně a ostatní provedou nezbytné změny. To vše je velmi správné, ale zřizování velkého počtu nových agentur EU (jejich počet se od roku 2000 ztrojnásobil) a rozšiřování jejich pravomoci jde zjevně proti pokusům Lisabonské strategie zavést více deregulace a subsidiarity.

Věřím, že široce diskutovaný cíl týkající se kruhové migrace – trošku sem, trošku tam, příležitostně někam jinam – je zcela špatný. V praxi nefunguje a kruhová migrace se často mění v migraci trvalého charakteru. Lze však kritizovat i další skutečnosti. Existují nereálné podmínky pro držení ve vazbě u dosud nerozhodnutých vyhoštění na úkor bezpečnosti a na náklady naší výkonné moci. Rozšíření pojmu rodiny v tom smyslu, aby zahrnovala každého, včetně babiček, povede k dalšímu přílivu migrantů a zlepšení přístupu na trh práce v období vysoké nezaměstnanosti je neudržitelné.

Nebude možné financovat rozšíření základní sociální péče na stejnou úroveň jako v zemích, kterými jsou například Rakousko a Německo. Nový Podpůrný úřad pro otázky azylu není tedy pro tento účel vhodný a neměl by být zřízen. Musíme vypracovat společnou azylovou strategii od nuly, neboť to, co vy doporučujete nebude v postižených zemích fungovat.

**Georgios Papanikolaou (PPE).** – (EL) Pane předsedající, zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu je skutečně nesmírně důležité, a tak symbolicky považuji za důležité, že je zřizován na Maltě, v zemi na jihu Evropy, která je pod velkým tlakem žadatelů o azyl, a také v rámci problematiky nedovoleného přistěhovalectví.

Je velmi důležité, abychom stále posilovali a dále koordinovali spolupráci mezi členskými státy, pokud jde o otázky azylu a abychom se nakonec na základě různých vnitrostátních postupů pokusili dospět k jednotnému přístupu, zejména protože všichni uznáváme, že existují obrovské rozdíly. Tuto zprávu má například Komise k dispozici, ale já si myslím, že je již informována o tom, že žadatelé o azyl z Iráku mohou mít 71 % šanci na to, že jejich žádost bude přijata v jednom členském státě, ale jen 2 % šanci v jiném členském státě, a v různých členských státech existují samozřejmě také různé problémy.

Nařízení Dublin II nevyhnutelně položí na některé členské státy v porovnání s ostatními těžší břemeno a tento Úřad pro otázky azylu bude samozřejmě rovněž podporovat mechanismy solidarity dostupné prostřednictvím Evropského fondu pro uprchlíky. Poukazují na přepravování a přemísťování uprchlíků ze třetích zemí do Evropy a na takzvané vnitřní „přemístění“ uprchlíků.

Pokud se přemísťování ze třetích zemí týče, děláme sice malé kroky, ale děláme pokroky. Pokud jde však o vnitřní přemísťování uprchlíků, rád bych zdůraznil, že navzdory skutečnosti, že všichni uznáváme, že na některých členských státech, zejména na jihu Evropy, spočívá v porovnání s jinými státy větší břemeno, nepředložili jsme žádný konkrétní návrh; nepřijali jsme v těchto věcech žádnou iniciativu. Očekáváme návrhy od Komise; v této souvislosti jsme též poslali dopis v rámci Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a, pokud nic jiného, musíme být v této problematice odváznější, neboť tlak je veliký.

Závěrem chci říci: je velmi důležité, abychom v Evropské unii vyvinuli mechanismy pro přijímání uprchlíků, pro akceptování žadatelů o azyl, nejen z humanitárních důvodů a z důvodů, které již zmínili mnozí poslanci, ale také proto, abychom mohli bojovat s nedovoleným přistěhovalectvím. Musíme každému, kdo hledá lepší domov, lepší budoucnost, vyslat vzkaz, že kdokoli přijde do Evropy legálně, má nakonec lepší šanci, než kdyby šel cestou nedovoleného přistěhovalectví, který v důsledku bohužel vytváří veliký tlak.

**John Bufton (EFD).** – Pane předsedající, zřízení Podpůrného úřadu pro otázky azylu jde zcela proti britské výjimce, která se týká přistěhovalectví, a je v rozporu s odmítnutím schengenského *acquis* ze strany Spojeného království. Návrh, aby bylo 40 milionů EUR vynaloženo na zřízení celého úřadu a na jeho zaměstnance na Maltě, aby se zabývali žadateli o azyl v rámci EU, napovídá, že tato Komise chce dělat rozhodnutí, která by měla být přenechána vládám členských států.

Jakákoli společná evropská azylová politika ohrožuje britskou suverenitu v oblasti kontroly hranic. Opakované výzvy k tomu, aby Spojenému království bylo dovoleno rozhodnout, kdo do země přijde a kdo z ní odejde a komu může být vyhověno, vycházejí ze skutečnosti, že máme obrovský populační problém, který je zcela odlišný od situace kdekoli jinde v Evropě.

Když Spojené království zápasí, Komise nenabízí pomoc a podporu. Místo toho si od britského daňového poplatníka bere peníze na to, aby pokryla náklady na naše rozhodnutí, které činí místo nás. 40 milionů EUR by mohlo být lépe vynaloženo na stavbu nových škol, nemocnic a domů ve Spojeném království a stejně tak na poskytování základních služeb, jakou je například čistá voda, které je naléhavě zapotřebí, pokud máme každému dále poskytovat patřičnou prvotřídní a světovou kvalitu života.

Jedno ze čtyř dětí se narodí matkám, které se samy ve Spojeném království nenarodily, což je 170 000 dětí ročně. Kde jsou peníze, které mají pomoci britskému daňovému poplatníkovi, aby si tohle všechno mohl dovolit? Ve vaší kapse nebo vynaložené na zřízení nového azylového úřadu, který bude na Spojené království nepochybně vyvíjet větší tlak?

V našich volebních kampaních ve Spojeném království všechny strany slibují, že udělají něco s přistěhovalectvím, protože lidé v mé vlasti se dožadují, aby se něco udělalo. Ale co může Westminster dělat, dokud jsme v EU, protože přesně ve stejnou dobu chce Evropská komise, aby jí byli předány všechny pravomoci nad žadateli o azyl?



Tato Komise opakovaně projevuje pouze lhostejnost k tomu, co lidé ve Spojeném království chtějí a co potřebují. Má Komise v úmyslu zrušit Spojenému království výjimku i v této oblasti? Lidé v mé vlasti si zaslouží vaši upřímnost, neboť tato otázka má pro ně nesmírnou důležitost. Vy je máte zastupovat a oni si zaslouží vědět, co plánujete.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, nesmíme za solidaritu skrývat úřad, který musí podporovat postup pro nastavení reálných podmínek pro žadatele o azyl.

Věříme, že je důležitý a užitečný, ale musí na jednu stranu zajistit to, že těm, kteří mají na azyl právo, bude uděleno rychleji a, na druhou stranu, že s těmi, kteří potřebná práva nemají a snaží se tento systém zneužívat, se záležitost bude řešit rozhodně, protože je jasné, že azyl není udělován všem, kteří na něj mají právo.

Rád bych velmi stručně zopakoval výroky pana Borghezia: některé země, jako například Itálie, a zvláště jižní Itálie, odkud pocházím, skýtají přistěhovalcům přirozené vstupní cesty a jsou žádostmi o azyl obzvláště zavaleny, neboť zde existují historické tradice vítat přistěhovalce.

Evropa se toho musí ujmout a Evropská unie musí zaměřit svou pozornost a úsilí, včetně svého hospodářského úsilí, na ty oblasti, které přijímají nejvíce přistěhovalců.

**Cecilia Malmström, členka komise.** – Pane předsedající, jsem vděčná za silnou podporu pro vytvoření této agentury, kterou vyjádřila většina na tomto plenárním zasedání. Jak víte, členské státy jednohlasně požadují vytvoření této agentury, dokonce i ty, které využívají výjimku, které vědí, že Komise nemá žádný úmysl vynucovat jakékoli změny britské výjimky. Ty závisí na rozhodnutí občanů Spojeného království.

Na tomto plenárním zasedání byla vyjádřena silná podpora agentuře a já jsem velmi ráda, že bude zřízena nyní. Víme, že k velkému tlaku na země ve Středomoří dochází zejména v určitých obdobích, a tato agentura může pomoci a poskytnout podporu. Jsou tu také přistěhovalci, kteří přicházejí do severní, východní, západní a střední Evropy, je to tedy agentura pro celou Evropu, i když není náhodou, že je umístěna ve Valettě.

Není jen další agenturou. Je ve skutečnosti základním kamenem při budování společného azylového systému a bude důležitým nástrojem při podpoře členských států, při napomáhání ve vyvíjení postupů a společných norem a při podporování členských států, které čelí velkému tlaku. Shromažďovala by informace, vytvořila by portál, měla by k dispozici odborníky atd. Nakonec je vždy na členských státech, pokud jde o to, kdo v nich může zůstat, ale jsou tu určité postupy, které musejí být sladěny.

Jak někteří z vás řekli, toto je součástí vytváření společného azylového systému v Evropě. Je pouze jednou částí: jak zpravodaj, myslím, řekl, když dojde na zbytek azylového balíčku, vážne to. Komise počítá s pomocí a podporou Evropského parlamentu ohledně dalšího posunu v těchto otázkách, takže v nepříliš vzdálené budoucnosti můžeme společnou azylovou politiku v Evropské unii skutečně zavést.

**Jean Lambert, zpravodajka.** – Pane předsedající, ráda bych jen využila příležitosti k tomu, abych vyjasnila jednu nebo dvě otázky, které vyvstaly, přestože je škoda, že někteří z těch, kteří je položili, tu nejsou, aby na ně mohli odpovět.

Povinnosti týkající se udělování azylu jsou jasně nastaveny mezinárodními úmluvami, které všechny členské státy samostatně podepsaly. Není to totéž jako přistěhovalecká politika, a lidé by měli skutečně uvědomit rozdíl.

Pro ty, kteří se obávají o peníze – pokud tu smím učinit poznámku stranicko-politického a národně-politického charakteru – kdyby některé z našich členských států zastavily vytváření žadatelů o azyl z Iráku a Afghánistánu, jsem si jistá, že bychom mohli ušetřit mnohem více peněz a skutečně ušetřit lidem další spoustu utrpení.

Pokud jde o některé další otázky, které byly vzneseny, doufá se, že zlepšení kvality systému v určitých členských zemích umožní zvýšit důvěru mezi členskými státy a odblokovat některé z dalších částí azylového systému, stejně tak jako přispět k tomu, aby členské státy cítily, že pokud čelí mimořádné zátěži, existuje tu podpora. Jak upozornili další, zatímco některé z našich členských států čelí značným geografickým tlakům vyvolaným přílivem přistěhovalců, kteří přijíždějí, spousta přetížených zemí není vlastně vůbec v Evropské unii, ale někde jinde.

Bylo velmi zajímavé poslouchat kolegu, který tu argumentoval pro poskytnutí další podpory, pokud jde o Podpůrný úřad pro otázky azylu, ale obávám se, že mi unikly pozměňovací návrhy, které ohledně tohoto tématu předložil.

Chci také jasně říci to, že Podpůrný úřad pro otázky azylu tu není proto, aby určoval status; nepřebírá v této oblasti úlohu členských států.

Celkově vzato, vítám laskavé komentáře, které kolegové učinili, vítám aktivní zapojení těch, kteří mi v souvislosti s touto zprávou velmi pomohli a jsem si jistá, že se všichni těšíme na to – nebo prostě většina z nás – až budeme ve Vallettě, až se bude přestříhat páska Podpůrného úřadu pro otázky azylu a až budeme moci začít pracovat.

**Předsedající.** – Chystám se ukončit rozpravu. Neudělám to však, aniž bych s nádherným pocitem neřekl, že nejsem nedomat tím, že člověk, který předsedal této rozpravě, využil azylového práva díky velkorysosti a ochotě k přijímání ze strany vlád a občanů Francie, Rakouska a Belgie, kterým bych chtěl vzdát hold a vyjádřit díky, neboť pro vděčnost není časově omezena, přestože se to odehrálo před více než 40 lety.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během prvního dílčího zasedání v prvním květnovém týdnu.

#### **Písemná prohlášení (Článek 149)**

**Ioan Enciu (S&D), písemně.** – (RO) Zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu je nesmírně důležitým krokem při zavádění společného evropského azylového systému, jak je stanoveno v Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu a ve Stockholmském programu.

Úřad pomůže posílit spolupráci mezi evropskými institucemi, místními úřady a občanskou společností a v otázkách azylu určí společné postupy. Jsem si jist, že pokud jde o politiky týkající se azylu, sblíží to postoje členských států. Tato záležitost je absolutní nutností vzhledem k tomu, že některé členské státy čelí velkým přílivům žadatelů o azyl. Spolupráce a solidarity mezi členskými státy je také zapotřebí nejen s cílem pomoci těmto zemím vyrovnat se s problémy, kterým čelí, ale také s cílem zlepšit společný evropský azylový systém.

Musím zmínit, že tento systém bude z právního i praktického hlediska založen na plném, celoplošném uplatňování Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

### **14. Obecná ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o určitá ustanovení týkající se finančního řízení (rozprava)**

**Předsedající.** – Dalším bodem této rozpravy je zpráva (A7-0055/2010) Jevgenije Kirilova jménem Výboru pro regionální rozvoj o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o určitá ustanovení týkající se finančního řízení (KOM(2009)0384 – C7-0003/2010 – 2009/0107(COD)).

Pan Kirilov, zpravodaj, který je autorem této zprávy, se v důsledku situace na letišti nemohl dostavit. Slovo má paní Krehlová, která pana Kirilova zastupuje.

**Constanze Angela Krehl, zastupující zpravodaje.** – (DE) Pane předsedající, velmi mne mrzí, že pan Kirilov zde svou zprávu nemůže představit osobně. Vynaložil velké úsilí, aby mohl pro Parlament vypracovat zprávu na téma, které je velmi důležité pro regiony a občany Evropské unie. Ráda bych zde proto přečetla jeho poznámky. Jsou v angličtině, což je u bulharského kolegy velmi překvapivé. Je nicméně milé, že zde nemusím mluvit bulharsky. Velice mne těší, že ho zde v Parlamentu mohu zastoupit, protože se mu nepodařilo sehnat v Sofii žádný let.

*zastupující zpravodaje.* Pane předsedající, jsem rád, že máme dnes večer příležitost diskutovat o důležitých pozměňovacích návrzích k obecnému nařízení o strukturálních fondech. Tyto úpravy jsou podstatnou součástí společných snah na evropské a vnitrostátní úrovni o překonání důsledků hospodářské krize. Logicky navazují na dokumenty, které jsme přijali v loňském roce.

Jako zpravodaj o významu politiky soudržnosti pro investování do reálného hospodářství jsem pak vyzval Radu a Komisi k tomu, aby se zasadily o zjednodušení pravidel strukturálních fondů a k většímu zpřístupnění těchto fondů v situaci, kdy je členské státy více potřebují.

Těší mne, že nejvýznamnější doporučení Parlamentu týkající se dalšího zjednodušování byla vzata v úvahu. Jsem přesvědčen, že tyto nové změny v obecných ustanoveních, které přinášejí zjednodušení některých stávajících postupů, si zaslouží naši podporu. Odstraňování nadbytečné administrativní zátěže, byrokracie a nejasných pravidel přispěje k větší transparentnosti, lepší kontrole a menšímu množství nesrovnalostí.

Povede rovněž k lepšímu provádění a správnému vynakládání peněz EU. Uvedu jeden příklad za všechny. Pozměňovací návrh k článku 88 povede členské státy v ještě větší míře k tomu, aby odhalovaly a napravovaly nesrovnalosti ještě předtím, než je zjistí kontrolní orgány EU. Členské státy v tomto případě o dotyčné peníze neprijdou, nýbrž je budou moci použít znovu na jiné projekty v rámci příslušného programu.

Druhá skupina pozměňovacích návrhů se týká pravidel finančního řízení. Předběžné platby ve prospěch zemí nejhůře postižených krizí se pro rok 2010 zvýší. Všechny členské státy dostanou více času na to, aby utratily peníze z fondů přidělených v roce 2007 na projekty, které nebyly schváleny či uskutečněny ve stanovené lhůtě.

Obě skupiny opatření jsou důležité s ohledem na sdělení, které přinášejí svým příjemcům, a s ohledem na jejich praktickou užitečnost. Protikrizová opatření jsou jasným projevem solidarity. Členským státům přinesou nové peníze na překonání krize.

Všechna opatření povedou k realizaci většího množství projektů, obzvláště nyní. To má zásadní význam pro vytváření pracovních míst, investice, infrastrukturu a adaptaci zaměstnanců a firem na hospodářskou změnu.

Oba typy opatření jsou užitečné a mají větší cenu, pokud jejich provádění proběhne ve správnou dobu, stále však čekají na své konečné schválení. V Radě, která byla vedoucím orgánem, pokud jde o přijetí pozměněného nařízení, se však podařilo dospět k dohodě s velkým zpožděním.

Pevně věřím, že když má nyní Parlament stejnou pravomoc jako Rada, nebudeme již schválení a vstup v platnost těchto dlouho očekávaných a potřebných opatření dále odkládat.

**Johannes Hahn, člen Komise.** – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové! Vážená paní Krehlová, velice vám děkuji za vaši zprávu. Rád bych vás také požádal, abyste mé poděkování vyřídila i panu Kirilovovi. Pan Kirilov má zvláštní zásluhu na tom, že se nám podařilo projít velmi rychle všemi institucionálními fázemi, takže dnes již můžeme vést o předložených pozměňovacích návrzích k obecnému nařízení diskusi a následně je také – jak věřím – zde v Parlamentu velkou většinou přijmout, aby tak bylo možno rychle přistoupit k provádění příslušných bodů. Je to dobré znamení, které svědčí o pozitivním dialogu mezi Radou, Parlamentem a Komisí, a dobrý příklad toho, že spolupráce mezi těmito orgány funguje účinným způsobem.

Co těmito pozměňovacími návrhy sledujeme? Z dlouhodobého hlediska účinné zjednodušení nařízení, z hlediska krátkodobého by to však měl být i příspěvek ve prospěch členských států nejhůře postižených současnou hospodářskou krizí. Přijímáme kompromisní návrh Komise, který získal i v Parlamentu širokou podporu, protože je důležité, abychom byli schopni poskytnout rychlou a cílenou pomoc a přistoupili k realizaci programu.

Společným a všeobecným cílem této iniciativy je urychlit provádění programů. Nedávno jsme předložili první strategickou zprávu a viděli jsme také, co v prvních letech stávajícího programového období nefungovalo tím neoptimálnějším způsobem a co se naopak vyvíjelo velmi dobře. Musíme ovšem zcela sebekriticky říci, že pravidla jsou místy komplikovaná a že tuto otázku je nutno řešit. Tohoto řešení se podle mého názoru podařilo dosáhnout v současném – třetím – pozměňovacím návrhu k probíhajícímu programu. Dále se jedná o náš příspěvek k překonání krize.

Co je možné udělat? Uvedu namátkou několik příkladů: stanovení jednotné hranice pro velké projekty ve výši 50 milionů EUR, jednodušší regulační předpisy pro úpravu operačních programů, pakliže je to – a to je velmi důležitý moment – nezbytné pro překonání krize, umožnit poskytování podpory na úsporná energetická opatření při výstavbě a rekonstrukci bytů a domů, což nepovede pouze k úsporám energie, ale bude to mít rovněž příznivý dopad na odvětví spojená se stavebnictvím.

Současné nařízení pomáhá řešit především stávající problémy s likviditou, které postihly pětici zemí – Rumunsko, Maďarsko a tři baltské republiky – a má díky větší flexibilitě napomoci, jak již bylo řešeno, k urychlenému čerpání prostředků. Slíbených 775 milionů EUR, které budou uvolněny dříve, než bylo plánováno, tak bude možno využít na rychlejší provedení velkého počtu projektů.

V těchto souvislostech bych chtěl konečně také poukázat na částku 6,2 miliard EUR, která byla vyplacena předem již v roce 2009. Je z toho patrné, že ačkoli původním cílem strukturálních fondů nebylo poskytování prostředků na řešení krize a ani v budoucnu by strukturální fondy neměly být tímto způsobem chápány, dokážeme být přesto v případě nutnosti natolik flexibilní, abychom byli i v době krize schopni v rámci našich možností poskytnout odpovídající pomoc.

Všem bych chtěl poděkovat a těším se na diskusi.

**Regina Bastos**, *zpravodajka pro stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci.* – (PT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jako zpravodajka pro stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci bych ráda úvodem poblahopřála panu Kirilovovi, i navzdory jeho vynucené nepřítomnosti, a podtrhla způsob, jakým se mu podařilo tuto důležitou zprávu zpracovat a prosadit její hlavní cíl. Chtěla bych poděkovat i paní Krehlové za její prezentaci.

Hlavním cílem, abych šla rovnou k věci, je zjednodušení postupů a urychlení realizace programů financovaných z Fondu soudržnosti, strukturálních fondů a Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Tlak na vnitrostátní finanční zdroje v současné finanční, hospodářské a sociální krizi vzrůstá. K jeho snížení povede lepší využívání finančních prostředků Společenství a jejich rychlejší doručování příjemcům, na které má hospodářský pokles nejhorší dopady.

Více než 20 milionů Evropanů je nezaměstnaných, tedy o 4 miliony více než v minulém roce, a podle předpovědi se tento počet bude bohužel ještě zvyšovat. Tato situace od nás vyžaduje, abychom zajistili řádné provádění programů soudržnosti, protože tyto programy jsou důležitou a silnou pákou, která umožňuje pomoci reálnému hospodářství, a to zejména malým a středním podnikům a tvorbě pracovních míst. Malé a střední podniky jsou hybnou silou evropského hospodářství a udržitelného rozvoje a tyto podniky také vytvářejí velké množství kvalitních pracovních míst.

Další zjednodušování a jasnější formulování pravidel, jimiž se řídí politika soudržnosti, bude mít nepopíratelně pozitivní dopad na tempo realizace programů, a to především díky tomu, že vnitrostátní, regionální a místní orgány dostanou jasnější a méně byrokratická pravidla, která umožní větší flexibilitu, a tedy i přizpůsobování programů novým výzvám.

**Sophie Auconie**, *jménem skupiny PPE.* – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, velmi ráda bych zde zpravodajovi, panu Kirilovovi, s nímž jsem několik měsíců konstruktivně spolupracovala, vyjádřila své co nejsrdečnější poděkování.

Chci rovněž podtrhnout kvalitní práci, kterou odvádí Rada, a to zejména od nástupu španělského předsednictví. To všechno má o to větší význam, že dnes večer vedeme rozpravu o nařízení, na jehož opatření doma čekají tisíce aktérů. Jsem přesvědčena, že pro ně je regionální politika tím nejhmatatelnějším projevem Evropské unie v jejich oblasti či regionu.

Cílem regionální politiky je těmto lidem pomáhat, přesto však bývá velmi často považována za příliš složitou a omezující. Tento obraz je proto na čase změnit, a to tak, že se zásadním způsobem zjednoduší pravidla týkající se jejího uplatňování. Těch 350 miliard EUR z evropských fondů má sloužit ve prospěch našich evropských spoluobčanů. Dnes přicházíme s odpovědí, která se od nás v době hospodářské a sociální krize, již všichni prožíváme, očekává.

Mám-li zmínit jen některé aspekty tohoto významného textu, tak bych ráda řekla, že přináší Evropě větší flexibilitu a solidaritu. Větší flexibilitu, protože díky navrhovaným zjednodušením nebude nutno uvádět takové množství informací, bude méně kontrol a větší flexibilita u ziskových projektů.

Vede však i ke zvýšení solidarity, protože dochází k přijímání mimořádných opatření pro boj proti hospodářské krizi, jako jsou finanční zálohy – jak zde o tom hovořili pan komisař a paní Krehlová – a nový systém výpočtu. Během konečného hlasování na začátku května budeme mít tudíž možnost významným způsobem pomoci příjemcům prostředků z evropských fondů a odborům plánování, nezapomínejme však, že v oblasti zjednodušování předpisů je i nadále ještě mnoho práce.

**Karin Kadenbach**, *jménem skupiny S&D.* – (DE) Pane předsedající, pane Hahne, dámy a pánové, myslím, že pan Hahn shrnul účel této naší večerní rozpravy: jde o to, poskytnout rychlou a cílenou pomoc. Je naléhavě potřebné, abychom urychlili realizaci těchto programů. Domnívám se, že třetí pozměňovací návrh k obecnému nařízení o strukturálních fondech je odpovědí na finanční krizi a měl by umožňovat, jak zde již bylo řečeno, rychlý a především snadný přístup k těmto fondům.

Ze své minulé zkušenosti víme, že peníze ze strukturálních fondů byly významným příspěvkem ke zlepšení kvality života, tvorbě pracovních míst a k tomu, aby lidé v regionech měli nějakou budoucnost. Domnívám se, že v době, jako je tato, je solidarita Evropské unie nezbytnou podmínkou poskytnutí prostředků na řešení krize. Jak jsme zde již řekli, potřebujeme flexibilitu i solidaritu.

Opatření pro boj proti krizi jsou projevem této solidarity a potřebujeme flexibilní zálohy, které umožní realizaci těchto projektů, jež zlepšují kvalitu života a vytvářejí pracovní místa. Jak to zde již zmínil zpravodaj – respektive v tomto případě to dnes večer byla paní Krehlová –, došlo při schvalování tohoto nařízení k téměř neomluvitelnému zpoždění. Zejména z tohoto hlediska by budoucí politika soudržnosti měla být koncipována takovým způsobem, aby nevedla ke vzniku procedurálních a technických překážek, které by bránily rychlému a účinnému provádění regionální politiky.

Podporuji proto zpravodajovu výzvu, aby tento pozměňovací návrh k nařízení o strukturálních fondech vstoupil co nejrychleji v platnost. Musíme poskytnout rychlou a cílenou pomoc.

**Elisabeth Schroedter**, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, pane Hahne, mluvmе otevřeně. Zjednodušování, kterému jsou zde všichni tak příznivě nakloněni, povede k tomu, že velké čistírny a obrovské spalovny odpadů nebudou muset být schvalovány Komisí při investicích nad 25 milionů EUR, jak to ukládá současné nařízení, nýbrž teprve tehdy, překročí-li částka hranici 50 milionů EUR. U projektů, jejichž hodnota bude nižší než 50 milionů EUR, nebude již Komise provádět hodnocení analýz nákladů a přínosů a může se stát, že se tyto analýzy už ani nebudou provádět. Na rozdíl od současné situace nebudou prováděny žádné kontroly, které by zjišťovaly, zda jsou tyto projekty v souladu s právními předpisy EU na ochranu životního prostředí.

Tyto projekty budou částečně financovány z půjček, nebudou však prováděna žádná šetření, jejichž cílem by bylo rozhodnout, má-li smysl zatížit občany daného regionu velkou půjčkou, a zjistit, odpovídá-li úvěrové břemeno přínosu, který bude mít příslušný projekt pro občany. Pro banky jsou to atraktivní transakce, protože si během prvních let projektu mohou účtovat vysoké poplatky. Z tohoto důvodu měla v minulosti předběžná hodnocení velkých projektů zásadní význam s ohledem na zajištění účinného využití evropských prostředků. Proto jsme ve skupině Zelených/Evropské svobodné aliance toho názoru, že kontroly velkých projektů je nutno zvyšovat a nikoli snižovat, jak se uvádí v tomto návrhu. Jsme tedy proti zvyšování hranice pro hodnocení.

Chceme dále také, aby analýzy nákladů a přínosů a souladu s právními předpisy EU byly transparentní a přístupné veřejnosti a aby nedocházelo k falšování údajů, jak tomu bylo v minulosti. Nařízení o strukturálních fondech je i nadále nepříznivě poznamenáno skutečností, že velké projekty, které obdrží finanční podporu, mohou trvat pouze pět let od chvíle, kdy byla provedena investice. My Zelení jsme proto vyzvali k prodloužení na deset let, abychom zajistili skutečnou udržitelnost investic a vytváření stálých pracovních míst v regionech.

Budou-li se projekty realizovat v regionech delší dobu, předejde se tak tomu, aby se ti, kdo za tyto projekty nesou odpovědnost, obohacovali z evropských peněz a pak prostě po pěti letech zmizeli. Případ Nokie v Severním Porýní-Vestfálsku je názorným dokladem toho, jak může regionům uškodit, když tak zvané *subsidy hopping* začne platit jako obecně přijímaná norma. Pokud jde o malé a střední podniky, mělo by proto podle našeho mínění ustanovení týkající se udržitelnosti v nařízení zůstat, a sice ve své pětileté a nikoli, jak se předpokládá v pozměňovacím návrhu, pouze tříleté verzi.

My Zelení jsme i proti tomu, protože budou-li se nekontrolovaně provádět velké investice a zároveň budou projekty trvat kratší dobu, povede to s největší pravděpodobností k tomu, že budeme vyhazovat peníze z okna. Domníváme, že před evropskými daňovými poplatníky nelze něco takového ospravedlnit.

Nebudou-li naše pozměňovací návrhy přijaty, nemůžeme pro tuto zprávu hlasovat. Budeme rovněž požadovat, aby hlasování probíhalo jmenovitě a měli jsme tak možnost ukázat, až si nám budou občané za nějakou dobu stěžovat na to, že peníze byly utraceny zbytečně, jak jednotliví poslanci hlasovali.

(Řečnice souhlasila s položením otázky postupem modré karty podle čl. 149 odst. 8 jednacího řádu)

**Lambert van Nistelrooij (PPE).** – (NL) Pane předsedající, mám otázku na paní Schroedterovou. Ve své analýze zvolila dosti negativní přístup. Má otázka na paní Schroedterovou zní: nemají snad díky spolufinancování místní orgány, které realizují dané programy v členských státech jako součást strategických rámců dohodnutých pro každou jednotlivou zemi a v mezích pravidel, povinnost dostát svým vlastním

závazkům? Proč dnes paní Schroedterová maluje tak negativní obrázek? Není přece důvod, abychom dnes přičítali všechno záporné na vrub tohoto návrhu.

**Elisabeth Schroedter (Verts/ALE).** – (DE) Pane předsedající, ráda na tu otázku odpovím. Investování do velkých projektů se začíná zjednodušovat. Platí to pro investice do výše 50 milionů EUR, které až doposud podléhaly hodnocení ze strany EU, protože neseme odpovědnost za peníze daňových poplatníků. Jsem toho názoru, že pokud jde o velké projekty, neměli bychom na této situaci nic měnit, protože z vlastní zkušenosti víme, že na začátku těchto projektů jsou často obrovské investice a na konci břemeno, které musí nést občané.

**Oldřich Vlasák, za skupinu ECR.** – (CS) Vážený pane komisaři, dámy a pánové, debatujeme zde o kompromisním návrhu změny nařízení, návrhu, jehož cílem je zjednodušení a zrychlení přístupu k evropským fondům. Dosažení tohoto cíle je přitom rozhodně naším společným zájmem a musíme na něj pamatovat i při debatách o budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2014. Navržené úpravy se týkají především velkých projektů v oblasti životního prostředí a infrastruktury, projektů, které generují zisk, či podpory energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů v oblasti bydlení. Kompromisní návrh tak neobsahuje žádné převratné zásahy do architektury evropských fondů. Razantní změny totiž dnes ani možné nejsou. Dosáhnout můžeme pouze dílčí modernizace stávajícího systému. Návrh je kompromisem.

Rád bych na tomto místě uvedl, že podporuji deklaraci předloženou Maďarskem týkající se využití nástrojů finančního inženýrství v rámci Fondu soudržnosti pro intervence v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. Naopak mi vadí retroaktivita opatření týkajícího se závazků, neboť ke schválení dochází až v roce 2010, zatímco prostředky měly být vráceny do rozpočtu Evropské unie na konci roku 2009. V tomto kontextu je proto klíčové vyjasnění všech technických náležitostí této legislativní úpravy. Kompromis však byl nalezen, debatu je proto třeba ukončit. Za klíčové totiž považuji, aby se zjednodušení evropských fondů, které zde ve Štrasburku schvalujeme, projevilo v realitě členských států. A v tomto kontextu nás čeká v našich regionech ještě mnoho práce.

Musím ocenit úsilí současného Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, které v polovině letošního roku schválilo legislativní změny k čerpání jednotlivých prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Toto zjednodušení administrativy spočívá zejména v oblasti schvalovacích procedur, finančního plánování a řízení včetně kontrolní činnosti a řešení nesrovnalostí.

**Cornelia Ernst, jménem skupiny GUE/NGL.** – (DE) Pane předsedající, hovořím jménem svého kolegy, který se nemůže dostavit, a chtěla bych učinit několik poznámek. Zprvce velmi vítáme zjednodušení strukturálních fondů. Některé věci, o kterých se tu zmínila paní Schroedterová, bychom samozřejmě kritizovali, ale domnívám se, že to nemůže být důvodem k našemu váhání. Zjednodušení vítáme a jsme také názoru, že je naléhavě potřebné, aby došlo k provedení tohoto nařízení. Bylo promarněno již hodně času.

Musím nicméně otevřeně říci, že tento kompromis nedopadl zcela podle našich představ. Každému je známo, že Komise předložila ještě jiný návrh, týkající se jednorázového proplácení žádostí o průběžné platby ve 100% výši po omezenou dobu a za účelem opatření v oblasti politiky trhu práce. Tento návrh nebyl přijat z řady různých důvodů, které byly podrobně projednány ve Výboru pro regionální rozvoj.

Musíme si nicméně položit otázku, zda jsme učinili dost pro to, abychom uskutečnili to, nač Komise poukázala ve svém sdělení ze dne 3. června 2009 jako na společný závazek v oblasti zaměstnanosti, který může sloužit jako protikrizový faktor.

Jednalo se o to, abychom usnadnili využívání strukturálních fondů a napomohli tak překonání krize, a to je také předmětem této diskuse. Právě evropské strukturální fondy jsou, jak každý ví, jedním z hlavních nástrojů investování ve prospěch občanů, boje proti krizi a tvorby nových pracovních míst. Sledujeme-li situaci v Evropě, je stále více a více patrné, že krize měla a má obrovské dopady na trhy práce členských států a že je skutečně zapotřebí zakročit. Došlo k masivnímu nárůstu nezaměstnanosti, a to nejen v oněch pěti zemích, ale při bližším prozkoumání situace vidíme, že ve všech členských státech. Nezaměstnanost má navíc velký význam i bez ohledu na krizi. V Evropě je vysoká míra nezaměstnanosti, která se stále zvyšuje a která s touto krizí nesouvisí.

Alternativní návrh předložený Komisí představuje dozajista krok vpřed, což vítáme, protože přinejmenším pět členských států s HDP, který od roku 2008 poklesl o 10 %, získá poměrně velkou finanční pomoc. Tyto členské státy budou moci využít této pomoci a dodatečných zálohových plateb z Fondu soudržnosti a z evropských strukturálních fondů. To všechno je výborné, ale rádi bychom viděli i další věci. Náš postoj

znáte na základě toho, co jsme říkali ve výboru. Na jedné straně jsme rádi, na druhé straně ne tak docela, ale každý krok vpřed nás posouvá, a proto bychom se neměli zastavovat.

*(Řečnice souhlasila s položením otázky postupem modré karty podle čl. 149 odst. 8 jednacího řádu)*

**Elisabeth Schroedter (Verts/ALE).** – (DE) Pane předsedající, lze se pak jediné ptát, proč vaše skupina, paní Ernstová, nepodala na plenární schůzi nějaký pozměňovací návrh. K podávání pozměňovacích návrhů, které by využily původního návrhu Komise, byla příležitost. Byla snad i určitá možnost otevřít opět jednání s Radou o 100% výši financování evropských strukturálních fondů.

**Cornelia Ernst (GUE/NGL).** – (DE) Pane předsedající, paní Schroedterová, řekla bych, že jsme se domnívali, že naše možnosti jsou omezené, a rozhodli jsme se proto proti. Mám za to, že můj kolega si myslí totéž. Když jsem se seznámila s iniciativou Komise v jejím celku, byla jsem nadšená, nakonec jsem však z těch dlouhých diskusí, které o těchto záležitostech v několika posledních dnech proběhly, musela trochu poučit. Bývala bych si přála víc. Ano, měli jsme nepochybně podat pozměňovací návrh, máte pravdu. Ale když k sobě budeme upřímní – víme, jak to celé končí, a moje skupina od toho proto ustoupila. Sama se k tomu ještě budu muset vrátit.

**Lambert van Nistelrooij (PPE).** – (NL) Pane předsedající, výjimečná doba si žádá výjimečná opatření. Dnes se této sněmovně vyplnil její dlouho vytoužený sen o zjednodušeném postupu a rychlejších výsledcích. To, oč se nám vposled jedná, je zachovat a vytvářet nová pracovní místa, a jak zde poznamenal pan Hahn, objevily se tento týden statistické údaje, z nichž je zřejmé, čeho se v politice soudržnosti podařilo dosáhnout: za předchozí období to bylo 1,4 milionů nových pracovních míst. Prostředky z evropských fondů lze nyní bez překážek poskytovat rychlejším a jednodušším způsobem, a to nejen na velké projekty, ale i na ty menší, takže můžeme pokračovat v podpoře inovací, zlepšování environmentálních podmínek, rozvoji měst atd.

V jednom bodě se vyjádřil Parlament proti, a sice proti návrhu zrušit spolufinancování. Byl by tím vskutku ohrožen jeden z úhelných kamenů našeho systému, který počítá s tím, že vnitrostátní úřady, místní orgány a podle možnosti i jednotlivci přispívají svým dílem ke společnému projektu regionálního a místního rozvoje. Musíme se tedy soustředit na to, aby prostředky zůstaly vyhrazeny na období, které bude o něco delší, spíše tříleté než dvouleté, což je další bod, s nímž jste již souhlasili. Peníze tak budou stále k dispozici, bude možné spolufinancování a potěšujícím faktem je i to, že v případě, že dojde k jakémukoliv zpoždění, bude stále ještě možné, abychom těmto hodnotným projektům dali čas na jejich realizaci. To neznamena, že se peníze budou odčerpávat z regionů: vůbec ne – znamená to, že se peníze budou utrácet. Tento režim nám fungoval v roce 2007. Mám otázku na pana Hahna: nestojí snad o to, aby se tento dobrý příklad zopakoval? Proč nemůžeme tento režim zopakovat i v roce 2008 a 2009? Byl by to velmi pozitivní krok. Můžete mi na tuto otázku odpovědět?

Závěrem bychom taky mohli projevit jistou solidaritu. Některé země nevyužijí veškeré prostředky, které jsou jim přiděleny z ESF, a 30, 40 % z nich vůbec nepoužijí. Nebylo by na místě, aby projevily solidaritu a převedly tyto prostředky ve prospěch jiných zemí? Takový postup je zcela přípustný a umožnil by těmto zemím, aby se postavily opět na vlastní nohy. Byl by to projev skutečné solidarity, nic takového se však bohužel nestalo. Můj postoj je tedy oprávněně pozitivní, přinejmenším vůči zpravodaji. Tento postup trvá nyní už devět měsíců a je otázka, kterou si kladu stejně jako paní Krehlová, jestli by ho nebylo možné dokončit během dalšího kola společného jednání Parlamentu, Rady a Komise.

**Pat the Cope Gallagher (ALDE).** – (GA) Pane předsedající, od roku 1973 získala moje země ze strukturálních fondů Evropské unie a z Fondu soudržnosti zhruba 18 miliard EUR. Během těchto let hrála politika soudržnosti významnou roli v rozvoji a znovuoživení irského hospodářství. Zvláště důležitý pro naši snahu bojovat proti nezaměstnanosti v Irsku a samozřejmě i v celé Evropě je Evropský sociální fond.

Od té doby, co se Irsko stalo v roce 1973 členem Evropské unie, získala země v podobě finanční podpory z Evropského sociálního fondu více než 7 miliard EUR.

Tyto peníze byly použity především v boji s dlouhodobou nezaměstnaností a s nezaměstnaností mladých lidí. V rámci operačního programu EU na podporu lidských zdrojů pro Irsko poskytne Evropská unie v období od roku 2007 do roku 2013 Irsku z prostředků Evropského sociálního fondu 375 milionů EUR. Celkový rozpočet tohoto programu je 1,36 milionů EUR.

Tyto peníze se používají na financování odborných výcviků pro nezaměstnané, pro zdravotně postižené, pro čerstvé absolventy škol a pro lidi žijící na okraji naší společnosti. Žijeme v době globalizace. Abychom byli schopni reagovat na výzvy a příležitosti, které globalizace přináší irské pracovní síle, podporuje Evropský

sociální fond v Irsku také kurzy celoživotního vzdělávání, které lze přizpůsobovat podmínkám globalizovaného trhu pracovních míst. Současná hospodářská a finanční krize tak prokázala význam a hodnotu tohoto důležitého fondu – Evropského sociálního fondu.

**Kay Swinburne (ECR).** – Pane předsedající, zdá se, že tato zpráva má v zásadě několik velmi dobrých cílů a pomáhá evropskými finančními zdroji členským státům EU citelně zasaženým hospodářskou a finanční krizí. Jejím chvályhodným cílem je snaha snížit zatížení rozpočtů členských států v situaci, kdy se na ně ze všech stran hrnou další a další požadavky. Snížení rozpočtových mezí projektů a zjednodušení celého procesu pomůže všem a totéž platí i o předběžném financování odsouhlasených projektů, které povede k rychlému oživení hospodářství.

Evropa se musí vyrovnávat s 10% nárůstem nezaměstnanosti, přičemž situace je v mnoha členských státech ještě horší, hospodářství vykazuje známky jen velmi pozvolného oživení a členské státy stojí před řadou úkolů, které jsou podmínkou ozdravení státních financí. Tato zpráva je ovšem v tomto směru dosti omezená a řadou těchto problémů se nezabývá.

V jedné věci je ovšem důvod k obezřetnosti: myšlenka, že členské státy by se na svých projektech už žádnou měrou finančně nepodílely, působí dojmem velmi riskantní politiky. Již nyní je tomu tak, že značná část evropských peněz není v případě projektů, které tyto peníze využívají, řádně zúčtována, protože neexistují odpovídající inspekční prostupy. Zrušení nezadatelného práva členského státu na zajištění toho, aby jeho peníze byly vynaloženy dobrým způsobem, by se nemělo stát pobídkou k jejich zneužití.

Musíme zajistit, aby uvolnění kritérií spolufinancování nevedlo ke snížení odpovědnosti. Sám o sobě má ovšem tento problém velmi pravděpodobně jen velmi malý vliv na mé voliče ve Walesu, protože půjde-li Evropa dál svou cestou, nebudeme mít po roce 2013 už žádné peníze, které bychom mohli věnovat na probíhající projekty, v tuto chvíli velmi štědře spolufinancované z prostředků evropských fondů. Můžeme sice krásně říkat, že některé nové členské státy jsou chudší než ty staré, a potřebují proto zvláštní pomoc, avšak kolosální výše dluhu Spojeného království a velmi nízký HDP na jednoho obyvatele v mém regionu, ve Walesu, srovnávaný poněkud nešťastně s hospodářským výkonem Rwandy, povede doufejme k tomu, že tato skutečnost nebude zapomenuta. Doneslo se mi, že existují skryté plány na diskvalifikaci regionů, jako je Wales, a já věřím, že v budoucnu budeme mít nárok na přechodové financování.

**Andrey Kovatchev (PPE).** – (BG) Pane komisaři, především bych chtěl poblahopřát panu Kirilovovi k jeho zprávě. Vítám a podporuji každý krok, který zaručuje a usnadňuje zákonné užívání prostředků evropské solidarity. Evropská unie si nemůže dovolit, aby ji její občané přirovnávali k sopce, která chrlí byrokratický popel pohřbívací snahy o snížení nerovností mezi evropskými regiony. Využívat strukturální fondy, s jejichž pomocí chceme dosáhnout našich hospodářských, sociálních a politických cílů, je obtížné, ba nemožné. Domnívám se, že na změny vedoucí ke zjednodušování postupů je nutno pohlížet nejen ve světle současné krize, ale také z dlouhodobého hlediska, aby existoval snadnější přístup k nástrojům solidarity Evropské unie.

Myslím, že navzdory zpoždění přinese návrh, který předložila Evropská komise a který zohlední změny uvedené v této zprávě, členským státům a koncovým příjemcům lepší příležitosti, jak v rámci současné krize zlepšit svou situaci. Chci také podtrhnout význam změny spočívající v možnosti odložit vyčerpání prostředků předpokládaných na rok 2007. Tato změna dá všem členským státům včetně Bulharska, kde se tyto prostředky dosud daří využívat jen v malé míře, druhou příležitost k realizaci projektů s využitím prostředků, které by jinak byly ztraceny. Musíme apelovat na regionální a místní orgány, jakož i na všechny ostatní zainteresované strany a se vši naléhavostí je vyzvat, aby této druhé šance využily. Domnívám se, že flexibilita, na niž je v této zprávě kladen důraz, představuje s ohledem na uskutečňování programů, které podporují využívání prostředků z fondů, a v souvislosti s budoucí privatizační politikou ten správný přístup.

Co se týče zjednodušování správních předpisů pro využívání strukturálních fondů, je tato zpráva krokem správným směrem, směrem k nalezení rovnováhy mezi maximálním usnadněním koordinace projektů ze strany evropských fondů a kontrolou používání těchto prostředků. Reforma těchto předpisů musí přispět k tomu, aby v očích evropských občanů a daňových poplatníků byla zaručena větší transparentnost a aby pro členské státy byly vytvořeny schůdné podmínky. Během celého tohoto procesu nesmíme zapomenout na to, co bylo jeho vlastním cílem, totiž dosažení srovnatelných sociálních a hospodářských podmínek v rámci celé Evropské unie.

**Csaba Sándor Tabajdi (S&D).** – (HU) Evropská unie byla od chvíle, kdy vypukla hospodářská krize, často kritizována v tom smyslu, že na krizovou situaci není schopna náležitým způsobem zareagovat. Můj názor je ten, že tato rozprava a vynikající zpráva pana Kirilova tuto kritiku zcela vyvracejí a dokazují, že Evropská



unie na tyto procesy zareagovat dokázala. Kolegům, kteří se obávají, že navrhovaná zjednodušení povedou k tomu, že tyto postupy nebudou monitorovány, nerozumím, protože politika soudržnosti má svou velkou cenu právě díky tomu, že má velmi důkladný kontrolní mechanismus. Nikdo by tedy neměl mít důvod k obavám, a pokud se moji kolegové poslanci přesto obávají, věřím, že to u nich nepramení z nedostatku solidarity s členskými státy – například s mou zemí, s Maďarskem –, které podle jejich mínění nebudou schopny těchto prostředků náležitým způsobem využít. Budeme je schopni využít, a to zcela náležitě. Tato rozprava má velký význam i pro to, aby byla potvrzena potřeba politiky soudržnosti. Těší mne, že je tu pan Hahn a pan Ciolos. Velmi mě znepokojuje, že v prvním dokumentu pana Barrosa není ani slovo o společné zemědělské politice, a dokonce i politika soudržnosti je v něm zmíněna jen velmi povrchním způsobem, přestože se jedná o velice důležité politiky Společenství v oblasti soudržnosti, nezbytné pro zelený růst, inovace a vytváření nových pracovních míst, jinak řečeno pro realizaci nových cílů strategie EU 2020. Politika soudržnosti by tudíž neměla být oslabena, nýbrž naopak posílena.

**Iosif Matula (PPE).** – (RO) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, při všech změnách, k nimž ve snaze řešit důsledky krize dochází v legislativních rámcích na celoevropské i vnitrostátní úrovni, má ve výsledku tato krize i v současné době citelné a rozsáhlé dopady na reálnou ekonomiku a trh práce. Vysoká míra nezaměstnanosti těžce doléhá na hospodářství členských států, poskytování finančních prostředků je však i nadále spojeno s velkými problémy.

Zásadní význam má účinné provádění programů politiky soudržnosti, protože přináší významné navýšení pomoci, které se reálně ekonomice dostává v podobě 347 miliard EUR vyčleněných na období 2007–2013. Další snahy se musí zaměřit na nejhůře postižené příjemce, aby se urychlil tok financí určených na investování do regionů členských států. Domnívám se, že významnou změnou, k níž došlo, je i příležitost k financování jednoho velkého projektu z prostředků různých programů v případě projektů, které zahrnují několik regionů.

Chtěl bych panu zpravodajovi poblahopřát za odvedenou práci. Musím nicméně podotknout, že ačkoli byla tato zpráva velmi očekávaná, práce na ní pokračovala pomalu. Chci říci, že bychom měli hledat řešení a dávat těmto cílům větší prioritu, abychom předešli situacím, kdy vynikající opatření přicházejí teprve s velkým zpožděním. Zjednodušování správních postupů obecně přispěje ke zvýšení schopnosti využívat těchto prostředků, a to i v zemích, které s tím mají problémy, jinak řečeno v mé vlastní zemi, Rumunsku. Výbuch jedné sopky obrátil během pěti dnů svět vzhůru nohama a může spustit další krizi. Jak dlouho nám potrvá, než na to budeme schopni reagovat? Jedna věc je mi naprosto jasná: od této chvíle se musíme rozhodovat mnohem rychleji.

(Potlesk)

**Monika Smolková (S&D).** – (SK) Úvodem chci ocenit práci zpravodaje, pana Kirilova. Je velmi dobré, že s cílem reagovat na hospodářskou krizi se evropské orgány dohodly na urychlení procesu financování regionálních rozvojových projektů a rovněž na tom, aby se zjednodušila pravidla upravující využívání strukturálních fondů. Mají se kromě toho také prodloužit lhůty pro využití evropských fondů schválených v roce 2007, aby členské země měly více času na jejich použití.

Na Slovensku máme přísloví: kdo rychle dává, dvakrát dává. Členské země, které nejvíc zasáhla hospodářská krize, očekávají nařízení, o kterém dnes rokujeme. První návrh představila Komise už vloni v červenci. Rozhodovat budeme až v květnu. Celý legislativní proces do dnešního dne trvá 9 měsíců. Je možná načase, abychom v konkrétně určených případech začali uvažovat o zjednodušeném a zkráceném legislativním postupu.

Krize, nezaměstnanost, chudoba, prohlubující se regionální rozdíly, to jsou případy, kdy je třeba jednat rychleji, pružněji. Těžko budeme vysvětlovat nezaměstnaným, že nám přijetí legislativy, která jim má aktuálně a v době, kdy to potřebují, pomoci, trvá víc než tři čtvrtě roku.

**Pascale Gruny (PPE).** – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, všichni se dnes shodneme na tom, že opatření na zjednodušení přidělování prostředků ze strukturálních fondů, která ve své zprávě navrhuje pan Kirilov, jsou vítaným krokem.

Jako předsedu parlamentní pracovní skupiny pro Evropský sociální fond mě ovšem velmi mrzí, jak dlouho už trvá v současnosti probíhající přezkoumávání. Původní návrh Komise byl předložen v červnu 2009. Přestože účelem tohoto přezkumu bylo pomoci členským státům v boji proti hospodářské a sociální krizi, trvalo Radě šest měsíců, než dospěla k dohodě. To je nepřijatelné. Je pravda, že legislativní postup prošel mezitím úpravou, která dává Parlamentu a Radě stejnou míru pravomocí. Toto zpoždění ovšem jako zvolení zástupci Evropské unie dnes nemáme jak veřejnosti zdůvodnit.

Dovolím si zde malou odbočku, abych ocenil odpovědný přístup, který Parlament prokázal tím, že v maximální možné míře vyjádřil svůj souhlas s postojem Rady a předešel tak tomu, aby v tomto postupu došlo k dalšímu zpoždění. Ještě jednou chci však vyjádřit své zklamání. Potřebujeme Evropskou unii, která je schopna činit rychlá rozhodnutí, která mají reálný dopad.

Zaměříme se nyní na chvíli na budoucnost. Opatření na zjednodušení postupů, která dnes byla navržena s ohledem na boj proti hospodářské krizi, jsou pozitivní, rád bych nicméně dodal, že by bývala mohla být ještě odvážnější, kdyby opatření platná pro současné programové období 2007–2013 nebyla tak těžkopádná a komplikovaná.

S ohledem na jednání o víceletém legislativním rámci pro období 2014–2020, která máme před sebou, proto Evropský parlament vyzývám k tomu, aby ve svých návrzích na zjednodušení správy a využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti neváhal projevit svou odvahu.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, také já bych rád vyslovil své uznání zprávě pana Kirilova a je mi líto, že tu dnes nemůže být.

Další zjednodušování mechanismů spjatých s Evropským fondem pro regionální rozvoj, Evropským sociálním fondem a Fondem soudržnosti je dobrá myšlenka a bude to dobré i z hlediska výdajů. V době, kdy se tyto fondy využívají i jako prostředek v boji proti krizi, musíme vytvořit platebním agenturám takové podmínky, aby byly schopny vyčerpat všechny své peníze; toto naše opatření bude ovšem také znamenat, že bude o výmluvu méně.

Kdo bude mít o výmluvu méně? Regiony, které například čerpají prostředky z Fondu soudržnosti a které často nedovedou využít všech svých peněz, protože toho nejsou schopny, ale vinu za to, že je nevyčerpaly, svalují na těžkopádnost a nadměrnou byrokratičnost evropských postupů.

Počínaje dneškem tato výmluva přestává platit; počínaje dneškem jsou všechny orgány, které mají na starost rozdělování evropských peněz, v situaci, kdy...

*(Předsedající řečníka přerušil)*

**Ioan Enciu (S&D).** – (RO) S důsledky hospodářské krize se potýkáme od roku 2008. Hlavním problémem, před kterým v současné době stojíme, je nezaměstnanost, pokles životní úrovně a chudoba. Evropská unie ve svých politikách vytrvale usiluje o rozšiřování a zlepšování nástrojů, s jejichž pomocí by proti těmto důsledkům mohla zakročit, a tedy i oživit v Evropě hospodářský růst. Zpráva pana Kirilova je toho dobrým příkladem. Byla vypracována na základě několika vynikajících a příznivě přijatých návrhů Komise, jejichž cílem bylo zjednodušit postup podávání žádostí tak, aby členské státy měly přístup k prostředkům příslušných fondů.

Zprávu, kterou vypracoval pan Kirilov, vítám a podporuji jak s ohledem na možnost slučování finančních částek určených na velké projekty, tak s ohledem na úpravu některých technických kritérií a podmínek, která usnadní řízení dostupných prostředků. Tyto pozměňovací návrhy jsou v souladu se strategií Evropa 2020, která podporuje tvorbu nových pracovních míst a investice prováděné se zřetelem k ochraně životního prostředí.

**Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE).** – (PL) Pane předsedající, pane Hahne, moji předřečníci se již zmínili o přínosech politiky soudržnosti, a nechci tedy opakovat to, co zde již bylo řečeno. Chci pouze zdůraznit, že politika soudržnosti je přínosem i pro mou zemi, Polsko, a pro můj region, Velkopolsko. Jsem tomu velmi ráda a tímto způsobem také chápu pozměňovací návrhy k tomuto nařízení. Těší mne vytrvalá snaha o zajištění lepšího čerpání prostředků – lepšího čerpání prostředků, které je součástí politiky soudržnosti. Má-li se zlepšit provádění a čerpání, je nutné, aby docházelo k neustálému zjednodušování a neustálému liberalizování právních předpisů, jimiž se řídí provádění této politiky. Z tohoto důvodu chápu nařízení jako další krok k zjednodušení provádění. A to mne těší. Chtěla bych také říci, že toto úsilí musí být trvalé. Proti nadměrné byrokracii musíme bojovat bez ustání a bez ustání se musíme snažit o to, abychom měli právní předpisy, které budou vstřícné k příjemcům.

**Othmar Karas (PPE).** – (DE) Pane předsedající, pane Hahne, politika soudržnosti je významným politickým nástrojem. Máme díky ní možnost pomoci v boji proti krizi, v krátkodobé perspektivě přispět k oživení poptávky a současně i k investicím do dlouhodobého růstu a konkurenceschopnosti. Je důležité, aby bylo jasně řečeno, že politika soudržnosti a zejména pak zálohové platby a rychlejší místní realizace v roce 2009 přispěly velmi významnou měrou ke zvýšení kupní síly, což bylo přínosem pro hospodářství a napomohlo omezení poklesu soukromé spotřeby. Politika soudržnosti tvoří rovněž velmi důležitou součást strategie

Evropa 2020. Nechápu proto, proč váš kolega, komisař Olli Rehn, spojuje soubor sankčních mechanismů uplatňovaných v případě nedodržování právních předpisů jednotného finančního trhu s omezeními v oblasti regionální politiky.

*(Předsedající řečníka přerušil)*

**Marie-Thérèse Sanchez-Schmid (PPE).** – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, za několik málo týdnů se bude konat hlasování o Kirilovově zprávě a to je skutečnost, kterou vítám, protože je to skutečně naléhavě potřebujeme.

Veřejnost a naši volení zástupci čekají nyní už bezmála jeden rok na výsledek v podobě hmatatelných a trvalých opatření, která by měla přinést politika soudržnosti v reakci na krizi; vnitrostátní a místní aktéři už celý rok volají po větší flexibilitě a přizpůsobivosti při poskytování prostředků z evropských fondů.

Dnes, ve chvíli, kdy se Parlament zabývá souborem nových opatření, jejichž cílem je větší transparentnost při využívání Fondu soudržnosti, potřebujeme více než kdy dříve, aby se naše snaha o zjednodušení těchto požadavků setkala s úspěchem. Kirilovova zpráva je prvním krokem na cestě k tomuto zjednodušení. Musí vést k dalším krokům, protože důvěryhodnost a viditelnost evropské politiky v každodenním životě slábne.

Tato zpráva je rovněž důkazem evropské solidarity, která v době, kdy vznikají pochybnosti o naší jednotě, může přinést potřebným členským zemím opatření přizpůsobená jejich situaci. Je možné, že Kirilovova zpráva nám v této chmurné a potměšilé době přinese čerstvý vítr. Věřím, že je to pouze první krok.

**Johannes Hahn, člen Komise.** – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, předně bych rád poděkoval všem, kdo se dostavili sem do sněmovny, ať už to měli blízko či daleko, a zúčastnili se s takovým zájmem této rozpravy. Děkuji vám, že jste politice soudržnosti vyjádřili svou širokou podporu, jak jsem zde mohl vidět, a že si uvědomujete, že tato politika nám dává možnost pomáhat našim regionům a lidem v těchto regionech. Kolegyně z České republiky zde zmínila jedno přísloví: „Kdo rychle dává, dvakrát dává.“ Řekl bych, že je to celoevropský poznatek. A tohoto poznatku jsme se navzdory všem problémům a přehmatům v této iniciativě snažili držet.

Paní Schroederové bych stručně odpověděl, že o uplatňování kontrolních mechanismů nemusí mít obavy, a to jednoduše proto, že hraniční úrovně jsou normalizovány, takže projekty, které často zahrnují obě oblasti, můžeme hodnotit jednotným způsobem. Kontrolní mechanismy jsou i na místní a vnitrostátní úrovni. Tato představa je základem sdíleného řízení. Řídíme se také řadou dalších předpisů, například v oblasti zadávání veřejných zakázek a v rámci systému státní podpory. Součástí těchto předpisů jsou určité lhůty, které ani my, ani regionální politici zkrátka nemůžeme nedodržet.

Co se týče rozšířené podoby nařízení N+3, domnívám se, že náš přístup by měl být velmi restriktivní. Měli bychom zajistit, aby nedošlo k uvolnění pravidel a aby si regiony nemyslely, že mohou jen tak nečinně sedět. Musí mít naopak skutečnou snahu využívat prostředky, které jsou k dispozici.

Prosím vás také, abyste vyřídila paní Swinburnové, že nic nenaznačuje, že by mělo dojít k tomu, čeho se obává, za předpokladu, že budeme mít dostatečně velký rozpočet. Dostupné regionální prostředky budeme i v budoucnu poskytovat jak Walesu, tak všem ostatním regionům. Z tohoto důvodu mohu také jen stěží souhlasit s tím, aby se v této obtížné době s pomocí peněz ze strukturálních fondů uplatňovaly zdánlivé sankce, které v této podobě nemají žádný reálný efekt.

Ještě jednou vám děkuji za vaši širokou podporu. Mé poděkování patří i členům generálního ředitelství pro regionální politiku, kteří v této oblasti udělali velký kus práce.

**Karin Kadenbach, zastupující zpravodaje.** – (DE) Pane předsedající, velmi ráda vyřídím všechna ta slova chvály a kladná hodnocení, která v dnešní diskusi zazněla na adresu pana Kirilova. Ještě jednou bych chtěla zdůraznit dvě věci.

Jediné peníze, které máme k dispozici, jsou peníze evropských daňových poplatníků, a musíme se proto postarat o to, aby přístup k těmto prostředkům byl co možná nejjednodušší a maximálně transparentní. To je cílem této zprávy. Domnívám se nicméně – a to je prosba, se kterou se obracím na paní Schroederovou –, že bychom neměli naznačovat, že jednotlivé členské státy se při provádění evropských právních předpisů v dostatečné míře nesnaží tyto předpisy také dodržovat. To jsem dnes vyrozuměla mezi řádky a domnívám se, že něco takového bychom neměli nikomu podsouvat. Vycházím z toho, že všechny členské státy a všechny instituce dělají vše, co je v jejich silách, aby zajistily účinné a správné využívání evropských prostředků.

Má druhá poznámka patří paní Swinburnové, ale nejen jí. Nejde tady o žádné rozdávání almužen chudým regionům, nýbrž o podporu regionů, aby se zvýšila jejich kupní síla a vznikala v nich nová pracovní místa, protože kupní síla těchto regionů přispívá ve svém úhrnu k tomu, co může vyrábět a prodávat Evropa jako celek. Posilujeme tak vnitřní trh. To znamená, že to není jen gesto všeobecné solidarity, nýbrž každý, kdo něco ví o národním a podnikovém hospodářství, bude nejen na základě sociálních hledisek, ale i z důvodů národohospodářských a podnikatelských chápat, proč potřebujeme regionální politiku a proč právě v době krize potřebujeme rychlé a účinné opatření, které ve všech regionech Evropy povede ke znovuoživení evropského hospodářství.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat během prvního dílčího zasedání v prvním květnovém týdnu.

#### **Písemná prohlášení (článek 149)**

**Elena Băsescu (PPE), písemně.** – (RO) Tato zpráva o změně obecného nařízení o provádění strukturálních fondů a Fondu soudržnosti má pro občany Evropské unie velký význam. V některých členských státech, mj. i v Rumunsku, se dařilo čerpat prostředky z evropských fondů doposud jen v omezené míře. Velký počet občanů, společností a místních orgánů v minulosti i v současnosti kritizoval složité postupy, které stojí v cestě všem jejich pokusům o získání finančních prostředků na jejich projekty.

Vypracování této zprávy je dokladem toho, že Evropský parlament má snahu o řešení problémů, na něž se v této souvislosti poukazuje. Podporuji návrhy, jejichž cílem je zjednodušování postupů uplatňovaných při čerpání prostředků z evropských fondů. Omezování zbytečných administrativních postupů a byrokracie a současně s tím i zavádění jasnějších pravidel přispěje k čerpání většího množství prostředků z evropských fondů.

Vítám tato opatření, zvláště pak v situaci, kdy na členské státy nepřestávají doléhat důsledky hospodářské krize. Pět evropských zemí, včetně Rumunska, se bude účastnit procesu, jehož cílem je urychlení čerpání prostředků z evropských fondů. Díky provádění nového postupu, který počítá s poskytováním zálohových plateb, bude možné rychleji dokončit větší počet projektů. Přínosem pro Rumunsko bude dále také pozměňovací návrh k pravidlům týkajícím se omezení rizika ztráty finančních prostředků, které nebyly využity dostatečně rychle.

**Alain Cadec (PPE), písemně.** – (FR) Hospodářská krize prokázala potřebu veřejné akce na podporu soukromého podnikání, které se ocitá v obtížné situaci. Evropská politika soudržnosti hraje v této souvislosti zásadní roli. Strukturální fondy, z nichž je poskytována podpora těm, které postihl hospodářský pokles, představují páku pro oživení činnosti.

Přístup k prostředkům z evropských fondů je však i nadále pro značný počet potenciálních příjemců obtížný. Postupy jsou složité a zpoždění velmi dlouhá, přestože krizová situace si naléhavě žádá jednoduchá a rychlá opatření.

V rámci této snahy o stanovení jasnějších podmínek vítám iniciativu Komise, která je zaměřena na zjednodušení finančního řízení strukturálních fondů. Jednotlivé návrhy jsou neseny v duchu větší účinnosti politiky soudržnosti, aniž by ovšem měly výraznější dopad na rozpočet Společenství. Tento pragmatický přístup vítám.

Komise by nicméně měla jít ještě dál. Tato reforma, kterou si vynutila krizová situace, musí být jen první fází radikálního zjednodušení způsobu řízení evropských fondů. Politika soudržnosti se musí stát nástrojem účinnějších veřejných zásahů s cílem poskytovat hospodářské činnosti reálnou podporu.

**Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písemně.** – (RO) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěla bych poblahopřát panu zpravodajovi za práci, kterou odvedl. Také já vítám dohodu, kterou nyní konečně Rada a Výbor pro regionální rozvoj schvaluje. Domnívám se, že je nesmírně důležité, abychom tuto zprávu přijali v co možná nejkratší době a mohli tak členským státům, které byly nejhůře postiženy krizí, nabídnout finanční podporu, která je nezbytnou podmínkou hospodářské obnovy. Jedním z klíčových aspektů, na něž se v této zprávě upozorňuje, je zjednodušení postupů uplatňovaných během žádosti o poskytnutí prostředků z evropských fondů a během realizace. Potřebujeme opatření, která umožní rychlou obnovu, a to zejména nyní, během hospodářské krize.

Domnívám se proto, že poskytování zálohových plateb ve výši 2 % z Evropského sociálního fondu a ve výši 4 % z Fondu soudržnosti je ideálním řešením pro členské státy, které mají vážné problémy s likviditou,

protože tak mají možnost využívat průběžné podpory. Finanční prostředky z Evropského sociálního fondu by měly aktivně přispívat k hospodářské obnově členských států, na které krize dopadla nejtěživěji, a pomoci jim v jejich úsilí o zachování pracovních míst, zlepšit úroveň odborných kvalifikací a potažmo i předcházet a bojovat proti nezaměstnanosti.

**Georgios Stavrakakis (S&D), písemně.** – (EL) Úvodem bych rád poblahopřál zpravodajovi, panu Jevgeniji Kirilovovi, a všem členům našeho výboru, protože díky jejich vytrvalosti a rozhodnosti se nám dnes podařilo uspořádat rozpravu a přikročit rovnou ke schválení této kromobyčejně důležité zprávy, aniž bychom marnili další čas. Rád bych zdůraznil, že tyto pozměňovací návrhy mají rozhodující význam, pokud jde o lepší čerpání prostředků, snižování byrokracie a složitosti pravidel, dosažení maximálního účinku financování na hospodářství jako celek a ve výsledku mají i několikanásobně větší přínos pro občany. Komisař Hahn ve svém projevu velmi správně poukázal na to, že politická soudržnost má navzdory skutečnosti, že je to snad vůbec nejúspěšnější evropská politika, své přátele i nepřátele. Schválení těchto pozměňovacích návrhů, které jsou předmětem dnešní rozpravy, je důležitým krokem, Evropská komise se však musí zabývat ještě naléhavější nutností dalšího kroku, který musí bezprostředně následovat. Musí představit svou vizi politické soudržnosti pro blízkou budoucnost a spolu s tím i své představy a návrhy nezbytných úprav daného rámce, činnost a pravomoci, nové nástroje a tak dále.

*písemně.* Nyní je nejvyšší čas tento další krok učinit, dříve než se objeví nové neatributivní dokumenty.

## 15. Zvláštní opatření v oblasti zemědělských trhů (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem programu je rozprava o otázce k ústnímu zodpovězení (B7-0208/2010), kterou pokládá Paolo De Castro za Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova Komisi, o zvláštních opatřeních v oblasti zemědělských trhů (O-0036/2010).

Jelikož pan De Castro není přítomen, slovo má pan Le Foll, který pana De Castro zastupuje.

**Stéphane Le Foll, zastupující autora.** – (FR) Pane předsedající, je tedy na nás, abychom uzavřeli rozpravu dnešního večera, a je ostatně už dost pozdě. Předně bych chtěl omluvit předsedu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, pana De Castra, který tu s námi dnes večer z důvodů, jež jsou vám známy, nemůže být. Stejně jako dalším poslancům našeho Parlamentu se ani jemu nepodařilo dostat ze své země a zúčastnit se našich rozprav ve Štrasburku.

Otázka, kterou se tu zabýváme, byla nastolena v důsledku krize, která zasáhla celé zemědělské odvětví a všechna odvětví s ním spojená. Všichni dnes víme, že je krize, a všichni především víme, že v zemědělství došlo k prudkému poklesu cen a zisků, který se dotkl produkce obilovin, který se dotkl rovněž produkce živočišné, ať už se jedná o výrobce vepřových nebo hovězích masných produktů, který se dotkl rovněž – a to zde říkám jménem pana De Castra – výrobců olivového oleje a dotýká se, a to velmi citelně, výrobců v odvětví mléčné výroby.

Tváří v tvář této krizi a tomuto cenovému propadu by se Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova pochopitelně velmi rád od Komise dozvěděl, co v tuto chvíli i do budoucna můžeme udělat pro to, abychom z této krize našli východisko, a především jaká by bylo možno v nadcházejících měsících přijmout opatření na podporu zemědělců a stabilizaci rozkolísaných zemědělských trhů.

První otázka, kterou bych panu komisaři položil, se týká konkrétně krize mléčné výroby: jaká je situace, pokud jde o opatření, která byla Parlamentem a Radou přijata v souvislosti s krizí mléčné výroby, a zejména pak v souvislosti s využíváním oněch 300 milionů EUR slavného mléčného fondu, který byl schválen? To je první otázka, protože máme-li činit legislativní rozhodnutí, pak myslím musíme vědět, jakým způsobem jsou uplatňována.

Jak jsem již řekl, všechna výrobní odvětví jsou dnes zasažena prudkým poklesem cen a hlubokou krizí trhů. To nás přivádí k otázce a k hledání odpovědi na otázku toho, co bychom mohli nazvat regulací trhů, a způsobu, jak bychom mohli omezit tuto nechvalně známou cenovou volatilitu.

Když ceny stoupají, nikdo si nestěžuje, a zemědělci jsou ti poslední, kdo by si stěžovali. Jsou to evropští spotřebitelé, kdo se obává zvyšování cen zemědělských produktů, protože vyšší ceny by omezovaly jejich kupní sílu a měly by nepříznivé důsledky na schopnost evropských spotřebitelů tyto zemědělské produkty kupovat.

Pokud jsou ceny nízké a pokud jejich pokles trvá delší dobu, jsou tím výrobci trestáni na svých příjmech, především však – a to je z hlediska evropského zemědělství vážnější – na své schopnosti investovat a připravovat se do budoucnosti. Zemědělství je tvrdé odvětví; podstatné jsou zde investice, ale trvá dlouho, než se tyto investice vrátí. Potřebujeme stabilizovat ceny.

Pane komisaři, otázka, kterou vznáší Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova a jeho předseda, pan De Castro, má dva body.

Zprv jste oznámil, že v souvislosti s mlékárenstvím tu do konce roku bude určitý počet opatření. To je důležité. Můžete nám k tomu říci něco bližšího? Z druhé je třeba, aby byla přijata specifická opatření, která by se vztahovala na všechny trhy, nejen na mlékárenství.

A konečně poslední otázka, kterou bychom vám chtěli položit: jakým způsobem chce Komise ve střednědobé perspektivě předvídat tyto krize a jakým způsobem chce těmto krizím a cenovým propadům předcházet? Jak by měl vypadat mechanismus regulace trhů, aby omezoval zároveň prudký nárůst a především prudký pokles cen? Na čem Komise v tuto chvíli pracuje a jakou má představu o řešení tohoto problému?

Měl jsem na mysli zejména tyto tři body: mléčný fond, perspektivy krize mléčné výroby a v obecnější rovině pak způsob, jakým Komise hodlá řešit problém volatility a prudkých poklesů cen.

**Dacian Cioloș**, člen Komise. – (FR) Pane předsedající, předně bych rád poděkoval panu De Castrovi a panu Le Follovi z parlamentního Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova za to, že učinili tyto problémy předmětem diskuse zde v této sněmovně.

Je to tak: také já musím konstatovat, že příjmy zemědělců klesly v roce 2009 nevídaným způsobem a šlo přitom jen o pokračování trendu zaznamenaného již v roce 2008. Vznikla tak situace, ve které se evropský trh sotva kdy nacházel. Vznikla navíc v době, kdy se tento trh stále více otevírá trhu světovému a kdy má za sebou nedávné reformy společné zemědělské politiky.

Tato krize zasáhla zejména odvětví mléčné výroby. V loňském roce jsme byli svědky toho, v jak obtížné situaci se výrobci v tomto odvětví ocitli, a to především ve venkovských oblastech, kde je mléčná výroba důležitá nejen pro zemědělské odvětví, ale vůbec i pro veškerou hospodářskou aktivitu a zaměstnanost.

Evropská komise vloni v této souvislosti podnikla určitá opatření, v první řadě využila mechanismů, které ji umožňují zasáhnout do situace na trhu a zastavit propad cen. Na financování těchto zásahů do situace na trzích uvolnila značné prostředky, více než 400 milionů EUR. A jak dále poznamenal pan Le Foll, vyčlenila rovněž prostředky ve výši 300 milionů EUR, aby členskými státy umožnila čerpat podporu pro nejhůře postižené výrobce v odvětví mléčné výroby.

Toto rozhodnutí pak bylo učiněno v loňském roce. Členské státy tak mohly nastavit kritéria, na jejichž základě měly být tyto prostředky rozdělovány, a to tak, aby se dostaly především k těm výrobcům, kteří je nejvíce potřebují.

Je třeba také jasně říci, že tato kritéria stanovily členské státy bez toho, aby je musela schvalovat Komise. Členské státy měly pouze povinnost Komisi informovat, oznámit jí, jaká kritéria zvolily.

Mohu vám zde říci, že pokud vím, tak všechny členské státy informovaly Komisi o svém rozhodnutí těchto opatření využít. Stanovily tudíž kritéria, na jejichž základě budou tyto prostředky rozdělovat, a proces rozdělování podpory tak bude moci začít. Tyto prostředky by členské státy měly rozdělit mezi jejich příjemce do června.

Takže nejprve, jak jsem řekl, probíhala fáze zásahů do situace na trzích, jejichž cílem bylo tuto situaci uklidnit. Myslím, že z nynější situace je patrné, že tyto zásahy byly úspěšné, protože ceny se stabilizovaly. K určitým výkyvům samozřejmě stále ještě dochází, ale drží se v rozumných mezích, v mezích, které jsou na trhu obvyklé. Z druhé jsou to podpůrná opatření, která se k výrobcům dostanou v brzké době. Tato opatření již byla přijata.

Velmi rád zde zopakuji to, co jsem nedávno prohlásil v parlamentním Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova: jako komisař věřím, že si z té specifické situace, ve které jsme se loni nacházeli, odneseme poučení. Nechci čekat na reformu společné hospodářské politiky po roce 2013, kdy budeme jistě schopni přijít s konzistentnějšími odpověďmi pro celé zemědělské odvětví. Nebudu čekat na výsledek reformy společné zemědělské politiky pro rok 2013 s návrhy, které budou specificky zaměřené na odvětví mléčné výroby a které budou zpracovány na základě závěrů skupiny na vysoké úrovni, která byla vytvořena v loňském roce v době nastupující krize a jejíž práce nyní probíhá. Svá zjištění představí tato skupina v červnu.

V bezprostřední návaznosti na to v červenci navrhu na základě těchto zjištění Radě ministrů zemědělství a parlamentnímu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova uspořádat rozpravu. Do podzimu nebo konce tohoto roku se sem tedy dostavím s návrhy, které nám umožní předvídat takovéto krize a pokud možno jim také předcházet – zejména v odvětví mléčné výroby, protože právě toto odvětví se ocitlo v nejobtížnější situaci – a navrhnout tedy také řešení, a to nejen v krátkodobé, ale také střednědobé a dlouhodobé perspektivě.

Poučení z toho si samozřejmě odneseme i pro další zemědělská odvětví, ve kterých budeme muset zasahovat. Budu mít snad ještě příležitost, abych vás informoval o pokračování debat, které dnes povedeme.

Komise pečlivě sleduje vývoj trhů i v ostatních odvětvích. Budeme využívat všech zásahových metod, které máme v současnosti k dispozici – jedná se o mechanismy zasahování do situace na trzích, využívané zejména jako záchranné sítě –, a učiníme vše, aby se už žádná taková situace, jaká postihla odvětví mléčné výroby, neopakovala.

Velmi děkuji. Vyslechnu si všechny otázky a problémy, které zde nadnesete, a na závěr si pak opět vezmu slovo, abych k tomu něco řekl.

**Peter Jahr**, jménem skupiny PPE. – (DE) Pane předsedající, pane Ciolosi, dámy a pánové, zásadní změna orientace zemědělské politiky, spočívající v jejím větším zaměření na tržní hospodářství, je správný přístup. Rozhodnutí posílit vazby mezi evropským zemědělstvím a světovým trhem je také správné. Až do roku 2007 či do začátku roku 2008 byl zcela zřejmý počáteční úspěch této politiky. Evropská zemědělská politika nabízela za peníze větší hodnotu. K zásahům do fungování trhu docházelo jen výjimečně a zemědělci měli stále a vzrůstající příjmy. V současné době však poznáváme nevýhody této nové orientace, mezi něž patří velké cenové výkyvy a pokles příjmů zemědělců. Jak zemědělci, tak tvůrci zemědělské politiky se musí v budoucnu otázkou prudkých výkyvů výrobních cen více zabývat, a to ve všech odvětvích, nejen v odvětví mléčné výroby.

Máme-li mimořádné situace na trhu lépe zvládat, musí mít zemědělská politika nástroje, které nám umožní rychle, důsledně a bez zbytečné byrokracie reagovat. Přimlouval bych se proto, aby se opatření jako intervence či podpora vývozu nerušila, nýbrž byla zahrnuta do rozpočtu s nulovou částkou. Tyto nástroje by se měly používat pouze za výjimečných okolností a nikoli jako trvalé zasahování do fungování trhu. Avšak ve chvíli, kdy tyto nástroje budeme potřebovat, bychom je měli mít ihned k dispozici. Měli bychom rovněž najít opatření zaměřená na toto povolání, která by na trhu zavedla používání stejných „zbraní“. Mezi tato opatření patří zejména posílení právního postavení skupin výrobců.

Věřím, že Komise dodrží svůj slib a zváží možnost vytvoření lepších základních právních podmínek a opatření přijme s dostatečnou rychlostí a v době, kdy jsou potřeba a kdy mohou reálně zamezit vážným škodám na straně zemědělců i spotřebitelů.

**Marc Tarabella**, jménem skupiny S&D. – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, podporuji vaše první kroky ve funkci komisaře pro zemědělství a rozvoj venkova, protože už během vašeho slyšení a pak i při několika dalších příležitostech nás potěšilo, když jsme slyšeli, čeho byste chtěl dosáhnout, protože chápete, že příliš vysoká nestabilita cen představuje pro zemědělství a pro jeho budoucnost vážnou hrozbu. Totéž platí i pro zemědělce, kteří si už dlouhodobě nemohou nic plánovat, protože tyto investice se, jak každý ví, a to zejména u těch, kteří jsou mezi nimi nejmladší, počítají na 20 nebo 30 let.

Dnes tomu není ještě ani šest měsíců, kdy jsem spolu s panem Le Follem a několika dalšími kolegy podepsal pozměňovací návrh týkající se tohoto problému a příliš vysoké nestability cen, jehož cílem bylo snížit 1% nárůst, který byl stanoven dřívějším rozhodnutím, a to zejména v oblasti mléčné výroby, protože je zde v této době nadprodukce. Tento pozměňovací návrh byl zamítnut většinou téměř 250 z 350 hlasů.

Řekl jste, že bychom do budoucna měli uvažovat o regulaci. V současnosti se schází skupina na vysoké úrovni, jejímiž členy jsou podle toho, co jsem slyšel, lidé vysokých kvalit: zastoupeni jsou v ní nejen výrobci, ale také distributoři.

Nerad bych, aby se zapomnělo na aktéry, jejichž místo je mezi těmito dvěma, mezi výrobcí a distributory – mám na mysli zpracovatele. Věřím, že na ně nezapomeneme, neboť také a především jejich prostřednictvím dochází k vytváření zisků; podle mého názoru více než prostřednictvím distributorů. Rád bych byl ujistěn, že v této diskusi nebudou opomenuti.

Nestabilita cen postihla nejen odvětví mléčné výroby, ale vůbec všechna zemědělská odvětví, a i já bych se odvažoval tvrdit, že ceny jsou vysoké. Měli bychom dobře uvažovat; začínají-li zpracovatelé – uživatelé –

přecházet na alternativní produkty, nemusí to pro zemědělství znamenat nic dobrého. Až se ceny vrátí na svou běžnou či nižší úroveň, může dojít k tomu, že se tito uživatelé k původnímu produktu již nevrátí.

Pane komisaři, rád bych s ohledem na to věděl – i když je to možná trochu předčasné –, máte-li skutečně v úmyslu v budoucnu uplatňovat ve všech ostatních oblastech výroby regulační mechanismy, na které výrobci tak netrpělivě čekají.

**Martin Häusling**, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, pane Ciolosi, situace na venkově je nyní poměrně klidná, nikoli ovšem proto, že by zemědělci byli spokojeni, nýbrž proto, že mnoho zemědělců je v současnosti velmi frustrovaných. Nemůžeme je odbýt slovy, že podstatné řešení krize v zemědělství nalezneme v roce 2013. Musíme odpovědět už nyní. V tom se spolu shodneme. Protesty by se mohly velmi rychle vrátit zpátky do Bruselu, takže musíme dát nějaké odpovědi.

V odvětví mléčné výroby musí dojít k zásadní změně politiky. Zúčastnil jsem se konference skupiny na vysoké úrovni, ale odpovědi na otázku krize mléčné výroby, které na ní zazněly, mi přišly sice zajímavé, v žádném případě však adekvátní. Má-li dojít ke změně politiky, pak je třeba znovu zvážit nedávno přijaté rozhodnutí o zrušení regulačních opatření. Nyní je tento proces u konce a můžeme říci, že závěrečné kvóty neskončily měkkým, nýbrž naopak velmi tvrdým přistáním. Musíme nyní bezodkladně uvažovat, jak může politika, jak můžeme my začít opět uplatňovat opatření, jak bychom opět mohli vrátit do hry stát – tedy Evropskou unii – a mohli tak na trzích začít zavádět jasnější pravidla. Trhy nefungují jen tak samy od sebe. Odpověď na finanční krizi a na krizi v zemědělství zní: musíme stanovit pravidla.

V současnosti jsme v zemědělství svědky nesmyslného procesu koncentrace. Velmi mě znepokojuje, když se v novinách dočítám, že se na jihu Anglie staví zařízení, která jsou schopna pojmout až 8 000 krav. Mnoho malých zemědělských podniků v méně výhodných regionech naopak končí. Tyto změny nepovedou k vytvoření evropského, nýbrž amerického zemědělského modelu se stále většími a většími podniky, což nakonec způsobí ztrátu mnoha malých mlékárenských podniků, které v Evropě existují. Neměli bychom zapomínat ani na to, že to znamená i ztrátu pracovních míst.

V jednom bodě se, pan Jahre, shodneme, přestože se neshodneme v tom, že by se naše zemědělská politika měla orientovat na světový trh. Potřebujeme, aby právní postavení zemědělců bylo jasně definované. Zemědělci jsou nejslabším článkem v obchodním řetězci. Jako prvních se jich dotknou dotované ceny, které se v mnoha oblastech začínají stále častěji zavádět. Shodneme se, že naléhavě potřebujeme jasné politické prohlášení o tom, jak můžeme v budoucnu trhy lépe regulovat.

Musíme se podívat za hranice Evropy, abychom viděli, jak tento problém řeší jiné regiony. Nikdo nám neřekne, jak a kdy máme regulovat naše trhy. Když jsme v průběhu minulých let odstranili řadu tržních regulačních opatření, zašli jsme příliš daleko. Stačí se podívat do jiných zemí – měla to udělat i skupina na vysoké úrovni –, jaká pravidla se tam používají. Zde lze zcela jasně říci, že model, který se podle mnoha zemědělců i podle mnoha spotřebitelů osvědčil, je model kanadský. Tento model bychom neměli z diskuse předem vylučovat, nýbrž právě zde bychom také měli dávat odpovědi.

V rámci změny orientace naší politiky bychom měli dbát také o to, abychom prováděli politiku pro regionální trhy – ty by měly být vždy těžištěm této politiky, a nikoli oněch 5 % výrobků, které se prodají na světovém trhu. Nemělo by dojít také k tomu, že za normální způsob zasahování do fungování trhu budeme do budoucna považovat subvencování vývozu a intervence. S tím se musíme už jednou pro vždy přestat.

**James Nicholson**, jménem skupiny ECR. – Pane předsedající, jsem především rád, že máme příležitost k této rozpravě. Domnívám se, že přišla v pravý čas. Nedávná krize mléčné výroby, která ochromila velký počet našich zemědělců po celé Evropské unii, přinesla nepochybně jasný důkaz toho, že příliš velké kolísání cen se může stát vážným problémem pro naše zemědělské trhy. Rok od roku, ba dokonce i průběhu měsíců dochází k výrazným pohybům cen, jejichž příčinou jsou často faktory, které nejsou v naší moci, jako je celosvětová finanční krize a ovšem i ceny ropy.

K důsledkům dramatického poklesu cen mléka, k němuž došlo v roce 2009, se přidružila neschopnost EU na tuto situaci rychle reagovat. Nakonec se nám sice podařilo zavést soubor opatření umožňující řízení trhu a podporu příjmů, jako byla intervence do mléčného fondu a vývozní náhrady, která přinesla určitou úlevu od nejhoršího, mnoho výrobců mléka však muselo skončit s podnikáním a mnoho z nich má stále vážné finanční ztráty.

Máme-li se pokusit zmírnit dopady poklesu cen na naše zemědělce, tak bychom podle mého mínění měli přijmout přístup, který bude mít dva cíle. Zaprvé bychom se měli shodnout na minimální úrovni záchranné



sítě pro všechna odvětví, která jsou ohrožena výkyvy cen. Zadruhé bychom měli zajistit, abychom bez ohledu na to, jaké nástroje nakonec zavedeme, byli schopni reagovat rychle a účinně na každou krizi, která přijde.

V Parlamentu i jinde se nyní hodně diskutuje o tom, že zemědělci by měli mít za to, co produkují, spravedlivý a stálý příjem. Způsob, jakým funguje zásobování potravinami, a vůbec celková podoba potravinového řetězce je tématem, které se týká jak zemědělců, tak spotřebitelů. Blížící se reforma SZP nám nabízí reálnou příležitost k tomu, abychom se těmito otázkami zabývali. Je samozřejmě důležité, abychom neohrozili konkurenceschopnost evropského zemědělského a potravinářského průmyslu. Reformovaná zemědělská politika nicméně musí být schopna reagovat na různé krize zemědělství, protože jediné tak může stabilizovat trhy a zajistit našim zemědělcům spravedlivé příjmy.

**Georgios Papastamkos (PPE).** – (EL) Pane předsedající, vycházím z předpokladu, že na zemědělských trzích je nyní značná nestabilita. Došlo ke značnému poklesu cen základních zemědělských produktů. Zároveň se zvýšily spotřebitelské ceny a podstatně se snížily příjmy zemědělců.

Podle mého názoru je SZP poté, co proběhly její reformy a došlo ke zrušení podpor, dostatečně tržně orientovaná. Můj hlavní návrh – a to bych zde rád jasně řekl – spočívá v tom, že zemědělské odvětví nelze ponechat výlučně zákonům trhu. Vytváří veřejné statky a potřebuje veřejnou evropskou finanční podporu. Nemohu sdílet rozpor, který je obsažen v argumentech poslanců, kteří zde navrhují tržní orientaci, v zemích, které udržují, pěstují a stupňují spotřebitelskou etnocentričnost, spotřebitelský patriotismus. Současná opatření v oblasti řízení trhu nicméně neposkytují nezbytnou záchrannou síť, jak zde řekl můj předchůdce, pan Nicholson. Potřebujeme další opatření, pružnější a účinnější opatření, opatření, která zaručí stabilitu trhu v dobách krize. Také podle mého názoru musíme „vyzbrojit“ SZP finančním mechanismem na řešení krizových situací, jakýmsi fondem pro zvládání krizí. Možnost poskytnout výrobcům záruky jejich příjmů závisí především na tom, bude-li zajištěna v potravinovém řetězci transparentnost.

Závěrem chci říci, že nemůžeme zůstat u toho, že vytvoříme nástroje pro budoucí trh pro období po roce 2013. Víme, že situace není kritická pouze v odvětví mléčné výroby, ale i jinde, i v dalších velice významných odvětvích, které se od sebe v rámci Evropy navzájem liší podle své zeměpisné oblasti.

**Csaba Sándor Tabajdi (S&D).** – (HU) Z této rozpravy vyšlo zatím jasně najevo, že se jedná o velmi komplexní problém. V určité míře se o tom již zmínil pan Tarabella a pan Nicholson a podobně i jiní, o tom, že problém souvisí s potravinovým řetězcem jako celkem, čímž se ve své zprávě zabývá i José Bové, s tím, že Evropská unie nedokázala doposud najít způsob, jak vytvořit spravedlivou rovnováhu mezi výrobcí, zpracovateli a maloobchodními prodejci. Co se týče pana Ciołoše, naprosto souhlasím s tím, že by bylo dobré najít střednědobé a dlouhodobé řešení. Jsou čtyři teoretické možnosti.

Jednou možností, kterou zde již také zmínil pan Jahr, je znovu zvážit neoliberalní stanovisko, které až doposud odmítalo systémy intervence a snažilo se je odbourat. Naprosto proto souhlasím s tím, že bychom si měli dobře rozmyslet, zda tyto systémy intervencí mohou být zrušeny, nebo zda by se je nemělo spíše využívat k regulování trhu.

Druhou možností, kterou na základě amerického modelu navrhuje francouzská vláda, je kontraktycká regulace. Je otázka, jestli tento typ regulace může v Evropě fungovat, ale i tuto možnost je třeba prozkoumat, protože celý trh je natolik volatilní, že je nutno vzít v úvahu každou možnost.

Třetí možností je trh s akciemi. Před nedávnem se konala konference o systému Borsa Mercati Telematica Italiana, internetovém burzovním systému, a měli bychom proto prozkoumat, do jaké míry lze těchto burzovních systémů využít. Rovnou bych ovšem dodal pro pana Ciołoše, že ve východní Evropě a v pobaltských zemích burzovní systém bohužel příliš nefunguje.

Francouzské předsednictví rovněž nastínilo možnost vytvoření evropského systému sledování cen. I tuto možnost bychom měli dobře promyslet a dobře promyslet bychom měli také možnost – která je, pokud se nemýlím, blízká způsobu uvažování pana Ciołoše – zřízení určitého typu fondu po vzoru reformy trhu s ovocem a zeleninou, kterého by bylo možno využívat na řízení rizik. V případě obilí by to bohužel vyžadovalo extrémně vysoké částky. Jinak řečeno tedy zcela souhlasím s panem komisařem, že musíme zvážit každou možnost, protože EU v současnosti není schopná trhy náležitým způsobem regulovat.

**Michel Dantin (PPE).** – (FR) Pane předsedající, pane komisaři, jak dobře víte, zemědělství je hospodářské odvětví, které má svoje specifika, což znamená, že se čas od času stává, že je nutné nebo přinejmenším žádoucí, aby s ohledem na zájmy výrobců, spotřebitelů a veřejnosti byla provedena veřejná intervence.

Veřejné intervence v tomto hospodářském odvětví lze v Evropské unii stejně jako v ostatních zemích světa ospravedlnit přinejmenším třemi důvody.

Nabídka tržních zemědělských produktů i poptávka po potravinách má specifickou povahu, která vede k nestabilitě zemědělských trhů. Zemědělství produkuje rovněž netržní komodity a tvorbou pracovních míst napomáhá k zajištění určitého stupně sociální stability našich zemí a našeho venkova. Zemědělství je však především základem bohatých, rozmanitých a zdravých dodávek potravin. Může nás proto stávající hospodářská situace našich venkovských oblastí a našich zemědělců uspokojovat?

Před několika dny jsem od jednoho zodpovědného odborného pracovníka obdržel následující údaje týkající se jeho odvětví – shodou okolností je to francouzské odvětví, které vy sám dobře znáte, a sice odvětví živočišné výroby. Ve správním středisku je uloženo 2 500 účetních výkazů zemědělských podniků. U 800 z nich převyšuje podíl jejich dluhu více než 80 % a u 20 % z nich má podíl dluhu 100 % a více.

Při pohledu na tato čísla – která, musím připustit, překvapila i mne – je zřejmé, že problém, před kterým dnes stojíme, není pouze problémem příjmů, nýbrž problémem dekapitalizace evropského hospodářství. Nižší podpora, menší počet veřejných intervencí a větší počet výrobních omezení: to je vskutku výbušná kombinace.

Je pravda, že celková hospodářská krize situaci ještě zhoršuje. Musíme se nicméně i ptát po správnosti některých rozhodnutí Komise, některých rozhodnutí, která učinili, pane komisaři, vaši kolegové. Zemědělství se v obchodních dohodách i nadále používá jako zástavy. Navzdory situaci v Evropě se to týká jak masa, tak určitých obilovin, ovoce a zeleniny. Obětí nedávno uzavřené dohody mezi Evropskou unií a andskými zeměmi, zejména Peru a Kolumbií, se stanou výrobci z nejvzdálenějších regionů. V takové politice nemůžeme dále pokračovat.

**Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE).** – (IT) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, pocházím z jižní Itálie. V mém regionu, v našich regionech se výroba soustřeďuje kolem středomořských plodin, oleje, osevních plodin a zeleniny. O tom toho bylo řečeno zatím jen málo, protože Evropa a Komise se celou dobu zaměřovala hlavně na produkci mléka a chov skotu; svou pozornost ovšem musíme věnovat i středomořským plodinám.

Mohu vás ujistit, že v našich oblastech jsme svědky fenoménu opouštění venkova, k němuž dochází v důsledku změny klimatu a dezertifikace. Projevem této dezertifikace je pro nás plevel, který dnes roste na místech, kde se dříve pěstovala zelenina, ovoce, kde dříve byly olivové háje, o které se už nikdo nestará, půda, kterou už nikdo neobdělává.

Mohu vám říci, že v roce 1995, před zavedením eura, dostávali producenti oliv 170 000 ITL, což odpovídá přibližně 90 EUR. Letos získali výrobci oliv 30 EUR za 100 kilogramů. Uplynulo třináct nebo čtrnáct let a cena je nyní oproti dřívější době na třetinové výši. Naši výrobci prodávají olej velkoobchodům za cenu 2 EUR za litr; z takových příjmů nemohou pokrýt dokonce ani své náklady a zemědělské podniky tak přivádíme do dluhů, protože prodávají za cenu nižší, než jsou jejich náklady.

Pozorujeme rovněž další zvláštní fenomén: velkoobchody nakupují olej za cenu 2 EUR, a přitom zjišťujeme, že v supermarketech se prodává za maloobchodní cenu 2 EUR nebo ještě méně. Je zcela zjevné, že je třeba zavést větší kontroly. Velmi rád bych se s vámi sešel nad problémem nové úpravy nařízení (ES) č. 2568/1991, které obsahuje nové systémy kontroly, a je v zájmu spotřebitelů a rovněž výrobců, abychom bojovali proti jejich zbytečné komplikovanosti a proti jejich falšování.

Nemůžeme přemítat o nacionalizaci podpory v rámci příští SZP a nemůžeme přemítat ani o snižování přímé podpory, protože pokud by taková pomoc neexistovala nebo by byly omezeny její prostředky, vedlo by to v jižní Itálii a ve Středomoří ke krizi zemědělství.

Pane komisaři, závěrem chci říci, že ti, kdo dnes vlastní půdu, ji nevlastní díky tomu, že ji vyhráli v loterii, nýbrž díky tomu, že ji obdrželi od svých otců a dědů, kteří tuto půdu obdělávali, kteří ji skrápěli svým potem a krví a kteří ji pak předali svému synovi.

Ti, kdo dnes předávají své zemědělské podniky svým dětem, riskují, že jim tak přenechají spoustu dluhů. Evropa musí přijít s energickou a ráznou odpovědí, která pomůže naše zemědělství opět oživit.

**Sari Essayah (PPE).** – (FI) Pane předsedající, stabilizace trhu se musí stát jedním z ústředních společných cílů hospodářské politiky. Zdá se, že zde ve sněmovně máme na tuto věc stejný názor. Ve společné zemědělské

politice potřebujeme záchrannou síť tržních opatření, která bude chránit jak zemědělce, tak i všechny ty, kteří se podílejí na fungování potravinového řetězce.

Velké zneklidnění vyvolává období po roce 2013, například kvůli zrušení vývozních náhrad a mléčných kvót a současně i kvůli většímu objemu dováženého zboží z jiných zemí. Je proto patrně dobře, že pan komisař v této fázi říká, že má v úmyslu učinit opatření ještě před rokem 2013.

Měli bychom nyní prozkoumat, jakým způsobem bychom měli tyto nové správní nástroje pro řízení trhu uvést do praxe: například celé to množství různých opatření na vytvoření systému pojištění příjmů, posilování postavení výrobců a podniků a zlepšování transparentnosti trhu.

**Ulrike Rodust (S&D).** – (DE) Pane předsedající, pane Ciołoši, mám tu před sebou analýzu hospodářské situace německého zemědělství. V rámci této analýzy proběhlo hodnocení 19 000 účetních výkazů zemědělských podniků provozovaných na plný a částečný úvazek. Výsledky byly propočítány na základě rozložení zemědělských podniků podle průzkumu struktury zemědělských podniků z roku 2007.

V účetním roce 2008–2009 se celková situace výrazně zhoršila. U 18 200 zemědělských podniků zaměřených na produkci mléka a obilovin svědčí číselné údaje o poklesu z 45 400 EUR na 34 400 EUR, což představuje pokles o 24 %. V rozmezí let 2008–2009 došlo k obzvláště velkým ztrátám. Provozní výsledky klesly na úroveň 29 300 EUR (o 45 % méně) a 43 000 EUR (o 18 % méně).

Naopak smíšené zemědělské podniky zaměřené na chov skotu...

*(Předsedající řečníci přerušil)*

**Dacian Ciołoș,** člen Komise. – (FR) Pane předsedající, myslím, že rozprava, kterou jsme právě vyslechli, je dokladem toho, jak velkým poučením by se pro nás měla stát tato krize v odvětví mléčné výroby. Jak zde navíc na začátku svého projevu řekl pan Le Foll, měli bychom zvážit, zda by nebylo vhodné zavést mechanismy pro regulaci trhů jako součást společné zemědělské politiky v období po roce 2013.

Jsem pevně přesvědčen, že SZP musí respektovat rozmanitost evropského zemědělství, ale být přitom zároveň schopna předkládat opatření týkající se našich společných cílů na evropské úrovni, jež nám umožní plnit úlohu, kterou společné zemědělské politice ukládá Lisabonská smlouva. Musí jinak řečeno zaručovat zemědělcům stabilitu jejich příjmů a zajišťovat dobré zásobování trhů. Budoucí nástroje SZP by nám proto měly mj. umožnit dosáhnout těchto cílů. Jsou zde samozřejmě i jiné cíle, ale tyto mají zcela zásadní význam, a musíme je vzít v úvahu.

Opatření na regulaci trhů, která nám umožní předcházet situacím cenové či tržní volatility nebo v takových situacích zasahovat, budou středem našich snah a návrhů, které Komise předloží v rámci SZP pro období po roce 2013. Mohu vás ujistit, že na tom již v současné době pracujeme. Jsem pevně přesvědčen a velmi dobře si uvědomuji, že mechanismy řízení trhu budou muset být uplatňovány zároveň s poskytováním přímé podpory, kterou musíme zachovat, i když je nutno přijmout kritéria jejího rozdělování. Trh musí být samozřejmě schopen fungovat. Pokud to bude možné, nesmíme do fungování trhu zasahovat, ale souhlasím přitom zároveň s panem Dantinem, když říká, že specifická povaha zemědělského odvětví ospravedlňuje veřejné intervence. Tyto intervence ovšem musí být cílené a musí být zaměřeny na řešení problémů s fungováním trhu a na zajištění jeho správného fungování. V tomto duchu budeme vytvářet návrhy SZP pro období po roce 2013.

Plně si uvědomuji, že obtížné období prožívá nyní nejen mléčná výroba, nýbrž i jiná odvětví. Otřesům trhu, zejména pokud jde o pohyb cen a objemy dodané na trh či prodané množství, je tak velmi často vystaveno rovněž odvětví ovocnářství a zelinářství. V tomto odvětví došlo před několika lety k reformě. Musíme se také poučit z toho, jakým způsobem byla tato reforma, která dala výrobcům organizovaným v rámci organizací výrobců větší možnosti vyjednávání, uplatněna. Myslím, že i na této rovině bychom se mohli přiučit leccemu, co by se dalo použít i v jiných odvětvích.

Jsem toho názoru, že kromě veřejných intervencí musí mít výrobci také možnost sjednávání lepších smluvních podmínek, a tedy i lepších cen, s tím, že bude zároveň zajištěna určitá stabilita, pokud jde o to, jaké produkty přicházejí na trh na základě soukromých smluv. Domnívám se proto, že vedle veřejných intervencí bychom měli být schopni najít i další způsoby, jak trhu umožnit lépe fungovat, ale dát přitom veřejným orgánům pravomoc zasáhnout v situaci, kdy trh přestává plnit svou úlohu, protože zemědělství musí kromě zásobování trhů vytvářet i nadále veřejné statky. V tom je mezi námi shoda. Má-li být tedy zemědělství schopno plnit všechny své funkce, musíme mu pomoci.

Co se týče otázek souvisejících s potravinovým řetězcem, především pak pravomocí k vyjednání lepšího rozložení přidané hodnoty, tak Parlament v této věci již určitou práci vykonal, Komise vydala sdělení a v Radě proběhlo několik debat. Na základě toho budeme myslím schopni vytvořit návrhy, jež povedou k nalezení mechanismů, které výrobcům umožní, aby si vyjednali lepší marže.

Myslím, že jsem se již vyslovil více méně ke všem projevům a problémům, které zde byly nadneseny. Rád bych vám ještě jednou poděkoval za to, že jste mi dali příležitost, abych vysvětlil svá stanoviska. Tato rozprava je pouhým začátkem. Zahájil jsem rovněž veřejnou debatu, která bude probíhat před vytvořením návrhů reformy SZP pro období po roce 2013. Domnívám se, že v návaznosti na tuto rozpravu a práci, která v Parlamentu probíhá, budeme do podzimu, kdy se sem vrátím se sdělením Komise o budoucnosti SZP, schopni předložit návrhy, které zemědělcům dodají větší důvěru v jejich práci. Zemědělce potřebujeme nejen proto, že zásobují trh, ale také proto, že obdělávají svou půdu.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

#### **Písemná prohlášení (článek 149)**

**Luís Paulo Alves (S&D), písemně.** – (PT) Během posledních měsíců došlo v několika oblastech zemědělského trhu v důsledku hospodářské a finanční krize, která postihla EU, k poklesu cen, což se pak projevilo na poptávce po těchto produktech. Nízké ceny jsou příznivé pro spotřebitele a ve střednědobé perspektivě povedou ke zvýšení poptávky, výrobci však na to budou během této doby tvrdě doplácet. Klíčovým úkolem je proto vytvoření evropské zemědělské politiky, která bude schopna odpovědět na klíčový problém: na potřebu trvalého zabezpečení potravin za rozumné tržní ceny. Potřebujeme model zemědělství, které bude konkurenceschopné a hospodářsky životaschopné a které bude odpovídat potravinovým, environmentálním a sociálním potřebám občanů. I když bude společná zemědělská politika tržně orientovaná, musí obsahovat řadu nástrojů umožňujících zohlednit potřebu kompenzací za vytváření veřejných statků, které nemají tržní protihodnotu, a kontrolovat přílišnou volatilitu trhu. Součástí této politiky musí být také patřičná regulační opatření, pevná záchranná síť a rozumné řízení rizik. Prosazováním větší transparentnosti a příznivějších smluvních postupů, které nebudou poškozovat výrobce, by také měla vést k lepšímu fungování potravinového řetězce. A je konečně důležité, aby byla zajištěna rovnost zacházení s dováženými zemědělskými materiály a výrobky.

**Alan Kelly (S&D), písemně.** – Dovolte mi především říci, že vítám návrhy svých kolegů, zejména pana De Castra, který dal podnět k uspořádání rozpravy na toto téma. Realita je taková, že když se dnes naši zemědělci snaží získat za své výrobky spravedlivou cenu, narážejí na nepřekonatelné překážky. Cenový pohyb, k němuž došlo během nedávné krize v odvětví mléčné výroby, je pouze jedním příkladem. Při stabilizaci trhu sehrála svou roli intervence do zásob i nouzový mléčný fond. Vyhráno ale ještě nemáme. Dojde-li na spravedlivé jednání se zemědělci, začnou se tomu stavět na překážku supermarkety. Všichni víme, s jakou oblibou se průměrný supermarket prezentuje spotřebiteli v roli toho, kdo stlačuje ceny. Musíme ovšem dávat pozor, jestli tento supermarket nestlačuje ceny našim zemědělcům. Kdyby měl stávající systém fungovat donekonečna, ztratí zemědělství veškerou přitažlivost, a co se pak stane s naším venkovem? To se musí změnit. Věřím, že Komisi to leží na srdci stejně tak jako poslancům Parlamentu.

**Czesław Adam Siekierski (PPE), písemně.** – (PL) Rok 2009 přinesl evropským zemědělcům nemalé obtíže. Jejich příjmy klesly téměř o čtvrtinu a krize zasáhla většinu zemědělských trhů, včetně trhu s mlékem, obilninami, vepřovým a hovězím masem, olivami atd. V nejobtížnější situaci se nepochybně ocitl trh s mléčnými výrobky. Evropští producenti mléka utrpěli v důsledku propadu světových cen obrovské ztráty. Zemědělci svou obtížnou situaci vylíčili na mnoha veřejných setkáních a v mnoha zemích proběhly rovněž masové protesty zemědělců. V současnosti už sice nejsou cenové výkyvy tak velké, ale to neznamená, že problémy zmizely. V řadě zemědělských odvětví se stále potýkáme s malou poptávkou a cenovými výkyvy. Stávající mechanismy intervence do odvětví mléčné výroby a zřízení mléčného fondu zjevně nestačí. Můžeme si již nyní představovat, co se stane, až těmto nástrojům skončí platnost. Zcela jistě můžeme očekávat, že dojde k dalšímu poklesu příjmů a k další destabilizaci trhu. Souhlasím s tvrzením pana Ciolose, že obtížná situace na trhu s mléčnými výrobky by se měla řešit okamžitě a že bychom neměli čekat do roku 2013, kdy má začít plánovaná reforma SZP. Očekáváme, že v červnu učiní skupina na vysoké úrovni určité rozhodnutí a představí své myšlenky a představy o tom, jak by bylo možné zlepšit situaci v odvětví mléčné výroby. Věřím, že toto uskupení splní naše očekávání a představí vyvážený program stabilizačních opatření. Jsem rád, že pan Ciolos sdílí naše obavy a bere naše návrhy v úvahu.

#### **16. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis**

## 17. Ukončení zasedání

**Předsedající.** – Další zasedání se bude konat zítra, dne 21. dubna. Rozpravy se budou konat od 9:00 do 13:00 a od 15:00 do 19:00. Nejsem si jist, jestli všichni vědí, že zítřejší zasedání bude ukončeno v 19:00.

*(Zasedání bylo ukončeno ve 23:25.)*